

Stichting Heemkunde Markelo

Transcriptie van het
markeboek van Elsen
lopende van 1549 tot 1856

door
Anton H. Vedders

najaar 2005

INHOUDSOPGAVE

blz

157. Marke Elsen.

De marke Elsen lag in het landgericht Kedingen en werd begrensd door de marken Holten, Rijssen, Enter, Kotwijk en Weddehoen, Goor, Stokkum en Herike, Markelo.

I. Marke.

294. Markeboek, 1549-1856. Aangelegd, 1647.

3

295. Stukken betreffende de uitwijzing uit de marke van Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers uit de marke, wegens de meermalen door haar gepleegde diefstallen, 1795.

144

II. Commissie tot verdeling van de marke.

296. Akte van verdeling der markegronden, 1852.

156

297. Inventaris van de stukken afkomstig van het markebestuur en de commissie tot verdeling der marke, die gedeponereerd zijn ter secretarie van de gemeente Markelo, 1857.

163

III. Stukken waarvan het verband met het archief niet blijkt.

298. Akte van overboeking van het bij de akten van verdeling van de markegronden aan de "Tijdelijk schoolmeester van de Buurschap Elsen" toebedeelde gronden aan de burgerlijke gemeente Markelo, 1911.

165

Amo 1559 Des 13 Junij

Heest die Schoutfeste Jan van Laer the
soede, in naem der Schoutfeste,
Gerrit van Laer, ad Comendat, die
Goutkuster, die Duffenading ende
samtliche Marchengewerke, der Buijschap
the Duffe, op een Abtins soetweel
ofte gancst geset, mit der naerbest
Duffenading the tijt geset
Gerrit Abder Bourant Procureur. Lt Al-
brecht, die Schoutfeste Bertolt van
Laer, Reuolt van Cobord, Poloff
van Laer, De Juffen van Gij,

Inde tot verbaert der Duffe Schone March
sint geset geset,

Geset
Jan Meijdel, Gyl,
Jan Albertinck,
Bout Dijk, en
Geding H. Lade

Int eerste hebben aangevraecht the Duffe, dieff
naerbest, dat se teyden die March sollen
geden seken, daerom the Compere, naar justet der
verbillen Marchen edul

294. MARKEBOEK 1549 - 1856

Markenboock
voor
D' respective Heeren Erffgenaemen
der marcke Elssen

Waer inne gecomprehendeert verders alle Resolutien over die voorschreven Marcke genoomen geextraheert ende hyr inne gesignificeert uyt het olde Marcken Boock.

Extract uyt het olde Marcken Boock der Buyschap Elssen.

In den Jaere onses Heeren **1549** des Gaensdages (=woensdag) naer St. Franciscus dach hebben die gemeene Erffgenaemen en Bueren tho Elssen een gemeene Insaete en Willkeur gemaect oock met consent des holtrichters derselver Marcke.

Ten eersten datt iegelijck buyr ofte die voll gewaert is mach holden drie vierdel Schaepe en die salve naer advenant wie hyr baven doet sall hebben verlaeden die averige Schaepe ende gebracken des Buyren een tonne byrs ende die twee deel vande averensche Schaepe, den Holtrichter en den derdendeel den gemeynen Erffgenaemen.

Oock sall niemandt sijne Schaepe ofte Vercken hoeden ofte drijven op den Esse eer die Rogge daer van is, oock niet op den groenen Roggen, beholtlijck vant soo hart gevraeren is, bij een poene van een tonne byrs, oock noch eenige andere beeste, bij gelijcke poene.

Item niemant sall torff vercoopen op die Cuule, hij sall den eersten op sijnen hoff foeren bij een poene van een tunne byrs. Op een volle waere ses voder, op een halve waere drie voder. Item sall een buyrman sijnen Dijck holden ende greften goett en eerbaer waren bij een poene van een tonne byrs en den Dijck en grefte sall den holtrichter twee mael des jaers schouwen ende die holtrichter sall den buyren 14 daegen tho voeren laeten wittigen en kondigen ende wie daer versuymelijck is bevonden waden, die sall den buyren gebracken hebben een halve tonne byrs en den holtrichter en gemeene Erffgenaemen eenen golden gulden van gewichte. Oock sall een yeder man ofte Meyer poeten thien eycken telgen op die gemeente en sall die alsoo poeten datt sie beklijven, ofte hij sall die anderen jaere soo veele te meer poeten als vande thiene versoorst sijn sonder eenige brockel ende die heerschap sall hem den doen, ofte die Meyer sal werven en sijn heerschap korten een buttken voor een iegelijcke telge.

Item oock sall niemant hulst ofte damberholt houwen op ofte binnen den Marcke, soo mennigen stam, soo mannigen olden Veme vervallen aan holtrichter.

Item oock sall een yeder man sijne torff cuylen, slepstecken en graven op datt die beeste daer weder uytt komen kunnen, bij een poene van een tonne byrs en die Holtrichter sall die torffcuylen des jaers laeten schouwen, doet hij datt niet en datt versuymende, sall hij den buyren en gemeene Erffgenaemen verbrocket en verbeurt hebben een tonne byr.

Item van eenige denst fruchte ofte andere dienstboden, die laten houwen sullen tot koer des holtrichters staen.

Item oock ofte eenige utheemsche luyden huls ofte Damber holt houwen en niet bevonden waden, datt sall staen bij gratie en goetdunckenheyt des holtrichters voorgeschr.

Item soo mach die Holtrichter oock den gelijcken voort voeren met utheemsche Veenen ofte plaggen meyen inde voorgest. Marcke.

Item oock ofter yemandt een stam vellet ofte omme marrijcket, die sall verbeurt hebben eenen olden schilt, den gemeene Erffgenaemen en holtrichter datt twee deel en den gemeenen Erffgenaemen datt eene deel.

Item die een torff houwet tott gratie des holtrichters voorgeschr.

Item alle die geene die bast schellet ofte wedden houwet inde Marcke sonder consent des holrichters, sall hebben gebrocket eene tonne byr en die timmert en wedden houwt, datt sall men den holrichter en die vier geswoorene tho kennen geven en sollen hem dient behorven goetwillich gunnen.

Item oock insonderheyt sinnen die gemeene Erffgen. averkommen omme die Marcke in goede standen ende nutte tho waeren en die gebrocken ende Schellingen den Erffgenaemen en gemeene buyren treffende tho corrigeren en eendrachtelijck die gemeente tho vorderen, alsoo vaecke den holrichter den boeren een holtinck verwittiget ofte verkondicht omme den Erffgenaemen tho kennen tho geven, soo sall den Meyer den dach acht hebben en sijnent Landtheer tho tijde verwittigen, doet hij datt niet, soo sall den Meyer die gemeene buyren en erffgenaemen vervallen sijn mett een tonne byrs.

Item isset saecke, datt die Meyer sijn heerschap tho tijde en vroogenooch den dach tho kennen geeft en die heerschap dan niet en quaeme, noch sijne Volmacht daer niet in sande, sall gebraecken hebben den gemeenen buyren en Erffgenaemen eene tonne byrs.

Item oock sinnen die gemeene Erffgenaemen en buyren over een kommen, dattmen alle jaer uytt de gemeene buyren sall keesen vier geswoorene. D'welcke sall den holrichter eeden omme die Marcke tho verwaeren naer inholt der sodule, des sollen die geswoorene een yegelijck hebben drie voeder torffs ut der Marcke voorschr.

Die Holrichter sall bestellen een goede tonne byrs alle jaer op den Holtinck. Des salmen hem wijsen een stucke landes vander Meente, datt hij daer voor brocken sall.

Allent sonder arghelijst geven op den dach en Jaer voorschr.

Naer gedaene Collatie is dese voorgementioneerde acte mett die vant olde Holtinx ofte Marckenboock van Woorde 't woorde well en oprecht bevonden tho accorderen sulx betuyge ick ondergeschr.

B. Kettwich

Judicy Oldenzal Secr. 1646.

Anno 1554 den 13 Juny

heeft die Ehrentfeste Jan van Laer tho Hoerlo in naemen des Ehrentfesten Hermen van Langen als Commendeur, die holrichter, die Erffgenaemen ende samptlijcke Marckengenooten der buyrschap tho Elssen op eenen wettigen holtinck ofte Gerichte geseeten met dese naerbeschr. Erffgenaemen tho tuygen geschiet heer Sweder Borbanck procurator tot Albergen, die Ehrentfeste Bertolt van Langen, Reynolt van Covorden, Roleff van Langen, de Jufferen van Tije.

Ende tot welvaert des voorgeschr. Elssener Marcke sint geswaeren geweest

Geswaeren   Jan Meggedellyck
                                      Jan Albertinck
                                      Berent Oynck en
                                      Hendrich ten Raede

Int eerste hebben angebracht tho vraegen desse naerbeschr. datt se tegens die Marcke sollen gedaen hebben, daeromme tho coengaen naer inholt der bewillichte Marcken zedule.

Item die voorgeschr. geswaeren hebben gevraecht die semptlijcke bueren, datt sie gebraecken hebben mett eenen torff cuylen tho steecken naer luytt der Marcken zedule.

Item die gemeene buyren sint samtljck gevraecht datt sie meer torff verkoft hebben als hen geoorloft was naer luytt der Marcken sodule.

Noch sint die semptlijcke den knechte gevraeget datt sie ongeoorloft torff gegraven en verkoft hebben, die brocke tot willen der erffgenaemen, is op dach en tijt gesloten en gestelt bij den Erffgenaemen verbrocket tho hebben, yttlijck voeder een olde Schilt.

Item op dach en dato voorschr. is ingestelt

Datt die Schaepe niet over die grefte gaen sollen, dan bij consent des holrichters en geswoorene der Marcke tho Elsen, wie daer baeven eenen oorloff doet, sall verbeurt hebben een tonne byers.

Item datt Schaepe tellen sall geschieden alle jaer op St. Lambert en tot keur des Holrichters. Item die geswoorene hebben die samptlijcke bueren gevraecht, datt sie samtljck onschrampt die vercken int groenlant gebrocht hebben, wie sich mett sijnen Eedt ontledigen will over haer, sall die brocke frij sijn.

Oock hebben die geswoorene den Erffgenaemen angegeven watt Roloff Hessels op die horne horst een stucke boulant angetredet heeft, datt hie den Erffgenaemen sijn bescheyt sall bij brengen, mett watt recht hie daer aver gekomen, sall nu den Gedeputierde sijnen breeff verthoonen met watt recht hie datt gebruycket.

Noch hebben ettelijcke boumannen huls ende damber gehouwen, edoch watt die geswoorene ontdekken.

Oock sinnen daer ettelijcke nije landen angegraeven, daer sallmen tho ordonieren die datt besichtigen, watt sie den Erffgenaemen sol geven, Wie den daer wedderschoven wollen, soo sollen die Erffgen. mett den holrichter macht hebben van stonden aver inne tho treden, datt angegraeven is, ende sall niemant naer dessen daegs nijes watt angraeven bij die poene van 25 olde schilde.

Gevordert dit voorgeschr. tho besichtigen den procurator tho Albergen, den holrichter, den Ehrentfesten Roloff van Langen en Jan van Laer tho Hoenlo.

Noch en wordt den kotters ofte nije besitters datt geen olde kotters sint, meer torven geoorloft tho graven, dan sie tot noodruft op haeren heerde behoeven te branden bij verlies van haere wooningen.

Item tho vraegen den Ehrentfesten Roloff van Langen als holrichter tho Enter van den twistigen nijen angeslaegenen nije landen, die buiren tho Enter angeslaegen hebben, woo die gestelt is, en een gemeene boeren dach den Holrichter en gemeene Erffgenaemen tho Elsen bevoelen, den twist gront weder inne tho lijcken en onbewiedet voor Marckengront tho liggen blijven, gelijk over hondert jaer geschien is, hen ter tijt die van Enter bewesen hebben als marcke tho wesen.

Item saelige Aleff Reyger is noch ten achteren van verteerde costen xvi ggl. van 28 st. bb die sie Marcke schuldich binnen.

Item noch maect den Proc. van Albergen sal. Aleff Reyger voor 12 ggl. min 5 st. die noch behouden aen datt gelt die van Langenhorst gekregen hebben.

Item dit voorgeschr. sall betaelt worden vande nije angeslaegen landerijen, soo ver datt selve noch niet vermoegen wordt vande plichtichen daer noch tho schuldich sinnen.

Die geswoorene ditt comstige jaer tho welvaert die Marcke tho Elsen sijn verordent.

Geswoorene   Jan Mechgedijcklinck
  Hendrich ten Raedijck
  Jan Zaefferdinck en
  Hendrich Ribberdinck

Een yeder man sall sijn partij op die Bredden en inde Grefte opgemaect hebben tusschen dit en een thokompstigen Donderdach bij verbuire een tonne byers, oock sall een yeder sijnen spijcker klaer holden bij verbuerte derselver poene.

Die geschillen tusschen Cottwijck en Elssen als vander Sende kuyls en den waer Collecques pal tot den Bolderman belt, sinnen daer tho verordent tho vergelijcken, met naemen den Procurator van Albergen, den Ehrentveste Nico Ripperda Drost des lants van Zallant, Reynt van Coverden, Jan van Laer tot Hoonloo en Roloff van Langen en waer sich desse voorgeschr. Gedep. niet konnen vereenigen, is die Ehrentfeste Gosen van Raesfelt Droste des landts Twente tott een Densman. Soo die Ehrentfeste Landdroste van Twente is perstond op die geschellingen nielt wesen konden, sall sijne leestden macht hebben een is sijn stedde als

Volmr. tho ordoneren mett consent dier Gedeputeerden, d'welcke macht sall hebben gelijk sijn vromleestden macht hadde en desse voorst. sollen volle macht hebben tho handelen gelijk die samptlijcke Erffgen. in persooone handelen sollen hebben, sonder wederseggen insgelijcken sollen dese volmacht hebben op den Flyr Herrijck en Elssen tho vereenigen. Noch hebben die gemeene Erffgenaemen mett den holtrichter van Elsen volmacht gemaect Roloff Hessels, om datt hie met rechte tuychenisse beleyden sall, als vander laecken tusschen Cottwijck en Elssen tot noe drossen die laecken tho vervorderen op den Erffgenaemen costen, mitt hulpen Jan Mechdelijnck en Hendrich ten Raede.

Oock is ingesett datt niemant sribben barnen sal in sijn selffs Meden, so en volbant sijn om alsoo dattet niet in anderen meden komme ofte int gemeene broock, wanneer yt dan daer inne all quame, soo sall die geene daer dat overtrijdt van ungelesschet is verbeurt hebben 25 olde schilde, en die brocken sollen vallen, naer luydt die Marcken zedel.

Oock zall niemant binnen ofte buyten de Marcke tho Elssen foer inde Marcke voorschr. brengen. Wie bekueret werdt, datt sij sulx gedaen heeft sall dessen verbenoemten poina verbrocket hebben.

Colla.ta. (=komt overeen met origineel)

B. Kettwich

Jud. Old. Sec.

Copia eenen verdraegen in eener zedele verfattet belangende ettelijcke schellingen tusschen den Marcke tho Enter en tho Elssen.

Anno xv Liii den xxv dach Juny (**25-6-1553**), soo sinnen den gemeene buyren van Elssen met haere binnen Erffgenaemen en die gemeene buyren van Enter em haere binnen erffgenaemen, bijden anderen geweest, achter datt Suetfelt tenden inde Schlaegen, daer die buyren van Elssen den graven ingetreden hadden. Soo sinnen die beyde buyrschappen en buyren vergelijcket, datt den twiste die daer was tusschen den beyden Marcken.

Alsoo datt den gewesen twist is nedergelecht, daer van met alsulcken voorbaeden, datt dat landt tenden den Slaegen sall liggen blijven tot eewijgen daegen onbeslaegen tusschen den beyden Marcken. Ende hyr mede sollen die buyren van Elssen en Enter gescheyden wesen in vewicht sonder argelist alle points wie voorgeschr. hebben hyr an en overgeweest van wegen der buyren van Elssen Jan Megeldynck en Hendrich ten Raede ende van wegen die van Enter Hendrich Vorgerdynck en Derk Wolbertinck, die desse zedelen mitt oire marcken en eygen handt hebben onderteickent.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenz.

Copia.

Anno xv Liii den xxix July (**24-7-1553**) hebben die Ehrentfeste Herman Langen holtrichter der Marcke tho Elsen mit den Ehrentfeste Roloff van Langen, Johan van Laer tho Hoenlo, als verordente van wegen die samptlijcke Erffgen. en Goetheeren der Buyrschap tho Elsen, mitt Roloff Hessels ende den Binnen Erffgen. oir bevel gedaen en besichtiget alle nije angegravene en onbetaelde landen en geordonniert watt een yeder daer voor hebben sall jaerlix ofte nu eene betaelen sall, alle tott welvaert der voorgeschr. Marcke ende datt nae dessen dage niemant meer angraven sal bij die poene nu in eerst voorgaende holtinck in tegenwoordige jaere ingesatt is.

Dieselven Roloff van Langen verkoft den gld. des jaers.

It. Evert ten Raede sall jaerlix geven een ggl.

It. Lammert op den Berg sall jaerlix geven eene kanne wijns.

Item Evert Fijmpel sall des jaers geven, alsoo lange hij en sijn huysvr. leven eenen halven glden.

En tenden jaer afsterven sall er voor Marcke blijven liggen en sall niemant meer woonen.

Item die van Tije hebben een hoexken bij Wissinck angeslaegen, sollen sie opden eerstcompstigen holtinck den semptlijcken Erffgen. daer voor t'willen voldoen.

Noch is verbilliget bij den voorgl. Gedep. datt Gerrijtt Schroeder erflijck beholden sall sijne wooninge gelijk hij nu heeft voor eene 12 ggl. min vijff stivers den gl. tot xxvii holl. stivers gerekent, so geordonniert tho betaelen tott olde restanten van schattingen die opde thienden gelacht wesen en nae vrij gekant t'welcke behart totte somma van xxii gl betaelt t' wort. Noch heeft Juffer Grubben watt angeslaegen gelegen bij Effinck, daer sall sie voor geven 20 ggl.

Noch is tho Lutteke Leetinck watt angeslagen, daer willen die Ehrentfeste Joan van Langen der beyde rechten Docter en Roloff van Langen den Erffgen. voor te vrede stellen.

Haske sall den Erffgenaemen op alle holtinge s'jaers eene halve ggl. geven, ofte men sallt verkoopen, soo sollen die van Langen ofte Tije die naeste totten coop wesen want het op haere tuynen gelegen is. Dit is den holtrichter geven.

Bij Buysinck hebben die van Tije een cleyn hoexken angegraven, daer sollen sie den Erffgenamen van voldoen.

Item die Reygersche sall geven 4 ggl. tot xxvii voor datt hoeksken bouwlants. Ditt is all voldoen.

Bij Evertinck op't Loo heeft den Ehrentfesten Reynt van Covorden watt angeslaegen, is wall getaxiert weert tho sijn xv ggl. tot xxvii holl. stivers gerekent, sall betaelt worden totte xxii gld. en vande restanten der tienden daer boven dan 4 ggl. aver die den Erffgen. ten kosten comen.

Noch is bij den Sende een cleyn hoexken angeosdet, daer sall die Ed. Reynt van Covorden voor geven watt die Erffgenaemen kennen datt billick is.

Noch eene nije angeslaegene coterstedde bij den Sende. Die hebben den holtrichter mitt den Gedeputeerde voors. Roloff Hessels en sijne Erffgen. Jan Megeldijnck vercoft voor xxx ggl. Die sij an Roloff Hessels handen ontrichten sall, daer datt Langenhorst gelt en salige Aleff Reygers huysvrouwe mede betaelt sollen werden van Wolone Hessels t'weeten xxii ggl. min vijff stivers. Die ander vijff ggl. sinnen den Reygersche affgekortet van oer selfs hoekeken bouwlants en desse voorgeschr. derdehalven ggl. en vijff stivers, hebben die Gedep. ende Erffgenaemen in oere onlede verteert.

Noch heeft den holtrichter den binnen erffgen. thogesacht datt se voor haer onlust een goltgl. verteren sollen.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno xv en Lvi alten Laurentij (**10-8-1556**) sinnen die gemeene erffgenaemen van Elsen avergecommen desse naerschr. articulen en puncten volstendich tho holden en all steeds t'achtervolgen.

Inden eersten soo sall yegelijcks volle waere potten x eycken telgen, alle jaer opden eersten vande Meert en die halve waere naer advenant en soo verre daer eenige van versaerden, weder soo veele potten int volgende jaer en die telgen wachten en waren en die Lantheer halve betaelen en die Meyers sollen se setten en die hydr inne versuymen werd, soll verbrocket x olde schilde, dese offhouten ofte verderven en die utheemsche sollen verbrocket hebben xxv olde schilde en voor diefstal tho holden die daer inne bevonden ofte becommen können.

Ende ofte emant vande buyren datt potten versuymt worden die sollen den anderen jaers eene soo veele potten setten bij die poene voorschr.

Item die gemeene erffgenaemen sint eendrachtlijck noch avercommen datt men soo veele gronden van de Marcke utvruchten sall, daerme eyckelen inne seyen sall en die gemeene Erffgenaemen hebben daer tho verordent Roloff van Langen en Arent die Reyger mitt twee binnen Erffgen. t'weeten Jan Megeldingh en Hendrich ten Raede en soo verre iemant bevonden die van den geseiden telgen een houw ofte fuede, dat weer dan tot stallwyden clave ofte andere, sall thien olde schilde verbrocket hebben en die datt anbrenget sall hebben een deel, die Erffgenaemen datt ander deel en die holtrichter datt derdendeel.

Item die laecke tho besichtigen en een laecke pael tho setten is tho verondiert den holtrichter Jan van Laer, Roloff van Langen en Cristoffer Scheele en die angeseyden daer is angestellt die sondaghs post decollat: Joes den Avonts tho Rijssen en mitt Albert Broucke tho Harbergen.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno xv en Lix den Dinxdach post viti et modesti (**15-6-1559**), sinnen die gemeene Erffgenaemen eendrachtlijck overgecomen en geslooten datt Roloff Eskeur waer diese tijt tott guins en guade sall die holtrichter sall. sich mett holtrichter verdraegen en naer desse tijt uytter Marcke blijven met meyen, plaggen en anders, sich sall onthouden van alle plaggen en meyen.

Item Reynt van Coverden, meyer Geert ten Sende, heeft meer angegraven vanden Marcke als Jan Megeldijck in tijt die beslaegen angegraven, vanden Marcke vercoft is, is bij den Erffgen. en den holtrichter overcommen, dattmen twee vande erffgenaemen daer tho ordineeren sall, die datt angegraeven landt besichtigen sollen en wederomme op een benoemde pumanck van sijn werden, daer Covorden sall moegen voor holden, soo verre het hem gelievet, anders sollent die Erffgenaemen moegen weder in treden.

Item noch sinnen die holtrichter en gemeene Erffgenaemen eendrachtlijck overgecomen en geslooten, soo die van Holten Berent Vissinge en Hendrich Cyodingh oir beeste opte voorschr. Borckel naest Elsen gelegen geschuttet en datt selve landt en onbevruchtet licht, sollen die van Holten gehalten sijn dattselve landt tho vruchten ofte laeten hoeden.

Item noch sinnen die holtrichter en gemeene overgecomen, datt Henrich ten Raede datt hoexken landt daer questie van is, gelegen buytten ande becke gebruycken sall, ter tijt en soo lange den holtrichter en Erffgenaemen voorschr. daer vanne swaericheyt voor compt. oder beter bewijs den holtr. en Erffgen. gepresenteert en verthoont wert.

Item die holtrichter en die gemeene Erffgen. hebben eendrachtlijck gecozen tot geswoorene voor dit jaer Jan Swaefferinck, Jan Alberingh, Egbert Letingh en Hend. Hadekingh, deselve oire eedt mitt opgerichte vingeren gestanden ende gedaen een goede opsicht tho nemen en ten Marcke beste t'doen naer inholt alle puncten der Marcke cedula.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno xv en Lx den xix August (**19-8-1560**) is bij den holtrichter en gemeene Erffgen. een holtgericht gehouden en eendrachtlijck opgericht en beslooten op ettelijke punten de articulen naefolgende, die mett kerckenspraecke verkundiget is.

Inden eersten heeft den holtrichter metten samenden Erffgenaemen eendrachtelijcken doen vereysschen die buyren van Weddehoen en stonden wachten ende waerden inden selven holtgericht, op datt bescheyt en bewijs inde Marcke Elsen umhanden tho hebben, daer ettelijke buyren van Weddehoen present wezen, naer luytt en inholt der lesten Reces op Avende Jacobi lestleden daer van gemaect en inden selven holtgerichte verthoont en gelesen en eener gnt. Jan ter Braeck voor hen besaetet, als hie den buyren van Weddehoen oir bescheyt en bewijs eensdeele ingebracht en gelesen is worden en den xiii dach angenoomen weder inne tho comen, dan niet opden 14 dach sijn persoon en van wegen die buyren van Weddehoen niet weder ingecomen is, dan daer nae op Avende Jacoby voorgest. ingecomen mett ettelijke andere buyren van Weddehoen. Soo dan die buyren van Weddehoen noch niemant van oirent wegen volmachtich erschienen en oir angenomen bescheyt en bewijs verthoont oock ende George van Bermentlo Richter etc. angenomen en gelooft der voorsch. buyren beyde bescheyt en bewijs opden voorsch. holtinck den holtrichter en gemeene Erffgenaemen tho presenteeren en t'besichtigen, dan allent niet geschien is, ergo heeft den holtrichter en gemeene erffgenaemen eendrachtelijcken beslooten en utgesproocken, datt nu voort die buyren van Weddehoen nae dessen huydigen dage oir beste, peerde en fullen uytt Elsener broeck en Marcke holden sollen en sullen nu voort geschuttet, opgedreven ende gehouden worden voor utheemschen, wo wall datt Jan ter Braeck mede van wegen der andere buyren opden xiii dach t'contumatiaren en utblijven in de actie, eys en gerichtlijke pend verwonnen en verfallen is met huider onkosten, interesse en schaeden, die daeromme gedaen is.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Sec.

Copia.

Anno xv Lxi den iii Juny (**3-6-1561**) is bij den holtrichter J. v. Laer en gemeene Erffgenaemen een holtinck gehouden en eendrachtelijck opgericht en beslooten op ettelijke punten en articulen naefolgende.

Item die holtrichter ende gemeene Erffgen. sinnen eendrachtlijck overcomen, soo Evert vande Hoerne een besegelden richters breeff verthoont, en apert gelesen, vermeldende van stucken lande opden Essche gelegen, soo Afftinck hen verkoft heeft, datt hie Meyster Evert daerop solde een huys moegen setten, daerop entlijck den holtrichter mitten Erffgen. geslooten, datt se een huys daer mach setten, dan sie en staen hem geene waarschap tho, oock geen fuyer noch roock daerinne sall holden, edoch gem. Evert mach sijnen cooper versoecken etc.

Item soo Otto ter Rotere heeft laeten torff steeken inde Elsener Marcke en ettelijke buyren sich beclaegen den schutte die tusschen oeren torff ingesteecken, ende heeft den holtrichter mette gemeene Erffgenaemen ditmael voor goet angesien en oock inden Marcke niet geseeten, datten schutte den torff heeft gegraven, sall moegen genieten en tho huys laeten haelen en in voortanne daer uytt sall blijven.

Item op die punten soo die Ehrentfeste Roloff van Langen voordien holtrichter ende den Erffgenaemen, eensdeels naebeschreven hebben gepresenteert en inden holtgericht int openbaer gelesen een cedula van volle diverse Erffgenaemen mit oiren schriftleycken naeme onderschr. meldende van een slach van olde beslaegen, tho verbuytten voor ander groenlant uytter Marcke. Daerop desse naebeschr. Erffgen. als met naemen Jan van Laer, holtrichter, Reynolt van Covorden, Jasper en Cristoffell Scheel gebroderen, mede van wegen haere

onmundige suster en broder als Erffgen. van sal. Otto van Rutenberch tho Grimberch, heer Joan Brouwer Procurator der gemeenen Convents van Albergen, Juffer Strubben, Mr. Peter tot Deventer, Hendrich van Ittersum, Jan tho Wyricke, eensdeels, Jutte Mensinck, Jan Alberinck, Jan ter Raede, Evert ten Tevenbrinck en Willem ten Raede eendrachtlijk metten anderen overcomen en geslooten, datt sie die buyttschap van den lande van Roloff van Langen in geendelen wijse willen tho laeten, noch gestadden, ende gedenken sulx metten anderen eendrachtlijk met rechte tho verdeden, is een getuychschriffe der waerheyt hebben dese voorschr. Erffgen. dese bewillinge mett haeren eygen handen ondergeteyckent en die niet schrijven en konnen, hebben haer gewoontlijk marck daer onder gesatt.

Op den vierden dach Juny Anno xv en Lxi.

Onderstondt.

Jan van Laer tho Hoonlo, mede van wegen Mr. Peter, Reynt van Covorden, Jasper Scheele mijn handt, Jan van Voorst, Cristoffer Scheele, Jan Brouwer Procurator, Herman van Voorst, wed. sal. Arent Strubbe, Henrich van Ittersum als Jan van Laer geschreven heeft dit sijnt wegen gedaen, Jan ten Wyricke.

Item noch hebben die gemeene Erffgenaemen eendrachtlijk beslooten opden voorschr. punct vanden angegraven landt bij Geert ten Sendes huys, daertho is geordonneert omme datt selve landt voorschr. to besichtigen en op eenen genoembden penninck inne tho setten en tho betaelen, ofte wederomme inne tho treden als nemptlijcken den Procurator van Albergen, Roloff van Langen, Geert Hessels, Megeldinck en Jan Alberijnck.

Item Jan Alberinck heeft geloofd datt angegraven landt bij sijner maete in tho treden, angenoomen.

Item die geswoorene als Jan Alberinck, Jan Swaefferinck, Hendrich Hadekinck en Willem Letinck, blijven dit jaer inden eedt staen en tho vroegen der Marcke beste t'doen, naer inholt der voorschr. punten.

A. Lxi gescheen.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno xv Lxii den xxxi Augusti (31-8-1562).

Is bij den holtrichter Jan van Laer tho Hoenloo ende die gemeene Erffgenaemen een holtgerichte gehalten en eendrachtelijcke opgericht ende beslooten op ettelijcke punten en articulen hyr nae volgende, die mett kerckenspraecke vanden voorschr. holtrichter verwitticht sinnen aenden samenden Meyeren en buyren van Elsen, een yeder Landtheerschap anne tho seggen.

Die holtrichter mette gemeene Erffgenaemen hebben die Ehrentfeste Reynt van Covorden verkoft datt nije anslagen landt gelegen bij datt Sende vande Marcke angegraven voor xl ggl. den ggl. van xxvii St. daer sijn L. die voorschr. somma jaerl. verpensioneren sall mett twee ggl. als leven, ter tijt Covorden den verschr. somma ingelevert heeft, t'betalen jaerlix op Martini en den wech die sall daer bij blijven en opde naeste claerunge sall Covorden den holtrichter leveren genoochsamen schriften ende verwissinge, daer den holtrichter en Erffgenaemen mede gesediget sollen sijn.

Item noch heeft den holtrichter mitte semptlijcke Erffgenaemen die actie van Boon van Ruwenschott tusschen den Erffgenaemen en Covorden is vrijgesteld sub spe concordia ter naester claerunge en bijkomst der Erffgenaemen en Covorden, en soo weder vruntschap entsonde, alsdan soo mach yeder partije sijn vrundtschap beste doen, der hebben die gemeene erffgenaemen den holtrichter en erffgen. Eggerich Ripperda en Roloff van Langen die volmacht gegeven wer die dree opgem. erffgen. mett Coverden ter vrundtschap handelen,

hebben die andere gemeene Erffgenaemen tho gelaeten en consenteert daer bij te blijven, een yeder onvercortet sijne goeden rechtene.

Item noch hebben die gemeene erffgenaemen eendrachtlijck geslooten, datt een yeder buyrman sall den eysch gebruycken, als sie over 50 jaeren gedaen hebben en sollen haere schaepen en andere gelijk over all laeten gaen en die campe die sie binnen die thien jaeren begraven en vrijvruchtet sinnen, deselve sollen sie binnen een halff weder intreden en te niete doen maecken, allent naer luytt der Marcken zedule.

Item dit voorschr. punct sall blijven staen bis ten naesten holtinck en bijcompst der erffgen. Is nu verdraegen, datt een yeder sijn landt mede mach gebruycken tot sijnen schoonsten en wie van buyren bevonden worde sijn schaepe op den anderen landt hoedede, sall die holtrichter en gemeene Erffgen. verbrocket hebben een tonne byrs.

Item die holtrichter mitten gemeene Erffgenaemen hebben voor dit jaer tot geswoorene eendrachtlijck gecozen Willem Letinck, Geert Wassinck, Andries Odinck en Hendrich ten Tyemenbrinck, deselven oiren eedt met opgerichte vinger gestanden lijfflijck ten hilligen geswooren een goede opsicht tho nemen en der marcken beste tho doen naer inholt aller punten inde Marcken cedula begreepen.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Anno Duysent vijffhondert Lxiii, den 16 dach Augusti (**16-8-1563**) is bij den holtrichter Jan van Laer tho Hoenloo en die gemeene Erffgenaemen een holtgerichte eendrachtl. opgericht en besloeten op ettelijcke punten en articulen hyr nae volgende, die mett kerckenspraecke van voorschr. holtrichter verwittiget sinnen, aenden saemenden buyren en Meyeren van Elsen een yeder sijn Lantheerschap laeten verwittigen.

Op desen huydigen dach is den holtrichter mette samenden Erffgenaemen overkommen en geschiet als van datt anslaege landt daer Klater Aleyt plach tho wonen, datt selvige laeten to besichtigen van wie die daer tho gesatt bint, nemptlijck den Pater van Albergen en Christoffer Scheele, Cristoffer van Middacht en Geert Hessels, derselven vieren met den Ehrentfesten Roloff van Langen tho coperen als vanden huise soo daerop staet en sall den holtrichter sulx besichtigen den 25 Sept.

Item noch soo heeft den holtrichter mett die Gemeene Erffgenaemen samptlijck overkommen mett den anderen, bij alsoo datt der holtrichter en der gemeene Erffgenaemen hebben vergunt den Ehrentfesten Roloff van Langen, datt hij sall holden datt anslaege landt, daer Clater Aleyt plach te wonen en daer salige Hendrich ten Raede ettelijcke penningen als liggen heeft, deselvige penningen bint 25 gld. den gld. tho betaelen mitt 28 st. Brabants, die den Ehrentfesten Roloff van Langen sall weder betaelen, an handen Gertken ten Raede naegelaetene wed. salige Hendrich ten Raede, deselve penn. tho betaelen binnen 't jaers. Item oock noch dittmael soo is Gertken ten Raede vergunt vanden holtrichter en vande gemeene Erffgen. datt gebroock datt sal. Hendrich ten Raede Geert opdatt Seldam verkoft heeft en datt daer van gecomen is. Datt heeft den holtrichter mette gemeene erffgen. geschenckt sal. Hendrich kindt en Geertken kindt en naer desen daege sall niemandt geen gebroock moegen anslae oft verkoopen.

Item noch huyden desen dach hebben die gemeene Erffgen. samptlijck gegunt die hoffstedde daer Haestkens vrouwe woont, nu ter tijt derselver hoffstedde sall Jan van Laer erffl. beholden, dan sall den Ehrentfeste Jan van Laer betaelen Geert Hessels seven Dalers min thien St.

Item noch soo heeft den holtrichter mett den gemeene erffgenaemen averkommen, datt een yeder buyrman sal sine water noch sall maecken en ruymen datter water sijnen ganck kan

holden, bij een poene van een tonne byrs, die daer in bevonden wordt, daermen doen sall kerckenspreacke als men schouwen will.

Item noch soo heeft den holtrichter mit die gemeene Erffgenaemen overkommen, datt een yeder buyrman sijn hecke sall maecken, bij een poene van een tonne byrs, soo vaecke die geswoorne overcomen können. Daer mach een yeder sich tho verdenken, datt een jeder hoort tho maecken.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenzal Secr.

Copia.

Anno xv Lxv den xxi dach Augusti (21-8-1565).

Op denselven dach soo is holtspraecke gehouden tho Elsen bij Jan van Laer tho Hoenloo, als holtrichter van Elssen en bijde gemeene Erffgenaemen van Elsen, hebben ettelijcke puncten geslooten als hyer nae volgen sall.

Item noch opden selven dach soo heeft den holtrichter mette samptlijcke gemeene Erffgenaemen eendrachtlijck gekoozen drie goede mane, deselve drie goede mane, sollen die twistige gront, tusschen die van Enter en die van Elssen besichtigen, ofte die van Enter hen oock tho nae geslach hebben, ofte niet hij van den eersten holtinck daer van een afspraecke dan tho doene bij d'Erffgen. Ditt selve sollen besichtigen, de procurator Cristoffer Scheele en Geert Hessels, neffens enelijcke huysluyden binnen Elsen.

Item noch huyden deser dach, soo hebben sich die gemeene buyren van Elsen sich beclaeget, dattse tho donnestin beswaert mett die schattinge, soo hebben die gemeene Erffgen. die saecke afgestalt bis ter tijtt dattmen weder schattinge sett, soo sall een yeder Meyer sijnen Landtheerschap anseggen, dan daer bij te kommen, hyr sint tho gekoomen voor goede mane die bij de schattinge solt wesen eerstgangen die Ehrentfeste Joan van Laer en die Ehrentfeste Reynt van Covorden en den Ehrentfesten Roloff van Langen en die Ehrentfeste Jorryen van Barmanlo en den Pater van Albergen.

Item noch huyden desen dach soo heeft den holtrichter mett kentlijcke der gemeene Erffgenaemen eene afspraecke gedaen datt een yeder man sall helpen maecken datt Sendich hecke en voort een yeder buyrman sall maecken alle vervallen hecken, met den vree daer een yder hoert tho maken aen essche, datt daer geen schaede door en komt, soo verre daer yemant versuymich inne weze, sall den holtrichter gebrockett hebben een tonne byrs.

Item die holtrichter mett samptlijcke der gemeene Erffgenaemen, hebben die saecke van datt Convent te Albergen nyttgestelt bis die eersten holtinck, soo verre sie geen bescheyt dan den brengen, soo sollen sie datt graven landt weder liggen laeten, datt datt Convent angegraven heeft.

Item die geswoorene sint Geert Wassinck, Willem Leetinck, Evert ten Teunenbrinck ander Odinck, blijven dit jaer inden eedt, gaen en vroegen der Marcke beste tho doen, naer inholt der voorst. puncten.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenzal Secr.

Copia.

Anno xv Lxvi den ii dach July (2-7-1566).

Soo is daer holtspraecke gehalten tho Elssen bij den Ehrentfeste Jan van Laer als holtrichter van Elssen mette semptlijcke gemeene Erffgenaemen van Elssen ende hebben ettelijcke saecken mette anderen overgecomen en ingesatt hyr nae beschr. sall.

Inden eersten heeft den holtrichter mette gemeene Erffgenaemn ingesatt, datt een yeder man sall maecken sijne vruchten in broocke ofte nyttten broocke, datt sij naeberlijck sij bij een poene van een tonne byrs, wante die holtrichter salfs laeten schouwen des jaers eene.

Item noch soo heeft den holtrichter mette samentl. gemeene Erffgenaemen eendrachtlijck overcommen en ingegaen, als vanden twistigen gront tusschen die van Elsen en die van Enter soo dan die buyren sich niet konden verdraegen, der daer tho gesatt waeren, soo heeft den holtrichter mette gemeene Erffgen. van Elssen, daer tho gesatt en gekozen die Ehrentfeste Roloff van Langen en den Ehrentfesten Cristoffer Scheele en den Ehrentfeste Jan van Ittersum enden den Weerdigen Heere Pater van Albergen, der den twistigen gront sollen verlijcken, hyr sollen mede bijwesen die mane van Elsen en die van Enter, nemptlijck van Elsen Willem ten Raede ende datt Oemken ten Raede en Willem Letinck, van Enter Johan ter Hoffstedde en Derck Folbertinck en Geert Hubeltinck.

Item noch soo heeft den holtrichter mett den Erffgenaemen den gemeenen buyren van Elssen tho goede gedaen alsoo daene schult, als sie den Ehrentfesten Gerrijt van Barmiento schuldich waeren, voor welcke schult den holtrichter mett die gemeene Erffgen. Jorrien van Barmiento willen doen een stucke groenlants inden Elssener broocke, welke voorst. landt den Ehrentf. Roloff van Langen en die Ehrentfeste Cristoffer Scheele en Jan van Itterssum en die Weerdige Heer Pater van Albergen hem wijsen sollen en utpaelen metten holtrichter.

Item inden eersten, soo heeft die holtrichter Vrouw Limborche tho geslaen een stickeen groenlands en die Ehr. Roloff van Langen en die Ehrentfeste Christoffer Scheele en die Ehrentfeste Jan van Itterssum en den Ehrentf. Joan Stauller en die Weerdige heere Pater van Albergen en Christoffer van Middachten en Derck Seynen en Johan tho Wirke, hebben Vrouw Limborche oock haer stemme thogestaen, datt voorgeschreven landt sall Reynt van Coverden helpen besichtigen.

Item noch soo heeft den holtrichter mett die gemeene Erffgenaemen, soo wall binnen als buyten mett malkanderen eendrachtlijck overgecomen ende ingegaen, soo datt niemant naer desen dage geen groenlandt ofte bouwlant sollen anslaeen ofte begeren datt sij utheemschen ofte Erffgenaemen bij die poene van vijftich olde schilde, wie datt begeert.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno xv Lxvi den vii dach July (7-7-1566).

Nota.

Laecke en scheydinge tusschen die van Elssen en Enter.

Opden selven dach soo hebben dese voorgeschr. verordneten besichtiget die laecken tusschen die van Enter en den van Elssen, bij alsoo datt die van Elsen sollen brengen eenen steen bij datt Oecken beumken tendens Schulte van Deventer sijn slach inden broocke, den xxvi dach July en die van Enter sollen daerentegen kommen en leggen den steen daer, soo sall die steen en voort die twee andere steene die daer liggen der laecke blijven nu en tho ewigen tijden, die eene steen licht opden Bulmer en die ander steen licht inde Bredde.

Item noch soo hebben dese voorschr. verordneden gewijset Jorryen Barmijntloo een stucke groenlandt inden Elssener Broocke, ongefeerlich liggen tusschen Herman Schulte landt en

Roloff opdat Seldam sijn landt, welcke landt den Ehrentfesten Jorryen van Barmntlo verkoft heeft den Ehrentfeste Roloff van Langen en Roloff van Langen den Ehrentfeste en Vrommen Jan van Laer tho Hoenlo, voor eene somma van penningen die hem wettelijck all en wall betaelt sint, van Jan van Laer voorschr.

Item noch soo hebben die gemeene Erffgenaemen t'Elsen verkoft Vrouw Limborche tho Deventer een stucke groenlants inden Elsener broocke, ungefeerlich groot een morgen lants, voor welcke voorschr. land sie geven sall den gemeenen Erffgenaemen seven jaer lanck des jaer een halven ahm wijns (*nb een aam is 150 lt*) ende daer sall Vrouw Limborche datt voorschr. landt erffl. voor behouden niet meer daer voor tho geven, welcke die verordnete bevolen hebben Arent ten Brinckhuys en Otto Roloffs van Langen heucht, did oir datt voorgeschr. landt sollen tho meeten bij oir ander hoylant.

Item die voorgeschr. Erffgenamen willen blijven bij datt verteyckent als voorgest. stet nemptlijck bij oir heylslach, datt Vrouw Limborche heeft liggen int Elsener broock, daer binnen thogesatt den Edelen Ehrentfesten undt frommen Jan Ripperda, vader den Edelen Ehrentfeste undt frommen Reynt van Covorden, die Vrouw Limborche datt wijsen solt mett die geswoorene.

Item die geswooren bint gecozen van holtrichter met d'gemeene Erffgenaemen, soo datt daer bint gecozen tot geswoorene Willem Letinck en Effert ten Teffenbrink en Jan ten Raede en Hendrich Wissinck, dese voorst. vier geswoorene hebben befestet met eenen eedt der Marke beste te doen.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Anno Domini xv Lxx den xxi dach May (**21-5-1570**).

Opden selven dach hebben die gemeene Erffgenaemen gekoozen voor eenen holtrichter den Edelen Ehrentfesten en vrommen Johan Ripperda.

Die holtrichter heeft voor geswoorene gecozen Willem Letinck en Joan ten Rade en Effert ten Teffenbrinck en Derck Wissinck en holtst. inden eedt soo sij den olden holtrichter gedaen hebben.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenz. Secr.

Copia.

Anno xv Lxx den xxi dach May (**21-5-1570**).

Opden selven dach is daer een holtgericht gehalten bij den Edelen Ehrentfesten undt vrommen Johan van Laer tho Hoenlo als holtrichter tho Elssen, mett samptl. die gemeene erffgen. bij desse voortwaerden woe naer volcht.

Op den selvigen dach, soo heeft die holtrichter mett die gemeene erffgenaemen, den gemeenen buyren van Elssen, gegunt en thogeslaen een stucke landes inden Elssener broocke gelegen aen Johan ten Wircke maete soo Jan ten Wircke den buyren verstreckt heeft xxi erckelde Daelers van xxxii St. Dan Jan voorschr. sall datt landt niet eer an tasten, eer ten tijden dattet is besichtiget vande Gedep. die daer tho verordent sint, nemptl. den Ed. Ehrentf. Roloff van Langen en den Ed. Ehrentf. Joan Ripperda en den Ehrentf. Jacob van Covorden. Item Vrouw Limberche heeft betaelt is alles drie half ahm byrs.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. S.

Copia.

Anno xv Lxxi den vi dach May (**6-5-1571**).

Op den selvigen dach is daer een holtgerichte gehouden door den Ed. Ehr. Joan Ripperda als holtrichter van Elsen mette samptlijcke Erffgen. bij desse voortwaerden wie nae volcht.

Inden eersten soo is bewilliget en ingesatt bij den voorschr. holtrichter en den gemeene erffgenaemen soo datt die buyren van Elssen nae desses daeges geenen torff sollen laeten verkoopen ofte laeten graven int Elssener Venne daerse hylgen bes mede solt verkopen bij een poene van een tonne Lubs byr.

Die voorschr. holtrichter heeft datt holtgerichte opgesatt als huyden dessen dach aver eene maent tijde en heeft een yeder buyr bevolen datt een yder sijn heerschap sall anseggen bij een poene van een tonne Lubs byr, die sall de Meyer verbeurt hebben.

Item inden eersten heeft den holtrichter mett den gemeenen erffgenaemen averdraegen, datte buyren van Elssener Marcke tusschen die van Kottwijck en van Wedehoer sollen utgraven, soo datt die beyde Marcke geen schade doen kunnen, met den ander en daer boemd voor hangen, dattse malkanderen geenen schaeden kunnen doen. Ditt heeft den holtrichter mette gemeene erffgen. overcomen.

Item ditt sullen die van Goor doen, gelijk die van Wedehoer en Kottwick.

Item die Utruchtinge sall geschien tusschen dit en tho kommende frijdach, hyr samen tho gesatt tho besichtigen, den Edelen Ehrentfeste Johan Ripperda holtrichter en die Ed. Ehr. Jan van Covorden en die Achtbare Johan Strubbe en die Wedefrouwe van sal. Roloff van Langen.

Item oock overgegeven mett consent der holtrichter en gemeene Erffgenaemen, datt den holtrichter metten selven sall gaen en besichtigen een hoexken groenlandt, daer die buyren sollen eikelen seyen tot behoeff der Marcke en dat well bevruchten.

Item oock is den holtrichter mett den erffgen. averdraegen, datt een yeder buyrman sijn landt sall bruycken van en dat kooren inde schuere is, wis 14 daege nae meyen. Wanneer den holtrichter naer des dage emant bevint, sall den holtrichter verbeuren een tonne Bremer byr, beholtlijk een yeder landtheer datt sijne.

Item die holtrichter heeft tot gesworene gestelt Geert Leetinck, Drees Henrekinck, Egbert Mensinck, Henrich Sweevinck.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenz. Secr.

Copia.

Anno xv Lxxii den xvii May (**17-5-1572**).

Heeft der Edelveste Servaerd en Vrouwe Johan Ripperda als holtrichter der Marcke van Elssen een holtinck geseeten, neffens den gemeenen Erffgenaemen en aldaer getracteert soo hyer naer volcht, des holtrichters.

Coernoten   Der Edelvest en Vrouwe Johan van Laer en
                  Goosen van Covorden

Inden eersten is bij den holtrichter en gemeene Erffgenaeme een drachtlijk overgekomen, datt een den buyren van Elssen tot oiren onkost tho volst kommen willen, voor eersten Hermen van Covorden, Arent Hooffslach en noch een stucke lants datt hondert dalers sall weert wesen. Ditt voorgeschr. stucke sallmen bij brandender keersen verkoopen, voorbehoudende ofter eenige van Erffgen. op sijnen tuyne gelegen were, de sall daer de negestroogen wesen te coopen.

Item selven dach heeft sich Henrich Heyckinck bij den holtrichter en gemeene erffgen. gequiteert met sijne reeckenschap van haergelde tho Deventer vanden Borgemr. Kreyneck, mette somma van xxx Dal.

Colla.ta.

Copia. (Nb zonder datum, ca 1579)

Holtgerichte gehouden bij den Edelen Ehrentfesten Johan Ripperda als holtrichter.

Bij coernoten   De Edele Derck Strick ende
   Jacob van Covorden

Opten voorschr. dach en dato is bij den holtrichter en samptlijcke Erffgen. eendrachtelijcken ingewillicht, geconcludeert en geslooten, datt nae dato van desen die buyren derselver Marcke, edder yemant andere persoon van Erffgen. macht ofte authotiteyt sollen hebben eenige thoslaegen tho maecken, tho verkoopen ofte et wie van Marcken genut tho veralieueren, ten sij datt sulx geschie met consent, weten en willen der holtrichters en samptlijcke Erffgen. en datt bij een poene van vijftich olde schilde, datt den overtreder sall affgenomen worden.

Alsoo die genen der voorschr. Marcke een seecker supplicatie den holtrichter en Erffgen. tho erkomen hebben gegeven, mit wijderen inholt haerer geledenen schaeden, soo sie inden vier jaeren vande groote overvallers van Ruyteren en knechten daer inne sij geraeden sijn, inde somma van 1275 dal. omme dan eensdeels endt tho commen tot ontlastinge der voorschr. penningen, hebben die holtrichter ende die samptlijcke erffgen. vergunt, angesien en angenomen t'betaelen jaerlix die pension van 500 Daelers in gelden, waer tho uytte Marcke in groenlands ofte andere beslaegen sall worden, watt die gemeene buyren in begraven sollen, soo voele landes, datt die pension voorgeschr. jaerlix uytbrengen sall. Ende sinnen Gedeputiert, omme t'selve landt opden minste schaeden tho beslaen. Den selven Ehrentfesten Hovemeister Strick, Jacob van Coverden, Pater van Albergen und holtrichter naerbeschr., die alsdan voorts mede die Erffgenaemen, soo tusschen die van Rijssen en die Erffgenaemen aengaende die Marcke tho besichtigen en soo verre moegelijck liquideren en nederleggen sollen.

Noch sinnen gedeputeert aen landtdroste van Twente Goosen van Raesfelt tho trecken, omme recompene t'hebben der nijegelachte en verschaetene penningen, der verteringe soo die quytteren van Ierhmenchen binnen Goor gedaen hebben, der die buyren des voorschr. Kerspele tot Rijssen en daer hebben moeten betaelen die Edele Jacob van Covorden und Ehrw. Pater van Albergen, die sich op morgen erfoeget sullen tot Enter opten holtgerichte, ten eynde aldaer van gelijcken twee odder meer verordent worden.

Aengaende der Choslaegen soo de Richter van Kedingken Johan Helmiges mett consent der gemeene bueren, edoch buytten consent der gemeene Erffgenaemen, beslaegen en de bepotet hadden.

Is op huyden bij den holtrichter en anwesenden Erffgenaemen erkant en alsoo mette anderen geconcludeert, datt selvige landt, wesende twistige gront, sall wederomme ingetreden worden en voor gemeene gront liggen blijven, dan sall t'selve bij die Gedep. besichtiget worden.

Die gemeene Erffgenaemen hebben durch gebruyclijcke omfrage mett een herliger stemme den Ed. Ehv. Johan Ripperda voor eenen holt- en Marckenrichter gecozen en opt nije erwehlet, neffens den die olde geswoorene bij haere voerigen gedaenen eedt oock laeten verblijven.

Die holtrichter en gemeene Erffgen. hebben den Ehrentfesten Jan Strubben tho goede gedaen en geschenckt een stuxken onduchtige uyttgegraven veenlandts achter sijnen behuysinge en neffens sijn hooweyden gelegen. Ende datt is recompense van sijn genote veelvoudige gedaene oncosten van vertering en anders, soo hij diverselijcken op die holdene holtrichters, wie oock andere Gedep. uudt samptlijcke erffgenaemen gelecht en gedaen heeft, welcke stuxken landt alsoo utgeteyckent sijnde der vern. Strubbe sijne gevallene begraven, volgens is erffeygendom voor hem en sijnen erven beholden en gebruycken sall.

Colla.ta

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia. (1579)

Acte ofte laeckescheydinge tusschen die van Enter en Elssen.

Alsoo sich twist en schellinge erholden heeft tusschen beyden marcken undt Erffgen. van Elssen en Enter van een thoslach soo die van Elssen gedaen bij die Bredde ende oock mede van laecksteen gelegen bij datt Bulmer Bredde en bij die Varenreyse. Is datt durch tusschen spreecken van vrede bevonden vrunden, dieselve questie inder goede hengelic als datt die van Elssen, datt slach bij die Bredde undt Langehorst vercosten sollen, alsoo datt die wech, soo die van Enter daer door wie anheer rustelijck gebruyckt hebben op Goor, hen vorder alnoch onbehindert ende onbekroent gebruycken sollen moegen tot oer bedarff en sollen hyr ertegens die Erffgenaemen en buyren van Elssen datt voorschr. thoeslach tot oeren besten moegen gebruycken, als verkostet wesende, sonder inspieringe der Erffgenaemen en bueren van Enter. Mede is bevordert, datt die voorschr. steenen op plaetsen voorschr., van nu voort anno tot eewijgen dagen als beyden sijden voor laeckensteenen gehalten en erkandt, sullen worden met bedingen nochtans datt die middelste steen op die Langenhorst gelegen aen Bredde, ter eerster gelegener tijtt van beyder sijden daer tho gestelde Erffgenaemen durch behoorlijcke laeckinge recht gelecht sall worden, all waert schoone hij bevonden solde worden, gelecht behoorde to worden inden nije thoslaegen voorschr.

t'Welcke den van Elssen int gebruyck desselvigen slaegen nicht sindelijck wesen sall.

In oyrconde der waerheyt en eewiger memorich is verwilliget, datt dese voorschr. acten in beyder sijts Erffgenaemen Marcke boecken mit eener handt geschreven und geteyckent sinnen tot ewiger onderholdinge vant geene voorschr.

Actum tot Enter, Anno 1579 op dach Visitationis Maria Virginis, in presentia Johan Ripperda, holtrichter tho Elssen en Johan van Itterssum, holtrichter tho Enter.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1601 am 27 May** hebben die Ed. Ehrentfeste unt Eerbare Unico Ripperda zum Weldam, Roloff van Langen, Johan Strubbe, Arnolt Seynen wegen Jr. Cristoffer Scheele, Jacobus de Steede Amptman der Conventualen van Albergen, Gerhardt Kottinck wegen die goeder vandie van Tije, Hertger ten Broyl, Berent Helmichs en Werner ter Hachreyse als Erfgenaemen voor sich, wie mede van wegen der andere affwesende Goetheeren der Elssener Marcke, eyndrachtelijcken tot eenen holtrichte gekoozen den Edelen Ehrentfesten Jacob van ~~Stuveler~~ Covorden zum Stuveler, alles geschien op eenen gemeenen holtinck tho Elsen. Ende hebben volgens Derck Olbeken, Hendrich van Limborch, Jacob van Litt und Gosen Roevers, als oock Erffgenaemen dieselver Marcke peryckels sollen sich vernottsinninge laeten, wie gelijkfals Gerrijt van Laer, door sijnen Meyer Haykinck.

Ende hebben daer benefens die holtrichter undt anwesende goetheeren ofte derselver volmch. en schultzedul averslagen, soo die gemeene buyren hyr bevoerens anteyckenen laeten en nae liquidatie bevonden, datt die buyrschult t'Elsen sich bedraegen doet nae deselve anteyckinge 2603 dal. 10 St. salvo calculo.

Daerop bevonden is 131 dal. omtrent betaelt te wesen.

Die holtrichter en Goetheeren hebben ten selven dage voor goet angesehen tho commen maendach publicatie te laten gescheen, datt een yeder creditor der Elssener Marcke sijn schijn en bewijs in originalibus aut authenticis copije als morgen over acht daegen, wesende den donderdach nae thokommende Pinxteren van sijne capitale schulden, als oock angeslaegene ofte angekoft landerijen an handen van holtrichter ofte sijne daer tho Gecommitteerde binnen Goor overleveren sollen sub poena perpetui silentij, umb t'selve geseen hebbende, wijders alsdan daerinnen tho doene, watt gem. holtrichter sampt die Goetheren tot vordell

voorgem. Marcken, sollen bevinden utterst t'wesen waer tho neffens den holtrichter voorgem. gecommiteert sinnen, die Ehrentveste Unico Ripperda undt Johan Hooffslach. Sinnen als voort in desen holtgerichte erschennen Johan Megelt, Egbert Wassinck, Henrich ten Raede en Egbert ten Oynck als geswoorene der Elssener Marcke en naerbeste brockhastigen angegeven, soo int voorschr. Elssener Broocke holtgehouden. Inden verledenen winter bevonden Jan Crimpen houwende groene hulsenholt. Item Hendrich Crijnck tho Enter met groen hulsen en ander holt. Item Adam Schomaeckers, Hans Borgeringhs soone, mitt groen hulsen en ander holt. Sollen desse beyde voor brocke betaelen eene tonne byr, soo op den holtinck gedroncken. Is oock verspraecken bij holtrichter en samptlijck anwesende Goetheeren, datt nu voortanne die gemeene ingesetene der Elssener Marcke, sollen onderhouden en maecken die twee Elssener dijcke en wan die geswoorene derselver Marcke hem luyden sulx anseggen om te komen te maecken die dijcken voorgem. en alsdan die geswoorene daer inne niet gehoorsam waren, sall alsdan een yeder soo suymhaftich bevonden worden, vervallen wesen inde poene van een tonne byr, halff den holtrichter en halff den geswoorene. Oock sollen die ingesetene huysluyden der Elssener Marcke die waterleydinge gaende door die Bredden tot allen tijden opruymen, wie oock die graven om haer luyden landerijen, wanneer hem sulx van haere geswoorene angesecht is, alles bij poene voorgem. Die voor voorgem. geswoorene sollen ditt thocommenden jaer verblijven inde eedt, daer sie ditt verledene jaer inne gewesen en op conditien als van olde gebruycken. Colla.ta.
B. Kettwich
Secr.

Anno 1601 am 3 Novembris.

Op gem. dach is een gemeen holtgerichte gehalten vander Marcke van Elssen.

Holtrichter die Ed. Jacob van Coverden.

Goetheren als volcht.

Die oock Ed. eveste en Achtbaere Gerhart van Laer tho Hoenloo, Peter van Voorst is naeme sijne vaders Hermen van Voorst, Jan Strubbe, Derck Olbeken, Hendrich van Limbergen, Jacob van Litt, Goossen Roever, Werner ter Hachreyse en Berent Helmich.

Ende hebben op naevolgende artl. resolviert en entsloeten.

Eerstlijck bij den holtrichter en gemeene Erffgenaemen een hellich beslooten, datt alle geclaeye soo inde Elssener Marcke, buyten consent der Goetheeren, verkoft en angeslaegen sinnen, wederomme sollen ingetreden unde tot vordel van gem. Marcke geimployeert worden, ten ware die genige, die soodaene angeslaegene landerijen an sich gekoft ofte int gebruyck heeft, tusschen dit en thokommende Mey deuchdelijcke schijn en bewijs brengen, soodaene verkoopinge der angeslagene landen, van Goettheren geconsentiert t'sijn.

Ten 2. den resolveren sich holtrichter ende Goetheeren opt versoeck van plaggen meyen van Hans Wolpken inder Marcke van Elssen, datt sich gem. Hans sall regulieren undt conform verholden nae inholt sijn zegel en brieven van gem. landerijen en soo lange hie niet bewesen, tott eenige plaggen t'meyen berechtiget tho wesen, wordt den holtrichter belastet inde saecke tho procederen, als sich der naer marckenrechte behoort, wie dan oock anderen in sulcken vallen gescheen sall.

Ten 3. bij hett colleguinen, bij seeckere Reynt tho versoecken en anne tho holden, datt den Richter van Kedingen inhibert en d'handt mach geslooten worden, geene procederen ofte eenige executien op die van Elssen haere buyrschulden halven tho gestaden bis ankommende Pinxsteren.

Ten 4. sijn Gedep. die holtrichter, Egbert Oijnck en Jan Ribbertinck vrij van alle extra ordinaris contributien en umgelden, umsetzungen en divisie in voorgem. Marcke tho maecken.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1602 den 7 July.**

Op voorgem. dach die Edele Ehrentfeste Jacob van Covorden zum Stuverer, als holtrichter der Elssener Marcke, mett die oock Ed. en Ehrentfeste ende Achtbaere Sweder Scheel, Johan van Besten, Jan Strubbe, Jorryen van Stockhem als Amptman des Convents Albergen, Derck Oelbeken, Hertgert ten Broyl, Berent Helmich, Andrees Cuyper verwalteren vande goederen der van Tije en Werner Hachreysse als Goetheeren nielt int geheel, sonder in geringer antall bij een anderen gewesen, is datt holtgerichte op donderdach, wie sijn den 22 July thokommen uyttgestellet, om aldaer gelijkelijck bij den ander sijnde, voor die handt the nemmen, watt die holtrichter en Goetheeren tot vordel derselver Marcke raetsam sollen bevinden.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1602 den 22 July.**

Op voorgem. dach heeft die Ed. undt Ehrentf. Jacob van Covorden zum Stuverer holtrichter, mett die Edelveste Achtbare en voorsichtige Sweder Scheel tho Wellwelt, Gerhardt van Laer tho Hoonlo, Jan van Besten, Jan Strubbe, Jorgen Sticke Amptman des Convents Albergen, Derck Olbeke, Hendrich van Limberge, Jacob van Litz, Goosen Roeter, Jan Hooffslach, Berent Helmich, Hertgert ten Broyl en Drees Cuypers verwalter der goederen van Tije, als Erffgen. der Elssener Marcke eenen gemeene holtinck gehalten en op naervolgende artln. veracordeert en overgekomen.

Eerstlijck is op die verthoende coopcedel van Johan Boegeholt van seeckere parceelen, soo hooge als lege landerijen, soo eertijts sijne sal. Olderen van buyren van Elsen inden Broock gekoft, geresolveert bij holtrichter en Erffgen. voorschr. datt soo daene verkoopinge, als buytten consent des holtrichters en Goetheeren geschiet wesende nielt konne bestaen, yedoch soo sij eenig bewijs der rechten genoegsam kan bij brengen inde verkooppennige van eenige parcelen van holtrichter en erffgen. geconsenteert tho hebben, sall hie hebben tho genieten.

Ten twieden alsoo die huysluyden der Elssener Marcke sich ten allerhoochsten belaget hebben, datt die angeslaegen landerijen van Johan Hoffslach inder Elssener Marcke ennen gants broedel en hinderlijck sein, oock niet seeckerlijck blijcket, watt penningen Hooffslach daer voor uyttgetellet, als verclaeren die gemeene Goetheeren, datte voorgem. Hoofslages landerijen, sall aen Marcke verblijven, jedoch wanneer hij deuchdelijck verschijn en bewijs bevraget, watt penningen hij ten eynde als vooren uyttgegeven. Sall hem alsdan vrij staen, sijn wegens en betalinge te soecken gelijk andere creditoren derselver Marcke doen moeten. Item mett hett stucke groenlandes gekoft bij sal. Lambert Lemkule en Derck Joyinck, voorts alle andere landen buytten consent der holtrichters unde Erffgenaemen gekoft ofte beslagen, sall gelijkker maeten gehalten worden, gelijk van Johan Boegeholts landerijen geresolveert is.

Binnen volgens des anderen daeges, den 23 July wesende, naerbeschr. parcelen ingetreden.

Eerstl. Jan Stuyrs angeslaegen lant tegens Lietinck.

Item. sal. Lambert Leemkhulens thoslach hoylandes gekoft van Derck Joyinck.

Item Johan Hooffslages landerijen.

Item Jan Boegeholt nije angeslaegen landerijen bij sijne salige Olderen angeslagen.

Item. sal. Johan Helmichs thoslach tendens die Enter Marcke, twistich gront wesen.

Item Rotman belavet sijn thoslach geheel de Strieff, daettlijcken selver inne tho werpen, soo volde hij voor dit jaer datt hij daer uytt heeft en voortanne tot Marcken gronde liggen tho laeten.

Item Egbert Hindertinghe thoslach achter Monsieur Strubbes huys.

Ende sollen volgens alle suspecte landerijen ingetreden worden ter eerster bijkompst, ten sij dan den holtrichter und Erffgen. daer van den rechten genoeghsam goet schijn en bewijs verthoont worden.

Item is geresolveert, dattmen openbare publicatie sall laeten geschieden, datt alle creditoren thokompstigen dinxdach aver 14 dagen, wie sijn den 13 August, yeder persoon sollen verfoegen binnen Rijssen ten huysse van Reynt Peters, mett haere documenten oerer schulden en mett deselve van eenige quyttscheldinge van holtrichter ende goettheeren gehandelt en getraceert t' worden.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. secr.

Copia.

Anno **1603 am 28 April.**

Sijn desse naerbeschr. Ins. en Erffgenaemen van Elssen tho Holten bij een ander gewesen, tho weeten die Ed. Ehrentfeste undt Erbare Jacob van Covorden zum Stuverer als holtrichter, Hermen van Voorst zu Berse, Sweder Schele, Unico Ripperda zum Weldam, Gerhardt van Laer, Johan van Besten, Johan Hooffslach, Jacob van Litz, Adolph Donckel ende Andries Cuyper wegen die van Tije, ende sinnen mett gemenen stemmen geaccorderd dattmen die gemeene huysluyden tot Elsene, tot ontlastinge der buyrschulden tot volteste will kommen, mitt ettelijcke stucken groen ofte ander lant, soo bij den Goettheeren naerbeschr. uytt gesteecken sollen worden, ongeveerlich monter en ter summen van duysent goltgl. tot 8 St. t' stuccke, alles nochtans mett den uytdruckelijcken bescheyde, soo veren die creditoeren mitt sulcke stuccke lants sich gefedigen willen laeten, die vier huysluyden, soo inde buyrschulden verder niet tho bemoyen. Reserveren nochtans den creditoren oer activ tegens die andere huysluyden van Elssen, soo itse buytten dieselve Marcke wonen en inde buyrschulden mede gehalten sijn. Daer averst de creditoren sich daermede niet willen laeten contenteren, sall men soodaene landt weder aen Marcke Elssen behouden, in welcken gevalle die creditoeren, de buyren soo mede buyrschulden gehalten moegen bespraecken, soo als oeren goeden raett gedraegen sall. Unde sinnen hyr tho gedeputeert Jacob van Covorden holtrichter sampt Sweder Scheele, Unico Ripperda en Jan Strubbe.

Sinnen oock deselve Jonckheren gedeputeert om den creditoren sulx landt tot haer betalinge te presenteren.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1604 den 10 July.**

Sinnen die Edele Ehrentfeste undt Achtbaere en voorsichtige Jacob van Covorden holtrichter, Johan van Besten, Peter van Voorst, Johan Strubbe, Adolph Donckel, Gerryt Sticken als Amptman des Convents Albergen, Johan Hooffslach undt Berent Helmich.

Op eenen holtinck tho Elsen erschennen en ten selven dage getractiert wie volcht.

(NB het verslag van de vergadering ontbreekt)

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1609 am 14 Augusti.**

Sinnen op een gemeenen holtinck van anwesende Erffgenaemen undt Guettheren Elsener Marcke ten averstaen van Jr. Jacob van Covorden als holtrichter op naervolgende punten geaccordeert.

Eerstlijck is den dijck gnt. de Loherdijck, komende vande Haar aff uytt Elssener Broock, daarvan een yder erve en kotterstedde faer contingent tho gedeylt om denselven tho repareren voortanne tho onderhouden, dattmen denselven mitt wagen en peerden gebruycken kan ofte sall den holtrichter macht hebben bij dubbelden gelt t'selve laeten maecken en sall denselven dijck voortanne jaerlix twee mael, eene bij sommer en eene bij wintertijden, doer den Marckenrichter mitt de gesworene geschouwet worden.

Eerstlijck Luycken Willemsen, item hett Lutteke Raede, it. de Hayker, item Sweer Assinck, Egbert Wassinck, Johan Mensinck, Hermen Mensinck, Johan Ribbertinck, Wissinck, Egbert Hindertinck, Toenije Wilgerinck, Swaefferinck, Egbert Oeynck, Egbert Effinck, ten Raede, Belminck.

Ten 2. den is geresolveert, datt een yeder huysman den tochsloit achter sijne slagen, sall opruymen beginnen bij Letinck, watt het noedichst wesen sall ende datt geene slegen sinnen ende inde Marcke den toch graven moet opgegraven worden, sulx sall gedaen worden bij die geenige, soo daer geene stege hebben, baven soelen ende onder vier voet wijtt wesende. Denwelcken solx bij roeden sall thogemeeten worden, inwendich een maent tijts op te graven, off datt die Marckenrichter solches sall moegen doen mett dubbelt gelt.

Ten 3. datt een yeder sijnen vrede gaerden nae olden gebruycke, sall moegen behouden en gebruycken, sonder datt die den anderen daer inne enige insperrunge mitt holthouwen ofte andere sall moegen doen bij arbitrale correctie van holtrichter.

Ten 4. is geresolveert datt den Brommiger dijck, komende vant Kijn Venne nae Goor te Letinck an, morgen door die gesworene nae antal der erven und kotters op deselven verdielt unde thogeslaegen sall worden. Unde sall denselven Dijck, gelijk den Loker Dijck, geschouwet worden und sollen die gebruyckers van wueste erven, daer geene huysen op staen, een yeder nae advenant sich daer van gebruycktt, het tho gedeylde anpart des Dijckx maecken bij voorgem. penningen, daer van een jeder erve thogedeylt is --- 36 treden, beginnen an Aefftich slach.

Inden eersten Alberinck, Evertinck, Boesinck, Cleyne Letinck, Groote Letinck, De Sende, Loenick, Teuvebrinck, Aefftinck, Hegeman, Wiessinck, Megelinck, Rosinck, Oeynck.

Tusschen Lietinckhaer und Afftinghs slach sollen die drie coetters maecken tho weeten yeder achthien treden, als naemelijck Laers Cotterstedde, den Mollencolck en Huysken.

Is geresolveert datt Wolter Cuyper een tonne Bremer byr ter brocke sall betaelen, van datt hij plaggen inder Elssener Merck gemeyet heeft, daer van den plaggen, sichten hem genomen en op huyden hem weder geleverd.

Colla.ta.

B. Kettwich
Jud. Old.

Copia.

Anno **1610 am 21 August.**

Hebben op dach van huyden die Edel Ehrentfesten und Achtbare Jacob van Covorden holtrichter, Unico Ripperda, Johan van Besten, Herman Pinninck, Johan van Laer, Peter van Voorst tho Berse, Reyner van Appeldoren, Jacob van Litz, Jorryen Sticke Rentmr. der Convents Albergen, Lubbert van Rensen, Adriaen Rutbart van Cranenhals, Werner Hoffslach, Berent van Enschede, Johan Roever, Willem Claessen wegen Jr. Scheel, Gerhardt Cottinck wegen Jr. Agnes ten Tije undt Johan van Borne wegen Hendrich Everts tho Elsen, erschennen en op naervolg. artl. geresolveert.

Ten eersten geresolveert, datt een yeder sijn thochgraven binnen den tijt van 14 daegen sall opruymen in conformiteyt van resolutie daer van den lesten holtinck genomen, alles bij die poene van dubbelt gelt bij den Marckenrichter tho laeten bestaeden en daer enboven een tonne byrs verbeurt tho hebben, waer van die schouwinge huyden over 14 dagen bijden holtrichter en Jr. Reynt van Apeldoren und Monsieur Craenhaels neffens die geswoorene geschien sall, dewelcke volgens in alle andere Marcken saecken den Marckenrichter tho assisteren, macht hebben sollen.

Ten tweeden is door gemene vota tott een holtrichter gecozen Lubbert van Rensen Richter tot Oldensaell.

Ten derden persisteren holtrichter en Erffgen. opt versoeck van Jan Stuyr en d'wed. Goossen clachte mitt meer anderen gedaen, bij die resolutie den 22 July 1602 op eenen gemeenen holtinck genoomen.

Die geswoorene werden gecontinueert bis den eersten holtinck.

Colla.ta.

B. Kettwich
Secr.

Copia.

Anno **1611 den 11 Juny.**

Hebben op dach van huyden die Er. Achtbaren Lubbert van Rensen Richter tot Oldensaell, als Marckenrichter, Jacob van Covorden, Johan van Besten, Reynt van Apelthorn, Jan van Laer, Peter van Voorst, Adriaen van Craenhals, Geert Seygers wegen d'Wed. Limborghe, Jorryen Sticke, Werner Hooffslach, Willem Claessen Amptman van Scheel, Drees Cuyper wegen Jr. Strix, Jan van Borne wegen Hendrich Everts tho Elsen, erschienen en op naervolgene art. geresolveert.

Inden eersten sinnen tot geswoorene deser Marcke gecozen Egbert Wassinck, Jan Megelinck, Arent Evertinck, Geert ter Rae.

Ten tweeden is geresolveert, datt ten versoecken der Heer Droste van Twente Geert van Ittersum die samptlijke erffgen. hebben geacordeert en gewilliget, datt morgens volgens eenige slagen uyttgesteecken worden om te becomen die somma van hondert dalers en sollen ingelacht worden tot reparatie der Kercke van Rijssen, sulx nochtans in wijden consequentie niet getrocken te sollen worden.

Ten deerden is geresolveert, dattmen vande Bredde tot aen Bulmer tusschen die van Enter en ons tot hoymeden thogeslaegen sall worden tot profijte der gemeene Marcke.

Ten vierden tusschen ons die van weddehoen, Cottwijck en Goor questie sijnde, sall bij geschrifte die Marckenrichter op haere overgegevene requeste antwoorden, wie volcht.

Den holtrichter en samende Erffgen. des buyrschap Elssen, hebben eenpaerlijck op huyden geresolveert, datt die panden soo sij vandie van Goor hebben gepandet van geenige soo in

haere Marcke plaggen hebben gemeyt t'willen verfolgen en dieselve ter executie te stellen. Soo veren overst die van Goor, Weddehoon en Cottwijck, vermeenen daer geinteresseert te sijn, presenteren sich des rechtens ofte sunst in vruntlijcke compositie te erleggen. Ten 5. datt die holtrichter wegen die gemeene Erffgenaemen openbaer sall laeten kundigen, datt alle die geenige soo eenige opgemaecte thoslaegen hebben en voor desen van Erffgenaemen ingetreden, deselve niet weder sollen opmaecken, dan als ingetredenen en gemeene Marcken gront, nu en ten eewijgen dagen sijn en blijven laeten en die sulx op temaecken sich onderstont, sall verbeurt hebben 25 olde schilde boven die poene van gewalt aen hoocht verbrecket sijnde.

Ende die slagen soo ingetreden en weder opgemaect sinnen, sall den Marckenrichter mett sijne anwesende gesworenen eerstdaeges weder inne treden ende ingetreden blijven en die selven opmaeket sall verbreuckt hebben als boven.

Diewijle eenige questie erresen is tusschen die van Elsen en Enter van een laeckensteen die vervrempt was, dewelcke to liggen plach opden middelreeff, soo is datt huyden dese questie nedergelecht is ten overstaen van beyde Marckenrichters en Gedep. t'weeten van Enter die Ed. Evert van Keppel holtrichter van Enter, Hendrich van Itterssum, Arnolt de Reyger, gedeputeerden.

Aen sijden die van Elssen die Ehrentf. Lubbert van Rensen holtrichter, Peter van Voorst en den Rentmr. Sticke.

Datt die steen sall liggen blijven, alsoo sij tegenwoordich gelecht is, tho weeten omtrent 25 holt voett van den graven, middel tegens het Horstijden tegens Plechtinghe maete, van daer laeckende op den Bulmer en is vrundtlijck overkomen en sall erfflijck en elbelijck onderhouden worden, datt die middel laeckensteen op die Lange Horst bij die Bredde naer oogeschijn bevonden is liggende in Elssener Marcke ongeveer 15 holt voett.

Ende ten eynde hett selve mach onderhouden worden, is ditselve mitt eener handt in beyde Marcken boecken geteyckent, voorbeholden den van Enter hare wech op Goor naer older gewoonte.

An Elsen den 20 July Anno 1612.

Anno 1611 den 3 July.

Is bij holtrichter en erffgenaemen geratificeert achtervolgens die resolutie bij die gemeene Erffgenaemen den 11 Juny tegenwoordigen jaers genomen, omme naevolgende parcellen van bouwlandt bij openbaer opslach en der keersen utganck tot profijte der gemeene Marcke te verkoopen, gelijk deselve parcellen alhyr volget.

Eerstlijck een stucke landes vandie Breede bis aver die horst aen een olt opgegraven graven, waer bij een nije kule gegraven is en sall die upworpe nae die voorschr. Breede sijn en den graven breet sijn boven vijff voeten, alsoo oock mett die andere ver sall gehalten worden. Craenhals is die keerse van dit voorschr. stucke landes thogebrant voor 52½ ggl. Ende bij die Erffgen. geaccordeert voordien prijs.

Hett tweede sticke vande horst ofte voorschr. graven aff bis int midden van groenlant, tusschen die ander horst alwaer hett tegenwoordich geteyckent is.

Egbert Oynck is die keerse thogebrant ende geaccordeert als voor eerst voor 105 goltgl.

Hett derde sticke vant middel van groenlant tot opt midden van Buckhorst, alsoo het selve aldaer is affgeteyckent.

Reusen is die keerse thogebrant voor 85 ggl.

Hett vierde stucke vant midden van voorschr. horst, bis voor aen derde horst, alwaer het selve is affgeteyckent.

Lubbert van Rensen is die keerse thogebrant en den slach bekommen voor hondert ggl.

Hett vijffte stuck van voorschr. horst tot aen Boegeholt ingeworpen landt, den steen. Dit deel hebben die huysluyden angenomen in vrucht t'onderhouden en datt daer van compt. tot haeren schoonste tho gebruycken soo lange datt het haer bij d'Goetheeren wordt vergunt.

Aldus gedaen en gepasseert ter presentie van Ed. Jacob van Covorden holrichter, Jan van Beesten, Jan van Laer, Reyner van Apeldooren, Adriaen Craenhals, Werner Hooffslach ende Gerart Seyge van wegen die weduwe gnt. van Limborch.

Anno et die ut supra.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1612 den 6 July.**

Holtgerichte gehalten bij den Ehrentfesten Lubbert van Rensen als holrichter.

Coernoten Die Ed. Ehrf. Jacob van Covorden
en Jan van Laer

Eerstlijck is bij die semptlijcke voorgeschr. geordonneert, datt een yeder desen holtinck niet celebreren solde gecondemneert worden inde poene van een tonne byrs volgens het anschrijven des holrichters, daerop gevolchde kerckenspraeecke.

Sinnen alsoo dese naervolg. mitt gecompareert.

Eerstlijck Egbert Wassinck wegen sijne lantheer ofte derselver Rentmr., Egbert Hindertinck, Egbert Wissinck, Albertinck, Lambert Lietinck, Teuvebrinck wegen sijn heerschap, Aefftinck, Hegeman, Lentgerinck, Dryes Tyenck.

Verkozen alsoo dese voorbenoempte haere stemme en sulx naer older gewoonte.

Wordt volgens bij die aenwesende Erffgenaemen g'ordonneert op het plaggen meyen van Hooffslach, alsoo bij die gesworene undt buyrmannen gelaaget wordt over hett verderven der Marcke bij hett selve meyen geschiende, datt Hooffslach sich sall onthouden daer wijder int broock tho meyen, bis datt den holrichter en erffgenaemen wijders daer inne sollen ordonneren en datt van dato huyden aldaer geen plaggen sollen moegen worden gemeyet, omme te vaeren op sijn lant int broock gelegen, den waere hij Hooffslach konde bewijzen daer tho gerichticht tho sijn.

Wijders alsoo verstaen wert, datt Hooffslach een hoostken achter aen Vijncke maete angegraven heeft.

Is verordineert datt hett selve weder terstont sall ingetreden worden en waere daer van binnen den tijt van een maent aen holrichter bescheyt worden gethoont, daer tho berechtiget tho sijn.

Wijders alsoo seeckere clachten van geswooren en samptlijcke ingesetenen worden voorgegeven, wie datt die weduwe van sal. Johan Hooffslach dagelijckx die peerde, beesten uytt het landt soo sie int Elsener broock hebben tho pretenderen schuttet. Onangesien hett selve alle tijtt bij die gemeene Erffgenaemen is inne getreden en bij den inwoonderen voor marckengront is gebruyckt, persisteren die Erffgenaemen bij haere anno (15)79 angegaene bewillinge, de anno 1602 is geffectueert, tho weeten, t'weeten datt alle hett lant soo tusschen die daten voorgem. angeslagen sinnen, inne tredende, dewelcke tot huyden dato voor marcken gront gelegen hebben en noch sullen blijven en werdt deselve ingesetenen eenpaerlijck belastet, deselve als morgen ten allen plaetsen inne tho treden.

Die saecke van Stuir wordt op sijn versoeck gesuspendiert bis ankumpstigen holtinck.

Op d'anclachte der gesworenen en gemeene buyren belangende die onbehoorlijcke uytdriften en timmerungen der huysen soo nije op den Marcke gesett worden, daer sij van older niet berechtiget en die Marcke daer door grootlix wordt beschadiget.

Is bij die anwesende Erffgenaemen geresolveert, datmen soodaene peerde, beeste en vercken op die gemeene Marcke bevindende door die geswoorene angehouden en geschuttet sollen worden.

Ende wordt Jan Wissinck daerenboven belastet sijn getimmer soo hij nijes op die Marcke gesettet, tegen ankompstigen holtinck aff tho breecken ofte hett sall bij die gemeene Erffgen. affgebroocken worden.

Belangende den tax van schaepe, wordt gelaeten volgens den eersten inholt der Marcken boock, t'weeten tot $\frac{3}{4}$ yeder waere.

Die geswoorene worden gecontinueert bis ankumpstigen holtinck.

Alsoo bij die Erffgenaemen eenpaerlijck anno 1611 den 11 Juny op eenen gemeenen holtinck den Edelen Ehrentfesten Jan van Laer een sticke lants is verkoff, gelegen aen sijne cotterstedde Risberch. Soo sinnen gedeputeert die holtrichter en Reyner van Apeldooren, Adriaen van Craenhalss, omme dit lant uytt tho steecken. Neffens bij wesen der Rentmr. Sticke en Borgermr. Jacob van Lytt, soo dem nogest tho vercoopen, hebben alsoo die voorbenoempte t'selve uyttgesteecken ende verkofft voor de somma van hondert daelers ad 30 stuvers Brabants, die employeert sollen worden tott afflossinge deser costen, soo Jr. Jan van Covorden ten tijde sijne holtrichters ampt verschooten hadde.

Ende is cooperen verkofft dat hij sall tot allen tijden moegen genieten die gerecht. der salven waere en mach holden 35 schaepen.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1615 den lesten May.**

Op dach en dato voorgeschr. sinnen nae gedaene kerckenspraecke op een angestemden holtinck erschennen dese naerbeschr. Erffgenaemen.

Holtrichter die Ehrentf. Lubbert van Rensen.

Die Edele Jacob van Coverden, Jan van Laer, Georgen Sticke Rentmr., Rentmr. Werner Hooffslach, Borgermr. Andrees Cuyper volmachtige van vrouw van Woold ende is bij deselve geresolveert als volcht.

Eerstlijck alsoo deur de geswoorene is verklaert en angegeven, dat die van Marckel tho nae inde selve Marckte van Elsen int torff venne gegraven hebben. Soo is geresolveert, datmen sulx aenden Heeren Drosten van Haxbergen als Marckenrichter aldaer bij geschrifte remonstreren, omme behoerlijcke terminum te prefigeren ende dese actie in goede visie tho nemen en denvolgens bij beyder sijts Erffgenamen ofte Gedeputeerden in desen verners tho disponeren alst behoort, gelijkfals, dat die van Marckelo bij Elsener torff boven redenen vorgenommen ingesmeten hebben. Daerentegens die Erffgenaemen hebben geratificeert dat haer Ed. solx niet langer gedencken te lijden, sunsten gedencken naer rechte bevindinge hyr entegens te handelen en doen alst behoren sall.

Waerop erschennen is sittende gerichtsholtinck Berent Helmich schulte tot Marckelo ende heeft verclaringe gedaen, dat bij holtrichter en erffgenaemen vergangen holtinck binnen Marckel eenige sinnen gedeputeert, omme op Dinxdach wesende den 20 thocommen monats Juny tho erschijnen, omme dese questie tusschen die Marcke van Elssen en Marckell ten eenemaell soo moegelijck tho secederen en daer van affdracht en ontschuldige te maecken. Gelijkvals is bij tegenwoordige Erffgenaemen geresolveert, omme aldaer op den 20 Juny te bejegenen en insgelijcken alsdan, alst behoort ende is bewilliget, dat den Heer holtrichter Mons. Rensen met bijwesent van Edelveste Jr. Jacob van Covorden, Jr. Johan van Laer ende Werner Hooffslach op tijt voorschr. willen compareren, omme den volgens in den te remedieren alst behooren sall.

Alsoo door die geswoorene wordt tho kennen gegeven datt sij luyde uytt die Elssener Marcke geschuttet hebben, ettelijcke beesten en die van Goor omtrent 100, waervan sij luyde 23 mede genoomen, welcke geschuttete beesten ettelijcke van Goor, als met naemen Jan Meyer, Roloff Waninck, sal. Gerryt Engelberts en ettelijcke andere eygener autoriteyt sonder eenige ontgeltenisse wederomme gehaelt.

Soo is geresolveert. dattmen aen Mag. van Goor sulx bij geschrifte sall remonstreren tott vermijdinge van wijdere costen, datt dieselve sollen moeten refunderen alsulcke penningen, soo die van Goor voormaels van die van Elssen, wegen geschuttete peerde ontfangen hebben. Soo averst sulcke penningen niet werden wederomme gerestitueert sollen die heeren Erffgenaemen alsulck facturen bij waertbevindinge aenden heeren Drosten oder daer sulx gebeurt, weeten te remonstreren en overgeven.

Volgens bij die samptlijcke Erffgenaemen eenpaerlijcken geresolveert, datt im voortanne niemant sich sall onderstaen eenige plaggen te meyen vande Brincke en sulx bij verbeurt eene tonne byrs, die daerenboven bevonden mochte worden ofte sich sulx werde verdrijsten, gelijkfals datt sie oock niemant sall onderstaen bij die poene voorverhaelt, eenige plaggen tho meyen van stege ofte wegen ofte op anderluyde vaerende.

Angesien dese tijt die Erffgenaemen swach en in cleynen antall binnen, soo ist opt angevent van Mons. Willem Huerninck en Borgermr. Jan Stuyr geresolveert en wordt om redenen vandien die saecken geprolongeert bis opden negesten holtinck, omme alsdan ter presentie vande gemeene samptlijcke goetheeren en Erffgenaemen en bij raede van haer te disponeren alst behoort.

Ende sinnen tot geswoorene gekoozen undt gestalt Johan Meglinck en Willem Afftinck, voorts Egbert Wassinck en Johan Wissinck.

Omme op den eedt, daer tho staende op aller watt geresolveert, goede opsicht te nemen voor dit jaer.

Ende heeft die Ed. Lubbert van Rensen holtrichter in presentie van anwesende Erffgen. affgerekent van sijne twee nije angekofte thoslaegen, alsoo datt bevonden is bij goede quitantie, datt Rense alsucke belooffde cooppenningen ten vollen vermoege verthoonter quitantien en geholdene reeckeninge deuchdelijcken t'samen gecontenteert en betaelt heeft. Ingelijcken heeft oock Egbert Oynck sijne reken. gedaen wegen sijn angekofte thoslach, alsoo datt bevonden is, datt hie die belooffde cooppenningen t'samen betaelt en genoochsam voldæen heeft.

Ende beloven alsoo die anwesende heeren Erffgen. den cooperen van alsucke thoslaege, genoochsame en vollencomene verseeckerunge te doen onder verbant naer rechte daer tho staende ende in optima forma hyr van geboerlijck versegelinge te laeten passieren alst behurt. Denvolgens heeft die Ed. Ehr. Johan van Laer sijne belooffde cooppenningen van een stucke lants, soo sijn Ed. aen die coterstedde Rijsberch verkof is, t'weeten hondert dalers, t'saemen voldæen aen Ed. Ehrentfesten Jr. Jacob van Covorden, d'welcke penningen Mr. Covorden op sijne achterwesende pretensien bekent ontfangen tho hebben, belovende gelijkfals die heeren Erffgen. als vooren daer van waer en waerschap te doen alst behoort vant genee soo Laer sijn Ed. Anno 1611 den 11 Juny verkof is.

Volgens hebben die holtrichter en anwesende Erffgenaemen Arent van t'Zijrum belast omme tegens den 20 thocommen monats Juny deuchdelijck schijn en bescheyt bij tho brengen mett watt Tytel hij alsulcke nije stucke lants bij hett Cleyne Rae angegraven is possiderende, omme alsdan wijders bij die heeren Erffgen. in den tho disponeeren, alst haer bij raede beleven sollen te bevinden.

Aldus geresolveert bij den Erffgen. Ao. et die ut spura.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Holtgerichte gehouden Anno **1617 den 9 Juny**.

Lubbert van Rensen Marckenrichter

Erffgenaemen   Jacob van Covorden, Jan van Laer, Peter van Voorst, Geerlich van Besten, Cornelis Boncamp, Adriaen Pinninck, Werner Hooffslach en Andrees Cuyper wegen die Marcschalck Veelen.

Ende hebben geresolveert als volcht.

Eerstlijck wordt geaprobeert, datt geene schaepes over de grafte ofte leydinge achter die slaegen gelegen moegen kommen, d'welcke daer bevonden worden, sollen jedermael eene tonne byrs verbeurt hebben volgens de resolutie den 14 Juny Anno 1554 genomen.

Angesien datt Borgemr. Jan Stuyr bekent datt hij voldaan en betaelt is van alsoodaene schult, als sijn voor olderen aen Elsener Mane ten achteren is geweest, soo sall hem niets desen versegelunge gedaen worden volgens het reces, soo daer van gemaect is, hyr bij gaende van dato den 7 Aug. 1615. Ende heeft sijnen principalen breeff overgegeven.

Ingelijcken sollen die Erffgenaemen van sal. Hermen Boegeholt versegelunge gedaen worden van alsoodaene lant, t'weeten met die eene sijt schietende aender schip leydinge aen aende ander sijt aen Roloff t'Seldams maete, mett een hoexken horstkes aendat Bronninckreff, alles soo het selve tegenwoordich wiet gebruyckt, mits datt den voor wech naer older gewoonte, daer door blijven sall en oock den sluyse onderhouden, datt daer niemante schaede bij mach hebben volgens hett Marckenboock.

Oock wordt alsnoch geaprobeert, datt all die geene soo nije Erffgen. in desse Marcke werden, datt sij met coopen ofte angestorven mochte worden eenen ancker Rijnsche wijn sollen geven, tott gelieven en versoeck van Ed. holtrichter en Erffgen.

Op die overgegevene req. van weduw Berkx gnt. Huerinx wordt bij holtr. en Erffgen. verclaert, datt sie alsulcke schult niet schuldich sint tho betaelen, dan moegen haer regres soecken aende persoonen, daermede sij gehandelt hebben.

Johan van Laer en Werner Hooffslach worden als Gedep. gestelt neffens den holtrichter, omme tegens die van Enter en alle voorvallende saecken te doen des Marcken beste.

Voorts is geslaeten, datt in de saecke vande Erffgen. van sal. Johan Hoofslach den holtrichter Jan van Laer en Geerlich van Besten, omme tot die minste schaede van Erffgen. een stuccke landes tho versehen, omme deselve daermede te contenteren en den naesten holtinck die Erffgen. relaes daer van te doen.

Sall oock bij die voorschr. holtrichter en Gedep. hett torff veene uyttgesteecken worden op yeder gewaer en op den holtinck relaes doen als voorschr.

Wordt oock geresolveert, datt van May aff bis 14 dagen naer Jacobi geene schaepen moegen foeden ofte weyden inden Esse bij verbeurte yeder reyse een tonne byrs.

Is oock gesloten datt den wech, soo Lubbert ten Hoente Erffgenaemen hebben, naer haer lant ongebouwt sollen laeten en hett nije daer niet assuyren buytten consent van Erffgen. ten sij datt sie die Erffgenaemen daeromme contenteren.

Alsoo Arent van Zijrum die Erffgenaemen niet gecontenteert heeft wegen hett nije angegraven lant, sall hem hett selve ingetreden worden volgens voorgaende resolutie.

Dienvolgens hebben holtrichter en erffgenamen Arent van t'Zijrum alsoodaene questieuse nije angegraven landt erflijck vercoft voor de somma van 100 Kar. gl. ad 20 st. t'stuccke, waervan cooper t'Zijrum jaerlix en alle jaer ter gebeurlijcker rente sall betaelen so derselver gl. des beloven die Erffgen. den cooperen van alsoodaene nije landt bij hett Lutteke Rae angegraven gebeurlijcke verseeckerunge in forma alst behoort te geven.

Waermet cooper cum suis (=met de zijnen) ten eewigen dagen verseeckert sollen sijn te blijven, mits danoch dat Arent van t'Zijrum alsoodaene hondert gl. sall moegen afflossen en den heeren Erffgenaemen die losse hyr van een halff jaer voor behoerlijcken termijn denuncieren, allent sonder argelist, in meliori forma.

Colla.ta.
B. Kettwich
Secr.

Copia.

Holtgerichte gehalten Anno **1619 den 9 Juny.**

Lubbert van Rensen Marckenrichter.

Jr. Johan van Laer, Peter van Voorst, Geerlich van Beesten, Borchart van Covorden, Gerryt Sticke Rentmr., Jan Lamslot van Beloos, Cornelis Boncamp, Werner Hooffslach, Andreas Cuyper Amptman van Marckschalk Vehelen, Herman Tegeler wegen Lucia Pinnige, Jan Trimpe wegen Jr. Unico Ripperda opt Weldam en hebben geresolveert als volcht.

Eerstlijck binnen tot ontscheydinge vande questie tusschen die van Elssen en Hercke gecommittert, neffens den holtrichter Jr. Georgen Sticke, Geerlich van Beesten, Jan Lamsloot van Beloos om als morgen ten 10 uyren den Erffgen. van Hercke aen Buldeman tho bejegenen en beydersijts bewijs stucken tho visiteren en volgens daer inne te derderen alst behoort.

Volgens holtrichter en gemeene Erffgenaemen volmachtich gemaect Gerh. Kottinck, omme die questie wegen die schuttinge der schaepen tegens die van Rijssen voor den heer Landtdroste van Twente met rechte uyttfundich tho maecken, voor soo verre sich den naer vereys van saecken behooren sall.

Volgens die resolutie van holtrichter en Erffgen. van 9 Juny Anno 1617 heeft den holtrichter mett sijne Gedep. Jr. Jan van Laer, Geerlich van Besten, Covorden en Hooffslach die erffgen. van sal. Johan Hooffslach als Gerryt Hooffslach en die Jonge Meyer van Goor, voor alle haer gepretendeerde gecofte landerijen inde Marcke Elssen geaccordeert, datt sij luyden nu voort anne in plaets vande eerste gecofte landerijen, erffl. ewelijck sollen behouden die Segelaers horst mit een sticke groen landes daer tendens an liggende, schietende bij langes van den wech langes Juffer Sticles meeden, wie tendens an Wilgeringhs maete ende wech, sonder datt sij hett selve landt uytt der Marcke moegen messen, waervan haer luyden van holtrichter en Gedep. Erffgenaemen gebeurlijcke versegelinge sall gedaen wesen.

Waerentegens sij wederomme sollen gehalten sijn wederomme over tho geven alle schriften, alsoo sij luyden dessen aengaende hyr van mochten hebben.

Insgelijcken hebben holtrichter en Gedep. mit de Erffgenaemen van sal. Lubbert ter Hoente geaccordeert, datt des jegenwoordigen cooper den questieusen wech sall behouden ewich en erflijck, waervoor hij eene geven sall 20 dal. die holtrichter en Gedep. den schulte Berent Helmich hebben doen ontfangen en thogelecht voor sijn pretensie soo hij hadde op een seeckeren maete soo sijn vader sal. van gemeente van Elssen gecoft en angegraven hadde, t'welcke nu voortanne tot gemeene Marckengrunt sall blijven.

Holtrichter en aenwesende Erffgenaemen hebben geaccordeert datt Roetman en Egbert Hendertinck voor alle hett geene sij voor die voor Elsen hebben moeten uyttleggen en betaelen tott profijt derselver Marcke, als mede voor die landerijen soo sij luyden wederomme verlaeten hebben, is haer luyde inde plaetse weder geconsenteert, datt sij beyde haer nije angegraven landen bij die Bredde gelegen, in erflijcke possessie ende eygendom sollen nemmen und behouden, mett alsulcke conditie, datt sie niet sollen machtich sijn, soodaene landen ahn eene utheemschen wederomme te verkoopen ofte veralieneren, sonder weeten en willen des Marckenrichters en samptlijcke Erffgenaemen bij verbeurte desselven landes.

Holtrichter en Gedep. Erffgenaemen hebben achtervolgents bij gemeene Erffgen. voorgaende resolutie hett venne op naervolgende erven en kottestedden gedeylet, wie volcht, beginnen vant Rijssener venne aff, wie an Wilgeringhs haer bijlages tegens die landtweer nae Holten. Eerstlijck

Derck op die Berch	25 treden
Ten Raede	50
Lutteke Rae	13
Luycken Willmsen	25
Henrich Oems	13
Hayckinck	50
Schoetlinck	13
Assinck	50
Wassinck	50
Jan Mensinck	50
Hermen Mensinck	50
Ribbertinck	50
Blomelinck	50
Hendertinck	50
Wissinck	50
Wevers	13
Schroers	13
Resken	25
Effinck	50
Oynck	50
Wilgerinck	50
Swofferinck	50
Alberinck	50
Evertinck	50
Boesinck	50
Jan up de Rijtt	13
Lutteke Leetinck	50
Groote Leetinck	50
Mollenkolck	13
Huysken	13
Sende	50
Loyinck	50
Tevenbrinck	50
Afftinck	50
Hegeman	50
Lentferinck	50
Nijsinck	50
Megelt	50
Tyonck	50
Roesinck	50

Ende alsoo Jr. Covorden en Beloos haer beclaegen en tho kennen geven, datt Jr. Covorden alsnoch heeft een kotterstedde gnt. Laer Meyer, dewelcke tegenwoordich int besitt binnen, versteecken derhalven datt wanneer deselve mochten bewoont worden, moegen daerop hebben tho gemeten als andere.

Ende is bij holtrichter en gemeene Erffgen. geratificeert, datt nu voortanne een iegelijck sich sall reguleren naer de verdeylinge hyr bovengeschr. en sall een yeder sijn part ten schoonsten profijte moegen stecken en gebruycken en daer emant baven dese sich worde verdeysten omme eenige anderen in haer thogedeylde torff venne wegen het graven schade te doen, als oock int verkoopen des torffs, sall nae dese tijt nit wederomme gewesen worden, enich ander

venne ende daerenbaven die in emants andere tho gedeylde veene ofte kumen torff steeckt sall verbeurt hebben 10 goltgl.

Opt versoeck van Borgermr. Jan Stuyr is bij holrichter en Erffgenaemen geratificeert, datt Stuyr voor den tijt van twee jaeren op den Mollencolck 25 schaepen sall moegen holden en inde Marcke bedreven en langer niet, omme die landerijen in messunge te moegen krijgen en naer verloop der twee jaeren soodaene schaepen wederomme quyt maecken.

Ende is op jegentwoordige holtspraecke tott holrichter gecozen Jr. Jan van Laer ende binnen neffens pp Ed. tot Gedep. gecozen Jr. Covorden en Werner Hooffslach.

Die gesworene worden voor dit jaer gecontinueert.

Sall sich oock niemant naer desen tijt onderstaen ofte verdrijsen int Ree venne eenige torff tho steecken ofte doen steecken ofte oock in andere vennen, alles bij die poene van thien gulden bij eenen jederen van overtreders verbeurt tho hebben, sonder eenige conniventie gestraft t' worden.

Den tegen woordigen Marckenrichter sall met daetlijke executie moegen procederen tegens die geene, soo haer binnen als buytten vruchten niet gemaect hebben, allent bij die brocke daer tho staende en bij die gemeene Erffgenaemen daerover geaccordeert sijnde.

Onderstont met verscheyden handen,

Jan van Laer, Lubbert van Rensen, G. Sticke, Peter van Voorst, Gerlacus a Besten, Jan Langesloet van Beloos, C. Boncamp, Borchart van Covorden, Werner Hooffslach, Hermen Tegeder, Andrees Cuyper Amptman.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Nootholting gehouden Anno **1619 den 16 August.**

Joncker Jan van Laer Marckenrichter sampt anwesende Erffgen. die Ed. Peter van Voorst, Borchart van Covorden, Geerlich van Besten, Lubbert van Rensen, Georgen Sticke Rentmr., Werner Hooffslach, Hermen Tegeder Rentmr. van Erffgen. Pinninck en hebben geresolveert als volcht.

Eerstlijck naeden die van Elsen den van Rijssen uytt die Elsener Marcke affgeschuttet hebben thien schaepen, waerop binnen erschennen Frerick Brackmans en Coort Walraven presenterende van yeder trop te betaelen twee guldens, gelijk die van Elsen voor desen wegen affgeschuttete schaepen hebben betaelen moeten, daer nochtans dieselve gelijkfals verclaert hebben, haerluyden noch eenige borger int geringste niet tho comeneren die schuttinge bij die Borgermr. voor desen geschiet sijnde, op die welke verklaeringe en goet willige presentatie, hebben holrichter en Erffgenaemen haerluyden die geschuttete thien schaepen wederomme gerestitueert, mits dan noch, datt sie beyder die schutters wegen schutten en hoeden sollen vereeren elcke eene vaene byrs en waermet voor ditmael gequiteert sijn.

Opt versoeck van Mr. Arnolt d'Reyger wordt geconsenteert, dattmen sijn Ed. tot nodruft vier ofte vijff voeder leeme tho huys sall laeten brengen, daer nochtans Reyger den leem op sijne kosten sall laeten graeven.

Belangende hett verder versoeck van Gerryt Alberts Smitt wegen den Meyer van Lomneker omme consent tho hebben, van ennigen leem tho halen tot nodruft en opbouwinge gem. Meyers huys binnen Rijssen staende, waerop holrichter en Erffgenaemen desen bescheyt geven, geenem lehem uytt haere Marcke tho willen laeten volgen tott opbouwinge eeniger huysen binnen Rijssen staende.

Angesien dennen van Elssen vandie van Goor perturbatis is geschiet int opgraeven der becke in Elssener Marcke gelegen, gelijk sulx uytt schriftlijke bevel der heeren Landt Drogen van

Twente haer luyden te doene geordonneert was, als oock mede gelijkfals in het wasschen der schaepen, vermeende die van Elssen alsoo van haere doehdelijcke possessie te frustreren, als hebben danner anwesende Erffgenaemen eendrachtelijck geresolveert en den Marcken richter belastet, omme van alles goede informatie tho nemen en volgens aen heere Landt Droste van Twente remonstreren, omme bij sijn Wolled. goede kennisse in desen wijders naer vereys van saecken tho disponeren alst behoort. Gelaven alsoo oock die Erffgenaemen alle t'geenige bij den Marckenrichter Mons. Laer in desen als andere marckensaecken geeffectueert en gedaen mocht worden in weerden tho approberen en sijn Ed. van alles tho releveren en schaedeloos tho holden alst gebeurt.

Onderstont.

Jan van Laer als Marckenrichter, Gerlacus a Besten, George Sticke, Peter van Voorst, Borchart van Covorden, Lubbert van Rensen, Hermen Tegeler als Rentmr.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1620 den 18 Sept.**

Angesien door den holtrichter Jr. Jan van Laer tegens huyden dato eenen holtinck uytgeschreven was en die meeste Erffgenaemen alsnu niet binnen gecompareert, soo hebben die anwesende Erffgenaemen, als die Ed. Lubbert van Rensen Richter, Hendrich van Besten, Joan Rammelman, Hermen Tegeder, vermits het cleyne antall op die swaertste punten niet kunnen resolveren. Sunsten persisteren dieselve anwesende Erffgenaemen bij die voorgaende resoluties, alsoo datt die Erffgen. alsoch versoecken, datt den Marckenrichter Jr. Laer sall gelieven tot profijte vande Marcke te doen als oock t'effectueren, als sulx oorberlijksten sall behooren, waervan men den Marckenrichter tot allen tijden sall indemniseren en schaedeloos holden.

Onderstont.

Jan van Laer Marckenrichter, Lubbert van Rensen Richter, Henrich van Besten, Hermen Tegeder als Rentmr.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1623 den 8 May** holtspraecke gehouden binnen Deventer, prentiby.

Marckenrichter Jan van Laer tot Effinck, Jr. Borchart van Covorden ten Stuveler, Jr. Unico Ripperda wegen sijn swaeger Keppel, Lubbert van Rensen Richter tot Oldensaell, Jr. Jorryen Jacob Hagen, D'Amptman Liet. Donckell, Albart Hellendorn Liet. wegen die Jufferen van Voorst tot Beerse, Hermen Tegeder wegen Mr. Cornelis Boncamp.

Nota. D'andere goetheeren hebben sich schriftlijck geexcuseert als Mr. Rottgert van Haersolte, Werner Hooffslach en Mons. Jan Rammelman als volmr. van Adam en Daniel Schelen.

Die Geswoorene van Elsen hebben angedient, datt Jan Morre wonende opt Seldam, desen lestledenen herfst hebbe plaggen gemeyt achter int Elsener broock, die hij op sijn landt heeft gefuirt.

Noch den Fluwelen Becker en Werner Jaelinck Smitt tot Goor, plaggen gemeyt achter int Elssener en op Hooffslach landt gebrocht.

Schaepe geschuttet van datt sij tho wijt int hoylandt hebben gehoedet.

Hans Roefert, Wilgerinck, Seyne Effinck, Werner Wissinck, Egbert Hendertinck, Ribbert ende Lambert Lietinck.

Blomert heeft buytten behoor rijse behouwen int broock te weeten nae Meydach.

Nijsinck heeft hulst gehouwen int broock.

Noch Lentgerinck, Derck Boosinck, Roesinck, Evertinck en Aelberinck.

Nota. Bulmer als datt bij sijn huys is gevonden een voder hulss.

Die Rassehe moet voor all gebootet worden als vergangen winter selffs deerde int broock mett peerde en sleeden bij nachte gefluchtet wesende.

Die van Holten hebben vergangen en tegenwoordigen jaere, buytten haere limiten torff int Elssener venne gegraven.

Daer sinnen oock eenige ingesetenen, die niet alleenich selffs daer schoonste graven, maer oock utheemschen hett graven vergunnen ende daer van genieten.

Alsoo die voorsch. anwesende Erffgenaemen berichtet worden, datt sich die van Rijssen mett die van Elsen wegen haere respective schaepe schuttinge en leemgravinge solden begeeren in vrede en vruntlijkheyt t'accommoderen tot ophavinge vant introduceerde proces. Is eenpaerlijck goetgevonden en geresolveert, dattmen een haere sall schrijven, omme van haere eygentlijke sententie verseeckert t'weesen en alsdan een bijcompste dach binnen Deventer tho beraemen en te respicieren tott welcken eynde nu voor alsdan en dan voor nu gedeputeert worden die holtrichter Laer, die Richter van Oldensaell en Hermen Tegener.

Wegen hett proces van Goor, waerbij sich mede als geinteresseerde en intervenienten voegen die van Wedehoer en Kottwijck, is versproocken, datt hett angeforderde possessor proces sall prosequieren conform voorige recessen van 16 Aug. 1619.

Eodem mett den Marckenrichter affreecenunge gehouden, dattmen sijn Ed. die ontfangene 60 ggl. van getaxeerde onkosten, tegens die van Rijssen affgetrocken, luytt byt markenboock verwaerde computatie schuldich bleeff 388 gl 9½ st.

Ende alsoo daer tho, datt in om die voorn. somma te vergueden, geene middelen worden bevonden, is obgem. Marckenrichter thogestaen daer voor die Wueste Bockhelt gelegen tusschen desselven Marckenrichters Laers landt en Groote Lietinck, soo en als t'selve voor desen uytt en opgegraven, oock voormaels eensdeels gebruyckt is geweest bij Egbert Hindertinck. Ende anderdeel nu noch grooter in sijne bepaelinge wie aenden Leygraven recht off is gelegen in provisionel gebruyck te nemen. Welcke Leydegraven Jr. van Laer sall onderhouden tendens hett voorsch. landt, allent tot naerder ondersoekinghe, waernae dit voornoemde lant geprijfeert sijnde, gemelte Marckenrichter, min ofte meer dan die voorn. Ed. vergoedet worden.

Actum ut supra, prasentiby pramemoratis.

Edoch is eodem nae naedere deliberatie en examinatie dit voorn. parceil landes, die Wueste Bockelt gehieten, den voorn. Marckenrichter Laer, voor die angerechte somme erfflijcken verkoft, sollende daer van d'updracht naer Marckenrichte ten versoecke van gem.

Marckenrichter Johan van Laer tot allen tijden geschien en dit allent int marckenboock gestelt worden tot naerder naerrichtunge.

Ende sinnen tegenwoordich tot die updracht geauthoriseert in plaets des Marckenrichters, d'affgetredene Marckenrichter Lubbert van Rensen, neffens Jr. Borchardt van Coverden ten Stuveler en den Rentmr. van Albergen Jr. Rottger van Haersolte.

Datt dit allent alsoo inder daett sij doergegaen, betuyge ick ondergeschreven daer tho gerequiseerde en subscrib. Notarius pub. qui in fidem sripsit. et subs. Daventr. uts.

Onderstont.

Alh. Hellendoern Wz.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1631 den 4 Octobris**, is bijden samptlijcken Erffgenaemen op eenen gemeenen holtinck binnen Deventer uyttgeschreven en vergadert op die voorgevallenen poincten en gravamina geresolveert als volcht.

1.

Aendaende die gedaene clachten van Johan Spijlen alias Wulsack tot Goor en daerop affgegeven apostille des heeren Drogen van Twente, is goetgevonden en geresolveert, datt Doctor Marienborch uytt naemen der heeren Marckenrichters en Erffgen. den heer Droste van Twente sall schriftlijck berichten vande onwaere en ongefundeerde clachten des voorgem. Joachim Spijlen, voorts met eene claegen over die indracht en schaeden den Erffgen. door Joachim Spijlen angedaen met versoeck van reparatie tho doene en de non amplius turbando.

2.

Alsoo Jan Engelberts alias den Fluwelen Becker mede heeft int broock plaggen gemeyt sonder daer tho berechtiget sijnde, is geresolveert sijne gemeyede plaggen voor eerst wech te doen halen en ernstlijck over hem aen heeren Drogen van Twente te claegen ende reparatie versoecken vanden schaeden met verbot om sulx hem verder niet meer tho doene.

3.

Noopende datt die van Goor inder Elsener Marcke geervet sijnde, qualijck haere landen betreden en oversulx die beesten uytt die Elssener Marcke koomen op haere landerijen schutten en uytter Marcke binnen Goor brengen en aldaer aff schatten, soo voele sie goet vinden te weten eenen goltgl. voor yeder peert.

Is geresolveert om sulx tho beletten, dattmen aen Magt. van Goor dese saecke sall doen schrijven en te kennen geven met versoecke, datt sie haere borgeren sulx meer te doene, sullen verbieden en lasten, datt sie haere landen well in vrucht holden en soo sij alsdan eenige beesten mochten daer inne vinden en schutten, deselve inde Marcke int ordinaris schutschot te brengen ofte immers inde selve Marcke laeten, voorts mede haere borgeren te verbieden eenige beesten ofte peerden uytten claven gaende, te schutten op die gemeente.

4.

Die ordre int hoeden vande schaepe weyde gehalten, sullen die gesworene die driften int broock verbieden naer older gewoonte en die geene soo daertegens doen, eenige schaepe schutten tot datt sij sulx beteren en voort anne die schaepe uyttet broock holden. Ende soo eenige meyeren hyr inne mochten weygerich ofte wederspannich wesen, sollen diselve tot arbitragie des Marckenrichters gestraft en geboetet worden.

5.

Aengaende die disordre int turff steecken, persisteren die Erffgenaemen bij haere voorige desen angaende resolutie ende datt niemants buyten die Marcke eenige turff te graven, sall worden vergunstiget en t'geene alsoo gegraven worden, vervallen sijn aen Erffgenaemen boven die boote daerop staende.

6.

Alsoo inde Marcke Elsen eenige stucken landes sijn liggende, eertijts inde Kercke tott Rijssen en tot noch tho bij den saligen Pastoor gebruyckt en voor 7 mudde roggen jaerlix verpachtet. D'welcke bij die Magt. van Rijssen tot haere stedekens behooff, worden angetastet, is geresolveert datt Jr. van Besten en Commissaris van Rensen tot voordeel der Erffgenaemen sich hyrop to rechte sullen informeren en daarvan die Erffgenaemen berichten. Sullende ondertusschen hett voorschr. landt worden gehalten voordien gemeenen erffgen. van Elssen en den gebruyckeren verbaeden haere pachten aen Ed. Magt. te betaelen, d'welcke bij provisie sall gebracht en gelaeten worden onder den Kerckmr. Egbert Oeynck tot naerder ordre.

7.

Is noch bij den samptlijcken Erffgenaemen geresolveert, datt die heer Marckenrichter, neffens den tegenwoordigen geswaerene eenen bequaemen schutter sall stellen, die goede opsicht sall holden en Sorge draegen, datt niemants die Marcke ofte sijne ware onbehoorlijck gebruycke, noch niemants beschadige en sall die schutter van yeder geschuttet peert genieten vier stivers, soo vaecke sie geschuttet en mede ongekrampt bevonden worden.

Actum et subscriptum ut supra.

Jan van Laer Marckenrichter, W. Marienborch als Rentmeester van Albergen, Borchart van Covorden, Gerlich van Besten, Lubbert van Rensen, Henrich Cockman wegen Jurgen Jacob Hagen, Peter ter Smitten wegen d' arme weesen, Johan Hooffslach, Alhardt Hellendoren wegens de gesusteren van Voorst tot Beerse.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1634 den 29 Aprilis.**

Holtspraecke gehouden binnen Elssen.

Jr. Jan van Oldeneel tot Hevefoorde in plaets des sal. Drost Jan van Laer, Marckenrichter.

Ende hebben die heeren presente Erffgenaemen geresolveert als volcht.

Eerstlijck hebben deselve unanimiter geresolveert en persisteren belangende hett leeme haelen, gelijk opt point van het selve voor desen is geacordeert, datt niemants van die van Rijssen van nu voortanne eenige leem sollen moegen stecken.

Volgens wordt oock den ingesetenen huysluyden verbaeden, datt niemant eenigen leem aen van Rijssen oder emant andere sall moegen brengen ofte verkoopen, allent bij poene van een tonne byr t'elcker reyse verbeurt tho hebben tot profijt van holtrichter en Erffgenamen en die geswoeren tot disaetie derselver Erffgen.

Daer oock die geswoorene emants van die van Rijssen worden attrappeert omme leem tho haelen, sollen sie deselve executeren en die peerden uyttspannen en geboetett worden voor een tonne byrs, d'helffte tot profijt der erffgenaemen en die andere helfft voor den geswoorene schutters.

Aenagaende hett onbehoorlijck schutten, soo die van Goor dagelix en gants wederrechtelijcken attendeerden.

Is daerop geresolveert, datt den Marckenrichter soo geeligeert sall worden, daerinne met alle vlijte sall verseen. Ende daer die van Goor van alsucke onbehoorlijcke schuttinge nielt worden desisteren, den Marckenrichter tot coste der Marcke waeraver sall doleren tott iederen en plaetsen, daer sulx gebeurt om die onbehoorlijcke schuttinge aff tho schaffen.

Hebben oock die presente heeren Erffgenaemen bij gemeene vota geeligeert en tott een Marckenrichter gecoozen Jr. Geerlich van Besten, daerbeneffens tott Gedep. soo daer eenige swaerichte inde Marcke mochte vallen Jr. Borchardt van Covorden en die Ed. Lubbert van Rensen, omme alles tot der Marcken en derselviger Elsener Marckte recht en gerecht mett alle diligentie te effectueren, alst naer Marckenrechte verewige des marckenboox egenet en gehoert onder alsulcke belofte alle het geene bij holtrichter en Gedep. eenichsints den aengaende tot der marcken beste mochte worden geffecueert, t'welcke pro rato in goeden weerden tho holden en dieselvigen van alles dienaengaende tho indemniseren.

Ende is den tegenwoordigen gecoozen Marckenrichter Jr. Besten hett marckenboock ter presentie der Erffgen. bloottlijcken sonder eenige andere daerbij sijnde schriftuyren overgelevert en ten handen gestelt.

Die heeren Erffgenaemen hebben tott eenen schutter gestelt Egbert Willems, d'welcke op den eedt heeft belaeft mett allen vlijt totter Marcken beste opsicht tho draegen, datter geen

schaede mach an geschien. Den sall hij hebben te profijteren ende die schuttinge gelijk int marckenboock verhaelt, waervan hem door den Marckenrichter een acte ten handen gestelt sall worden en sall oock den schutter van yeder voll erve jaerlix profijteren eenen garst rogge en een garst boockweyte. Ea conditione nochtans datt hij op avende, snachts en ontijden vlijtelijcken goede opsicht sall draegen, datter inden Ed. geen schaede geschiet. Bij faute van sulx sall aenden schutter worden verhaelt geduyrende ditselve voor een jaer, alles nochtans tot belevent ende revoetie der Erffgenaemen.

Sinnen oock tot gesworene gestelt Gerryt Ribbertinck, Willem Sentman, Hendrich Wassinck, Hans Swofferinck, d'welcke met hantastunge den eedt hebben gepresteert der Marcken saecken recht en gerecht neerstlijcken, sonder eenige conniventie tho verrichten en tho effectueren waerinne haerluyden d'Marckenrichter ende Erffgenaemen in alles tot handthavinge der Marcke beste sollen maintaineren.

Ende alsoomen verstaet, datt over hett setten ofte verdeylunge der dagelixsche contribuen en andere swaerichheyden alhyr inde Elssener Marcke questie valt en disordere geschiet, soo wordt op dit rechtlijck versoek verstaen en geordonneert, datt van nu voortanne alsulcke verdeylunge door die vier benoempte gestelde geswoorene sall geschieden ende gedaen worden, waermet een yeder sijn gerechte contingent voor soo voele hem gebeurt, naer gescheener verdeylunge sall opbrengen en betaelen, sonder datt eemants der ingesetenen hyrentegens die voorgeroede settunge wie sall kunnen ofte moegen excipieren, allent bij poene van executie daer tho staende, alles tott eene iederens costen en schaedem, soo haer int betaelen doen verweygeren.

Belangende die schaepes soo Jan van Gesscher inde Elssener Marcke affgeschuttet binnen, worden hem voor dit mael op conditien gerelaxeert, datt Gesscher ter boete sall doen en betaelen eenen tonne byrs en den schutters haere gerecht, oock sinnen hem ferner met het indrijven en hoedent der schaepes in deselve Marcke te onthouden en hem daervan wachten, allent bij poene en correctie van holtrichter en Erffgenaemen.

Noch hebben die Erffgenaemen ten aensiene van Luycken Huyskens veelvoudige moyten en diensten tot voordeel vande gemeene huysluyden angewant en gedaen en datt deselve geheel verarmt is, denselven Luycken Huyskes uytt goede gunste thogelecht en vereert een streppel ofte sticke veltlants gelegen achter aen die Heurne sal. Richter Meyeres tho behooren, t'weeten soo langs als hett selve stuccke lants is en inde breete tot aenden legen voeren ofte gruppe dieste bij den voorwech gaende naer Marckelo.

Alsoo die Borgermrs. van Rijssen waeren versocht om huyden te verschijnen op de Borckeld tot richtunge van laecke aldaer, sijn die Erffgen. mede denwarts gevaeren en de pael aldaer op de hoock vant uyttgegraevene bij den Borckel door den van Rijssen en Holten te verne inde Elssener Marcke gesatt, besichticht en met den van Rijssen versproocken en bestemt omme thocommende Maendach weder op die plaetse en voorn. Borckeld te compareren, ten eynde een yeder sijn bescheyt mede brochte en die laeckepael aldaer te rechte gesatt en noch met twee andere paelen tot recht op den pael staende opden Berch op die Haspe int Witte Sant recht en claer uyttgebaeckte werde.

Oock hebben die Erffgenaemen uyttgesien seecker stuccke lants, liggende achter des heeren Richter Rensens landt aent Velt om t'selve ter naester bijcompste tot vervall der oncosten totte wehme tho Rijssen te verkoopen en sijn voorts die heeren Marckenrichter en Gedep. versocht en geauthaiseert, omme middelen te beraemen, waeruyt die voorschr. oncosten sollen vervallen en betaelt worden.

Aldus gedaen ende beslooten op den 29 en 30 April 1634. Oyrkonde onser onderschrijvinge. Onderstont.

Anna van Munster wed. van Laer, Gerlich van Besten Marckenrichter, Borchardt van Covorden, W. Marienborch Rentmr., Lubbert van Rensen, Hendrich Kockman wegen Jorrien

Jacob Hagen, Joan Rammelman uytte naem van Adam en Daniel Schele, Peter ter Smitten wegen die Weesen van Deventer, J. Hooffslach.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Op Maendach den **5 May 1634.**

Sijn de Marckenrichter Jr. Geerlich van Besten en die Gedep. Erffgenaemen Jr. Borchardt van Covorden, Richter Rensen en Dr. Marienborch volgens die voorgaende resolutie mette heeren van Magt. van Rijssen genomen geweest en gecompareert op den Borckel en mett die van Rijssen die questieuse laeckpael in ogenschijn genomen en ten wedersijden haer bescheyt den anderen gecommuniceert sijnde uytt die van Rijssen olde contschap gebleecken, datt die van Rijssen mett die van Holten uytt den paelen van Luchtenberch, die laecke gegaen tot opden Borckelt en gelijk een ander versegelde attestatie medebracht inde Cruys Cule op de Borckelt. Daerbeneffens die van Elsen verthoont met seecker transport breeff voorde Magt. van Rijssen gepasseert, is dato die jaere 1534 ipsa die Joannis ad portam latinare, datt die Borckelt eertijts bij die van Rijssen verkoft is tot achter een Berchyen mett een graven voer daer an gelegen aen Bruyn van Langen en datt die voorschr. Bruyn van die van Elssen gecoft seecker stuccke bouw ofte veltlandes gelegen aen Borckelt, waer tho bij den oogenschijn gebleecken, datt dit voorschr. Berchtken boven op sich is hebbende eene deepe cruys cule en datt den verschr. gaarden voer daeranne gelegen en nu bij Jan van Gesscher ingeslecht recht tho over die olde huysstede laecket opden pael staende opden Berch bij die Haspen int Witte Sant, waeromme die van Elssen met redenen naerden oogenschijn en volgens die van Rijssen eygen bijgebrachte bewijs, sustineerden en persisterden datt die laecke over die olde huysstede vande Borckelt van thogeslechten graven, beneffens hett Berchken mett die Cruys cuyle behoore te gaen en gestelt worden tot opden verschr. pael int Witte Sant. Versoekende datt sich die van Rijssen naer eygen versegelde contschappen en bewijs willen richten en den bij haer en die van Holten sonder weeten en overstaen van Elsen opten hoeck van den nu nije uyttgegraven wall en graven van Borkelt gestelden pael te versetten op die rechte laecke.

Daerentegens die van Rijssen sustineerden desen voorschr. paell bij die van Holten en haerluyden te rechte gesatt tho sijn. Dachten desse veranderinge alsoo ter begeerte der Elsener niet t'konnen thostaen sonder consent en weeten vanhaere gemeente, d'welcke sie haer en der Elssener haer gecommuniceerde bewijs wilden communiceren en voorhouden en metten eersten referiberen aen Marckenrichter ofte Gedep. van Elssen, watt sie metten anderen sollen goetvinden te doene, waerop van anderen scheidende hebben wij van Elssen onsen pael gelecht en laeten liggen inde Cruys Cuyle opt verschr. Barchken inde Borckelt en hebben die van Rijssen den haeren weder mett sich genoomen, datt dit aldus inder daet en waerheyt gepasseert en sich thogedragen heeft in tegenwoordicht. van Borgermr. Derck Jaelinck van Goor, attereren wij ondergeschr. op dato hyr boven geschreven.

Voorts alsoo ter verschr. plaetse bij Jan van Gesscher sonder consent te verre inde Elssener Marcke den verschr. wall gegraven en oversulx sich gepresenteert met den Marckenrichter ende Gedep. voorschr. t'accorderen, gelijk hen sulx te doene op poene van insmijten en ingetreden te worden angesecht. Als hebben die voorgem. Marckenrichter en Gedep. dese saecke uyttgesteld tot datt die questie mett die van Rijssen hen gelecht en beslechtet sall sijn en is den voorschr. van Gesscher sijn versoek van inde Marcke van Elssen te moegen sijn schaepe drijven en plaggen meyen totte Borckelt, als die van Elsen te seer naedelich sijnde, affgeslaegen. Aldus gedaen op tijt verschr.

Onderstont.

Gerlich van Besten Marckenrichter, Wilhelm Marienberch Rentmr., Borchardt van Covorden, Lubbert van Rensen, Derck Jaelinck als getuyge.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia

Nadien datt dit voorgaende alsoo gepasseert en ondergeschreven was, is vorder op den selven dach bij den Marckenrichter en Gedep. goetgevonden en beslooten, datt opt Lutteke Rae maer eene uyttdrift sall sijn en oversulx Egbert den olden Meyer van Lutteke Rae sijn beeste uytt die Marcke sall moeten holden tot datt hem bij den Erffgen. andere sall sijn vergunsticht en thogelaeten.

Alsoo oock Arent vant Zijrum aen den Erffgenaemen van Elssen alnoch van angegraven landt totte Lutticke Rae schuldich is hondert gl. mett den interest vandien. Soo is om sijnen Meyeren armoet die t'selve lant gebruyckt, den interest voorschr. hem gelaeten voor 25 gl., sulx datt die voorschr. Arent op ordon. des Marckenrichters en Gedep. die Ed. hondert gl. mette voorschr. vijff ende twintich gld. uyttkens ende betaelen sall tot verwall vande angewanten onkosten tot obpbouwinge en timmerunge vande wegens tot Rijssen in minderunge der Erffgen. porty inde selve onkosten, t'welcke gedaen sijnde, den voorn. Arent behoorlijcke opdracht met zegel en brieve sall worden gedaen.

Tot wijderen veube van verschr. onkosten is uytt voorgaende resolutie van 30 passato, aenden heer Richter Rensen thogestaen en verkoft het sticke landes soo eertijts uyttgegraven is en licht achter des Richters olde lant die braecke achter den Esse, gehieten Willems Campen met dat vanden hoock vant verschr. cempken schuyns aff naert schaepe schot van Mensinck opde Richters Scheytvaen opten Es inde braecke voorschr., daer bij en als sall gelecht en gegraven worden alles voorde somma van tweehondert gld en voor den Erffgenaemen eenen ancker wijns, sollende die voorschr. tweehondert gld op ordonnan. van Marckenrichter voorschr. betaelt en uyttgekeert worden, tot betaelunge van Erffgenaemen portije, totte onkosten van nije getimmerde weheme tot Rijssen. In waerheys oyrkonde is dit op dato voorgeschreven aldus ondergeschr.

Onderstont.

Geerlich van Besten, Wilhelm Marienborch Rentmr., Borchart van Covorden, Lubbert van Rensen, dit is sijn marck X Arent van Sijrum met eygen handt ondertaegen, Mij Derck Jaelinck als getuyge.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1635 den 28 April** Dinxdach.

Holtinck gehalten tot Elsen ten huysse Egbert Oynck.

Holtrichter die WellEd. Jr. Geerlich van Besten en anwesende Erffgen. en hebben eenpaerlijck geresolveert als volcht.

Eerstlijck is geresolveert, demnoch die heeren Erffgenaemen en die heeren Borgermrn. van Rijssen op vergangen lest geholdene holtinck hadden affgesproocken, datt die Borgermrn. haer mett die Borgerije aver die questie vande laecke op die Borckelt wolde beraeden en communiceren. Soo ist datt op huyden dato die Erffgen. mett die Borgermrn. en gemeensluyden metten anderen aldaer present binnen geweest, danoch beydersijts questien niet konnen vinden ofte veraccorderen, wie well holtrichter ende Erffgenaemen gepresenteert hebben, die saecke tho stellen tot kentnisse van Borgmr. haere appellant heeren, de heeren

van Deventer, ofte aen beyden sijden te eligeren twee onpartidige verstandige mannen en aende selve eene iederens schijn, bescheyt en bewijs tho verthoonen, omme daerinne t'erkennen watt rechtens is en gebeurt, t'welcke presentatie bij die van Rijssen is affgeslagen, oversulx die heeren Erffgenaemen veroorsaect tegens morgen Goensdach (=woensdag), door den Richter van Kedingen Joan Koonders, die Borgermrn. van Rijssen tho doen citeren, omme te ansien en te anhoeren een gerichtlijcke attestatie te beleggen van die olde situatie en plaets daer die laecke paell van oldes gestaen heeft en behoort te staen, voorts t'geenige die heeren Erffgen. met redenen sollen hebben te sustineren. Ende alsdan volgens daernae des geschiet sijnde den pael op die limiten te setten.

Alsoo die gesworene en huysluyden t'erkennen hebben gegeven, datt sie door groot beswaer en noot een hoexken bouwlants oder horstken, nae Enter angelegen aen Kolhoep hebben verkoft. Soo hebben holtrichter en Erffgenaemen geresolveert, dattmen daarvan op die naeste bijsamencompste der goetheren, angesien deselve alsnu in cleynen antal binnen naerdere declaratie sall gescheen, watt den Erffgenaemen daerinne sall gelieven te consenteren. Tot vervolch van procedure tegens die van Rijssen, is bij die heeren Erffgenaemen goet gevonden, datt op yeder wartal in Elssen sall gestelt en betaelt worden ses gld., dewelcke ses gld. die Meyeren sollen verschieten en utleggen, te verstaene over 14 dagen naer dato deses twee gld. en volgens alle twee maenden daernae oock gelijcke twee glds. Daer van die huysluyden haer landtheeren die helffte wederom sollen corten ende alsoo vande halve ende vierdendeel der waertallen naer advenant betaelt sall worden. Welcke penningen in verhaelter gestalt den Marckenrichter correct sall beforderen en ontfangen en tegens die onwillige der betaelinghe, sonder eenige conniventie mett reele pandungh en voorst totte verkooppennunge moegen procederen, allent tot costen vande selvige soo in mora van betaelunge verblijven. Den 29 Aprilis des anderen dages sijnde Goensdach, binnen die Borgermrn. van Rijssen met haere gemeensluyden en eenige Borgerijen, alhyr op die Borckelt gecompareert en seecker accort mett die heeren Erffgenaemen ingegaen en verspraecken, datter ten beyden sijden twee onpartidige mannen solle worden geelegeert en bij deselve op den 14 July, sijnde die Dinxdach naer Deventer kermisse alhyr ter plaetsen op die Borckelt sollen compareren ende dieselvige in oogenschijn te nemmen. Waermet deselve ten eenemael sall gedecideert sijn ende blijven, allent naer wijderen inholt des accorts, t'welcke tot gelegener tijt int marckenboock sall worden geteyckent en geinsereert.

Tott vervall en betaelunge der oncosten tot die weheme tot Rijssen als anders, is die Marckenrichter neffens twee Erffgenaemen geauthoriseert, als Jr. Borchardt van Coverden en Monsieur Hooffslach om een stuck landes ofte velte te verseen inder Marcke en t'selve ten hoogsten prijse bij openbaren upslach te verkoopen. Waermet het vervall vandien kan gecontenteert worden en daer mede voor een parceel, soo voele tot betalunge der alnoch resterende costen niet konde koopen, salmen op andere plaetsen inde Marcke sall moegen verseen, waermet deselve konnen worden voldaan en betaelt. Ten ware datt Marckenrichter en Gedep. voor een jaer 200 gld. op gebeurlijcke rente konnen te laste vande gemeene Erffgen. sampt en bijzonder opnemen, allent tot betaelunge vant geenige als voorschr. Waermede die voorschr. verkopinge daertoe tott naerder ordre sall naeblijven.

Aldus gepasseert en bij die anwesende heeren Erffgenaemen onderteyckent op den 29 April 1635.

Onderstont.

Gerlich van Besten Marckenrichter, Wilhelm Marienborch Rentmr., Borchardt van Covorden, Lubbert van Rensen, J. Hooffslach, Jan van Marckel.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1635 den 14 July.**

Sijn d' Marckenrichter Geerlich van Besten mett die ondergeschr. Erffgenaemen van Elssen op de Borckelt geweest in tegenwoordicheyt van heeren Gecommitteerden der Stadt Deventer, d'heere Camener Luloff, Dr. Nijlandt en Br. Berent Jaspers en mede in tegenwoordicht. der heeren Borgermrn. en geswoorene gemeente des stedeken Rijssen, die voorn. heeren Gecomm. opten anbestemden dach gecompareert en beydersijts redenen, motiven ende bewijs angehooft, gesien en nae sich genomen hebben, nopende die tegenwoordige alnoch swevende questie van laecke pael ofte limiten van beyde vern. Marcken.

Is bij den vern. heeren Gecommitteerden diese saecke in bedenken genoomen, omme tegens eerst kommenden Saterdach voor middach binnen Deventer d'uyttspraecke voor beyden voorschr. partijen te doen over die vern. questie.

Ende alsoo bij den huysluyden der buyschap Holten wederomme is gedoleert over die groote beswaernissen van diensten en utneminghe van garven en kooren haer dagelix angedaen, waer mede sie dagelyx meer en meer, is deesen haeren beswaerlijcken ende bedrooffde staet worden belast en beswaert.

Is bij Marckenrichter en anwesende Erffgen. tot verquickunge en troost der armen voorschr. huysluyden goetgevonden en geresolveert, datt die voorschr. huysluyden en meyeren voortanne niet meer en sollen laeten volgen aen Richter ofte onderrichter ofte schulte eenige garven koorens uytt haer verbouw in eeniger wijse woo hett sij, als oock mede niet en sollen doen, eenige diensten van waegens en peerden off andere aen heeren Drostten van Twente, Richter van Kedingen ofte yemant anders int particulier, sonder expresse voorgaende inwillunge en bevell der samentlijcke Erffgenaemen.

Ende op datt die huysluyden voorschr. hyr over in geenen schaeden ofte indignatie des heeren Drostten ofte Richters moegen incurreren, sall die heer Marckenrichter uytt den naemen van samptlijcke Erffgenaemen, hyr van opentlijcke verbott aen voorn. huysluyden bij kerckenspraeck laeten doen en neffens den samentlijcken Erffgenaemen, die voorschr. haere Meyeren ende huysluyden bevrijen van alsoodaene anspraecke en schaede, als haer desenthalven mochte angedaen worden en wedervaren en denselven daer van bevrijden en voor haer intreden.

Tott meerder seeckerheyt en vasticheyt van alle hett voorschr. hebben wij Marckenrichter en anwesende Erffgenaemen desen onderschreven op dato en dach verschr. binnen Holten ten huysse des schulden aldaer.

Daer tho mede geresolveert en overcomen, datt tegens die voorschr. huysluyden ofte soodaenige als van haerluyden hyr entegens soudent koomen te doen en eenige diensten presteren ofte garven laeten volgen bij Marckenrichter en Erffgenaemen, sall worden geprocedeert tot arbitrale correctie en boete als bij die meeste Erffgenaemen, edoch op een voorraenen des Marckenrichters sall worden goet gevonden en bij die Marckenrichter provisionelijcken voorgenomen.

Onderstont.

Geerlich van Besten als Marckenrichter, W. Marienborch Rentmr., Lubbert van Rensen, Borchart van Covorden, J. Hooffslach,

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1636 den 14 Marty.**

Binnen Marckenrichter die WellEd. Jr. Geerlich van Besten mett die ondergeschr. Erffgenaemen bijden anderen geweest en holtspreecke gehalten en hebben die Marckenschulden opgenomen, gereeckent en is bevonden, datt deselve bedragen t'saemen als totten dach van huynen, die somma 304 gl 17 st.

Waervan competeren Jr. van Voorst tot Grimbergen cum suis 145 gl. 7 st. 2 p., sijnde die interesse daer inne begrepen.

Den Marckenrichter 30 gl. 14 st.

Den Rentmr. heer Marienborch 57 gl. 16 st. 4 p.

De Richter Rensen wordt gestelt op 12 gld.

Hermelinck 35 gl.

Voor 4 tonne byr 24 gl.

Den accijs daervan is bij die Erffgen. verspreecken en den huysluyden belast tho betaelen.

Tott welcke voorbenoempte schulden is geresolveert datter kerckenspreecke sall gedaen worden, omme ten hoochsten profijte en ter Marcken beste te verkoopen bij upslach en keersen utganck, seecker parceel van Bogeholts slach achter int broock gelegen, waermet dese schult kan betaelt worden, waertho neffens den Marckenrichter worden gedeputeert Jr. van Covorden en Mr. Hooffslach.

Den Marckenrichter en twee daer tho Gecomm. sollen in oogenschijn nemen die vruchten tusschen die van Elssen en Hercke als Jr. Covorden ende Hooffslach, hoe en in watt maenieren deselve ten besten sall gemaect worden.

Alsoomen verstaet, datter op die koterstedde die Rytt etwas ofte een hoexken angegraven solle sijn, soo wordt die geswoorene gelastet t'geenige aldaer angegraven mochte sijn, daertlijck weder inne tho smijten.

Hett keesen en setten der geswoorene wordt uyttgesteld bes tot die naeste bijsamenkumpst der Erffgenamen.

Aldus gedaen en bij Marckenrichter en Erffgenaemen onderteyckent in Anno et die ut supra. Onderstont.

Gerlich van Besten als Marckenrichter, W. Marienborch als Rentmr. van Albergen en gemachticht sijnde van mijn vrouw vander Honnepe, Borchardt van Covorden, Peter ter Smitten, Berent van Enschede, Jan van Marckel.

Colla.ta.

B. Kettwich

Copia.

Naer voorgaende genomene conclusie hebben die presente heeren Erffgenaemen geconsenteert en datt bij provisie en revocatie der Goetheeren, datt Hendrich Helmich Schulte, jaerlix van yeder huysman sall hebben tho profijteeren twee gast roggen en twee gast boockweyte soo hem die huysluyden sollen wijsen, alwaer sie die gaste hebben sall, sonder eemants hooger te beswaeren, als oock mede datt die van Elssen niet meerder als andere Buyschappen, soo met denste als andere sollen beswaert worden, geduyrende ditselvige soo lange als die heeren Erffgenaemen des geleeft.

Act. ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten Marckenrichter, Borchardt van Covorden, J. Hooffslach, Peter ter Smitten, Jan van Marckel, Berent van Enschede.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1636 den 11 July.**

Holtinck gehouden binnen Elssen ten huysse van Egbert Oeynck.

Marckenrichter die WellEd. Jr. Geerlich van Besten en aenwesende Goettheeren ende hebben geresolveert als volcht.

Alsoo men verstaet, datt die van Goor haer wederrechtlijcken onderstaen, denen van Elssen die peerden opt broock aff te schutten ende dan gepresumeert wordt en men vastlijck verordent, datt alsulcke schuttinge t'onrechte, maer in die Elssener Marcke is geschutt, als wordt derwegen den Marckenrichter gelast en versocht sich desenthalven bij die heer verwalter des Drost Ampte van Twente te verfoegen en t'geenige wegen die schuttinge t'onrechte is geschutt, antegeven, waermet sulckes affgeschafft mach worden ende die van Goor haer van sulcke attentaten van schutten t'onthouden.

Te meer oock gesacht wordt, datt die van Goor die peerden uyttet Elssener Broock des nachtes haelen, drijvende deselve op haer broock ende alsdan schutten.

Ende aslo die huysluyden sonder voorweeten en consent van holtrichter en Erffgenaemen, een stuxken landt aen eene van Goor verkoft hebben. Soo wordt den Marckenrichter gelast t'selvige daettlijck wederomme tho removieren en inne te smijten.

Ende binnen tot geswoorene gestelt Hans Alberinck, Jan Rotman, Hans Swaefferinck en Hendrich Wassinck, dewelcke den eedt daer tho staende hebben gepresteert, sonder eenige conniventie der Marcke beste tho doen alst gebuirt.

Is volgens bij gemeene vota geresolveert, daer eemant der geswaerene sich hyr tegens voorverhaelt worde opposeren en der Marcken beste op den eedt nicht dede en achtervolchde, sall anders daerinne bevonden sijnde, inde poene van eene tonne Deventer byr t'elcker reyse vervallen sijn. Aldus gedaen.

Alsoo desen dach was angestellt omme te anhoeren die pretensiones, soo die vrouw Drosten van Haxbergen, voochlijcken mochte hebben te sustineren, waer tho dieselve versheyden reysen is versocht geweest, omme neffens die Erffgen. te compareren en van haere pretensie den Erffgenaemen goede anwysunge en bescheyt tho verthonen, daer van sich dan noch is verbleven in gebreecke, soo hebben die Erffgenaemen naergesien int marckenboock en aldaer bevonden, datt die salige heer Droste voor desen eenig goeden ruymen thoslach gnt. die Woeste Bockelt is thogestaen, daer mede die Erffgenaemen voor allen sijn Ed. verschott en pretensien verstaen genooch gedaen tho hebben.

Actum den 11 July ut supra en bij holtrichter ende anwesende Jrn. en Goettheeren ondertheyckent.

Onderstont.

Geerlich van Besten als Marckenr., Borchardt van Covorden, W. Marienborch Rentmr., J. Hooffslach.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenz.

Copia.

Anno **1636 den 20 Septembers.**

Holtinck gehouden ten huysse van Egbert Oeynck.

Op huyden den 20 Septemb. 1636 sijn naer gedaene kerckenspraecke vergadert die Erffgenaemen van Elssen en datt op die citatie van Jan van Geesscher aen Monsieur Besten gedaen, omme op den 21 Septemb. tot Rijssen te compareren en ontfangen seecker drie hondert ses ende dertich gld, soo daer int Gerichte sijn geconsigneert, heerkommende van seeckere gecochte waere, soo oock een stick velt landes en veenlandes, soo vern. Gesscher sustineerde van Erffgenaemen gecocht tho hebben, waerop die Erffgen. sustineren, datt den

coop nielt t'eenemaal is voortgegaen, dewijl sich Gesscher eerstmael absenteerde en wedercommende wilde den coop annemen en worde inmiddels in sijn absentie een ander resolutie genomen volgens het Marckenboock, omme Boegeholts slach te verkoopen. Ende alsoo Borgermr. Marienborch en Smitten en andere seeckere attestatie hebben vertoont, d'welcke vermelden, datt den coop legitime soude geegaen sijn, waerinne die andere Erffgenaemen contrarieren, verstaen niet datte vern. coop bundich is.

Alsoo datt sij t'samender hant geresolveert sijn den Marckenrichter neffens Mr. Bergen te deputeeren, omme die anspraecke te anhoren en voorts tijtt te nemen, omme sich mett eenige rechtsgeleerden te consulteren en daer van rapport aen Erffgenaemen te doen.

Alsoo den predicant Havenberch sustineert, datt hem tho compt. van noedige reparatie aen eenen nijen putten, een nije was camer, eene deele en een solder te laeten drijven, t'welcke beloopt omtrent 40 gld. waer van die Buyschap Elssen competeert tho betaelen dertijn gld seven stivers, t'welcke belast wordt den huysluyden te betaelen aen vern. predicant.

Noch is een seecker request ingestelt ende overgegeven aen verwalter vant Drost Ampt van Twente, Adam van Heerde tot Eversberch, wegen hett onbehoorlijck schutten van schutters van Goor gedaen. Daerop geapostilleert, datt die van Goor sollen bijbrengen, datt sij bij nachte moegen schutten als oock datt sij soo swaer schuttgelt moegen nemen, t'welcke sij binnen seeckeren tijt sollen inbrengen en datt bij die poene van xxv goltgl.

Act. als vooren, alles ter presentie van ons ondergeschr. Erffgenaemen.

Die weduwe soo op Letinck haer getimmer heeft, wordt om Godts willen geconsenteert tot Paesschen thocommen, t'moegen wonen en sall alsdan van Erffgen. neder geworpen worden.

Onderstont.

Geerlich van Besten Marckenrichter in naeme der Drostinne sv den Hesselholt gnt.

Stockhem, Borchardt van Covorden, H. van Voorst uytt naeme van Stiffs van Honnepe, J.

Ripperda uyt naeme van Keppel tot Oedink, Baltser op den Berge wegen d'Wed. van Rensen, Andries van Blois, A. Hulsingh als volmachtige van weduwe Hooffslach.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno 1636 den 25 8bris (**25-10-1636**).

Marckenrichter die WellEd. Jr. Geerlich van Besten en anwesende Jrs. en Goedtheeren ende hebben geresolveert gelijk volcht.

Alsoo voor deesen tusschen die heere Marckenrichter en Goetheeren der Elssener Marcke ter eenre, ende den E. Johan van Gesscher ter andere sijden, questie is eeresen over het verkoopen van eene ware inde Elssener Marcke, als oock van eenich veen en veltlandt daer inne mede begreepen, alsuck landt als voor desen aen Borckel uytt die voorschr. marcke is angegraven. Is eyntlijck nae verscheyden bijcompsten ende communicatie, als oock nae genomene oculaire inspectie, t'selve verschil op eenen daer tho bestemden algemeenen holtinck. Is vrundtschap geassopieert en nedergelecht, deser gestalt, datt den voorschr. Jan van Gesscher baven het bereyts angegraven landt, sall tot en aen sijn erve en goet die Borckel erflijck en ewelijck sall hebben en holden, eene wahr inde verschr. Elssener Marcke in qualiteyt en gelijk andere huysluyden haere wahren sinnen gebruyckende, te verstaen met een veerdel schaepen en voorts als andere Meyeren.

Waerenboven gem. Gesscher mede erflijck wordt verkoft een seecker stucke veenlandes aldernaest die Borckel nae het oosten gelegen, t'welcke sall strecken bijlange het velt eyndigent aen het veene vande van Rijssen winckel haecke wijze, t'welcke alles den cooperen Gesscher en sijne Erffgenaemen ofte successoren tot oeren voordeel onbespiert van iemandt

sollen moegen gebruycken, keeren en wenden oever gevallene en waer voor cooper Gesscher prompt en precijs sall erleggen en betaelen die somma van vierhondert car. glds. tot twintich stuvers t' stucke. Ende sall den cooperen hyr van nae gedaene betaelunge opdracht en verwissunge worden gedaen. Waermet deselve cum suis genoochsam versekert sollen sijn en blijven.

Waer tho omme hem cooperen alsoodaene versegelungen te doen, neffens en met den Marckenrichter worden gedeputeert den heer Borgermeister Willem Marienborch en Adolph van Rensen Richter tot Oldensaell, sonder argelist ter ooyrkonde bij ons ondergeteyckent.

In Anno et die ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten Marckenrichter, Borchart van Covorden, J. Ripperda, Adolph van Rensen, Peter ter Smitten, Johan van Gesscher als cooper.

Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1637 den 4 Septembris.**

Marckenrichter den WellEd. Geerlich van Besten en aenwesende Jrs. en Erffgen. Jr. Borchart van Covorden, Borgermr. ter Smitten, Jan Hooffslach, Jan van Gesscher, Jan Rammelman wegen Jr. Daniel Scheel, Jan ten Rae en hebben unanimiter geresolveert op seecker punten hyr naer volgen.

Eerstlijck heeft den Marckenrichter sijvere en claere affreekeninge gehouden, soo wegen ontfrank als uytgave van datt wedemhuys van Boegeholts slach, datt den Marckenrichter den heeren Erffgen. schuldich blijft 53 gl. 3 st. Bedanckende derwegen Berent ten over wegen des gewerten hoylants Bogeholts slach cum suis van alles goeder vollencomentlijcker betaelunge en die updracht zegel en breven bij gem. Marckenrichter ende Gedep. daerover bereyts gepresteert sijnde, in goeden weerden holdende, gelijk des nae Marckenrechte en andere gevoert.

Alsoo die van Goor tegens forma van landtrechte seeckere contschappen hebben doen beleyden, nopende het punct wegen hett onbehoorlijck schutten vande schutteren aldaer tegens die van Elssen geattenteert. Soo wordt den Marckenrichter mits desen geauthoriseert, datt sijn WellEd. ofte yemant van hem gequalificeert sijnde, daerentegens andere contschappen sollen doen beleyden en reproduceren. Waer tho den heer Verwalter des Drost Ampts Twente wordt versocht om den Magistraet van Rijssen als onpartije daer tho te autoriseren ofte naer goeden raede anderen, voor dewelcke soodaene contschappen, naer verrijs van saecken en defensien derer van Elsen haer hebbende recht, landzeddelijcken moegen verhoort, geexamineert en verdicht worden, omme te imployeren daer solx gevoeren werdt.

Datt oock die Marckenrichter bij den heer verwalter sall versoecken 2 ofte 3 maent prolongatie in saecken contra die van Goor ende datt ter cause en uytt excessive redenen, datt den heer Doctor Marienborch nielt bij huys maer buytten landes als advocaty causa, dewelcke men anderssints niet kan machtich wesen, oock nielt wetende wanneer den heer Doctor wederom tho huys wert comen, oversulx versoeckende wie voorens prolongatie.

Egbert Oynck belooft sonder eenige oppositie ofte contradictie, uytt den naeme en vanwege den Ed. Joan van Gesscher, op ankumpstigen Martini lopenden jaers, altijt 14 daege voor ofte nae Martini onverhaelt, precijs sonder eenige faute aen Marckenrichter tho betaelen twee hondert car. gld. mette interesse 22 gld., samen 222 car. gld. Ende die reste als oock 211 gl. belooft voorts Egbert Odinck t'betaelen op Martini 1638.

Ende daer denselven debiteur Oynck wegen dese betaelunge in mora mochte verblijven en die reste alsoo correct niet worde betaelt, soo belaeft die Ed. Johan van Gesscher alsulcks penningen 211 gl. aen Marckenrichter promptelijcken te betaelen op den termijn als voorschr., gelijk sijn eygen proper schult, des beloofst Egbert Odinck hem Jan van Gesscher den angaende onder commissie sijn persoon en samende goeder, van alles te releveren en schaedeloos te holden. Denselven fune venuntieren allen exceptien en privilegien nochtans desen ter contrarie denende, alles oprecht.

Alsoo Lubbert Colhoop sonder wetenschap, wille consent van holtrichter en Erffgen. een huys inde Marcke getimmert en opgeset heeft, soo is bij gemeene vota geresolveert, dattmen voor eerst morgen door die geswoorene eenen hooch dacke sall doen affsmijten en soo hij Colhoop volgens hett huys vander plaetse niet wert afftrecken, inden tijt van 8 dagen, soo salt t'selvige voort ende int geheel geruineert en affgesmeten worden.

Den Marckenrichter wordt bij desen geauthoriseert om op der Erffgen. costen tot der Marcken besten en profijt sich op die nageste vergaderunge der heeren Gedeputeerden te adresseren en te vervoegen en te anhoeren watt die van Rijssen opt request door die van Elssen overgegeven, sollen hebben voor te draegen. Doende in alles defensie der saecken gelijk des gebuyren werdt. Belovende die Erffgenaemen den Marckenrichter den angaende van alles tho indemniseren gelijk als in redenen bestaet.

Jan op de Rijtt wert gelastet sich inden tijt van 8 dagen bij den Marckenrichter te adresseren en affdracht te maecken, bij faute van sulx sall hett huys daele gesmeeten worden.

Aldus geconcludeert en bij holtrichter, anwesende goettheeren ende Erffgenaemen onderteyckent, den 4 Sept. 1637 ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten als Marckenrichter, Borchardt van Covorden, Joan Rammelman uytte naeme van Adam em Daniel Scheele, Peter ter Smitten wegen die weesen van Deventer, J. Hooffslach, Joan van Gesscher.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Sec.

Copia.

Alsoo die van Elssen hebben geclaeget, datt die van Enter haer onderstaen hebben inde Elssener Marcke, tusschen die voorgaende gestalte limiten int venne torff te graven en honde plaggen tho meyen. Over dewelcke clachten den Marckenrichter van Elssen Jr. Geerlich van Besten heeft doen versoecken en begeren der Marckenrichter van Enter Jr. Johan van Ittersum Lieutenant om t'selvige waerover geclacht wordt in oogenschijn te nemen en volgens tho decideren tot ontscheydunge alst gebeurt.

Soo is naer genoomene oculaire inspectie bij beydersijts Marckenrichteres affgesproocken, datter vier paelen tusschen beydersijts in den tijt als op Donderdach wesende den 9 deses, sollen gestelt worden, waer tho yeder buyrschap sall bestellen en leveren aldaer int venne twee paele, dewelcke paele ad perpetuam memoriam gestalt sijnde sollen staen en nummermeer geene wijdere questie dienaengaande, sall gemoveert ofte gesustineert worden.

Maer perpetuelijcken daermet gescheyden sollen wesen, sijn en blijven, gelijk voor desen geresolveert is, waertho men sich doet refereren. Ende daer sich yemants, soo wall die van Elssen en Enter, worden onderstaen buytten die gestelte termijnen, mett torff graven ofte anderes eitwas, tho attenteren, sollen naer behooren als bij bewijsselijcken daer over gegregen, worden die straffe en boete hebben tho verwachten.

Aldus gedaen en bij den WellEd. Marckenrichter tot Elssen, neffens die geswoorene en voorts die WellEd. en manhafte Joan van Ittersum Capitein ter hoffstedde Marckenrichter tot

Enteres, als oock die WellEd. Joachim van Keppel, Jan Coenders Richter tot Kedingen, neffens die geswoorene van Enteren, alsoo overcomen den 2 Aug. 1638.

Ende is in beyde marckenboocke geregistreert.

Onderstont.

Teste me, Gerhardt Hermelinck Marckenschrijver.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Scr.

Copia.

Alsoo nae genaemene affspraecke en resolution vanden 2 Augusti huius, beydersijts Marckenrichteren en anwesende eenige Goetheeren der Marcke Elssen en Enteren, op neder benemte dach en dato int venne malkander op die voorgaende affspraecke binnen bejengt, omme die vier paelen tot ontscheydunge der Marckte ad perpetuam memoriam aldaer te stellen en t'setten. Ende alsoo t'selvige nicht heeft konnen goettlijcken gevonden worden, waeraver die paele niet gesatt binnen, soo hebben Marckenrichter en Gedep. Erffgen. van Enter haere twee paelen wederomme tho rugge genomen en die van Elssen haere paelen int venne laten liggen. Soo ist datt die Elssener paele in gelijcker gestalt wederomme van daer gehaelt sollen worden, bes ter tijt en soo lange bij beydersijts Marckenrichteren endt Erffgenaemen, tott ontscheydunge der questien gedisponeert sall sijn, blijvende dan yeder in sijn voerige recht, onverkortet.

Oyrkonde bij ons onderteyckent den 9 August Anno 1638.

Onderstont.

Geerlich van Besten Marckenrichter van Elssen, Jan van Ittersum Marckenrichter tot Enter, Joachim van Keppel noe parentis sui.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1639 den 16 Aprilis.**

Binnen holtrichter en Erffgenaemen der Elssener Marcke bij den anderen geweest omme van Marckensaecken te communiceren gelijck volcht.

Ende alsoo die geenige questie tusschen die van Elssen en Enteren nicht heeft konnen gedecideert worden, ist danoch tot ontscheydunge derselver questie een acte gepasseert, waer nae haer soo well die van Elssen en Enteren van nu voortanne sollen hebben te reguleren en soodaene acte in verhalter gestalt in beyden marckenboecken sall geregistreert en geteyckent worden.

Ende heeft den Marckenrichter sijn reken. gedaen en is bij verloss van liquide reeckeninge bevonden den Marckenrichter Jr. Geerlich van Besten te competeren als voor meer utgaeve als ontfanck 43 gld. 10 st.. Dewelcke 43 gl. 10 st. sollen gecortet worden aen eene hondert van vierhondert gld., soo Mons. Gesscher voor hett recht vande voller wahre in Elssen heeft gegeven en betaelt. Sollen die eerste 300 gl. bij die Marckenrichter tot rijff van hondert jaerlix op goede versgelde onderpanden betaelt worden, waer van d'eerste rente precijs en correct verscheenen sall op May A. 1640. Ende die reste van eene hondert gld. sollen geimployeert worden daer des tot der marcken besten sall noedich wesen en van doende sijn en voor eerst aen Aeltijen Brouwers voor onberekende verteerde costen 10 ofte 11 gld., an Dr. Engelen op reeckeninge 18 gl., aen heer Dr. Marijenborch 4 gl. 15 st., soo sijn Ed. wegen reste van sijn verschot de Anno 1636. Item die Marckenrichters schrijver Hermelinck te betaelen op reeckeninge wegen sijn labeur undt verdient loon, tot der Marcke beste geschiet

sijnde 10 car. gld. Blijvende hem gereserveert sijn vordere verdient salaris daarvan hem contentement sall geschieden.

Arent van t'Zijren Borge tot Rijssen heft verthoont seeckere quitancie van predicant Havenberch onderteyckent, ter somma hondert een en dertich car. gld. D'welcke hem tott optimmerunge des Wehemen huys tot Rijssen omme te beteren geasst. binnen. Dewelcke quitantie bij die heeren Erffgenaemen is geaprobeert en hem wederomme te rugge gelanght, om sich daer nae te reguleren.

Edoch die heeren Erffgenaemen hebben nicht meer geassisgueert te betaelen als 125 gld. Is oock bij den heeren Erffgenaemen geresolveert, datt die Marckenrichter en gesworenen een yeder huysman sollen daetlijck opsicht deses doen verbaeden en anseggen, datt een yeder huysman, man voor man, soo voele toossen, een yeder int sijne sollen voeren en brengen, waermet hett sant stuyven tot stuyr deser Marcke mach gedempt en wechgenomen worden. Ende daer sich eemants desen ter contrarie dede verweygeren, sall t'elcker reyse verboet hebben ses gld. en sonder conniventie gestraft worden.

Den Marckenrichter wordt g'ordonneert Jan Mensinck wegen sijn brocke inde leyde graven befangen, bij faute van sijn goetwillige betaelunge daetelijcken te executeren en datt tot sijne costen en schaeden.

Aldus gedaen en geconcludeert.

Demnae is geconcludeert, datt die huysluyden die grafte int venne 5 ofte 6 voeten, om het water affloopen sollen utgraeven, d'welcke danoch eerst bij den Marckenrichter ende eenige Erffgenaemen in oogenschijn genomen sall worden, omme desen gesien hebben, tho disponeren, sonder yemants prejuditie, als gebeurt.

Aldus gedaen en bij den heeren Erffgen. onderteyckent in Anno et die ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten als Marckenrichter, W.v. Haersolte, W. Marienborch Rentmr., B. van Covorden, Johan Conders, J. Hooffslach, Johan van Gesscher, Hendrich Gerryts ten Cotte, Colla.ta.

B. Kettwich

Secr.

Copia.

Anno **1640 den 8 Juny.**

Holtinck gehouden binnen Elssen ten huysse van Egbert Oeynck.

Marckenrichter die WellEd. Jr. Geerlich van Besten en anwesende Jonckeren undt Goetheren en hebben geresolveert als volcht.

Eerstlijcken heeft den Marckenrichter sijne reeckenschap ingebracht, alsoo datt bij slott van reeckenunge is bevonden sijn WellEd. t'competeren bes tot den dach van huyden 177 car. gl. 1 st. D'welcke voorbenoemte penn. den Marckenrichter aen 400 gld., soo sijn WellEd. in beswaerunge heeft, sollen gevalideert en gecortet worden.

Eodem is geresolveert, datter tot vermijdinge van meerder en swaere lasten, die questie tegens die van Goor wegen die onbehoorlijke schuttunge soo moegelijcken, danoch sonder prejuditie eene iederen sijn goede recht sall voorde hant genomen worden, omme soo moegelijck met den anderen t'accorderen. Waer tho neffens en mett den Marckenrichter binnen gecommitteert den WellEd. heer Ernst van Brevoort, Wilhelm van Haersolte, Jr. Borchardt van Covorden en Jr. Jan Ripperda, omme op ankompstigen Goensdach over acht dagen, sijnde den 17 huius, malkanderen alhyr tot Elssen den voormiddages omtrent 10 uyren, bij goede tijt tho bejegenen, omme mett die van Goor alles in oogenschijn t'nemen en die questie soo moegelijck tot faveur van die van Elssen te liquideren tegens denwelcken voorschr. dach die van Goor oock sollen verwittiget worden, doende inde saecke gelijk rechtens is en geboert.

Demnach den Marckenschrijver Hermelinck sustineert, datt hem noch ettwas wegen gerichtte als andere competeert. Soo ist daerop geresolveert, datt hij alle sijne voegelijck pretensien tegens den 17 huius Goensdach op papier sall brengen en watt alsdan bevonden mochte worden, hem Hermelinck rechtelijck te competeren, sall hem van Marckenrichter goet contentement worden gedaen.

Aldus geconcludeert en bij Marckenrichter en anwesende Goetheeren onderteyckent den 8 Juny 1640 ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten Marckenrichter, W. Marienborch, J. Ripperda uytt last van mijn ohm van Keppel en mijn broder van Covorden, Adolph van Rensen, Johan van Gesscher, Jan van Marckel, Jan Rammelman uytte naeme Adam en Daniel Schele, Hendrich Gerrijtsen ten Catte.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Colla.ta. Cop.

Anno **1640 den 1 July.**

Binnen die Erffgenaemen ondergeschr. op den ambestemden holtinck gecompareert en mett die van Goor op die lemiten in gespreeck gewest, omme tho sien ofte men die questie over hett schutten konde inder vrundtschap hen leggen ende verdraegen, dan vindende geene Erffgen. van Hercke die die van Goor hadden angenomen mede tho brengen en soo die saecke ofte questie principalijcken raeckende, sijn beydersijts partijen onverhoert en onverrichter saecken gescheyden, waerop die heere Marckenrichter geauthoriseert en gelastet, datt proces tegens die van Goor te vervolgen en mett goede raet van eenige Erffgenaemen en advocaeten tot een goeden eynde tho brengen en daerover recht te verwachten.

Aldus gedaen en bij ons Erffgen. onderteyckent op dach en dato als boven.

Angesien den Richter van Kedingen Johan Conders alhyr inde Marcke hett erve en goett Leetinck gecoft, oversulx sijn Ed. vermoege die resolutie daeraver genomen, een ancker Rijnsche wijn ofte in plaets van dien twaelff car.gld. te betaelen schuldich is. Dewijle dan sie tott der Marcken defensie voor den Richter Coonders seeckere contschappen binnen beleydet. Soo hij den heeren Erffgenaemen te goede gedach, soo wort hyr met den Richter wegen des verschr. anckers wijns gequiteert.

Ende alsoo Hans Swaefferinck vande van Goor onbehoorlijcken wegen schuttinge een kettel is affgehaelt ende die Erffgenaemen hem verboden alsulcken kettel te lossen, waerover hij dan vele moyte en costen gehadt, soo hebben die heeren Erffgen. goetgevonden, datt den Marckenrichter hem Swaeffert tot vergoodinge van sijnen schaeden en moyte uyttkeren en betaelen sall, gelijk sijn Ed. op dato deses gedaen heeft vijff car. gld.

Alsoo Hermelinck Marckenschrijver op huyden met sijn declaratie wegen verdient loon en alle labores tot der Marcken beste geschiet sijnde, nielt gereet geweest, soo wordt hem preserveert te selvige op die naeste bij een compste bij tho brengen, waer van hem goet contantement sall gedaen worden.

Demnae die huysluyden remonstreren ende angeven, datt die cotters van Jr. Borchardt van Covorden int broock als andere ongewaerden, haere beesten inde gemeente drijven en sonder consent weyden. Soo wordt bij die samptlijcke Erffgenaemen goet gevonden en geresolveert, datt die cotters van Jr. van Covorden dit jaer sonder eenige perturbatie sollen moegen weyden, mits danoch datt sij luyden op dit ankumpstige jaer haer die beesten sollen ontslaen en nielt meer dese Marcke doen weyden.

Coelhoop, Averst, Builner undt Rasche en andere ongewaerden, sollen haer beesten geschuttet, daettlijck geboetet, gestraft en uytt de Marcke gehalten worden.

Act. ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten als Marckenrichter, W.v. Haersolte, W. Marienborch, B. van Covorden, Adolph van Rensen, Johan Coonders, Jan Rammelman, Johan van Gesscher, J. Hulsingh als volmr. van wed. Hooffslach.

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno 1641 den 31 May.

Eodem ist desen dach well begonnen, maer entlijcken uyttgestelt bes tot desen dach Anno **1641 den 7 July.**

Holtspraecke gehouden binnen Elsen ten huuse van Geert Effinck.

Marckerichter die WellEd. Joncker Gerlich van Besten tot Mennigeshave, aenwesende Jonckeren en goetheeren en hebben geresolveert gelijk hyr naer volcht.

Opt billick en voechlijck versoeck des heeren Drosten van Bredevoort Wilhelm van Haersolte, is bij gemeene vota geresolveert, geaccordeert ende geconsenteert, datt sijn WellEd. bij langes ende achter Effinck en die haevesaete, eenen sijck en quantiteyt landes, ongeveer vijff veerdel morgen lants sall moegen angraeven en soo daene lant in qualite t'selvighe in oogenschijn genomen undt bereyts gelimiteert en uyttgepaelt, in erflijcke en perpetuelle possessie en gebruyck nemen sonder infractie ofte impeditie van eemants met alsulcke conditien daer eenige Erffgenaemen mochten wesen, die oock een gelegen hoexken hadde om een faer landt anne tho graven, sonder eemant prejuditiabel ofte schaedelijck tho sijn, denselven vrij sall staen naer de inspectie van Marckenrichter en Erffgenaemen, t'selve nae advenant te moegen angraven naer die groote en quantiteyt, gelijk dit voorschr. landt ten aensien vandie vier waeren des heeren Drosten angegraven is. Tho weeten op yeder ware een vierdel en sestiendedeel van morgen en beven verhaelt.

Belangen wegen het leemgraeven wordt gerepeteert die voorgaende resolutie daerover genomen en datt van nu voort an sulx niet wijders geconsenteert solle worden. Sollen oock die geswoorene daerop goede acht nemen en bij aldien anders mochte worden bevonden, sollen daervoor gebootet en gestraft worden.

Ist oock geresolveert bij die heeren Erffgenamen die saecke tegens die van Goor te verolgen en sall tot dien eynde door Henricus Raeterinck een request sall worden ingestelt en t'selvighe aen heeren Drosten too presenteeren, met versoeck datt sijn WellEd. gestr. partijen ordonneren omme op seeckeren dach bij sijn WellEd. geskenheyte te statuieren, omme die stucken tho visiteren en te concluderen.

Ende oock mede een request aen heere Droste sall gepresenteert worden, datt sijn WellEd. Gestr. gelieve die van Goor bij poene te ordonneren, dat een yeder sijne vruchten sall maecken, waermet die van Elssen in geene schaeden wegen die onbehoorlijcke schuttinge moegen geraeden ofte anderssints, deselve expres tho manderen, datt sij die van Elssen henverniers niet sollen schutten en faer wegen alsulcke onbehoorlijcke attentatien t'enthouden. Is oock bij gemeene vota geresolveert, datt van nu voortanne een yeder huysman sijnen landtheeren, soo wanneer holtspraecke wordt gehouden, in gebuyrlijcker cost sall verplegen en versorgen gelijk des gebuyrt tot contentement der landtheeren.

Die geswaernen worden gecontinueert verstaende Rottman en Henrich Wassinck en inde plaets van Swaffert en Hans Oeberinck, worden tot geswoorene gestalt Hendrich Megelinck ende Luycken te Sende. D'welcke angeloof hebben bij poene daer tho staende alle moegelijcke vlijtt te bethoonen, waermet der marckenrecht en gerecht sonder eenige conniventie sall verediget en gefordert worden.

Angesien oogenschijnlijck is hett groote verderff, soo int Elssener velt wegen het santstuyven geschiet, omme dan sulx bij tijts voor te kommen als wordt daeromme een yederen huysman bij desen expresse belast, omme op ankompstigen Maendach twee goede voeder plaggen aldaer ter plaetsen en brengen. Ende wordt derwegen die geswoorenen geordonneert, datt soo hyr van emants in gebrecke bleven, sall geboetet worden in een poene van een halve tonne byrs en sonder eenige conniventie, datt wellvaert der Marcke gestreeft worden. Ende inden die geswoorene hyr inne in gebreck bleven en geene opsicht deden, sollen elck eene in eene halve tonne byrs gebotet worden.

Aldus geconcludeert en bij die heeren Erffgenamen onderteyckent in Anno et die ut supra en sollen die absente heeren Erffgenaemen gelieven dese voorgaende resolutien om redenen verhaelt mede te onderteyckenen. Waer in haer spatium sall gelaeten worden.

Aldus gedaen ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten als Marckenrichter, W.v. Haersolte, D'Wed. van Rensen, W.

Marienborch, Gararda Hulsingh weduwe Hooffslach, Hendrich Gerrijtsen ten Catte.

Signum X Jan ten Rae

Signum λ Dris Hendertinck

Signum O Hendrich Megelinck

Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Old. Secr.

Copia.

Anno **1643 den 20 Juny.**

Holtinck gehalten binnen Elsen ten huysen van Geert Effinck.

Markenrichter die WellEd. Jr. Geerlich van Besten, aenwesende Jonckeren en Goettheeren, hebben geresolveert gelijk volcht.

Eerstlijck ist er geresolveert, datter een schutt schott op die gemeente sall gesatt worden, all waerinne alle geschuttete bestiaelen sollen gebracht worden.

Hett proces tegens die van Goor sall vervolcht worden en bij den heere Droste van Twente te versaecken, datt die stucken soo daeranne manqueren, opgesocht te worden ofte te suppleren. Alle ongewaerden wonende in dese Marcke sollen haere beste geschuttet en int schutt schott gebracht worden omme te corrigeren, sollen oock t'eenemaal met haer beesten uytt die Marcke blijven.

Soo ofte en vaecke als sij gecregen en geschutt worden, sollen van yeder peert en beest betaalen eenen gulden, halff tot profijt der Erffgenaemen, die andere helffte tot profijt der schutters.

Aengaende hett angraeven van Borgerm. Gesscher op die Borckel, sall sijn Ed. daervan op den eersten ankommenden holtinck bescheyt bij brengen, daer tho berechtiget tho wesen. Hett geenige vande Rijtt bij Businck nije angegraven is, sall daetlijck doer die geswoorene ingesmeeten worden.

Edoch is veraccordeert, datt hij daervoor op sijne costen een schutt schott sall leveren tot contentement der Erffgenaemen.

Die geswoorene sollen gehalten wesen van nu voort anne alle gravimina en der Marcken swaricheyt schriftl. op die holtspraecke over te geven omme bij die heeren Erffgenaemen tho disponeren.

Alle die geene soo mos uytt die vennen opslaen en haelen sollen t'elcker reyse, soo wanneer sij daeraver gecregen en bevonden worden, verbeurt sollen hebben drie goltgl. Een deerdendeel voordien Marckenrichter, anderde voor die Erffgen. derde voorde geswoorens.

Sall oock van nu voortanne niemant in het ongedeelde venne torff graven ofte doen graven bij verbeurte van 10 goltgl.

Den Meyer van Borgerm. Gesscher sall door die geswoorene eene torff kuyle aldernaest sijne naeber gewesen worden, omme dieselve te verolgen en graven als gebeurt.

Alle die geenige, soo vrembden oder utheemschen, veroorloven omme van haere torff kühlen met wagen torff aff tho haelen, sollen telcker reyse verbeurt hebben eene tonne Deventer byr. Ende alsoo den Richter Coenders voorgenomen heeft op sijn Ed. erve Leetinck twee uyttdriften te maken, soo ist t'selvige bij die heeren Erffgenaemen affgeslagen en nielt geconsenteert en sollen die beesten geschuttet worden.

Tott voorcominge van eenich nij angravent, sall mett den heer Droste van Brevoort gesproocken worden, often mett sijn WellEd. wegen t'selve solde konnen accorderen. Blijven t'selve daerop steecken en verder angraven tot daer tho opgehouden.

Aldus geconcludeert en bij ons ondergeteyckent, den 20 Juny 1643 ut supra.

Onderstont.

Geerlich van Besten Marckenrichter, J. Ripperda, W. Marienborch, A. v. Rensen, J. Hoeffslach, Jan van Gesscher, Jan van Marckel, Hendrich Gerrijtsen ten Cotte.

Colla.ta.

B. Kettwich

Copia.

Holtinck gehalten Anno **1646 den 19 Juny.**

Holtrichter den WellEd. Jr. Geerlich van Besten en aenwesende Goetheeren ende hebben geresolveert gelijk volcht.

Angaende hett angraevent soo Jan Borgerinck sonder kennisse van Erffgen. aen Mollenkuhls gedaen, als oock tegens hett verbot, worden gecommiteert Vrouw van Covorden, Hooffslach, Richter Coenders en Richter Rensen, omme soodaene angravent in oogenschijn tho nemen, soo voele het landt voorgeschr. weerdich is.

Die heeren Erffgenaemen persisteren bij die resolutie anno 1644 den 20 Juny over het timmeren en utdrift bij den Richter Coenders als ofte bij sijn erve en goet Leetinck genomen, dattet volles niet sall geconsenteert, maer die beesten geschuttet worden.

Die Goetheeren hebben opt versoeck der huysluyden mett tho stemminge des heeren Richters Coenders goetgevonden, datt die buyschap Elssen jaerlix t'geenige die huysluyden wegen verpond., contribu en schorsteen gelder van nu voort anne aen heer Ontfanger moegen betaelen mett dese conditie nochtans, datt die huysluyden presenteren jaerlix en alle jaer aen Richter te voldoen en betaelen, t'geenige sijn Ed. wegen den ontfanck naer den hondert competeert, sollende angaen dese betalunge dit loopende jaer 1646. Tott welcken eynde die Ed. Richter mett den huysluyden, ten aeverstaen van Jr. Schaep, d'Richter Rensen en andere nae bij woonende en tot deser saecke konnen vaaren Erffgen. metten eersten, ten langsten in tijt van 14 daegen op Donderdach den 3 July, bij Aelken Brouwers tho Rijssen, den achterstant sullen vereffenen, affrekenen en die huysluyden in den maent daer nae betaelen, t'geene gevonden wordt te resteren.

Oock is bij die Goetheeren goetgevonden, datt die geswoorene van een geschuttet peert sollen nemen 6 st., van een beest 5 st., van een schaep 1 st. en nielt meer hebben te profijteren.

Ende daer die naeberen van andere buyschappen meerder als voorens worden nemen, sall in gelijcker gestalt alhyr oock geschieden ende vervolcht worden.

Geresolveert, datt die ankumpstigen Marckenrichter mett die geswoorene alle voorgaen resolutien tott profijjt der Marcke dienen, sollen executeren ende daermet voortvaeren ofte anders daervoor selffe executabel sijn.

Angesien Borgermr. Jan van Gesscher niet is gecompareert verthoen bewijs wegen sijn angraven bij die Borckel geschiet, gelijk sijn Ed. den 20 Juny 1643 te doende was

geordonneert. Als wordt hyr mede den ankompstigen Marckenrichter en Gedeputeerde gecommiteert, omme soodaene angraevent in oogenschijn tho nemen en tho werdeeren, waervan alsdan Gesscher sall contentement doen ofte bij gebreck vandien ingesmeeten worden.

Den ankompstigen Marckenrichter sall Sorge draegen, omme tot betaelunge van marckenschulden op to nemen 200 gld. en datt tegens vijve vant hondert en soodaene jaerlix met rente, jaerlyx en alle jaer uytt ofte vander Marcke sall voldaeen ende betaelt worden, alles tot genoochsam contentement des Marckenrichters mits dannoch, datt soodaene penningen metten eersten sollen affgelosset worden.

Oock sall den Marckenrichter mett die Gecommitteerde in oogenschijn nemen het angraven soo Jan Wolters bij de Rijtt ofte Hutte, sonder consent heeft gedaen en daetlijck ingesmeeten worden. Betaelende den brocke daer tho staende, verstaende een ancker wijn, evenwell daerenboven ingesmeeten worden.

Eodem, naedien die Marckenrichter Besten sich sijne Ampts excuseert en bedanckt, is die Richter Rensen tot een Marckenrichter gecoren (=gekozen) en binnen neffens en met sijn Ed. tott Gedep. gestelt mijn heer Johan Ripperda ende Hooffslach en die naeste Erffgen. tot assistentie van heere Marckenrichter.

Volgens binnen tot geswoorene gestelt Rottman, Sentman, Ribbert en Willem Oyck, dewelcke mett hantastunge angeloovet hebben in eedes plaets haer ampt well te vertreden en sonder eenige conniventie die ongewaarde te schutten en der Marcken beste voor te staen en te bevorderen.

Hyr naest sall geinsereert en te boocke gebracht worden, die op huyden geholdene reeckeninge door den offgegaene Marckenrichter Jr. Besten gedaen.

Noch sullen Marckenrichter en geswoorene goede opsicht nemen en Sorge draegen, datter geene utheemsche ofte buytten deser Marcke woonende eenigen leem in dese Marcke sollen graven en uytffoeren. Ende indien iemant van dese ingesetene den leem en andere mochten tho fueren, sall daeromme worden gebrocket nae inholt des marckenboocke. Waerenboven die schuldige den anbrenger noch sall t'elckens betaelen twee daelers.

Sollen oock die Marckenrichter en Gecommitteerde bij gelegentheyt eenige middelen uyttsien, waermede die schultes Helmich voor sijne voorgaende diensten worde gerecompenseert.

Ende heeft voort de Marckenrichter Jr. van Besten hett olde marckenboock overgelevert en getrouwlijck en perfect int nije marckenboock te doen overschrijven en daer nae bij den Marckenrichter Rensen ende Erffgenaemen geconfirmeert, geaprobeert ende ondergeschr. t' worden.

Onderstont.

Gerlich van Besten, W.v. Haersolte, J. Ripperda, J. Mulert, H. Schaep ten Dam, W. Marienborch als Rentmr. van Albergen en volmr. van Br. Marckel, Adolph van Rensen. Colla.ta.

B. Kettwich

Jud. Oldenz. Secr.

Holtinck gehouden tott Elsen ten huuse Gerrijt Ribbertinck.

Den **25 May Anno 1647.**

Marckenrichter die Ed. Adolph van Renssen ende anwesende Guitheeren welcke hebben geresolveert als volgt.

Alsoo enige ingesetenen van Goer haere op vergang[en] Paschedach den 18 Aprilis hebben verdriest ende onderstaen groete moetwillicheit int Elsener broeck soe met huuse houwen als anders toe attenteeren.

Is geresolveert datt doer den Richter van Keddingen, hyr aver an den heeren Land Drost van Twenthe sall geslecht worden ende die becande samen aengeven.

Den Marckenrichter wordt geauthoriseert omme namens luide, met den Richter vann Keddingen thoslach in ogenschijn te nemmen t'huise Hermen Demst (zijnde een blynt man) aengegraven hefft ende ondertuischen sall de blynden man, dat landt besitten en gebrucken bess der tijt en soo lange dat ter rapport van gedaen is.

Alsoe die huysluiden van den Groninger Laak als oick anderen haere veenen ordendetlijck graeven, soll den Marckenrichter met de gesworne Helmigh in ogenschijn nemmen um dieselve to corrigeeren naer behoeren.

Den Marckenrichter soll die tsamende luiden den daer toe holden, dat sij datelijck eens dages, een ider eene so vele plaggen sollen brengen om dat pandt te stouwen, ass daertoe van doende is.

Waermet het pandt geen meerder schade in die Marckte kan doen ende gestov wel wordt, allent bij poene van 6 goltg bij eenen ideren verbuirt te hebben soo hyr van in gebrecke blijvend.

Die zettters oft ongewaerden wonende int Broeck, sollen dyt jaer haere beeste ende peerden int Elsener Broek mogen weyden, mitz betalende aen den Marckenrichter tot volleste van die oncosten der samptlijcken Erfgen. van yder peert een daeler, van een melckte koe oft guist beest vier jarich eenen gulden ende dat sonder enige conniventie, doch sall den Marckenrichter hyr van an die Erfwaeren verrichten ende vuitkeeren het gerechte eerde part ende sollen die ongewaerden geene vrembde beesten an nemmen bij verbuirte van ieder beest twee tonnen Deventer beer.

Frouw wed. Coverden is bij die gemeene Erfgen. toegestaen en geaccordeert den gemaecte toslach achter Sentmans landt, allent voor die soma hondert daller ad 20 stuivers stuck.

Den is den Erffgen. van den zall. heere Droste van Bredevoert werde toegestaen, sijne hem weled. bij hem sijne hant saeke angeven tho betalen drie hondert Car. gl. ende dieselve an den Marckenrichter ende Erffgen. toe betalen.

Ende is volgens bij die samtljcke Erffgen. geresolveert ende was besloeten datter ... worden geene angravonge in die Elsener marckte sall geschieden, noch bij jemant enich to slaen offte toslagen, sall worden gemarcket waerentegens soo iemant hyrentegens, soo werden datt angraeven etwas worden aventeeren, dieselve sall sonder eninge conniventie verbuert hebben een ancker Rijnsche wijn ende een tonne Deventer beer ende sall destemijn datt well het angraven vijf golden, maer datelijck ingesmeeten worden.

Ende alsoo voer desen is geresolveert, dat van een erve geene twist uitdrijsten sollen gaen, hett sol den worden soo wordt alensch geresolveert, datt die geswooren die beesten ende peerden van dieselve ongewaerden sonder enige conniventie solle schutten, mitz betalende darvoer gelijk ... van ... daarvan betalen moeten.

Entlijcken hebben die heeren Erffgen. den gerichtsluyden van den zall. Ketwijck te gestaen, wesen copieeren des marckenboeckes, vijff ende twintig gl., mitz dat hij alnoch int selve marckenboeck sall ... ende registreeren enige sententien, contschappen, als andere soo geregisteert moet worden.

Alsoo den van Goer bij sententie van den heere Drost van Twente uitgespraeken den 27bris 1644 bij gecondemneert an den van Elsen to restitueeren, alst geene dat sij den taxt in die

voerschr. sententie geexprimeert den van Elsen heft geschattet ende hebben die Erffgenamen bij dese eenige occasie van den ... tot Goer, hetselve ten uystersten uyt willen vorderde maer door den Borgemr. Roloff Waninck den van Goer doen anseggen, omme dat boven en al geschattede guntlijcken to restitueeren.

Datt ten versoecken om die van Elsen remissie te doen, waeran die voors. Roloff Waninck angenaemen hefft in den tijt van eene maent an den Marckenrichter, datt Richter anders guit brieff te doene.

Die Erffgenaemen worden voor vyf jaer gecontinueert.

Egbert Odingh is voer ses jaere bij den zijne dienst gecontinueert, op sijne landts beste.

Die schult Henrick Helmich is geaccordeert alle sijne voergaende uytgaven vijff en twintig car. gl. den door den Marckenrichter hyr voeren verstalt ankumpstig ... to verrichten.

Den Marckenrichter hefft bij hett gecopieerde marckenboeck vertoent ende worden alle geschriften ende lasten soo hi seggt entfangen.

Aldus geconcludeert ende geresolveert bij ons onderteyckent den 25 May 1647 ut supra.

Adolph van Rensen als Marckenrichter, Anna van Coeverden, Hermen Goesen, W.

Marienburch Rentmr., Joan van Gesscher voor sich selve als voer ... , Jan van Markel.

Holtinck gehouden op Ribbertinck den **1 July Anno 1651.**

Marckenrichter die Ed. Adolff van Renssen neffens Erfgenaemen ondergeschr.

Eerstlich belangende die Schulenburgse costen waer too dese marckte voor haer quota is toegelecht to draegen die summa van achthondert gl.

Hyer op is verstaen dat d'anwesende goetheeren sich daer in beswaert vinden tot welcken einde Dr. Knippenborgh versocht wort sich bij d'heer Drost van Twente t'adresseren en vernemen of sich schuldich van dieselve copy te dragen indien bevonden wort, dat dese marckte sich daer to meede ingelaeten heft, sal alsdan bij provisie die halffsheit worden genesiert ofte daer toe so veele ten weynichsten schaeden van die marcke uytgefen en vercopen en dat wegen d'ander halffsheit, als too hooge angeslaegen sijnde an oorden en plaetsen daer sulx gehoirt werde gedeliert volgens naerder clause bij den accorde van den 27 Juny 1650 gereserviert als anderen.

Ende worden neffens die marckerichter tot het uytlich en vercoopinge der marckenslagen als andere saecken der marcke angaende gecommittiert die heer Jan Mulert toe Backenhaegen, Borgemr. Jan van Gescher, Borgemr. Marckel en Dr. Knippenborgh, auctoriserende en gevende denselven meede ....., soedaene thoeslege ten meesten profijte van marcke en tot reddinge en dempinge der voorn. Schulenburg als andere costen te vercoopen het welck bij den samptlichen Erfgenaemen gelandiert en van woorden sal gehouden worden sijnde die dach om sulx nijt to sien den 15 July anstaende geprefigiert.

Tot het versgelen der costen brieven worden geauthoriseert neffens den holtrichter die heer Joan Mulert en Borgemr. Jan van Gescher.

Borgemr. Gescher heft sijn brief en bescheit van't angraven op den voerige holtinck geordonniert den samptlichen goetheren vertoont.

Aldus geresolviert op dach en tijt als baven en van holtrichter en goetheren beteickent.

Adolph van Rensen   Marcken Richter

Anna Ripperda

A. van Haersolte

J. Mulert

Joan van Gescher

Jan van Markel

H. Marienburgh

Albert Plas

Anno **1651 den 15 July.**

Ist bij holtrichter en anwesende Erfgenamen besloeten dat beloven dat Salomon Langen rentmr. der goederen van Zall. Drost Haersolte sal niet hieren en betalen totte Schulenborghse costen die halvesheit ad vierhondert gl tot restitutie van die welcke met d'interce van dien a dato deses over den jaer sich die samptliche Erfgenaemen verbinden, angaende die resterende 400 gl wort de heer hoochgeb. schultis van Hasselt Rutger van Haersolte, de heer Mulert toe Backenhaegen, Borgemr. Gescher en Marckel versocht bij die landtschrijver te doleren om redenen inden laestledene resolutie opten holtinck vervat tot en bij faute van remissie sal van Salomon Lange die resterende 400 gl in sogelijcken voor die marcke uytgeschoten worden, welcke poene als wanneer bequame middelen bij die goetheren voorvallen, then allen tijde als die denunciatie een half jaer bevoerens geschiet, moegenen kunnen afgelost worden. Ende wort die marckenrichter geauthorisiert hem lange daer van bequamliche obligatie te passeren en die marcke Elssen voor soodaene hoofsumma en verlopene renten ad veyr ten hondert te verbinden.

Aldus geresolviert op tijt en daege als boeven.

Adolph van Rensen Marcken Richter

Johan van Haersolthe als momber

Joan van Gesscher

H. Marienburgh Rentmr.

J. Knippenborch

Henr. Raeterinck uyt naemen van Jr. Schele toe Schelenborgh

Salomon Langen

Volm. van Jo. Ar. Thonis van Haersolte

Holtinck gehalten op Ribberdinck Ao **1652 den 29 Juny.**

Marckenrichter die Ed. Adolph van Renssen neffens Erfgenaemen ondergeschr.

Is bij holtrichter en anwesende Erfgenaemen versocht en g'auctorisiert die WelEd. Jacob van Coverden, Borgemr. Jan van Gescher, Lambert van Renssen en Dr. Knippenborgh om uyt te sien en af te paelen seecker toeslach uyt d'Elsener marckte om derselven nae gedaene afkondinge int openbaer an die meest biedende in 3 of 4 cloeten te vercoepen en met die cooppenn. daer van koemende te betaelen achthondert gl met verloepen interee wegens Schulenborchse costen bij gedeputeerden van Ridderschap en Steeden dese marcke opgelecht, die plaetse van dese vercoepinge sal sijn op Ribbertinck op den 3^e Augusti naestkoemende.

Ende nae dien die marckenrichter Renssen sich sijnes Ampts excusiert en bedanckt hebben die anwesende Goetheeren der voorschr. Marckenrichters reeckeninge en te boecke daer stellen en sijn Ed. van gelijcken bedanckte en in plaetse van dieselve gehoeren die WelEd. Jr. Jacob van Coverden toe Stuveler tot de marckenrichter, Lambert van Renssen en Dr. Knippenborch sijn tot Assessoren gestelt.

Tot geswoeren sijn genoemen en gecontinueert Megelinck, Haayker, Luken Sentman en Willem Oeynck.

Wordende den geswaeren gelast dat sij meer stelich sollen achtslaen dat voortaan gienen kluyt oft turf van die Herricker op haere marcke worden gestelt tot satisfactie van de gemiene boulyuden deser marcke.

onderstont

A. van Renssen

marckenrichter

J. Mulert

Joan van Gescher

J. Knippenborgh

Jacob van Coverden

Hermen Goossen Grubbe

H. Marienborgh Rentmr.

Lambert van Renssen

Salomon Lange als volmr

Jorrien van Tijmen

van Jr. Ant. van Haersolte
Jan Borgerinck

Collta Henr. Raeterinck

Copia van Reeckinge door die marckenrichter Adolph van Rensse opten voorsch. holtinck
avergegeven.

Annotatie soo ick 1646 den 19 Juny daer begeert voor die Goetheeren van Elssen verschooten
hebben.

An den voorigen Marckenrichter besten luydt quitantie betaelt	64-14-0
Docter Engelen	70-12-0
Ritt. Borgemr. Marienborch	9-12-0
Hendricus Raeterinck	37-1-0
Hermelinck	20-0-0
predicant van Rijssen	8-15-0
Aeltjen Brouwers	11-0-0
Herman Helmich	4-10-0
Megelt en Jan Wolters wegens twee tonne biers metten accijs	14-0-0
Ribbert een tonne biers	6-2-11
Henrick Cost voor accijs van een ancker wijn	1-5-0

bedraegt met de posten op de andere blz 247-11-8

Dese boven posten sijn bij de voorigen marckenrichter Rense gemaect en
door mij betaelt

An Ketwich voor copieren vant marckenboeck 25 gl
schultus Helmich 25 gl

Den 1 July 1646 door last van Goetheeren nae Rijssen gevaeren om de ontfanck
tusschen den richter Coons en Hermelink op te nemen en naer toe sich in hen en
wederreissen verteert 2-12-0
voor twee daege waegen vracht 6-0-0

58-12-0
247-11-8

306-5-0

Den 29 Augusti 1646 tot Elssen gevaeren om 't angraven van Mevrouw van
Stuveler in ogenschijn te nemen, int hen en wederreissen vertiert 1-5-0
voor 2 daegen waegenvracht 6-0-0
twee geswaeren an Mevrouw van Stuveler gesonden en met t'angraven niet voert
to vaeren jeder geswoeren een vaene biers gedroncken 0-16-0
Den 25 May 1647 tot Elssen opten holtinck een ancker wijn cost metten accijs 6-12-4
een tonne biers metten accijs 7-2-1
voor gebroecken glasen 0-14-0
Jan van den Broeck so yder 0-12-0
des anderen daegs geswaeren gehad 3 vaene bier 1-4-0
Hermelinck soo opten holtinck geschooten 3-3-0
t'angraven van Borgerinck in ogenschijn genoemen 2 daegen waegenvracht 6-0-0
's nachts met diener en peerde vertiert 1-14-0
4 geswaeren soo t'selve landt meede besin hebben, yder een vaene bier 1-12-0

Den 3 April 1647 den expressen van Elssen gekregen en den anderen daegs daer toe sich alwaer de heer drost Ripperda en andere goetheeren vant gerichte vergadert waeren om de Richter Coons reeckeninge te hoeren, voor 2 daegen waegenvracht	6-0-0
Tusschen weegs vertiert alsmeede den bode tot Oldensael gelangt drie vaenen biers	1-16-0
Den 30 Juny 1648 door d'heer Drost Ripperda tot Enter geropen wegen Schulenborgh met diener ende peerden vertiert	2-16-0
voor twee daegen waegenvracht	6-0-0
Den 20 Juny 1650 tot Elssen op den holtinck een ancker wijns	7-0-0
Een vaene biers metten zelve	7-4-0
Den 1 July 1651 een ancker wijns op den holtinck	7-5-0
Een tunne biers metten accijs	7-2-0
Den 14 April 1652 an Jeremias Corbach wegen verteringe soo voor lesen gedaen, betaelt	10-0-0
Den 29 Marty 1652 toe Schulenborgh gevaeren en her en weder tot Wyrden met peerde vertiert	2-6-0
de boode soo mij het schrijven bracht	0-6-0
voor 2 daegen waegenvracht	6-0-0
	<hr/>
	407-3-1
En die jaeren rente van 360-0-0	36-0-0
	<hr/>
	443-3-1

Hyer op ontfangen als volgt van Hermelinck en Salomon Lange wegen zall.	
Drost Haersolte in verscheyden maelen ontfangen	300-0-0
van Mevrouw van Stuverer	150-0-0
van die cotters int broeck ontfang	6-10-0
	<hr/>
	456-10-0
en van Borgerinck ontfangen	25-0-0
noch moeten die goetheeren van mij hebben	13-6-4
Ick moet van dese beyder onderschr. posten ad 38 gl 6 st noch betaelen een ancker wijns.	

Holtinck gehouden den **31 July Ao 1655** ten huysen van Luecken ten Sende.

Marckenrichter die Weledelgeboeren Jacob van Coverden ten Stuverer

Assess Die heer Ittersum ten Oosterhoff Colonel

Jr Lambert van Renssen

Alsoo door het leengraeven den wech int velt bij Boosinc camp seer verdorven ende vergraven wort, soo sollen die geswoeren daer op letten dat nae den wech an en verders gien leem gegraven worde, sullen die gienen die daer also betrapt wort een halve tonne biers verbrockt hebben.

Die heer marckenrichter wort versocht sich bij den holtrichter van Marckel te vervoegen met assumptie van gecommittierden om die verschillen tusschen dese en die Marckeler marckte omtrent die winterkempen, soo doenlich inder minne to stichten.

Is goetgevonden dat die Elsener broeck sal bedijcket en vlotvrij gemaect worden, waer toe yder bouwman sijn deel sal toegelecht worden en indien emant sich mocht weygerich holden

te graven sal alsdan op dese onwilligen costen bestaedet en daer boeven met een halve tonne biers geboetet worden.

Den geswaeren en gemiene ingesetenen is gelastet die kluyn soo die Herricker op dese marcke sonder consent geset hebben op te haelen vermits dese marcke gront daer door marcklich beschadiget.

Noch klaegen d'ingesetenen dat die van Goor haere peerde bij nachte schutten tegens hententiv waer over die heer marckenrichter versocht wort den Borgemr. van Goor, dien angaende te versoeken op dat dese marcke hen verders daer soodaene onbillicke schuttinge in haer goede recht niet moegen geprejudiciert worden.

Alsoo Lubbert Colhoop plaggen opte gemeente gemeyt heft sal hij als ongewaert sijnde voor die broecke geexecutiert worden.

Is Jan Roesinck huls gehouwen en van geswaeren daer over angeklaeget.

Dewijl die Bulner en Rasche in dese marcke niet gewaert sinnen, noch gien paelbuyr recht kunnen sustineren om dat sij maer kotters sinnen, soo is d'heer Marckenrichter geautorisiert sich hyer op t'informeren en nae gelegentheyd wegen t'weyden van haer vehe disponeren.

Also opten 3 Augusti 1652 drie toeslaegen uyt die marckte verkoft sinnen, naemlich int broeck bij het Colhoep te een en Jan Megelt en twee an Salomon Lange Rentmr. van Jr.

Anthoni van Haersolte, waer van geprocediert sinnen sestijn hondert vijff en dertich Car gl, 5 st. soo heft de heer marckenrichter van den ontfanck en uytgave sijn reeckeninge overgegeven die welcke alhyer toe boecke geregistriert sal worden.

D'heer Ittersum Colonel en Lambert van Rensen worden tot gecommittierden geautorisiert om den marckenbeste to helpen bevorderen.

Is geresolviert dat niemant inde torf veenen sal schadden meyen bij verbeurte van een halve tonne biers en verlos van schadden.

Die geswaeren continuieren, doch in plaets van Megelt wort gestelt den lantheer genaemt Jan Megelt.

Aldus geconcludiert en beteickent op dach en tijt als boeven.

Jacob van Coverden	Marckenrichter	E. v Ittersum	ass
Lambert van Renssen		H. Marienburgh	
Joan Hoefslach		Henr. Raeterinck	noie Schele

Copia van rekeninge soo die Welled. heer Jacob van Coverden ten Stuverer als Marckenrichter van Elssen den 31 July ao 1655 heft avergegeven.

Den ontfanck der Elsener marckt van wegen drie vercofte thoelagen als bij voorwaerden kan gesien worden bedraegt 1055 daleren, fac an Caroli glds

d'opstuyvers bedraegen

	sa	<u>1635-5-0</u>
Uytgave		
D'insaete van elcker parceel twee daeler beloept		9-0
het toechgelt bedraegt		58-10
betaelt so an Salomon van Langen als andere volgens het Schulenborghse accort		800-0
van rente vant afgeloste capitael van die vier hondert guldens bij Salomon v		
Lange mij gekortet volgens aenwijsinge		28-6
An heer Borgemr. Marckel van wege twee ancker wijns volgens quitantie		15-5
An Borgemr. Gescher volgens rekeninge en quitantie		30-8
twee tonne bier op de vercoop met den accijs		13-16
van vertierde costen op den Schulenborgh getaxiert volgens quitantie op		15-4
voor gedaene costen ten daege der vercoopinge tot Ribbertinck		10-0

Op die citatie soo an den schoolmr. gedaen is waer op dieselve niet compariert en meede opte clachte van huysluyden, soo ontslaen holtrichter en Erfgenaemen den selven van sijnen dienst.

Is sulx naerder bij holtrichter en Erfgen. g'arrestiert, quod attestor.
Henr. Raeterinck.

Anno 1661 den 4 7br.

De hr. Jacob van Coverden toe Stuvelaer ten overstaen van de heren gecommittierden de hr Ittersum ende Rensen Elsener marckte ingevolge laest genoomen resolutie.

In oogenschijn genoomen Plasharmen steedeken .... na of buyten kennisse een hoexken veranderen ... so begraeven na ....

Ten insicht van sijn .... en armoedt wort hem Plasman dat hoekjen vergundt mits ... an den markenrichter ... een paer hoender.

Holtinck gehalten anno 1675 den 22 July

Marckenrigter de Weled. Gebr. Jacob van Coverden toe den Stuyvelaer.

Assess.

Den Hr. Ant. van Haersolte tot Elsen

Den Hr. Lambert van Rensen

Is op huyden bij den markenrichter ende saementlijcke Erffgenaemen verstaen dat alle het geene zedert den eersten holtinck van den buyren sonder kennis off authorisatie van den heren erfgenaemen angegraeven off toegeslaegen mocht sijn, dat wederom opt ... vercoop geannulliert ende gedemolieert sal worden.

Vervolgende de schulden soo noch tot laste van de marcq staen sijn opgenoomen ende bevonden dat deselve circa circum souden bedraegen ter summa ad 3873-17 sijn tegens op de gemeint bereits ommegesatt ad 1691-17

En ommegesatte penn. affgetoogen soude alsnoch te quade sijn 2182-0.

Ende dewijl dit nu een groote spaessine summa voor de ingesetenen soude sijn te betaelen, soo hebben de heer Marckenrichter ende Heeren Erffgenaemen ingewilligt tot vollisse van soodaene restant summa te vercoopen volgende tuynrichtingen ende toeslaegen:

1. Een tuynrichtinge vercofft an de Hr Lamm. van Rensen bij Ohent gelegen voor de summa van twiehondert car gld welcke penn. tot de gemeene buyrschulden sijn geimplidieert worden.

2. Een tuynrichting an Wessel Broecker an sijn ... het Ratmans huys voor de summa van 180 gld oock tot gemeene buirschult geimplidieert.

3. Een stuckien lant te vercoopen tusschen de Hurne ende de Kuirbelt groot omtrent 126 roeden tegenwoordich bij Lenferink int gebruik.

4. Een stucke groenlants achter Coverdens slach groot omtrent 410 roeden bij Meegelt int gebruik.

5. Een tuynrichtinge achter de landen van Claeses Tonnis en Wessel Jaelinck de weert in den Engel achter alreds sijn uytgesteecken ende begrepen.

6. Een stucke groenlants met een horstien gelegen an Beugholts slach groot 500 roeden bij Harmen Colhoop cum suis int gebruik.

7. Een parceel groenlants daerbij schiet ende t'hendens an het lant van de Hr Haersolte tegenwoordich bij Gerrit Assinck cum suis int gebruik.

8. Het lant te vercoopen waer ... Albert ... een huys gesett heeft, maer dat het huys soo daer bij getimmert staett binnen jaer ende ses weeck geruymdt ende wech gebroocken sal worden, t'welck hen door de geswooren sal bekend gemaect worden.

9. Wort Sentman den belt voor sijn kamp vercoft maer dat het huysken daerop staende, nae t'overlijden van den wed., sal geruyt ende affgebroocken worden, voor de summa van 60 gld.

Item dat de Vossen horst anno 1665 door de buirmannen an Harmen Colhoop vercoft ende bij den selven int gebruyck gehatt, nu door de Erffgenaemen sal vercoft worden met expresse conditie als bedingh van Marckenrichter ende heeren Erffgenaemen dat niet op deser off nu nieuwe vercofte parceelen getimmert sal moegen worden.

Tot vercoopinge van bovengen. parceelen wort in absent van de andere heeren Erffgenaemen neffens de Hr holtrichter gecomm. de Hr Antoni van Haersolte tot Elsen en de Hr Lammert van Rensen.

Alsoo sich bevindt dat die van Enter over de scheydinge in dese marcke ter zijde van den Kleyne Bijsterij torff gegraven hebben, soo is gestelt dat den gemaecten torff in stucken sall geslaegen worden.

Vervolgens sullen oock de paelen van scheydinge tusschen die van Rijssen en Elsen omtrent de Bijsterije weder moeten opgericht worden.

Op de claechte dat Wulff Harmen tot Goor als dat hij alle jaer met angraven benaedeelt Wilgerinck tot Elsen, soo wort bij de Hr Marckenrichter angenoomen hyr over inspectie te laeten nemen ende nae bevinding daer inne te doen soo als recht.

Doordyn dese marckte door ongewaerde broeckluyden off kotters met het bedrijven van hunne peerde of bieste grooten schaede wort toegebracht. Soo is bij de Hr holtrichter ende Heeren Erffgenaemen verstaen dat de dissidente ongewaerde cottenen het broeck voor de weyde elck voor helft jaerlix ten profijte vande marckte sullen betaelen vijffentwintich car gulden ende dat alle ongewaerde cottenen geene plaggen off schadden in dese marque sullen moogen maeyen op poen dat de geenigen soo daerover bevonden worden elck voor halff ses car gld breuckt sullen betaelen.

Voor den questieusen grondt bij de Herricker achter Sentmans lant over de beecke angeslaegen is bij de Hr marquenrichter ende Erfgen. verstaen dat den cooper soo opt nieuw aengegraeven woont sal engesocht worden dat hij het lant tot an den stien, soo voor den beecke stien van dese den Herricker marque is bekent, wederom sal inruymen off dat sulx door onse ingesetenen sal gedaen worden.

Tot geswoeren van dese gemene marckt worden gestelt Jan Alberinck, Geert Letinck, Jan Wassinck ende Henrick Effinck, welke de heeren dienst op beste voor de marckt hebben angenoomen.

Is mede voorgeslaegen ingevalle eenige van den goetheeren een tuynrichtinge an sijne landerijen mochten begeren t'welcke sonder prejuditie van de naestgelegene Erffgenaemen soude konnen geschieden, sal het selve bij de Gecommitt. heeren tegens te doene coop ende betaeling in minderinge van voorschr. restant summa mogen hebben ende anvaerden.

Op de clachte van de volm. van Vrouw Grubbe als dat Roesinck een scheupe haer ed ten naedeel ant Tionck, gesommert heeft en heeft de Hr Marckenrichter ende Erffgenamen verstaen dat het door eenige Erffgenaemen in oogenschijn ende an de Hr Marckenrichter rapport daarvan sal worden gedaen.

Is voorts geresolviert dat de schaepen hervordert nae Martini tot an middel meert int Broeck niet sullen moogen koomen off geweyt worden op poene dat van yeder schaep een stuyver ten profijte van de geswoeren betaelt sal worden.

En is wel expresse bedongen dat jeder schaep van de cottenen off broeckluyden sal moogen opgeschut worden off een naest in haere huysen besteden op een poene van ses gld op ... naest bij den opschutter te verbeuren.

Eintlicken is neffens de Heer Marckenrichter de gecommittierde Hr Erffgenaemen mede last gegeven om alle relienden der marcke betreffende nae te sien ende te sluyten t'welcke bij de

Erfgen. t'saementlijck voor liquide sal geacceptiert ende gevalidiert worden ende ten signaet hyr volgens geregistriert worden.

Aldus bij de Hr Marckenrichter ende ander gestr Erffgenaemen laeten ... in Elsen ten huysse van Luicken te Sende sijnde alvorens meede yder summiert den resolutie van den 11 July 1661 int marckenboeck te ersien daerbij alsoch wordt gepersistiert.

Jacob van Coverden

A. v Haersolte

Lambert van Rensen

Otto Meyer uyt last van Vrou van Oosterhoff

Berent Kettwich als volmagtigde van den Hr Heer Willem Josine Zuilen van Vilsteren

Gerhardt Stam

Alleida van Rensen cacheur van Bloemendael

uyt last van mijne principael ten betuyge .... en Anthony Hendrick ....

het marck Y van Jan Meegerinck op versoeck geschreven

J. Raeterinck.

Hiaat van 1676 - 1708.

Ingevolge gepubliceerde kerkenpraek van den 2e Junius 1708 van sijn Hoogwelgeb. Gestr. de Heer Landtdrost gedaan, is vermits het afsterven van de geweesene Hr. markenrichter wijlen de Hoogwelgeb. Gestr. Heere Jacob van Coeverden toe Stoevelaar. Soo sijn op huden dato den **17 Junius 1708** de Heeren erfgenamen van Elssen bij elkanderen geweest na Sint Vitus de Heere Unico Ripperda Landdrost van Twente, de Heere Borchard Amelis van Coeverden toe Stoevelaar voor sijn selfs ende als lasthebbende weegents 't Huis Ampsen, de Heere Haersolte toe Elssen, de Heere Bentink rentmr van Sipculo en Albergen, de Heere Coeverden toe Weghdam, de Heere Grubbe toe Heerinkxhaeve, burgem. Berent Helmigh voor de vrouw van den Oosterhoff ende de Welgeb. Hr. Scheel toe den Schulenborgh, servis meester Marienburgh, Arn. Hoefslag, Berent Helmigh, Joan Stam, Doctor Hulsken weegents de Heere Scheel van den Coehoff. Ende is vooraff getreden tot het verkiesen van een nieuwe markenrichter in plaats van de overledene wijlen de Hoogw. Gestr. Heere Jacob van Coeverden toe Stoevelaar ende is weederom met eenparigheid van stemmen aangesteld de Heer Borchard Amelis van Coeverden Heere van Hengelo en Stoevelaar.

Tot assessoren sijn geexamineert de Hr. Haersolte toe Elssen ende de Hr. Bentinck rentmr. van Sipculo en Albergen.

Vervolgens sijn tot gecommiteerden gestelt de Hr. Haersolte toe Elssen, de Hr. Coeverden toe Weghdam ende servis meester Marienburgh met magt om in cas van belet een ander te mogen substitueren.

Tot gesworens sijn genomineert Jan Wolters, Jan Evertinck, Haicker en Reefjan ende suln voor drie jaeren, waer op desselve de gewoontlijke handtastinge hebben gedaen ende is alhier geresolveert dat alle drie jaeren een holtinck sal uitgeschreven ende gehouden worden ende sullen de Hr. Markenrichter en Gecommitteerden de voorvallende saeken in de mark reguleren, doende van haere verrigtingen op den generale holtinck, rapport.

Alhier voorgedragen sijnde dat de Richter van Kedingen weegents Elssen eenige verpondinge jaerlijx blijft restieren ende eenige ingeseeten haer contingent waar op bij de laatste geformeerde registeren gestelt sijn, contradiceren ende niets betaalen, soo is goedgevonden de Hr. Markenrichter en Gecommitteerden te auctoriseeren ten einde sijn hier van door de gesworens ende andere boermannen meer exact willen laten informeren, dit differents te reguleren bij ontstentnisse daer over een nootholtinck uit te schrijven ofte op den eersten holtinck te rapporteren.

Worden wijders de Hr. Markenrichter en Gecommitteerden geautoriseert om sikh over de ongewaarde kotters soo in 't Broek als elders te informeren, dieselve soo veel bevonden worden sikh op de gemeente neergeslagen te hebben, te removeren ende de anderen so op haar eigen grondt moghten getimmert hebben ende de broeken in de marckte met vhee bedrieven, daer voor jaerlyx nae redelijkheid te taxeren ende is goedgevonden dat de schulde van Marckelo weegents de verteringe ten sijnen huysse gedaan met desen hoofde pro quota sall voldaan worden.

Alhier geproponereert sijnde dat de diensten hier in de marckte irregulier worden verbaedert, soo is met correspondentie van de Hr. Landdrost goedgevonden dat de boermannen van Elssen geen verbaeden sullen behoeven te respecteren, tensij daer toe met de handt van welgestr. Heere Landdrost off desselfs landschrijver worden angevordert en dat de Rode Hinderinck daer van annotatie in een apart boeck sal hebben te houden.

De Heere Markenrichter wort versogt de resolutien over het houden en drieven der schapen successivelijk genomen punctuelijck te doen excenteren.

En is vorders goedgevonden dat in de verbodene tijd in het Broeck meede geen schapen, all is het op haar eigen grond sullen gedreven en dan ten einde daer door alle occasie benomen worden om de resolutien hier over genomen teegen te gaen ende sulx op de boete soo teegents die geene gestatueert is, welke 't Broeck bedrieven.

Is meede goedgevonden dat een yeder de verbaedinge van de geswoorens voor het signeren sullen opvolgen, het angeseghte werck in den tijd van drie daegen aff maeken off sullen de contraventeurs een vierendeel biers verbruikt hebben.

In fidem

Wilh. Hulsken   Landschr.

Vermits wijlen de Hoogw. Gestr. Heere Landdrost Coeverden toe Stoevelaer tijdelijke Markenrichter deser Boerscap Elssen is geweest ende die plaatse tot dato nu wederom is bestellet geworden. Soo heeft sijn Hoogw. Gestr. de Heere Landdrost Bentinck Heere van Diepenheim ende Schoonheten als over markenrichter tegens huden den **20 Sept. 1714**.

De goedsheeren van Elssen gecommitteert ende een holtinck uitgeschreven, waer op gecompareert sijn de Hoogw. Gestr. Heere Landdrost van Twente meede occuperende voor desselfs Heere broeder, de rentmr. van Sipculo en Albergen, de Hoogw. Gestr. Heere van Haersolte tot Elssen Drost van IJsselmuyden, de Hoogw. Heere Coeverden toe Weghdam, de Landh. Hulsken wegens 't Huys Stoevelaer, J.C. Crop wegens 't Huys Oosterhoff, Wern. Helmig wegens sijn swager Hoefslag, de vaeder van 't Armen Weeshuys tot Deventer Willem Albers.

Egbert Hermelinck wegens Roessinck, Wassinck voor sig selves

Ende gestreden sijnde tot het verkiesen van een nieuwe Markenrichter in plaats van de overledene, soo is daer toe verkozen met eenparige stemmen de Hoogw. Gestr. Heere Haersolte van Elssen Drost van IJsselmuyden.

Dewijl het seizoen bereits so verre verlopen is ende in dese marckte verscheiden saeken te reguleeren sijn, soo is goedgevonden in het voorjaer een holtinck ten dienste van de marckte te houden.

Is meede goedgevonden de Heere van Stoevelaar door de Landdr. Hulsken te requireren dad dieselve het marckenboeck en verdere charters deser marckte betreffende in handen van de tijdelijke Heere Markenrichter te doen stellen.

Actum Elssen den 20 Sept. 1714.

In fidem

Wilh. Hulsken   Landh.

1717 den 11 Juny is volgens gedane publicatie van den 29 May van de Heere marckenrichter gedaen publiceren holtinck gehouden binnen Elssen.

Prasentibus.

De Heere Haersolte toe Elssen als marckenrichter. De Heere Bentinck toe Diepenheim wegens desselfs Heere broeder de rentmr. van Sipculo en Albergen, de Heere Coeverden toe Weghdam, de Heere Keppel toe Stoevelaer voor desselfs Heere broeder Johan Arnold, de Heere Lt. Collonel Mahoni, de Heere Jacob Nagel toe Amssen, J.C. Crop wegens den Oosterhoff, Gerh. Helmigh wegens sijn minderjarige neeve Hoefslag, Eghb. Hermelinck wegens Roesinck, Wassinck voor sig selfs.

Tot assessoren sijn gekozen de heere Landdrost Bentinck en de Heere Keppel toe Stoevelaer. Is goedgevonden bij de vorige resolutie te persisteren dat de caeters so sijn op de gemeente neergeslaegen ende getimmert hebben, sullen worden geremoveert. Ende dad de andere caeters soo opp haer eygen getimmert hebben ende ongewaard sijn, de marckte niet sullen bedrieven of sullen daer voor jaerlyx een tantum, so hier nae gereguleerd sal worden, betaelen waarvan de halvescheid sal geemployeert worden tot betaeling van marcken schuld ende de weerhelfte voor de gesworens weesen.

En worden de vorige resolutien teegens het mayen ende steeken van schadden geinhareert ende de gesworens gestelt dieselve te excecueren ende die sig daer teegens verstouten te opponeren aan de Hr. Marckenrichter over te schrijven.

Word mede geinhareerd de marcken resolutie in den jaere 1675 genomen tegens de ongewaarde caeters op poene daar tegens gestatueert dad geen plaggen ofte schadden in dese marckte sullen mogen mayen.

Also dese marckte nog met verscheyden schulden beswaerd is, soo worden de Heere Marckenrichter ende de gecommiteerde goedsheeren versoght, de schuld te examineren ende tot verligtinge der marckte nae goedvinden eenige grond ten meesten profijte ende minsten schaede te verkopen.

Also hier geklaeght word dat door het inbrengen van vreemde ymen haar eygen ymen worden benauwt ende van die vreemde ymen niet word betaalt, soo is goedgevonden dat die de boermannen so vreemde ymen aanneemen, sig daar van volgens placacten van den Lande sullen laeten betaelen ende niet eerder wederom laeten weer benoemen ofte verbrengen ofte sullen dan voor ter concurrentie summa selfs door de gesworens, ten profijte voor den marckte geexecuteert worden.

Alhier van de generale boermannen sijnde voorgedraegen dad door eenige weinige vrevelige boermannen worden geresisteert dad niet aanbetaelen het gene haer in de middelen so in redemptie hebben nae de instantie en de gewone verdelinge in dese marckte geset is, ende did bedaeghde tegenweer alhier seer ongegrond ende vrevelig bevonden sijnde, soo is verstaen dad haeren aghterstand waer op soo als voren gll geset sijn, sullen betaelen of daar voor met sterker hand geexecuteert worden.

Ende is specialijk goedgevonden dad door de gesworens van nu aen jaerlyx de schaepen ende ymen sullen worden getelt om daer van de ongelden te kunnen worden gereguleert.

Also de lymiten deser marcke aan verscheiden plaetsen watt obschyr sijn ende tot vermijding van de spuiten so deswegen soudon kunnen ontstaan, behoorden gereguleert te worden soo word de Heere Marckenrichter ende de gecommiteerde goedsheeren geautoriseert ende versoght haer hier over te doen informeren ende de lymiten met de aangrenssende nabuiren daer het nodig is, te reguleren.

Word mede versoght dad de Heere Marckenrichter ende Heeren gecommiteerden bij occatie mogen reguleren dad het vhenne ordentelijk moge gegraeven ende gestoken worden.

De Heere Marckenrichter ende gecommiteerde goedsheeren worden geautoriseert om het geproponeerde van oud Burgm. Eghb. Hermelinck wegens het afschrijven van een $\frac{1}{4}$ part van

de whare van Rosinck ende het overschrijven op Ger. Colhoop soo hetselve gekoft heeft, naeder te ondersoeken ende dieswegen resolutie te neemen.

Tot gecommiteerden deser marckte worden gestelt de Heere Coeverden toe Weghdam, de Heere Bentinck tot Beverfeurde, de Heere Itterssum toe den Oosterhof, de Heere Keppel toe Stoevelaer ende de Heere Lt. Collonel Mahoni, met maght om in cas van belet een ander te mogen substitueren.

Tot gesworens worden genomineert Haicker en Hermen Menssinck, Reefjan en Hendr. Aelberinck, Jan Eeftinck en Lucas ten Sende.

Actum Elssen ut supra.

In fidum

Wilh. Hulsken   Landh.

In conformite van publicatie van sijn Weled. Geb. de Heere Landdrost van Twente in qualiteit als over Markenrichter en auctorisatie op den ondergeschr. landschr. Hulsken in data den 21 April **1743** om desselfs plaatse vermits belet is, dese vergaderinge in persoon bij te wonen te vertreden, soo sijn op huden in dato **den 25 April** de benoemde erfgenamen op Wolterink erscheenen als de HWgeb. Vrouw Douariere Haersolte Vrouw van Elssen etc., de HWgeb. Heer van Ittersum toe den Oosterhoff, de HWgeb. Heere Coeverden tot Weghdam, secret. Pothoff namens de HWgeb. Heer Mahoni en voor sig selfs wegens Bloemers, de Hr. Rentmr. Stuirman wegens Sipculo en Albergen. De bourmannen Wassink, Meyer, Ooms, Roesink, Bergman, Luttike Rhaen.

Ende sijnde tot assess. genomineert de Hoogwelgeb. Gestr. Heere Drost van Haexbergen voor de vrouw van Elsen en de Hoogwelgeb. Heer Coeverden tot Wegdam.

Is voorgedragen sijnde dat eenige veene gronden wegens dese markte verkogt sijn waer van Reef Berent de maniance heeft gehad ende daar van de verantwoordinge doen moet, soo is goedgevonden ten dien fine te authoriseren die hierna te kiezene Markenrichter ende te nominatie gecommiteerden ende dieselve bij dese gequalificeert haar over de verdere so verkofte als aengegravene verdere gronden te informeren ende soo verre in die verkopinge acquieseren, sullen tot de betalinge orders te stellen ende mede op die nieuwe aengeslagene haer te informeren of die selve tegens betalinge sullen kunnen geaccordeerd dan wederom sullen geraseert en ingesmeten worden.

Nadien dese markte moet contribueren in de oncosten van die op nieuwe vergietene Rijssener klokken en verdere reparatie in de Rijssener kerk, soo word door de Markenrichter en Heeren Erfgenamen mede geauctoriseert om tot de ... van dieselve convenable ordre te stellen.

De Markenrichter en gecommiteerden worden mede geauctoriseert ende geregisteerd om het houden en drijven van schapen nae marken resolutie te doen observeren ende de contraventeus soo in 't getal als in het ... van Wegdam nae de teneur van dien te corrigeren en daaromtrent de gesworens de nodige instructie te geven om tegen ander te vigileren.

Nadien in dese markte een menigte schadden worden gestoken ende voor de markte onder met vene grond genoegsaam gewaard en schadelijk soo is goedgevonden onder in .... van vorige marken resolutie het steken van schadden niet meer als een boete van vijf goudgulden te verbieden, de schadden stukken geslagen ende de gesworens gelast daer tegens te vigileren. Daer het schadden steken in dese markte hoe langer hoe meer toeneemt ende tegen verdere verbreydinge van dien moet gesorgt worden, soo is goedgevonden om de Heere Ittersum toe den Oosterhoff te committeren om met het insmijten van sandkarren daertegens te vigileren ende het selve aen jemant ten meesten dienst van de markte te besteden.

Wordende voor het nodige de vorige marken resolutien geinhareert.

Ende is vervolgens tot Markenrichter den tegenwoordigen Heere Haersolte van Elssen ende de HoogWelgeboren Gestr. Heere Drost van Haexbergen alhier present versocht ende bij

deselve geaccepteert die selver plaetse geduirende sijn minderjarigheid te vertreden en gearresteerd dat alle drie jaren in de maand van Junius een erfgenamen vergaederinge gehouden en uitgeschreven sal worden.

Ende sijn tot gecommiteerden aengestelt de Heere Coeverden tot Wegdam, de Heere Ittersum toe den Oosterhoff, de Rentmr. van Sipculo en Albergen en de secretaris Pothoff. Sijnde van de vorige gesworens gecontinueert Henr. Hayker en Lucas Sentman ende dieselve voor nader toegevoegt Herm. Wilgerink en Berent Reef, Wolters, Jan Mensink en Hermen Aelberink.

Onderstond J.A. Sloet
Wilh. Hulsken

A.D. van Coeverden
J.H. Stuerman rentmr. van Sipculo en Albergen
Wolt. Pothoff.

J.A. van Ittersum

Wij Lucas ten Sende, Hendr. Alberink ende Lucas Evertink gesworens van de boerschap Elssen bekennen samentlijk ontfangen te hebben uit handen van de E. Hermen Kolhoep end sijne huysvrouwe Marya Wolters een geregte somme gelt ad dre honderd gulden en tyn stuiver, segge 300 en 10 st., welke penningen sijn geemployeert tot het vergieten der klokke der stad Rijssen ende is bedongen dat Hermen Kolhoop sal voor hem ende sijn erfgenamen hebben en behouden het volle waerschap of uitdriift hetwelk van ondergeschrevene word geaprobeert, mits dat wij ondergeschrevene jaerlijks ende alle jaeren willen verrenten van dese vorenstaande penningen taggentig gulden tot restitutie of aflosse toe jaerlijks dre gulden interesse van dese taggentig gulden, waarvoor ons verbindende onse persoenen en .... ende ten .... hebben wij desen eygenhandig doen ondertekenen.

Rijssen den **7 November 1729.**

En is bedongen als de gemeente dese vorenstaande penningen wederom ad drie honderd gulden en tyn stuiver wilden wederom geven. Sal haer vrijstaan maar onder al sulke conditie deselve penningen in tijt van ses jaeren niet wederom worden gegeven, soo sal het waere of uytdriift in eigendom van Hermen Kolhoop wesen, verstaen en bliven, sal de gemeente gehouden wesen aen Hermen Kolhoop om de sijne promptelijk op te leggen en betalen voor het verschot en tot gerif van de gemeente van Elssen een geregte summa ad dre honderd en vijf en twintig en tyn stuiver boeven de koomend te verloopene interesse van taggentig gulden.

Datum als vooren Rijssen 1729.

Bekenne ick ondergeschrevene Jan ten Sende dat bovenstont van de bourman an te nemen over deselve penningen van Haarm Colhoop weerom te geven seedert ... hem de bourmannen die waere niet willen laeten toe komen.

Word met verscheyden handen ondertekent.

Henr. Albertinck, Lukes Evertijnck, dit is Y het handmerk van Henrik Haikers eygenhandig getrokken, Egb. Hermelink testis, Reef Jan als getuige van dese en ook volmach daer over en Haremen Mensinck hetselve, Henr. Wolters, Frerick Lietinck.

Alsoo wij ondergetekenden gebleken is dat de Heeren erfgenamen en goedsheeren van Elsen tot het vergieten van de klokken van Rijssen een sekere summa van penningen hebben moeten betalen, welke summa door de gesworens van Elsen op sekere conditien in vorenstaande acte of obligatie gestelt sijn genegotieert en opgenomen, soo word deselve acte voor soo verre van mij pro interim geaprobeert.

Actum Warmelo den **7 September 1734.**

Was getekent

J.A. Sloet.

nog lagerstond

Tot geruststellinge van de remonstrant sal sijn billijk versoeck in het markenboek worden geinsereert, Warmelo den 29 October 1743.

Was getekent

J.A. Sloet

provera copia Wolt. Pothoff secr.

Bekenne wij ondergeschreven boermannen van Elssen samentlijck verkoft te hebben aan Jan Meyers ende sin husvrouw Hendrina Meyers eene uytdrift voor drie honderd gld, segge 300 gulden, van 20 st het stuk ende twe vette hamers voor den Markenrichter, de welke penningen van saligh Hendrik Meyers verschoot heft in anno 1687 soo rent, alsoo somma soo hebben de boermannen dit samen goet gevonden en gen. beter uytslagh kunnen bekomen om hem het geld weder teegen nuegeren, soo word desen Jan Meyers ten allen tit dan in het markenboeke te laeten stellen tot sijne gelegenheid, so dat desen Jan Meyers ende kinderen Meyers ende sijn erfgenamen sijn waer op gerechtigheid sullen hebben en behouden, sonder enig moeliestatie te hebben, het sij van boermannen of erfgen. van hir voorstane hem de boermannen te wachten en waeren ten allen tieden, bedanken voor goede betale, die welke ons sin voldanen ende over deugentlick verschot, in oirconde der waarheit hebben wij dese gedaene te Elssen den **16 Julia 1730.**

Was getekent

Met verscheiden handen getekent.

Lucas ten Sende

Jan Wyssinck als verkoper van dit bovenstaande

Rief Jan

Henr. Albertink

Lukes Evertijnck

Henr. Rotman

Garrit Wassinck

Henderik Wolters

Fredrik Lietink

accordeert in boven Wolt. Pothoff secr.

Ingevolge geemanerde en gedane publicatie door de Hoogwelgeb. Heere van Haersolte en Heer van Stoeverden als markenrichter van Elsen sijn de volgende goedheeren en geerfdens gecompareert als de Hoogwelgeb. Gestr. Heer Mahoni Heer van Boculo, de Heer A. van Raesfelt Heer van Elsen, Scholte van Rijssen, de coster van Wierden, de boermannen Meyer, Bergman, Ooms, Wassink, Snijder, Bloemert, beyde Alberinks, Roesink, Aaftinks en wel op den **4 July 1755** en heeft secret. Pothoff qqa voorgedragen, dat vermits sijn principael den Heer van Haersolte tot Stoeverden de havesate Elsen met de onderhorige erfen heeft verkogt aan de Hoogwelgeb. Gestr. Heer A. van Raesfelt en uit dien hoofde het markenrichteramt als eligibel sijnde daar door vacant geworden, ten dien einde het markenboek van Elsen in deese veranderinge doet overgeven om een ander markenrichter te eligeren.

Ass. De Hoogwelgebgestr. Heer Mahoni

Secret. Pothoff namens Bloemers.

En is vervolgens door de presente Heeren erfgenamen, goedsheeren en geerfdens in plaats van den Heer Haersolte tot Stoeverden wederom ten markenrichter geeligeert de Hoogwelgebgestr. Heer A. van Raesfelt nu Heer van Elsen Drost van Haexbergen en Diepenheim.

En is verders ten respecte van de vermisten landen de Heer markenrichter en gecommiteerde goedheeren versogt en gerequireert om met de tijdelijke ontfnager te spreken en hoe daer na

te informeeren en voorts daer van op de aanstaande vergaderinge, die in het volgende jaar sal gehouden worden, rapport te doen.

En wijders de nieuwe aangegravene gronden nae te kende selve op te nemen en daer van rapport te doen waeruit de betalinge de dugtige markenschulden sal gevonden worden.

En sal de acte van Albert ter Plecht en nu Plas Alberts Jan van dato den 15 April 1673 alhier in het markenboek geinsereert worden tot naarrichtinge.

En is verders den Heer markenrichter en gecommiteerden versogt sig te willen informeeren op de ongewaarden alhier en daervan op de naasten holtink een register over te geven om alsdan daer over verders te disponeren wegens het uitdrijven en brandsteken en dat de gesworens behoorlijk acht sullen nemen op de vreemden die alhier mogten brandt maken of schadden steeken en soo iemandt vindende daervan datelijk aan de Heer markenrichter kennisse geven.

En is wijders geresolveert dat de ingesetenen van Elsen haare binnenwegen in de tijd van veertien dagen sullen hebben bequaam te maken en de gesworens gelast daertoe de ingesetenen op te bieden en sullen de uitblijvende verbeurt hebben een boete van vijf gg, half ten profijte van de Heer markenrichter en de andere helft voor de gesworens.

En sijn wijders de voorige resolutien geinhareert.

En sijn tot gecommiteerden genoemt de Hoogwelgeb Gestr. Heer Generaal Lt. Mahony, den Heer van 't Wegdam namens sijn Hoogwelgeb. fam. toe den frelens van Coeverden, de rentmr. Stuirman en secret. Pothoff.

En sijn van de voorige gesworens vacant gecontinueert Henr. Haykers, Berent Rief, Jan Mensink, Harmen Alberink en in plaets van Lucas Sentman Berent Sentman, Gerrit Wilgerink.

Elsen den 4 July 1755.

Onderstondt

A. van Raesfelt

C.G. Mahony

Wolt. Pothoff

Jan Dikkers

Gozewijn Broeze

pro vera copia Wolt. Pothoff secret.

Bekenne wij onders. ingesttene buermanen van Elsen vercoft toe hebben, gelick wij verkopen tot onsen nood ende tot onse swaericheit aen Albert ter Plecht ende Jenneken Meyers sijne huysvrouwe, die plattse da van die goedtheeren is uytgewesen aan salige Plas Hermen die eene tijt van die gemeente en ander tijt voor Megelinghslag soo als datselve in sijn limyten gelegen is, het sij den te heyde ende te weyd mag driven haren waartal tegen enen anderen conter, gelijk als die ..... vierhonderd Cari gld ende vier st. ende van Megelinck slach is daar mede in begrepen in die bavenstande penninge is dan mede in den bedingen dat die maget Gerdtken een stetken met in dat huis sal hebben, bekenne wij ondergeschr. ingesettene burmanen van Elssen dese belavende copenninge ontfangen toe hebben den lesten penninck met den eersten bekennen wij ingesettene burmanen dat wij hem derselve altijd wilt stan wachten ende waerden tot sterker ende beter vestenisse, toe dit is gedan sonder aersch ende lyst in oorkonde der waerheyd.

Actum Elsen **15 Aprillus eenduisent ses honderd drie en seventig.**

Onderstonden

Sijn genam Y Jan Megelinck

Sijn genam Y Gerdt Lietinck

Dit is het Y merk van Jan Wissenck

Dit is het Y merk van Gerrit Everttinck

Dit is het Y merk van Henrik Wolters
Luyken ten Sende als getuyge
Sijn genam Y Hermen Assink
Sijn genam Y Jan Wassinck
Henrik Mensinck
accordeert in so verre Wolt. Pothoff secr.

Ingevolge gedane publicatien eene holtinck gehouden in Elsen den **13 October 1756.**

Presentibus

De HWGeb. Gestr. Heer A. van Raesfelt Markenrichter
Assess. De HWG Heer van Coeverden tot Wegdam
De Rentmr. Stuurman

De nieuwe aangegravene landen sijn de volgende als:

Mollenkolk getaxeert op sestien gld

De Heer Generaal Mahony bij Haykes op f 30

Kolhoop in Elsen op f 20

Bousink Landheer Rensen tot Oldenzaal f 15

Jan Willems op laat 't liggen f 3

Teemker in 't Broek op f 50

Jan Coenderink in het Elsener broek op vijf en veertig gl f 45

Assink of Heer van 't Wegdam f 5

Wissink aan sijn eygen land vijf guld. f 5

Meyer op f 10

Kolhoop in 't Elsener Broek f 75

Teemker in Elsen bij den gaarden f 3

Schreurs een tuinrichting f ..

De Heer Markenrichter op f 5

Plas Jan op f 25

Scholte van Rijssen

En sal de betalinge van de novalia moeten geschieden op Mey 1700 seven en vijftig aan handen van de Heer Markenrichter om daaruit de marque schulden te betalen.

En word den Heer markenrichter versogt om met de scholte van Rijssen Jan Dikkers over sijn rekeninge en pretensie tot laste van de marque Elsen te sprekenen soo doenelijk af te doen, als mede wegens sijn aangegravene grond in 't Broek te accorderen als het convena beste sal vinden en als dan op de volgende goedsheeren vergaderinge rapport te doen.

En is vorders door de presente heeren erfgenamen geresolveert dat Lucas Sendinck op het plaatsjen, soo uit de gemeente heeft opgesmeten, voor sijn levenlang sal blijven wonen en tot desselfs overlijden sal het huysjen soo daar op getimmert heeft, geremoveert worden en als dan het land nae redelijkheid getaxeert tot voordeel van de marque.

Wijders door de Heeren erfgenamen verstaan, dat provisionelijk het gesaay van den insolventen boedel van Eeftink van t' laaste jaar uit het halve weydegeld betaalt sal worden ter summa van seventien gld drie st. twe penn.

Wijders sal alle jaar door de gesworens een lijste van de ongewaarden aan de Heer markenrichter worden overgegeven, sijnde de ongewaarden als volgt getaxeert:

Krommendam voor torf graven f 1-10

Philipsborg f 6

Arent Bolscher f 1-10

Hutten Ber. f 6

Jan Koekkoek of Lucht Jan f 3-10

Hutten Wolter f 3

Wed. van Derk ten Hekhuis	f 3-10
Derk Letink	f 4-10
Hutten Jan	f 1-10
Teemker in 't Broek	f 7
Gerrit Willemsen	f 3
Duis Roelof	f 1-10
Claas Berent	f 1-10
Stege Harmen	f 4-10
Kleine Kolhoop	f 3-10
Arent ter Welle	f 1
Verdriet	f 1
Koek Engbert	f 1
Arent Roelofsen	vacat.
Dijck Jan	f 3
Stegeman	f 5-10
Borkel:	
Velthuisken	f 2-10
Nijmeyer	f 2-10
Kap Jan	f 2-10
Olden Borkent of Veldwagter	f 2-10
Jan aen 't Grote Veene	f 1-10

En is door de Heeren erfgenamen geresolveert voor dat de ongewaarden de marque weide en veene gebruiken, daar voor 's jaarlyx sullen betalen als ten in jeder gespecificeert is en wel jeder jaar op Martini, sullende het eerste jaar verscheinen wesen Martini 1756. En sullen de ongewaarden geen torf mogen verkopen of te markte brengen op een boete van jeder reyse of soo menigmaal tegens dese resolutie receren tien goud gld voor de eerste reyse, voor de tweede maal dubbeld, sullende de boetens sijn tot voordeel van de marquen richter en de gesworens jeder half. Verders sullen de gesworens uit deze penn. 's jaarlyx profiteren dertig gulden wegens weidegeld soo als voor desen hebben gehad.

En is mede geresolveert en de ingesetenen gelast dat soo ras jemand vinden die schadden steeken, datelijk daar van kennisse geven en te samen de gestokene schadden aan stukken slaan, dat die geene soo sulx mogte verweigeren sal verbeurt hebben twe gld tot voordeel van de marque.

De vorige resolutien nopens het schape weiden in 't Broek werden geinhareert in de holtinck van den 22 July 1675.

En is mede door de presente Heeren erfgenamen geresolveert en verboden dat niemant op het sand eenige land haver of ruschen sal mogen mayen op een boete van vijf goud gld.

De vorige marken resolutien geinhareert en de gesworens gecontinueert.

De Heer markenrichter is versocht en geautoriseert om de kerkmeester van Rijssen te vervangen en haer afte vragen of den Heer marquen richter wilden admitteren bij de kerkenrekening en daar van vicie te geven en vervolgens geen resolutie te nemen tot het maken en repareren van kerk en toorn sonder vooraf aan daarvan de Heer markenrichter kennisse te geven.

Was getekent

A. v. Raesfelt

J.H. van Coeverden

J.H. Stuirman   Wolt. Pothoff

Jan Lammers

Jurrien Jalink

accordeert   Wolter Pothoff secr.

Volgens gedaane publicatie holtink gehouden in Elsen den **11 Juny 1761.**

Presentibus

De HWgeb. Gestr. Heer A. van Raesfelt Heere van Elsen Markenrichter

Assess. De Hooggeb. Heer Mahoni

De Hooggeb. Heer Ittersum rentmr. van Sipkelo en Albergen

Professor Rukkersveld secret.

Voorts de Hooggeb. Heer Coeverden tot Wegdam, rentmr. Dr. Jalink namens Teemker, secret. W. Pothoff wegens Bloemelink, de scholte Dikkers, Alberink beyde, Wassink, Niesman, Aaftink, Lenfert, de Meyer, Willems, Bergman.

De Heer markenrichter voorgedragen, dat hij aan Teemker in 't Elsener Broek woonende, de gewaarde catersteede Laers met de uitdriift hadde verhuurt, sustinerende de Heer markenrichter dat hij dit recht daar van mogt excerceren, schoon niet op de catersteede (daar geen huis is) maar wel in de marque Elsen woonde en eenige goedheeren van neen sustineerden dat voorkominge van misverstand hebben de presente goedsheeren gecommiteert de HWgeb. Heer Coeverden tot Wegdam, de HWgeb. Heer Ittersum en Dr. Jalink om het different te examineren en soo mogelijk .....

Ten aanzien van de scholte van Rijssen word de vorige resolutie van den 13 October 1756 geinhareert.

De nieuwe aangegravene gronden bedragen 299 en door de Heer markenrichter in 't gegeven 206 gl dat insathe.

De Heer Borgerink bij Mollenkolk	f 16	betaalt f 16
De Heer Mahony bij Huisker	f 30	betaalt f 30
Kolhoop in Elsen	f 20	betaalt f 20
Rensen tot Oldenzaal bij Boesink	f 15	
Teemker in 't Broek	f 50	betaalt f 37
Jan Koenderink in 't Broek	f 40	betaalt f 37-19
De Heer Coeverden tot 't Wegdam bij Assink	f 5	betaalt f 5
Wissink aan sijn eygen land	f 5	betaalt f 5
Meyer in Elsen	f 10	betaalt f 10
Kolhoop in 't Elsener Broek	f 75	betaalt f 75
Teemker in Elsen aan den garven	f 33	
Schroors	f 5	betaalt f 5
Plas Jan	f 25	betaalt f 25
van de scholte van Rijssen	f 50	vacat.

-----
f 349   f 245-19

Dus te sien dat den ontfangs is als boven waartegens de uitgave als volgt:

Aan de predicant van Rijssen betaalt	f 146-17
voor de kerkmeester betaalt	f 10-5
voor een holle boom of watergote bet.	f 5-10
aan de verw. richter betaalt wegens gerichtskosten over de sake van de scholte van Rijssen	f 5-10
voor een insinuatie an de scholte van Rijssen	f 1-4
an de scholte van Rijssen een request geinsinueert van van met de pretensien te ... de eerstvolgende vergadering	f 1-11
voor gangen en verteeringe over die jaar	f 1-10
na het expedieren van de rekeningen en geduchtige aanmaninge van deselve als mede voorts ontfangen en uitgaven van 't selve	f 9
voor 't publiceren van twe kerkenspraeken	f -8
in den jaare 1758 een expresse van Elsen gesonden	f 1-5

twe maal het different tussen Mensink en Bloemert over 't gebruiken
van een weg in ogenschijn genomen en 't selve vereffent f 6
aan de schout van Rijssen betaalt f 17-18
-----
f 206-16

De Hoogwelgeboren Gestr. Heer Ittersum tot den Oosterhof de presente goedheeren voorgeslagen om tot Rijssen in de kerke een orgel te laten maken ende ten dien einde alhier een project of afveesel vertoont, sullende ruim duisent guldens koomen en kosten en dat men een organist provisionelijk tot een tractement van honderd daelder a 30 st. het stuk soude geven, haar in de boerschap Elsen mitsgaderlijk soude moeten betaalen twe en dertig gulden en eenige stuivers en vervolgens wanneer de tegenwoordige koster kwame soude de boerschap Elsen van het tractement geld bereit sijn en blijven, waarop de presente Heeren erfgenamen geresolveert hebben tot het maken van dat orgel nae quota van de andere marquen te sullen betaalen, met dit expres beding dat wanneer deese tegenswoordige coster komt te overlijden niet verder tot het tractement van din te beroepene organist verplicht willen weesen en ipso facto dan cessereren sal.

De vorige resolutien worden geinhareert als mede de vorige Heeren gecommiteerden en gesworens worden gecontinueert en sal dese door de secretaris Pothoff uit onser naemen getekent worden.

Actum ut supra.

ter ordonnantie

Wolt. Pothoff secret.

Ingevolge gedane publicatie holtink gehouden in Elsen den **12 October 1762**.

Presentibus

De HWgeb. Gestr. Heer A. Baron van Raesfelt en markenrichter

Assess. De HWgeb. Heer van Coeverden tot Weghdam

secret. G. ter Horst namens den Heere W.J. Ittersum als rentmr. van Sipkelo en Albergen.

Voorts Dr. Jalink namens Teemker, secr. Pothoff namens Bloemelink, Wassink, Alberink, Willemsen, Lenfert, Niesman, Rotman, Bergman, Roesink.

Door de Heere markenrichter voorgedragen sijnde, dat een weg komende uit het Enter veen, waar door dese markte groot nadeel heeft, behoorde te worden verkogt tot goedmaakinge der marke schulden, gelijk die reets door de geswoorne boermannen aan eenen Jan Hermen ter Stege en Henrik Muller op approbatie der goedheeren verkogt waer voor seventig gld, soo is door de presente goedheeren en geerfden die verkoop van die dijk soo verre de selve in dese marque is leggende te aggrieren, mits deselver soo ras doenelijk uitmordere over 14 dagen betaalen en eenemaal uitgemodert sin de grond tot voordeel van dese marke sal blijven.

Wordende voorts de gedane verkopinge van de veen gronden van den 19 Augusti 1762 goedgekeurt sullen de conditien den markenboeke geinsereert worden.

Wordende ook de gedaene verkoopinge van de aengegraven grond van Harmen ter Stege, soo door de gesworens conditioneel voor honderd gulden gedaan is, mede goedgekeurt, doch heeft echter secretaris Gerr. ter Horst dit ad rapportendum an sijn Heer principaal de Heere van Ittersum rentemr. van Sipkelo en Albergen, overgenoomen.

Ten aensien van de scholte Dikkers te Rijssen, worden de voorige resolutien geinhareert en den Heer markenrichter gequalificeert om die saak af te doen.

Door de geswoorne boermannen vertoont sijnde een register van achterstandige verpondinge wegens vermiste landen, dat sij boermannen die achterstand tot de jaere 1757 betaalt hadden uit twee hoekjes grond, welke op de Borkel, een voor tyn en het andere voor dertig gld, het

eerste aen Kap Harmen, het tweede Geldermans verkogt hadden, sijnde het resterende door haar gesuppleert, soo word die verkoop geapprobeert.

Sijnde verders geresolveert om het nog resteerende te betalen tot den jaere 1762 uit de verkogte gronden, sullende verders de boermannen die landen soo veel doenlijk uitvorschen en die vindende deselve direct aen den ontfanger overgeven. En soo er dan noch verloren posten die niet gevonden kunnen worden moeten overblijven, sullen de boermannen provisioneel die verpondinge uit het personele betaalen tot de naeste erfgenaamen vergaderinge om daar over nader te kunnen resolveren.

Door den Heere markenrichter voorgedragen zijnde en gevraagd of door de gecommiteerden het verschil tegen desselvs verklaarde caterstede ondersogt en afgedaan is, heeft de secret. ter Horst overgegeven de sustenue van den Heer van Ittersum, waarbij sustineert dat sulx niet magh angaan en daar tegens protesteerde als naedelig oordeelende, soo is door de Heer markenrichter gedeclareert dat oordeel de sulx hebben, te mogen doen dat sulx soude blijven doen en haer ten goeden rechte stonde.

Dr. Jalink conformeert sig met het adres van de Heere van Ittersum en protest als boven.

De Heer Baron van Coeverden geeft over desselvs sustenue met versoek dat deselve in het marquen boek moge geinsereert worden, conceditus.

Verders heeft den Heere markenrichter an Dr. Jalink gevraagd, welke met .... den Heere markenrichter van sustenue soude wesen dat niet behoorde geadmitteert worden.

Door de geswoorens is voorgedragen dat er nog eenige hoekjes waaren aengegraven welke niet betaalt waren, soo is geresolveert dat die hoekjes alnoch moeten betaalt worden of anders door de geswoorens ingesmeeten, zijnde die hoekjes getaxeert als volgt:

Rotman bij sijn hoogland op twintig gld	f 20
Nijsink an sijn land op vijf gld	f 5
Roesink twee hoekjes vijf en veertig gld	f 45
Rijtman vijftien gld	f 15
Plas Jan twee en dertig gld	f 32
Plas Jan noch vijf gld	f 5
Arent in 't Broek tien gld	f 10

En worden de voorige resolutien geinhereert.

Was getekent

A. van Raesfelt tot Elsen als markenrichter

Gerrit ter Horst

Wolt. Pothoff secr.

Gerrit Rossink

Jan Rotmans.

Fiat insertio.

De ondergetekende, neffens de HWgeb. Heer van Ittersum rentemr. van Sipkelo en Albergen en Dr. Jalink bij markenresolutie van den 11 Juny 1761 door de presente Heeren erfgenamen en goedsheeren deeser marque gecommiteert en gequalificeert sijnde, om het different het welk tussen de Heere markenrichter en sommige weinige der goedsheeren soude kunnen rijzen ter oorsake dat sijn HWgeb. Gestr. een seker gewaarde caterstede in dese marque gelegen, het Laars genaamt, hadde vermeyert aan een Jan Teemker mede in dese marque woonende en te examineren en soo mogelijk af te doen.

Weder bij gemelde resolutie den marquen boek geinsereert, te ersten, soo heeft men wel neffens de andere Heeren gecommiteerde om dese saak waar het mogelijk af te doen, het welke men egter met die Heeren niet eens heeft kunnen worden, waarom men nodig geagt

heeft de gesamentlijke erfgenaamen de schapentheid der sake voor te dragen, so als men die bij rijse onpartijdige examinatie bevonden heeft.

De casus positie schijnt den Heere Baron Raesfelt .... grootste gegoeden en marquenrichter in dese marque heeft verscheyden gewaarden catersteeden in deese boerschap en marque leggen, onder anderen de catersteede Laers, meede waerop geen huisen sijn, vervolgens verhuurt en vermeyert, zijn HWgeb. Gestr. een derselve namentlijk Laars aan een ingeseeten en inwooner deser marque, welkers huis niet op de caterstede maer elders in dese boerschap is staande als bekend, wordende aen de eene zijde gesustineerd, dat den meyer of huurman van het recht op deese catersteede leggende, moge joviseren en gebruyk maken; aan de andere zijde door sommige geerfdens dat den huurder daar van niet moge profiteren. Men kan of wil niet ontveinsen, dat nadat men den aart der sake en de staat des geschils onpartijdig heeft nae gegaan, deselve soo geschapen gevonden heeft, dat men met regt moge oordeelen dat den Heer verpachter sulx vrij gestaan heeft en dat oversulx de meyerman als presenteerende in desen den verpagter selve ingevolge haer conditie van de regten, soo op dit plaatsje een caterstede is leggende moge profiteren. En sulx onder anderen wel eerstelijk omdat de caterstede geweest sijnde daarop sekerlijk een uitdriift en is leggende, dat ook niet tegen gesproken word. Ten tweeden soo is sonder tegensprake jeder meester van het zijne en kan het verpachten en verkopen aen wien hij wil.

Ten derden so is en blijft den pagter in deese en in geen andere boerschap en marque woonen. En ten vierden tot wat einde soude op een en hetselve erve, soo dog dikwijls gebeurt, twe waartallen somtijts min of meerder doen te leggen, indien den eygenaar daar van niet mogt profiteren, meerder beesten in de marque drijven, meer mest en ander producten van de boerschap winnen of dit recht elders verplaatsen, als was het anders een privilegie dat den eygenaar met het minste voordeel konde toebrengen, hetwelke nooit kan gepresumeert worden, immers het is selvs in alle marquen practicabel dat men op een vol erve een lijftogt of tweede wooninge mag plaatsen, gelijk in sonderheid de meeste provinciale erven bewaarheden, waardoor seker de marque meerder beswaart word als in het onderhevig geval, wordende wien ook in deese onse prosumtie en sentement gesterkt door een geval om geen meer anderen an te halen, het welke in de dicht bij gelegen marque van Markel exteert, alwaer de rentemr. van den Oldenhof Gorkink wegens sijn ..... waar de caterstede heeft leggende .... aan eenen beukering soo ons voorstaat, willende men egter aan de naam niet verbonden weesen, welke op sijn eygen ongewaard en in sijn eygen huys is woonende en van 't gehuurde gewaarde plaatsjen in de marque profiteert, sonder dat sulx door een der goedsheeren of geerfdens gecavilleert of tegen gesproken word.

Men weet hier wel dat door sommige van de markte voorgegeven word, dat in voorige tijden door den eygenaar van het goed Roessen alhier soude getragt sijn dat goed te verspilveren om op elk versplitterde deel een huysje te doen setten, datselve van de goetsheeren soude geweygert en tegengegaan wesen, dog dit is niet gebleken en genomen het alwaar alsoo, soo is het dog een ander geval waardoor de marque in contestabel grote prajudicie ende tijden, daar men in dit onderhevig geval sulx in genen deele kan seggen alwaar maar de pagter profiteert van het geene hetwelke op sijn gehuurde landt notoir is leggende.

Waarom de ondergetekende gecommiteerde van gedagten zoude weesen, dat de gesamentlijke goedheeren en geerfdens dit in geene deele aenging, dat de heer verpachter sulx vrijelijk heeft mogen doen en dat de pagter van het regt op de door hem gemeyerde caterstede leggende behoorde te profiteren of soo dit de gesamentlijke geerfdens en goedheeren niet of mogte goedkeuren soo proponeert deselve tot voorkominge van alle discrepantie om dit geval aan de uitsprake van een of meer onpartidige advocaten te stellen, dog soo dit door de geerfdens van de hand mogt geweesen worden en hier door onvermoedelijk proces mogte onstaan, soo protesteert de ondergetekende daartegen wel

expresselijk bij voorraat als willende daar in geen deele in listen en toestaan dat desselfs meyerlieden daer toe contribuieren.

Was getekent

J.H. van Coeverden

Fiat insertio

Conditien en voorwaarden waerop de geswoorne boermannen de markte en buirschap Elssen op approbatie der gesamentlijke goedsheeren erfgenamen en gevolge publicatie op heeden den **29 August 1762** sullen verkoopen naevolgende uitgebaakte parseelen veene grond om uit te turfen.

1.

De verkoping sal geschieden bij guldens van een en twintig st. met opslag en verhoging en die het hoogste bied sal koper sijn.

2.

Voor de beloofde coopeningen sal den koper of cooperen gehouden sijn te stellen sufficiente borge tot genoegen van de verkooperen, sullende deselve sig ten principalen en .... aanspreken gelijk sijn tot keus .... gelijk dese vermede neffende de koper dese voorwaarden sullen onderteekenen en separate executie onderwerpen.

3.

Deese parceelen worden verkocht op dese expresse voorwaarden op dat deselve so van doenlijk sullen uitgeturft worden en nae dat eenmaal uitgemordelt of uitgeturft is, al het voor de tweede maal niet wederom uitgemodert worden, sullende deselve nae dat uitgeturft of uitgegraven sijn, het water en de platte grond wederom in privativen eigendom van de boerschap en markte Elssen wederkeren en blijven, sonder dat de coperen of haer erven daarop eenige pratensie sullen mogen maken.

4.

De verkooperen houden sig wel mede express voor de goedkeuringe en approbatie van de Heere markenrichter en der gesamentlijke goedsheeren en erfgenamen te mogen in wagten en afvragen en soo deselve hier in mogten difficulteren om deesen verkoop te approberen en deselve van de hand te wijzen, sal het gehouden worden alsof deselve niet waere geschiet en dan de verkooperen onverpligt de leverantie hier van te presteren.

5.

Nadat de approbatie en goedkeuringe mede gesamentlijke goedsheeren en erfgenamen was genoomen en daar over consent gegaan is, sal daar van door kerkensprake of anders behoorlijk aan de cooperen kennisse gegeven worden.

6.

Zullende de cooperen nae ingekomen approbatie der goedheeren en geerfdens binnen veertien dagen de beloofde cooppenn. an handen van den Heere markenrichter den HWgeb. Gestr. Heer A. van Raesfelt binnen Zwolle ofte hoog desselfs ordre gehouden sijn te betaalen en indien jemand daar van in gebreke blijft op geseyde tijd de betaalinge te doen, zal sonder tegensprake den gulden van twee en twintig stuivers moeten betaalen.

7.

Soo den verkoop door gaet en hier van overdragt mogte vereyscht en geschieden, moeten als mede vijftigsten penning betaalt worden, blijft sulx tot privativen laste van de coperen.

8.

Zoo jemant meerder als sijn gekogte parceel mogte uitgraven zal met klem gehouden sijn die grond en schade moeten betaalen, maar daar en boven ten profijte van de markt moeten betaalen een boete van 25 goudgulden.

- No 1. gekogt bij Bergman voor f 20
onderstond
borge Berent Reef
Bergman koper
Berent Reef borge
- No 2. gekogt bij Henrik de Wilde voor f 6
borge Hans Hagedoorn
Henderick de Wilde
Hendr. Hagedoorn
- No 3. koper Jannes de Wilde voor f 7
borge Gradus van Nes
onderstond
Jannes de Wilde
Gerhardus van Nes borge
- No 4. koper Gerrit de Wilde voor f 7
borge van Nes
onderstond
Gerrit de Wilde
Gerhardus van Nes borge
- No 5. koper Willem de Wilde voor f 4
borge Jan Tulters
onderstond
Willem de Wilde
- No 6. koper Gerrit de Wilde voor f 4
borge Gradus van Nes
onderstond
Gerrit de Wilde
Gerhardus van Nes borge
- No 7. koper Gradus Schuitemaker voor f 19
borge Marten Schuitemaker
onderstond
Gerhardus Schuitemaker
- No 8. koper Langenhof voor f 6
borg Jan Kempers
onderstond
Rijkbert Langenhof
Jan Kempers als borge
- No 9. koper Gerrit Borgerink voor f 8
borg Henrik Roeters
onderstond
Gerrit Borgerink
Henrik Roeters
- No 10. koper Reint Esendam voor f 19-10
borge Wolter Esendam
onderstond
Reynd Esendam
Wolter Esendam
- No 11. koper Gerrit Brandes voor f 30
borge Jan Wolters
onderstond

- Gerrit Brandes
Jan Wolters borge
- No 12. *onleesbaar*
- No 13. koper Jan Branders voor f 8
borge Joost Esink
onderstond
Jan Brander Joost Esink
- No 14. koper Jan Kolhoop voor f 8
borge Jan Branders
onderstond
Jan Kolhoop
Jan Brander
- No 15. koper Berent Reef voor f 17
Gradus Schuitemaker
- No 16. koper Gradus Schuitemaker voor f 21-5
borge Marten Schuitemaker
was get.
Gerhardus Schuitemaker van heyde parseelen
Marten Schuitemaker als borge
- No 17. koper Henrik Muller voor f 25
borge Jan Herm ter Stege
was get.
Hendr. Mulder
Jan Herm ter Stege
- No 18. kopers Henrik ter Stege en Jan Kempers voor f 10
borge Henrik Kempers
was get.
Hendr. ter Stege
Jan Kempers
Henryk Kempers als borg
- No 19. koper Hendrik ter Stege voor f 5-5
borge Henrik Kempers
was get.
Hendr. ter Stege
Henderyk Cempers
- No 20. koper Gradus Schuitemaker voor f 10
borge Marten Schuitemaker
was get.
Gerhardus Schuitemaker
Marten Schuitemaker
- No 21. koper Arent Scholten voor f 14-5
borge Gerrit de Wilde
was getekent
Arent Scholten
Gerrit de Wilde
- No 22. koper Gradus Schuitemaker voor f 34-5
borge Marten Schuitemaker
was getekent
Gerhardus Schuitemaker
Marten Schuitemaker

- No 23. koper Jan Bergman voor f 21-5
 borge Willem Bergman
 was get.
 Jan Bergman
 borge Willem Bergman
- No 24. koper Gerrit de Wilde voor f 5-5
 borge Gradus van Nes
 was getekent
 Gerrit de Wilde
 Gerhardus van Nes borge
- No 25. koper Gerrit Slag voor f 4-10
 borge Berent Reef
 dit is 't merk X van Gerrit Slag
 Berent Reef borge
- No 26. koper Gerrit Slag voor f 4-10
 dit is 't merk X van Gerrit Slag
 was getekent
 borge Berent Reef
 Berent Reef borge
- No 27. Gradus van Nes voor f 6
 borge Gerrit de Wilde
 was get.
 Gerhardus van Nes
 Gerrit de Wilde
- No 28. koper Bernardus Immink voor f 8
 borge Arent Hagedoorn
 was getekent
 dit is 't merk X van Bernardus Immink
 Arent Hagedoorn
- No 29. koper Henrik Kempers voor f 10-10
 borge Jannes de Wilde
 was getekent
 Henrik Kempers
 Jannes de Wilde als borg
- No 30. koper Jan Harm ter Stege voor f 5-10
 borge Gerrit de Wilde
 onderstond
 Jan Harmen ter Stege
 Gerrit de Wilde
- No 31. koper Jannes de Wilde voor f 20
 borge Gradus van Nes
 was get.
 Jannes de Wilde
 Gerhardus van Nes als borge
- No 32. koper Gerrit Hasseler voor f 5
 borge Gerrit de Wilde
 was getekent
 dit is het H mark van Gerrit Hasseler
 Gerrit de Wilde

- No 33. koper Lucas Lubbers voor f 5
 borge Jan Wolters
 was get. Luik Lubbers   Jan Wolters
- No 34. koper Lucas Swiers voor f 5
 borge Jannes Swiers
 was getekent
 Jan Swiers als borge
 Luykes Zwiers als koper
- No 35. koper Henrik Bulner voor f 10
 borge Hermen Brede
 onderstond
 dit is het S mark van Henrik Bulner
 Hermen Brede
- No 36. Henr. Hagedoorn voor f5
 borge Berent Reef
 was get.
 Berent Reef borge
- No 37. koper Gerrit de Wilde voor f 4
 borge Jannes de Wilde
 was get.
 Gerrit de Wilde
 Jannes de Wilde als borg
- No 38. koper Henrik Roeter voor f 7
 borge Jan Kolhop
 onderstond
 Henr. Roeter
 Jan Kolhop
- No 39. koper Henrik de Wilde voor f 5-10
 borge Willem de Wilde
 was get.
 Henrik de Wilde   Willem de Wilde borge
- No 40. Jan Kolhoop voor f 18-5
 borge Berent Reef
 was getekent
 Jan Kolhop
 Berent Reef borge
- No 41. koper Jan Russche voor f 25
 borge Stege Hermen
 onderstond
 Jan Russcher
 Hermen Stege
- No 42. Gerrit de Wilde voor f 12-15
 borg Gerrit de Wilde
 onderstond
 Gerrit de Wilde
 Gerrit de Wilde
- No 43. koper Egbert Velthuis voor f 10
 borge Rotman
 dit is 't H mark van Egbert Velthuys
 Jan Rotmans

- No 44. koper Jan de Wilde voor f 5
borge Jannes de Wilde
was getekent
Jan de Wilde
Jannes de Wilde als borg
- No 45. koper Hermen ter Stege voor f 8-10
borge Berent Klasen
was get.
Hermen ter Stege
borg Berent Klasen
- No 46. koper Jan Rotman voor f 2-15
borge Berent Reef
was get.
Jan Rotmans
Berent Reef borge
- No 47. koper Jan Teemker voor f 1
borge Berent Reef
was get.
dit is het mark J van Jan Teemker
Berent Reef borge
- No 48. koper Gerrit Willemsen voor f 3-15
borge Jan Rotman
was get.
Gerr. Wylmes
Jan Rotmans
- No 49. koper Henrik Katteler voor f 2-5
borge Hendr. Hagedoorn
was get.
Henrik Katteler
Hendr. Hagedoorn
- No 50. koper Henrik Lucas voor f 3-5
borge Rotmans
was getekent
Henr. Lucas
Jan Rotman
- No 51. koper Gerrit Hagedoorn voor f 7
borge Hendrik Hagedoorn
was getekent
Gerrit Hagedoorn
Hendr. Hagedoorn
- No 52. Reint Esendam voor f 5
borge Rotman
was getekent
Reynd Esendam
Jan Rotmans
- No 53. koper Jan Reints Esendam voor f 8-5
borge Hendr. Hagedoorn
was getekent
Jan Reintsen Esendam
Hendr. Hagedoorn

No 54. koper Bernardus Immink voor f 3-10
borge Berent Reef
onderstond
Dit is het ^ Bernardus Immink
Berent Reef borge.

Ingevolge gedane publicatie holtink gehouden in Elsen den **11 September 1764**.

Prasentibus

De Hoogwelgeb. Gestr. Heere A. Baron van Haersolte (*N.b. moet zijn: van Raesfelt*) Heere van Elsen als markenrichter.

Assess. Den HWgeb. Heer J.H. van Coeverden

Den HWgeb. Heer Baron van Ittersum de rentemr. van Sipkelo en Albergen
Verders oud secret. Pothoff wegens Bloemelink, secret. ter Horst wegens Sentman,
burgemeester Seemsmaker wegens Teemker, Wassink, Bargman, Willemsen, Rotman,
Nisink, Eeftink, Borkink, Roesink, Lenfert, alles ongeprajudiceert so iemant onderhandt
mogtet bevonden worden niet gewaart te sijn.

Door de Heer markenrichter gevraagd sijnde of de verbeysterde landen welke de verpondinge
in de ontfangst te kort komt, moeten betalen wedergevonden sijn en door de geswooren
geaprobeert sijn, dat sij eenige gevonden dog andere nog niet hadden kunnen uitvinden,
maar dat er nog verscheyden oude landen in dese boerschap gelegen waren welke geen
verpondinge betaalden.

Soo is door de presente goedheeren geresolveert de uitgevonden gronden de achterstandige
verpondinge, voor so verre daar op staat, te doen betaalen of daar voor aan te spreken. En de
geswoorens gelast om een exacte lijste en de grote van dien van de oude gronden waarop
geen verpondinge staat, te formeeren en op de eerste erfgenamen vergaderinge alhier in te
brengen om, daar op so de anderen vermiste gronden niet weder mogten gevonden worden,
de te kort komende gronden verpondinge te stellen of daar over nader te delibereren.

Door de Heer markenrichter geprooneert sijnde, dat de proponenten bij de vacature van
Rijssen eenige verteeringe en onkosten gemaakt is, sullende het quota van Elsen plus minus
bedragen de sa. van 46 gulden en heeft voorgedragen dat hij Heer Markenrichter aen hem de
kosten te betaalen, mits dat tot desselfs dispositie gegeven wierde een hoekjen groen grond
leggende agter de gaerden van de meester tot aen de Rijte.

Soo is door de goedsheeren met mederheid van stemmen geresolveert om dat hoekjen ter
dispositie van den Heere markenrichter te geven en te laten, mits dat sijn HWgeb. Gestr. de
rekening van verteeringe der proponenten voor het quota van Elsen betaele sullende in het
vervolg van tijd door dese marque geen kosten van verteeringe der proponenten betaalt
worden.

Door secret. ter Horst als eigenaar van het erve Sendink, sijnde voorgedragen dat bij marquen
resolutie van den 13 October 1756 geresolveert was, dat de camp soo Lucas ten Sendink uit
de gemeente opgesmeten en aldaar een huysjen opgeset heeft, dat dat huysjen nae doode van
Lucas Sendink en sijn vrouwe, soude worden geresolveert en de grond dan tot voordeel van
de marque nae redelijkheid soude worden getaxeert, versoekende verders dat daar nog
bijgevoegd worden dat den tijdelijken eygenaar van het erve Sendink of Sentman die camp
nae doode van voorseide oude luiden voor die penningen waer voor het nae redelijkheid
mogte getaxeert worden, weder mogen trekken, waar over geresolveert sijnde, is
goedgevonden dit versoen en propositie te accordeeren.

Door den Heer markenrichter voorgedragen sijnde, dat de ongewaarde in Elsen een groot
gedeelte van het veen vergraven een menigte van turf daer uit verkopen tot grote schade der
markte.

Soo is goedgevonden de vorige resolutie van den 13 October 1756 hier omtrent te inharen en de geswoorens van Elsen te gelasten gelijk de selve gelast worden mits deesen, twe aen twe van veertien daegen tot 14 daegen daarop te passen en de overtreders daarop vindende te boeten met een boete van tien goudguldens, halv ten voordeele van den Heere markenrichter en halv tot voordeel van de geswoorens en de turf prijs verklaart worden.

En worden de voorige geswoorens gecontinueert en in plaats van Mensink aangesteld Jannes Wolters.

En worden de voorige resolutien geinhareert.

Hebbende vervolgens Jannes Wolters de marquen eed en belofte aen den Heer marquen richter afgelegd.

Was getekent

A. van Raesfelt	Wolt. Pothoff
J.H. van Coeverden	Henricus Seemsmaker
F.J. van Ittersum	Gerh. ter Horst.

Stam doet bij desen aen de setters van de Boerschap Elsen weten, dat het hem niet doenlijk is om op heden tot Elsen te komen en hij verstaan heeft dat voorn. setters voornemens zijn om zijnen eygendommelijken grond aldaer gelegen in te smijten.

Zulx niet zal gedogen en zal zijne doen mensen en bewijsstukken van eygendom op den eerstkomende holtink aan de Goedsheren overgeven.

pro memoria

Dit briefje van Stam is door zijn meyer Borkent op dese ... 1767 aan de geswoorens van Elsen aen 't huis van de meester in Elsen toegebracht.

Ingevolge gedane publicatie holtink gehouden in Elsen op het erve Wolters den **14 Mey 1770.**

Coram sijn Hoogw.geb. Gestr. den Heere A. Baron van Raesfelt Heere van Elsen markenrichter deeser markte.

Assess. Den Heere Baron van Ittersum als rentmr. van Sipculo en Albergen
De secret. ter Horst wegens Sentman

Sijnde vervolgens neffens den Heere markenrichter en voorn. assessoren erscheenen Dr. J.C. Pothoff namens Bloemelink, de eigen geerfdens G.J. Reef, beyde Alberinks, de Meyer en Stam.

1.

Door den Heere markenrichter zijnde voorgedragen dat deese vergaderinge is aangelegt ter obedrentie en voldoeninge der publicatie van Ridderschap en Steeden van den 6 April deeses jaars 1770 omtrende de waterleydingen en togtslotten.

Waarop de presente goedsheeren geresolveert hebben de oude waterleydingen, welke sijn oorspronk heeft in het Rijtt Goor door het Rijtt Goor in de bredde te doen opnemen en gegraven, welke de ingesetenen deser markt van den 25 July deses jaars sullen moeten hebben opgebrant en behoorlijk opgraven; wordende den Heere markenrichter versogt daar over voor den 10 Augustus de schouwe te doen of te laten doen en daarvan in een nadere holtink rapport te doen of door de opgraevinge en nieuwe water togten de afwateringe genoegsaam gefaciliteert aen de interesse van den Ed. Mog. en het nut der ingesetenen genoegsaam voldaan wordt, om die nae inval van meer daar over nader te kunnen resolveren en den meerdere aan te leggen, daar en waar ter plaatse sulx het meest voordeelig sal geoordeelt worden.

2.

In opsigte der aengravingen word de voorige resolutie geinhareert en mits deesen om de dien eens met effect tegen te gaan en te doen ophouden geresolveert, dat soo die niet tegenstaande sig weder eenig daar aen schuldig maken, sullen gehouden sijn deselve weder selvs in te smijten, maar daar en boven verbeurt hebben een boete van vijftig goudguldens, wordende Heere markenrichter versogt en mits deesen gequalificeert om de aengravers, het sij bij executie of anders bij middelen rechtens die boete van deselve te innen en tot betalinge te dwingen, sijnde weders verstaan dat soo iemant sig mogte verstouten sonder consent van de goedheeren iets aan te graven, hetselve niet alleen sal worden ingesmeten en hem de boete voorseidt te doen betalen, maar ook bepaalt dat die aengegraven gronden aen die geene zoo nu nog ten eeuwigen dage sal sijn gegeven of verkogt worden.

3.

In opsigte van de reets aengegraven gronden geresolveert, dat de Heren markenrichter en thans assessoren deselve in ogenschijn sullen neemen, wordende deselve gequalificeert die aangravinge die tot geen naedeel van de markte sijn te taxeren en te verkoopen, dog die waar bij de markte prajudicie lijt, aanstonts te laten insmijten en removeren.

4.

In plaats van de overleden gesworen Wilgerink word aengesteld deselvs soon Hendrik Wilgerink en in plaats van Aelberink, Derk Aelberink mits door de beyde aen handen van de Heere markenrichter de geswoorne markten eedt.

Aldus geresolveert op dag en plaats als boven.

Was getekent

A. van Raesfelt

F.A. van Ittersum

Gerh. ter Horst

J.C. Pothoff namens Bloemelink

G.J. Reef.

Ingevolge publicatie van den 28 Juny en den 5 deeser maand July 1772 holtink gehouden in Elsen op het erve Wolters den **7 July 1772**.

Coram sijn Hoogwelgeboren Gestr. den Heere A. Baron van Raesfelt Heere van Elsen Landdrost van Haexbergen en Diepenheim en Markenrichter.

Assess. Sijn Hoogwelgeboren Gestr. den Heere W. Baron van Ittersum van Oosterhof de secretaris Gerh. ter Horst

Zijnde neffens dese gemelte Heeren markenrichter en assessoren erschienen de Heere professor Ruckersfelde wegens Molenkolk, dr. J.C. Pothof namens Bloemelink, voorts de eigen geerfdens Wassink, Assink, Rotman, Willemsen, Bergman, Ooms, G.J. Reef wegens Hendertink.

1.

Door de Heere markenrichter geprooneert zijnde of het niet wel en goet ware dat de gesworens deser boerschap eene rekeninge deden van de bij dese ontfangene penningen, soo van bouland als weidegrond en wat dies meer is en dat men daar mede behoorde te beginnen met den jare 1757, wanneer sijn Hoogwelgeboren Gestr. markenrichter geworden was, waarop presente goedsheren en eigen geerfdens gedelibereerd hebbende, hebben goet gevonden deese propositie te aggreeren en in een goetsheeren resolutie te veranderen, wordende ten dien einde de gewaarden gelast tegen de aanstaande maant September deeses jaars die rekeninge te vervaardigen en die voor de Heere markenrichter en gecommiteerden, welke sijn de Hoogwelgeb. Heere Baron van Ittersum rentmr. van Sipculo en Albergen en de secretaris Gerhard ter Horst, op dien tijd als den Heere markenrichter alsdan sal bepalen te

doen en af te leggen, wordende wijders de gesworens geordonneert om alle twee jaren of wel op ieder holtink, soodane rekeninge in het vervolg te doen, over te geven en af te leggen.

2.

Er zijn op propositie van den Heere markenrichter voorschr. de Heeren gecommiteerden geauthoriseert de uitgave wegens verkogte veene gronden van den Heere markenrichter te examineeren en sluiting en op een volgende holtink daar van rapport te doen.

3.

In opsigte van de aangegraven gronden worden markenrichter en gecommiteerden geauthoriseert de geformeerde memorie van die gronden te examineren, de selve te doen verkopen voor soo verre die hunne geleden worden, hebbende die geene welke veel schade van de marke mogten strekken, aanstonts ingesmeten worden gelijk mede die tegens de resolutie van den 14 Mey 1770 aangegraven sijn; hebbende Stam een lopende acte van sijn gesustineert van deswegen sijn gedane aangravinge alhier overgegeven, welke de Heere Markenrichter en gecommiteerden versogt worden te examineren en op een volgende vergaderinge daar over rapport te willen inbrengen.

4.

In deliberatie genomen zijnde dat ter voren niet tegenstaande de vorige resolutie, misbruike en seer door sommige vergraven worden, is goet gevonden de Heer markenrichter en gecommiteerden te versoeken gelijk versogt worden mits deesen, een project te formeren hoe en op wat wijze best, tot conservatie van het veen, diende gehandeld te worden ten einde om op een aankomstige holtink verslag te doen en resolutie te nemen.

5.

De gesworen boermannen sig bepaalt hebbende over een betalinge voor vroegere tijden personele middelen gedaan, soo worden denselve gerenvoyeert aan markenrichter en gecommiteerden om naar behoren voor te dragen, welke worden geautoriseert in die speciaal geval voor deese keer nae bevindinge van saken te doen en te handelen.

6.

Door den Hr. professor Rukkersfelde als eigenaar van het Molenkolk, zijnde voorgedragen dat op de oude grond in dat zijn erve heele gaten gegraven wierden om daar leem te halen tot nadeel van de erve, is goet gevonden te resolveren dat voortaan niemant op vijf roeden naar sal komen mogen graven, hetzij leem of anders op de boete van vijf gold guldens bij de gestekige verbeuren halv ten profite van de Heere markenrichter en halv ten profite van de gesworens of die geene welke bewijslijk de aenbrenginge sal komen doen.

7.

Wordende de vorige resolutie mitsdeesen geinhareert en de gesworens gecontinueert exempt Berent Reef en Gerrit Haikers in welkers plaatse weder worden aangestelt Garrit Effink en Jan Reef mits beyden aen handen van den Heere markenrichter den gesworen marken eed komen te presteren en af te leggen, wordende anders dan kleinigheeden aan de Hr. markenrichter en gecommiteerden gedaan daartoe om daar in eene bevindinge van sake te handelen.

Actum ut supra

was getekent

A. v. Raesfelt

W. van Ittersum

Gerh. ter Horst

A.F. Ruckersfelde

J.C. Pothoff namens Bloemelink.

Ingevolge gedane publicatie van den 30 October na kerkensprake op heeden den **7 November 1774** holtink gehouden op het erve Wolters.

Coram sijn HWgeb. Gestr. den Heere A. Baron van Raesfelt Heere tot Elsen en markenrichter.

Assess. Den Heere Arnold Heere van Suchtelen AJzn. wegens Hegeman
De Heer secretaris ter Horst

Zijnde verders erschienen dr. J.C. Pothoff namens Bloemelink, de eigen geerfdens Derk en Jan Aelberink, Wassink, Jan Mensink, Hendr. Wassink en meer anderen.

1.

Vervolgens nae gedane verlatinge van het geresolveerde op de voorige holtink van den 28 Juny 1772, in overweginge genomen hebbende het verrigten om de gecommiteerden van den 28 Mey 1773, heeft men in de eerste plaats bevonden dat de rekeninge van ontfangst en uitgave van de Heere markenrichter wegens verkogte veengronden geexamineerd en gesloten hadden blijkende daar in, dat de Heeren markenrichter minder ontfangen als uitgegeven hadden de so. van f 49-19-8, wordende sijn HWgeb voor die gedane ouvertures bedankt en mitsdeesen in soo verre gedechargeert.

2.

De gesustineerde aangravinge, soo door G.J. Reef agter de Schoolmeestersgaarden soo gedaan sijn, sig wat verder overstreckende als bij de resolutie van den 11 September 1764 bepaalt en door gecommiteerden onafgedaen gebleven was, soo word hier mede dit point afgedaen en verstaen dat door hem geen ongepermitterde aengravinge gedaen is.

3.

Zijnde verders geresolveert, dat Stam binnen de tijd van een maand aen markenrichter en gecommiteerden sal hebben over te geven de origineele coopbrief, waarvan hij de copier heeft gepretendeert, wordende markenrichter en gecommiteerden geauthoriseert dit point finaal af te doen, waar in goetsheeren en geerfdens genoeg sullen nemen.

4.

Het point wegens het veen door markenrichter en gecommiteerden niet afgedaen zijnde, soo worden markenrichter en gecommiteerden alnog geauthoriseert omtrent een provisionele schikkinge te maken om vervolgens door de goedsheeren te kunnen worden geaggrieert.

5.

Sullende verders het voorsch. gehandelde van markenrichter en gecommiteerden dat in een goedsheeren resolutie, voor soo verre alhier niet gealtereert is, word geconverteert hier over in het marke prothocoll worden geregisteert.

6.

Verders de lijste der aangegraven gronden door gecommiteerden geformeert, die almede hier dan sal worden geregisteert, word verstaen dat die aangravingen betaalt sullen worden, soo als tegens die lijst heeden op de kant genoteert is, sullende de betalinge moeten geschieden tegens naasten jaar aanstaande aan handen van de Heere markenrichter.

7.

En alsoo Arent Wassink sijn huis op de gemeente geset heft, sal hij daer voor pagt betalen van eenen gulden en vijftig, wordende wijders de vorige resolutie geinhareert en de gesworens gecontinueert.

Actum ut supra

Was getekent

A.v. Raesfelt

Arnold van Suchtelen AJz.

Gerh. ter Horst

J.C. Pothoff.

Ingevolge genomen resolutie van de goedsheren en eigen geerfdens der marke Elsen van den 20 Juny 1772 sijn op heeden de gecommiteerde goedsheeren neffens de gequalificeerde van den Heere markenrichter vergadert geweest op het erve Wolters in Elsen den **28 Mey 1773** om de poincten bij resolutie committariaal gemaakt, te examineren en soo van doenlijk af te doen.

1.

In den eersten plaats geexamineert zijnde de rekeninge van ontfangst en uitgave door den Heere markenrichter en Berent Reef gedaen, is de selve goet gevonden, geapprobeert en gesloten, blijkende dat de Heere markenrichter meerder ontvangen als uitgegeven heeft de so. van f 19-19-8, die in de eerste te doene rekeninge in ontfangst sal horen te brengen, blijvende de restanten tot voordeel van de marke.

2.

In opsigte van de gesustineerde aengravinge van Garrit Jan Reef omtrent de Schoolmeesters gaarden, de gecommiteerden nog met de resolutie van den 11 September 1764, nog van de rapporten der gesworens genoegsaem gebleken dese hebbende kunnen bekomen, word het tot een naaste holtink ter decitie van de gesamentlijke goedsheren en erfgenamen gereserveert.

3.

Geexamineerd zijnde de copers acte door Stam ingesonden wegens sijn gesustineerde recht van gedane aengravinge, word geresolveert dat hij sijn recht nader en beter sal moeten aantonen aan gecommiteerden en markenrichter sulx binnen de tijd van een maand, wordende bij examinatie van dien die gront getaxeert op 50 guldens.

4.

De gesworen boermannen hun rekeninge angaat overgegeven hebbende, soo worden deselve serieus gerecommandeert om die binnen 14 dagen aan de gequalificeerden van den Heere markenrichter over te geven.

5.

In opsigte van het misbruik van het Veen souden de ondergetekenden wel inclineren tot een generale verdelinge, dog terwijl sulx oculaire inspectie vereyscht of het selve gevoegelijk geschieden kan, heeft men hierbij tot de naasten holtink als daar toe niet genoegsaem gequalificeert moeten ontwaren.

6.

Ten respecte van het beswaer der gesworens wegens gedane betalinge der personeele middelen voor eenige onvermoogenden, is geresolveert dat haar voordien, tans uit consideratie met de eerst inkomende marke penn. te gegeven worden een so. van hondert en dertig guldens, aldus geresolveert op dag en plaats als boven.

Was getekent

J.C. Pothoff

F.A. van Ittersum

Gerh. ter Horst.

Rekeninge van aengravinge gedaan in de marke Elsen en opgenomen den 7 July 1772 ten overstaan van gesworens en boermannen door de Heere Baron van Ittersum als rentmeester van Sipculo en Albergen, den secretaris ter Horst en secr. J.C. Pothoff als daartoe gecommiteerden.

in Elsen

No 1.

Gerrit Jan Reef word gesommeert agter de gaarden van de Schoolmeester, groot een halve dag werk groen grond, meerder aangegraven te hebben, als bij marken resolutie toegestaan was.

No 2.

Gerrit Jan Reef sijn huis voor de mestvaalt binnen gemaakt een brinkjen, maer terwijl daarbij niemant schadden of gebruik van heeft verstaen dat hij daertegen de kromte of draay van sijn gaarden sal afsnijten en aan de weg nog omdat deselve aldaar wat te nauw is.

No idem.

Hendrik Bloemers een nieuw slootjen bij sijn gaarden.

No 3.

Assink agter de Slagen een nieuwe tuinrichtinge gemaakt word getaxeert op f 6-.

No 4.

Hendr. Wassink agter de Slagen een nieuwe tuinrichtinge heeft die uitgemodderd word ongeveer waarde geschat f 6-.

No 5.

Willemsen aan de Slagen aangegraven worde gesegt waard te sijn 10 gld.

No 6.

Ooms aangegraven naast sijn gaarden een hoekje groengront waart 15 gld.

No 7.

Deselve wilde nog wel een hoekje groengront daar bij aangraven, het welke zoude worden toegestaan, indien de Heere van Elsen sulx permitteere als gehouden zijnde weder ter selve 10 treden breed gevonden en moet op het einde aan de kant van Haikers doorlopen om die in sijn drift niet te beletten waartoe bakens gestoken zijn, wordende dat hoekje indien aan hem vergunt wordt getaxeert op 10 gld.

No 8.

Bergman consolideert het ingemodderde veen met sijn land die ingevolge conditien van verkopinge gemeen moeten blijven, is nu nog van geen grote waarde.

No 9.

Gerrit Jan Reef het huis van Kijfhorst op de gemeente voor het grootste gedeelte gront en aldaar aangegraven ongeveer drie schepel.

In het midden goede gront wordt thans getaxeert op 34 gld.

No 10.

Assink aan de mathe ongeveer een schepel groengront.

Nb volgens zeggen soude in dat gedeelte een veen aangegraven geweest zijn, door de heren van het Wegdam dit erve van de provincie aangekocht heeft, ook wierde er gesegt dat die het soude betaalt hebben.

No 11.

Wassink het huis van Berent Reinds op de gemeente voor het grootste gedeelte aangegraven ruim een schepel veltgront, word getaxeert op 16 gld.

No 12.

Antony Koenderink alias Hutten Teunis aangegraven een streepke betlgront en een stukse groengront beyde seer sleght, samen groot plus minus 3 schepel, worden getaxeert op 20 gld.

No 13.

Teemker verkogt een hoekje veltgront bij sijn land groot ongeveer een schepel, word waardig geschat 50 gld.

No 14.

Stege Harmen een tuinrichting, word op sijn hoogste waardig geoordeelt 3 gld.

No 15.

Derk Letink de schoppen op de gemeente door Berent Reef word gesegd dat hier aan den gaarden iets aengesmeten is, sonder te willen anwijzen hoe verre, Derk Letink segt dat er wel iets aangegraven, dog dat het meer 40 jaren geleden is, sijnde vervolgens door Reef gesegt dat het aangegraven is van het huis van Derk Letink dat met een gebint op de

gemeente soude staan tot op het huis daar naast, wordende die aengravinge groot geschat met de gront waarop de schoppe geset is omtrent twee spint.

Dit word geinhareert door de gesamentlijke goedsheren.

No 16.

De weduwe Derk Haykers het huysje op de gemeente, deese is oud en zeer arm, zijnde haer daarom een hoekje van de gemeente op de horst tegen hare huysje over aangeweesen, dat zijne tijd harer levens gebruiken zal, dog het welke nae haar doot weder voor de gemeente moet blijven liggen.

No 17.

Engbert Koekoek van de gemeente aangegraven een klein dagwerk groengront en 3 schepel velt gront.

N.b. deese geen mogt hebbende het selve aan te kopen, behoorde op pagt gestelt te worden gelijk mede Hendertink en Trinen Lambert om dus den eygendom voor de gemeente te bewaren, die wort tot de naaste holtink gereserveert.

No 18.

Ritman voor twee spint bevonden een spits hoekje velt gront, dat hem nu aangeweesen is en samen getaxeerd word op agt guldens.

No 19.

Bij Molenkolk eigenaar de Heere professor Ruckersfelde aangegraven 2 spint.

No 20.

Het Kruiders plaatsjen erfgenamen gront, word waardig geschat 200 gld.

No 21.

De Oude Molenkolk aangegraven omtrent twee mudde land velt gront, moet voor gemeente blijven en pagt betalen eerstkomende ses jaren geremitteert worden.

No 22.

Het plaatsje van Lucas Sentman soude voormaels getaxeert zijn op 150 gld, dit word op approbatie van de erfgenamen en goetsheren getaxeert op 300 gld te betalen nae doode van de wed. Sentman sullende dan ook weer in eigendom overgaan.

No 23.

De secretaris ter Horst wilde nog wel van de gemeente aankopen een hoek velt gront gelegen tusschen het plaatsjen van voorschr. Lucas Sentman en Huyskes groot twee mudde gront, word provisioneel van afgesien.

No 24.

Megelink versoekt aen zijn gaarden te hebben een hoekjen groen gront waarop twee telgen staan gehorende aan zijn erve omtrent een spint landt groot.

Dese kan niet geleden worden mitsdien de buren er tegen zijn.

No 25.

Noordenberg of onder Tioonk aangegraven zijn geheele plaatsjen groot ongeveer een mudde lands, deese moet pagt betalen.

No 26.

Nog een marken stuk lands wordende gebruikt door Hegeman.

No 27.

Rosink buiten de beyde posten die van te voren reets getaxeert zijn, dog denkelyk niet betaalt, aangegraven 1½ spint lands bij Koerbelt, word getaxeert op 6 gld.

op de Borkel

No 28.

Stam aangegraven ruim 4 schepel veltgront, soo deese in de tijd van een maandt sijn recht niet beter en nader aentoont, word de gront getaxeert op 50 gld.

No 29.

Trekop aangegraven twee spint land veltgront, word getaxeert op 8 gld.

No 30.

Sprikkelman een tuinrichtinge veltgront ongeveer in het geheel een spint lands, word getaxeert op 4 gld.

No 31.

Franter of Willem Schole Gerrit de geheele plaats erfgenamen gront groot 6 schepel gesaay, moet pagt betalen.

No 32.

Vikker Willem van een kampje groot 3 schepel, erfgenamen gront blijven.

No 33.

Velthuysken 1 spint veltgront aangegraven getaxeert op 4 gld.

No 34.

De Witten van nieuws aangegraven ses spint velt gront, word gesegt de geheele plaats erfgenamen gront te zijn, moet pagt betalen.

No 35.

De Knippen gebruikt van de Elsener gemeente erfgenamen gront waarvan jaarlijks drie gulden betaalt, is ongeveer 12 schepel, betaalt nu agt gulden.

No 36.

Bij Schreurs gaarden ligt en hoekje gront tusschen het land en den dijk van de Heer van Elsen, is sedert lange jaren met peppel bomen en ander hout beplant, gehorende denkelyk aan welgamelte Heer van Elsen, zijnde er egter voor het eene einde nog geen sloot gemaakt.

Aldus getaxeert op het erve Wolters in Elsen den 28 Mey 1773.

Was getekent

F.A. van Suchtelen

J.C. Pothoff

Gerh. ter Horst.

Ontfangst van de Heer Baron van Raesfelt toe Elsen in qualiteit als markenrichter van die boerschap wegens geprovisioneerde pand ende verkogte veengronden.

No 1. 1762 den 11 November Bergman bet.	f 21-
No 2. den 8 October Hendr. de Wilde bet.	f 6-6
No 3. den 9 November Jannes de Wilde bet. met de opstuiwers	f 7-14
No 4. den 16 October Willem de Wilde bet.	f 7-7
No 5. den 16 October Willem de Wilde bet.	f 7-3
No 6. den 26 October betaalt door Willem de Wilde	f 4-4
No 7. den 31 October heeft Gradus Schuitemaker betaalt	f 19-19
No 8. den 21 October heeft Willem Langenhof betaalt	f 6-6
No 9. den 30 October Gerrit Borgerink betaalt	f 8-8
No 10. den 30 October Reint Esendam betaalt	f 20-9
No 11. den 28 October door Gerrit Branders betaalt	f 31-10
No 12. den 28 October heeft Jan Branders betaalt	f 12-13
No 13. den 28 October Jan Branders betaalt	f 8-8
No 14. den 30 October heeft Jan Kolhoop betaalt	f 8-8
No 15. den 31 October betaalt	f 13-17
No 16. den 31 October betaalt	f 22-6
No 17. den 30 October heeft Hendrik Muller betaalt	f 26-5
No 18. den 30 October door Jan Kempers betaalt	f 10-
No 19. den 31 October heeft Hendrik ter Stege betaalt	f 5-10

No 20. den 31 October betaalt	f 10-10
No 21. betaalt	f 14-19
No 22. den 31 October betaalt	f 35-19
No 23. den 31 October heeft Jan Gerritsen Esendam betaalt welk perceel door Bergman aan hem overgelaten is onder conditien	f 22-6
No 24. den 19 November betaalt	f 5-10
No 25 en No 26. den 9 Januari 1763 deese beyde percelen betaalt door Gerrit	f 9-18
No 27. den 26 October betaalt door Gradus van Nes	f 6-6
No 28. den 18 December	f 8-16
No 29. Hendrik Kempers den 19 October betaalt	f 11-8
No 30. koper Jan Herm ter Stege voor f 5-10, doch heeft nog niet betaalt	
No 31. den 19 November met den opstuivers voldaan	f 22-
No 32. door Gerrit Hasseler betaalt	f 5-5
No 33. den 11 November Lucas Lubbers betaalt	f 5-10
No 34. den 28 October betaalt door Lucas Swiers	f 5-5
No 35. den 31 October heeft Hendr. Bulner betaalt	f 10-10
No 36. den 30 October Hendr. Hagedoorn betaalt	f 5-5
No 37. koper Gerrit de Wilde den 19 November betaalt	f 4-8
No 38. den 9 November heeft Hendr. Roeters betaalt	f 7-7
No 39. 1762 den 28 October betaalt Hendr. de Wilde	f 5-15
No 40. den 30 October Jan Kolhoop betaalt	f 19-3
No 41. den 29 December van Jan Ruschen op rekeninge ontvangen f 15- en 1763 den 20 December het restant betaalt f 12-10	f 27-10
No 42. den 29 November betaalt	f 14-
No 43. den 30 October Egbert Velthuis betaalt	f 10-10
No 44. den 30 October Jan de Wilde betaalt	f 5-5
No 45. den 30 October heeft Brander Harmen betaalt	f 1-5
No 46. den 4 November heeft Berent ter Hofstee betaalt	f 2-13
No 47. den 2 November Jan Teemker bet.	f 1-1
No 48. den 2 Nov. Gerrit Willemsen betaalt, overgelaten aan Hendr. Lucas	f -18
No 49. den 30 October heeft Hendr. Katteler betaalt	f 2-7
No 50. den 1 November Hendr. Lucas betaalt	f 3-8
No 51. den 30 October Gerrit Hagedoorn betaalt	f 7-7
No 52. den 30 October heeft Gerrit Esendam betaalt	f 5-5
No 53. den 30 October heeft Jan Reinds Esendam betaalt	f 8-13
No 54. den 18 betaalt	f 3-13

bedraagt dus de ontfangst van het veen ----- f 556-2-8
buiten de aangegraven gronden en de veendijk waarvan den ontfangst hier agter volgt.

Rekeninge van den ontfangst en gedane aangegraven gronden soo door de gesworen boermannen van Elsen op approbatie verkogt zijn en welke verkoop den 12 October 1762 door de presente goedsheren geaprobeert is.

Een veendijk komende van de kant van Enter voor seventig gld door de boermannen verkogt aan Hendr. Muller f 70-

1762 den 13 November van Hendr. Muller ontfangen 70 gld voor bovengemelte veendijk.

No 1 de aangegraven gront van Herman in verkoop voor f 100-

1763 november betaalt f 100-

No 2 de aangegraven gront van Rotman getaxeert en verkogt voor f 20-

1767 Rotman betaalt f 20-

No 3 Nijsink getaxeert op f 5-
 No 4 Roesink getaxeert op f 45-
 No 5 Rijtman op f 15-
 No 6 Plas Jan op f 32-
 1762 den 9 December betaalt f 32-
 No 7 Husken op f 5-
 No 8 Arent in het Broek getaxeert op f 10-
 1762 den 16 November Arent in het Broek betaalt f 10-
 Totaal f 232-
 Komt hierbij de ontfangst van de veengronden ad f 566-2-8

 Bedragende dus de gehele ontfangst f 798-2-8

Volgende ontfangst soo Berent Reef aan den Heer markenrichter gedaan heeft.
 Ontfangst soo Berent Reef aan de Heere markenrichter wegens gemeene marken pand van
 Elsen gedaan is.

van Kolhoop ontfangen	f 75
nog van Kolhoop	f 20
van Plas Jan	f 25
van Teemker in het Broek	f 37
van de Meyer	f 10
van de weduwe Koenderink	f 10
van de weduwe Koenderink	f 13-19
	-----
	f 194-19

Hiertegens door hem uitgegeven als volgt:

Tot reparatie van de jare 1756 aan der kerk en toorn van Rijssen en de dominus betaald	f 146-17
voor de kerkhof bet.	f 10-5
voor een holle boome die is gekocht om een watergoot van te maken	f 5-10
voor onkosten van de scholte daar van betaalt	f 5-10
voor twee ... scholte betaalt	f 2-8
voor verteringe in verscheyde reysen an die scholte betaalt	f 1-10
voor de ontfangst en uitgave der bovenbedoelden f 194-19 ad 5 percent	f 9-15
	-----
	f 181-15

Soo blijft dat den Heere markenrichter meer ontfangen als uitgave heeft f 13-4

Memorie van gedane uitgaven van den Heer markenrichter voor de marke Elsen.
 1763.

Den 13 November aan Jan Dikkers betaalt een obligatie en rekeninge groot	f 210
In de maand november aan Waender Wissink betaald een obligatie groot	f 100
1764.	
Den 8 January voor reparatie aan de kerk van Rijssen betaalt het aandeel van Elsen	f 89-10
Den 28 April aan de schoolmeester van Elsen Hendr. Beumers voor oncosten en de classis wegens de nieuwe beroepene predicant te Rijssen betaalt	f 44-14
Den 19 Mey aan Dr. Pothoff voor oncosten en paardehuur wegens den verkopinge der veene gronden	f 10-13

1768.	
Voor reparatie aan de kerk van Rijssen betaalt	f 142-10
1772.	
Aan de secretaris ter Horst	f 50
diezelve betaalt	f 24
1773.	
Den 15 Febr. aan de hr. secretaris ter Horst betaalt	f 50
Hier moet bij voor ontfangst en intellinge der pand f 198 als bij de ontfangsten bleek ingevolge marken resolutie ad 5 percent bedraagt	f 39-18

Dus bedraagt de gehele uitgave	f 761-9
De gehele ontfangst bedraagt	f 798-2-8

Soo blijkt dat de Heere markenrichter minder uitgegeven als ontfangen heeft	f 36-13-8

Nadat door de gecommiteerde goetsheeren de rekeninge van ontfangst en uitgave soo door den Heer markenrichter selve als Berent Reef gedaan, geexaminteert waren, soo sijn de selve goed bevonden en mitsdesen gesloten, blijkende dat de Heere markenrichter meerder in die beyde rekeninge ontfangen als uitgegeven heeft de somma van f 49-17-8, welke zijn HWgeb. Gestr. in des selves eerste te doene rekeninge in ontfangst sal gelieven te brengen.

Actum op het erve Wolters in Elsen.

den 28 Mey 1773.

Was getekent

F.A. van Ittersum als gecommiteerde

J.C. Pothoff

Gerh. ter Horst als gecommitt.

Ingevolge publicatie van den 2 en 9 November deeses jaars 1777 holtink gehouden op het erve Wolters in Elsen den **13 November 1777**.

Coram sijn Hoogwelgeboren Gestr. den Heere A. Baron van Raesfelt Heere van Elsen Landdrost van Haexbergen en Diepenheim en markenrichter.

Assess. De secretaris ter Horst

Derk Aelberink

Zijnde verders erschienen de volgende goetsheren en erfgenamen, dr. J.C. Pothoff namens Bloemelink, Rotman, Jan Mensink, Gerrit Wissink, Lenfert, de Meyer, Roesink, Megelink, Arent Wassink op Aaftink en meer anderen.

1.

In de eerste plaats tot de aanstellinge van een nieuwe schoolmeester alhier, alsoo de oude overleden is, getreden zijnde is daartoe met eenparigheid van stemmen aangestelt de persoon van Gerrit Jan Beumers, wordende dr. J.C. Pothoff gequalificeert om deese nieuwe aangestelde schoolmeester uit naam van bovengemelte goetsheren en erfgenamen een acte van aanstellinge te geven met meldinge dat hij aangestelt is op die voet en dat tractement als van ouds.

2.

Verders door Hendr. Sendtman een request gepresenteert zijnde, waarbij hij voordraagt daar bij zijn plaats van de goetsheren te hoog gekogt heeft en dat hetselve door een ander gekogt wordende, hij verder soude worden versoekende dat den Heere markenrichter en verdere goetsheren mogten goetvinden om den coopsom te verminderen, is na deliberatie goet gevonden dat hij in plaats van 560 gld de coopsom sal kunnen betalen met den som van 500 gld.

3.

Door de gesworens zijnde voorgedragen dat zij nieuwe palen bij langs de scheidende der verkogte hoekjes veen onbekenden van Enter geset hadden, dat om een rechte linie te krijgen hier en daar een streepje onverkogt veen is blijven leggen, dat sij op approbatie van de goetsheren die hoekjes of streepjes aan Jannes de Wilde verkogt hadden voor de som van 14 gld om deselve uit te modderen en dat de laaste modder of turf op de gemeente van Elsen tot dat se droog was mogen setten, is nae deliberatie goetgevonden om eindelijk een einde van de disputen met die van Enter te krijgen, die verkopinge op conditie voorschr. te accorderen, soo als geaccordeert en geaprobeert wordt mits deesen.

4.

Door de Heere markenrichter zijnde voorgedragen dat aan de zijde van Rijssen is gelegen een stuk uitgegraven veen, die nu ligt met gaten en kuilen gevende in consideratie of het wel en goet was, dat dat uitgegraven veen bij akkers ten voordeele van de goetsheeren en erfgenamen voor de tijd van ses jaren verpagt wierden, waardoor dat veen weder effen en tot meerder nut van de marke soude weesen, is nae deliberatie en overweginge goetgevonden en geresolveert dat het halve uitgegraven veen bij provisie in akkers ten eersten sal opgedeeld worden, vervolgens publicq voor de tijd van ses jaren om uit te sajen te verpagten, waartoe de gesworens worden geauthoriseert en den Heere markenrichter versogt die verpagtinge te doen, dog soo de Heer markenrichter en gesworens mogten oordeelen, dat het 6 st was dat dat gehele uitgegraven veen op eene tijd tot voordeel van de marke konde verpagt worden, wordt aan de selve de vrijheyd gegeven om sulx alsdan bij de verpagtinge te doen of nae bevindinge niet te doen.

5.

Geproduceert zijnde een verdelinge van het veen, soo wordt deselve geaprobeert en sal deselve in het markenboek worden geinhareert, wordende dus mede geaprobeert met die clause dat de gesworens daar gestelt hebben.

Fiat insertio

No 1	Bloemers	24 treeden
No 2	Hendertink	24
No 3	Assink	24
No 4	Bergman ½ ware	12
No 5	Wissink	24
No 6	Schreurs kater	6
No 7	Haykers	24
No 8	Aelbertink	24
No 9	Effink	12
No 37	Oonk	12
No 10	Eeftink	24
No 11	Boesink	24
No 12	Huiskes kate	6
No 13	Meyer	24
No 14	Wolters	24
No 15	Sendink	24
No 16	Lonink	24
No 17	Tedenbrink	24
No 18	Aeftink	24
No 19	Mollenkolk kate	6
No 20	Hegeman	24
No 21	Lenfert	24

No 22 Bolink op den Borkel	12
No 23 Hutteman een kater	6
No 24 Wilmes	12
No 25 Nijsink	24
No 26 Megelink	24
No 27 Borkent	12
No 28 Tjooonk	24
No 29 Ooms en Plas Jan	12
No 30 Wassink	24
No 31 Roesink	24
No 32 Groot Letink	24
No 33 Klein Letink	12
No 34 Jan Mensink	24
No 35 Swoferink	24
No 36 Wilgerink	24
No 38 Harmen Mensink	24
No 39 Rotman	24
No 40 Ooink	24
No 41 Reef ½ ware	12
No 42 de Havesate Elsen een dubbelt waar	48
No 43 Weerdes kater	6
No 44 Schottelink een kater	6
No 45 Kolhoop	24

Dese heeft met Harmen Mensink zijn waar omgebuit of verruult.

Kunnende verders een ieder gewaarde het veen als het is uitgestoken en uitgemodderd, maar alsoo er nog onverdeelt veen is, soo sal niemant verder moge graven als hem is aangewezenen uitgetred is, waertoe palen sullen geslagen worden, ook sullen de dijken tot gemeen gebruik moeten blijven, soo die deselve hetzij door wie dan ook benadeelt, hetzij door aangraven als anders worden en soo iemant hiertegens mogten handelen, hetzij door in het onverdeelde veen te graven, het is om de dijken te benadelen, soo sal de contraventeur of contraventeurs ieder verbeurt hebbende boete van 5 goudgulden, half ten profijte van de marke en half ten profijte van de gesworens.

6.

Den Heere markenrichter hebbende doen voorleesen een missive waarbij gemelt word dat Jannes Wolters bij sijn maath in het Elsenerbroek waarop Kiefhorst woont gaarne een hoekje veltgront wilde hebben, sijnde groot min of meer een en een half schepel, zijnde slegte veltgront, hetwelke waardig geschat wordt een en twintig gulden en dat er dan nog een klein streepje tegen de Heere markenrichter zijn land en dat hoekje vooral niet grooter als een spint land bleef liggen, dat daar den Heere markenrichter nemen wilde bij zijn land, mits daar voor betalende een ducaat ad f 5-5 welke beyde poincten geaccordeert worden.

7.

Idem Teemker in het Broek hadt een tree rigtinge gemaakt en wilde gaarne nog een tree of vier hebben om sijn schoppen te vergroten, hetwelke toegestaan word, mits deesen wordt de weg, die eenigsints verlegt moet worden door hem soo hoog en groter gemaakt wordt, dat die door de Heer markenrichter en gesworens goedgekeurt wordt en hij dan ten profite van de marke voor een ander betale een en twintig gulden.

8.

Alsoo er voormaals een hoekje gront aan de weduwe Derk Haykers in het Broek toegestaan was om de tijd hares levens te gebruiken, dog de selve overleden zijnde, is het gelaaten aan

Gerrit Freriks die aan de dogter van gemelde weduwe getrouwt is, toegestaan bij provisie voor de tijd van twalef jaren mits behoorlijk daarvoor als pagt betalende twee guldens. En zijnde nog op de marke posten, dat er geerdingen geschieden, daar tegens de marken resolutie zijn strijdende ende boodschappen der marke van den ingesetenen van het Elsenerbroek bestellen, wordende hij dus daartoe aangestelt, mits doende den gewone marken eed en sig gedragende als een goet marken boode en oppasser verschuldigt is, sullende het anders door Heere markenrichter vrij staan hem de facto af te nemen en het verpagte land soo te ontnemen, soo sig aan de tijd van twaalf jaren te binden.

Aldus gedaan op dag en plaats als boven.

Was getekent

A.v. Raesfelt

Gerh. ter Horst

J.C. Pothoff namens Bloemelink

Arent Wassink

Gerrit Wassink.

Ingevolge publicatie van den 30 September en 1sten October te Rijssen gepubliceert op heeden den **10 October 1792** holtink gehouden op het erve Wolters in Elsen.

Coram Zijn HWGeb. Gestr. den Heer Baron van Raesfelt Heer van Elsen en markenrichter.

Assess. Den Heer Baron van Palland tot Egede rentmr. van Sipculo en Albergen.

De secretaris ter Horst.

Zijnde verders erschienen Jan Alberink, Derk Alberink, Jan Wassink op Klein Wassink, Hendr. Rotman, Harmen Boesink, Tedenbrink, Megelink, Gerrit Molenkolk, Marten Kolhoop, de Meyer en meer anderen.

1.

Nadat de vorige resolutien geresolveert en gelesen waren, worden deselve geinhareert.

En dan overgegaan zijnde tot rekeninge van ontfangst en uitgave soo is deselve geexamineert conform bevonden en gesloten, blijkende daar uit, dat de ontfangst bedraegt f 1141-0-0 en dat er na aftrek van de uitgave meerder ontfangen als uitgegeven is f 19-0-10, zullende deeze rekeningen vervolgens in het markenboek worden geprothocolleert.

2.

Bevonden zijnde dat wegens onvermogen van verscheyden ingesetenen in markelijke schulden bij de ontvanger geraakt is, is geresolveert om eindelijk eens deselve buitenschulden te krijgen, eenige gemeene gronden ten minste schade der boerschap te verkopen, wordende den Heere markenrichter en Hr. advoc. ter Horst versogt en gequalificeert onder de gesworens die gronden uit te zien, te taxeren en dan finaal te verkopen.

3.

Voorgedragen zijnde dat de ongewaarden door het steken van schadden en plaggen de markengrond zeer bederven, is geresolveert dat geene der ongewaarden plaggen of schadden sullen mogen steken ter plaatse daar de ingesetenen gewoon sijn hunne beesten te weyden op een boete van 5 goudguldens voor de eerste keer, wordende de gesworens gelast daar op exact te vrijleren en de breuk valligen datelijk aan den Heere markenrichter op te geven, zoo zij daar in nalatig sijn selves die boete te zullen verbeuren.

4.

Vervolgens is geresolveert dat niemand der ingesetenen, hij zij wie hij zij, geen vreemde buiten de marke in het veen laten turf modderen op poene van 25 ggld, zoo bij die geene die het permitteert verbeuren, als bij die geene die het doet, wordende de gesworens gelast daar op exacte oppassing te doen en de contraventeurs datelijk aan den Heere markenrichter aan te geven.

5.

Wordende wijders geresolveert dat de aangravinge als gevolge voorgem. resolutie hare schapen zullen moeten afschaffen op een boete van 5 ggld., waarop de gesworens deese sullen passen.

Aldus geresolveert op dag en plaats als boven.

Was getekent

A.v. Raesfelt

F.T. van Pallandt

J.A. ter Horst

Arent Wassen op Klin Afftink

Volgt de rekeninge van ontfangst en uitgave.

Fiat insertio

Ontfangst der penningen voor de marke van Elsen geprovenieert uit de aangegraven en ingevolge marke resolutie van den 7 July 1772 verkogte gemene gronden.

1773 den 9 Juny van Hendricus Dijkmans of Kruiders voor de coopspenn. van zijne aangekogte en uyt de gemeente aangegraven plaatsjen ontfangen de so. van f 83-10-8

Door hem ingevolge ordre van den Heer Markenrichter aen secretaris ter Horst te Rijssen betaelt in mindering van 10 gld verschot voor het aendeel van Elsen wegens reparatie van de kerk te Rijssen f 100-0-0

Deselve aen de gesworens van Elsen gelangt tot betalinge der agterstandige verpondinge f 16-9-8

Dus f 200-0-0 f 200-0-0

1775 den 29 Jan betaelt Stege Harmen de gemaakte tuinrichting nr 14 f 43-0-0

Den 31 Jan. Teunis Koenderink of Hutten Teunis sijn aengegraven gront nr 12 f 60-0-0

Den 10 Febr. betaelt Velthuisken sijn aengegraven grond nr 33 f 4-0-0

Den 12 Febr. betaelt Sprikkelman sijn gemaakte tuinrichtinge nr 30 f 4-0-0

Den 26 Febr. betaelt Willemsen sijn aengegraven grond nr 3 f 18-0-0

1775 den 7 Maart betaalt Hendr. Wassink sijn gemaakte tuinrigtinge agter de Slagen f 6-

den 11 Maart betaalt Ooms voor sijn aangegraven grond f 25-

den 18 Maart betaalt Rotman sijn aangegraven grond f 18-

den 24 Maart betaalt Roesink van den nieuw aangegraven grond f 6-

1777 den 12 November betaalt Hendr. Sendman op sijn van de gemeente gekogte plaatsje f 260-3

den 13 dito betaalt Jannes Wolters de aangegraven grond bij Kijfhorst in het Elsener Broek met f 85-

den 19 November betaalt Teemker in het Elsener Broek sijn gemaakte kamp op den 13 November deeses jaars toegestaane tuin, als ook het een daar toegestaane hoekje grond tot vergoeding van sijn schoppe zullende betalen met f 21-

1778 den 18 Mey van Hendr. Sendman nae aftrek van de gulden insaate geld, de restante coopspenningen van sijn plaatsje f 238-17

1780 den 26 September van Hendr. Seine voor de marke Elsen ontfangen f 140 wegens den aankoop van het plaatsje van de oude Hendertink door de gesworens met consent voor de Heere markenrichter aen hem door deesen verkogt f 40-

1781 den 6 Juni wegens Neymeyer ontfangen f 10-10

dito voor Kippers f 9-10

dito voor Hendr. Lammers	f 4-
dito voor rekeninge van Gerrit Esendam	f 18-
dito voor rekeninge van Jan de Wilde	f 60-
	-----
	f 1141-
De geheele ontfangst bedraagt	f 1141-
gaat af de collecte en uittellinge	f 57-1
	-----
dus bedraagt de suivere ontfangst	f 1083-19
de uitgave daar en tegens	f 882-14-6
	-----
dus over	f 201-4-10
waar af gaat de rekeninge van den heer Pothoff	f 182-4
	-----
dus meerder ontfangen als uitgegeven	f 19-4-10

Bovenstaande rekeninge zij gesloten op den holtink in Elsen den 10 October 1792.

Volge de uitgave voor de marke Elsen.

1773 den 10 Juni aan den hr. secretaris ter Horst te Rijssen voor het aandeel van Elsen op rekeninge van desselvs verschot voor reparatie van de kerk van Rijssen, doen betalen door Hendrikus Dijkmans f 100-.

den 3 July door den selven aan de gesworens doen geven tot betalinge der verhuirte landerijen f 16-9-8.

den 3 dito aan Gerrit Vlierman voor geleverde steenen aan de kerkmuur te Rijssen f 7-7.

dito aan hr. Ruttick voor arbeidloon aan de kerk van Rijssen f 17-19.

den 14 December betale aan Jannes Wolters voor een Bentheimer steen aan de kerkmuur te Rijssen geemployeert f 2-15.

1774 den 5 Juni betale aan de hr. secretaris ter Horst het restant van de obligatie en restante interessen tot laste van de marke Elsen, zijnde die pand geemployeert tot reparatie van de kerk te Rijssen f 19-14.

1775 den 10 Maart betale aan de gesworens van Elsen f 150-.

1777 den 29 Juni door de gesworens Effink en Reef aan ter Horst laten betalen f 54-10.

aan de hr. Richter van Kedingen f 4-18-12.

nog aan de hr. Richter van Kedingen f 2-12-4.

aan Arent Aaftink betaalt f 12-10.

den 12 November aan de Heere markenrichter betaalt f 8-.

den 19 November betale aan Jannes Esendam of Teemker wegens het maken van een brugge f 34-

1778 den 15 Maart aan de gesworens Alberink en Wolters betaalt tot voldoeninge van de generale markenschrijver des gerichts Kedingen proc. Hulsken voor het aandeel van Elsen f 10-.

den 28 September laate door Jan Reef, die ik het geld gegeven heb, betalen aan de hr. Richter van Kedingen wegens verpond. van de vermiste landen f 8-12-10.

1781 aan de loodgieter Groen betaalt f 433-7.

Totaal f 882-14-6

Copia

Bekennen wij ondergeschreven boermannen verkogt te hebben aan Gerrit Jan Kukuk een huisje en een kampjen erfgenamen grond, zoo verre het de erfgenamen van Elsen aangaat, voor de somma van f 100 en veertig gulden, zegge honderd en veertig gulden, geleegen in het Elsener Broek in zijn bekende bepalingen en lengten met zijn oude en nieuwe recht en gerechtigheit, zoo als het lange jaren van Engbert Kukkoek en zijn overleden huisvrouwe is bewoont geweest, op approbatie van zijn Hoogwelgeboren Gestrenge Heer Mijn Heer A. Baron van Raesfelt markenrichter van Elsen Landdrost van Vollenhove.
Geschreven in Elsen den 4 Februarius anno 1788.

Was getekent

Jan Reef als geswooren

dit is het χ van Berent Sentman selves getrokken

Hendrick Wilgerink

Jannes Wolters sijn Y mark selves getrokken

verder stont

aengegeven inde 50e penning

den 5 Febr. 1788

was getekent

A. Barendsen richter

lager stont

van bovenstaanden koop den 50e penning voldaan met f 4-4

was getekent W. Hulsken

en eindelijk stont dit vorenstaande van deesen koop is door Gerrit Jan Kukuk voldaan

Jan Reef en Gerrit Effink

was getekent

Jan Reef

Gerrit Effink

voor copia J.C. Pothoff.

Op heden dato ondergeschreven bekennen wij goedsheren van Elssen met namen Jan Reef, Gerrit Effink, Willem Odink, Hendrik Wilgerink en Jan Mensink verkogt te hebben aan Jan Notteberg en sijn vrouw en derselver erfgenamen een gedeelte erfgenamen of gemeene grond, zijnde een gedeelte bequaam tot bouwland en een gedeelte tot hooyland gelegen met de zuid zijde aan den gemeenen weg en met het andere einde aan den kopers hooyland en met de noordzijde aan Jan Hobbelink sijn aangekogte grond, zo als hij denzelven datum ook heeft gekogt, zijnde nu nog vrij en alodiaal met sijn nieuwe regt en gerechtigheit, zo en als het in sijn bekende bepalingen en limiten in de Elsener marke gerigtes Kedingen kennelijk gelegen, bij en wel voor en somma van vierhonderd en veertig gulden, zegge f 440-, vrij geld.

Zullen alle lasten van deezen koop voor den koper sijn en de kooppenn. hebben in een egaale munten betaald worden ten laasten op Martini 1802, bij welke betalinge den koper het gekogte perceel na gedane betalinge onverhinderd zal mogen aantasten en tot hare provisie dier genieten en behandelen na sijn lusten en wel gevoelen.

In waarheid oorconde is dezen door verkopers getekend en hebben dezen koop voor alle evictie staan wagten en waren.

Actum Elsen den 20 Aug. 1802.

Hendrik Wilgerink

Berent Reef

Wyllem Oodink.

Op heden den 12 Juny 1805 bekennen wij ondergeteekenden goedsheren van Elsen met namen Berend Reef, Gerrit Effink, Willem Odink, Hendrik Wilgerink en Jan Mensink verkogt te hebben aan Jan Willems een hoekje groengrond ongeveer een dagwerk in de marke van Elsen gelegen tusschen het land van den koper en aan de andere zijde langs den Nieuwendijk, zijnde nu nog vrij en alodiaal met zijn nieuwe regt en geregtigheid zo als hetzelve in bekende bepalingen en limiten in voorm. marke in gericht's Kedingen kennelijk gelegen is en wel voor een somma van eenhonderd guldens, zegge f 100, vrij geld, zullende dus alle lasten na deesen koop voor den koper zijn. De betalinge van voornoemde koopspenningen moeten geschieden in een termijn en wel op den 25 May 1806 aan handen van verkoperen en bij onverhoopt van betaalinge als dan gehouden zal zijn van ieder gulden twee stuivers opgeld te moeten betaalen, ook zal den koper mede verplicht zijn niet meer van de dijk graaven, met zijn wegen moeten blijven en bij overtredinge van dien op eene boete van vijf en twintig gld, half ten profijte van de markenrigter en half ten profijte van de gezworens.

De verkoperen verbinden zig mede om dien koop altijd te zullen staan wagten en waren voor alle evictie en aanspraak als van regten.

Actum Goor ten dage en jare als boven.

Was get.

Berend Reef	Gerrit Effink	Wm. Odink
Jan Mensink	pro vera copia	H. Smits

Copia

Op heden den 5 January 1808 bekennen wij ondergetekende gezworenen van Elssen met name Gt. Effink, A. Wilgerink, J. Mensink, Wm. Odink en Bt. Reef, als daartoe gequalificeert, verkogt te hebben aan Jan Scholtelman en vrouw Janna Lodewijk woonagtig in de marke Elssen gericht's Kedingen, een kampjen bouwland groot ongeveer 6 schepel gelegen op de Borkel tusschen het land van Veldhuis en aan de marke van Markelo, voor een somma van eenhonderd negen en veertig guldens vrij geld, zegge f 149, waarvan de verkoperen bekennen reeds eenhonderd gulden ontfangen te hebben, alles met zijn lusten en lasten, regt en geregtigheden, zo en in dier voegen als het reeds eenen geruimen tijd door koperen in gebruik is geweest.

In waarheid oirconde hebben wij gezworenen van Elssen voornoemd dese getekend.

Actum Elssen ten dage en jare als boven.

was get.

Holtink gehouden op het erve Wolters in Elssen den **6 April 1808** in gevolge gedane publicatie op den 27 Maart en den 3 April 1808.

Verw. markenrichter H. Smits

Assess. Dr. J.A. ter Horst

J. Dijkers

Zijnde verders erscheenen de volgende goedsheeren en geerfdens als den Hoogwelgeb. gestr. Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt Heer van Elssen, Jan Aalbrink, Hendrik Eeftink, Hk. Teemker, Arend Wassink, Jan Wassink, Jan Boesink, Jan Meyers, Dr.J.A. ter Horst voor deszelvs moeder namens het erve Zendink en de katerstede Huiskes en voor hem zelven van het erve Zwoofers, Jan Niesink, Gr. Roesink, Arend Megelink, Jan Willems, Jan Hendr. Molenkolk, H. Rotman, Marten Kolhoop, Gr. Aaftink, Wm. Odink, Hk. Wilgerink, refererende verders aan het markenboek welke daar in de volle waar bevonden worden te hebben.

En is verders door de prasente leden tot markenrigter geelgeert in plaatse van wijlen deszelvs Heer vader den Hoogwelgeb. gestr. Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt Heer van Elssen. Vervolgens zijnde geresolveert dat niemant, hij zij wie hij zij, geene vreemden beesten der marke in het veen hoeft te laten zo anders op de boete van 25 ggl, zo bij de geene ter verbeuren die het toestaat, als bij de geene die het doet.

Zullende de gezwornen daar op exact moeten aan geven en de overtredders dadelijk aan den Heere markenrigter of deszelvs verwalter zullen moeten opgeven.

Ten opzigte van het weiden der schaapen is besloten, dat dezelve niet weder in het Broek zullen mogen gedreven worden als op den 1 Nov. tot den 20 April, zullende ten dien einde de nodige baken worden gesteld en die geene die buiten de baken zijne schaapen laat verder zal verbeurt hebben 5 ggl ten profijte zo als eerder in het markenboek is geinsereerd.

En zal mede niemant zig mogen verstaan schadden of branden steeken of te modderen in de Elsener gemeente op eene boete van 10 ggl voor de inheemschen en voor de uitheemschen op de boete van 25 ggl waarop de gezwornen en een ieder die daar belang bij heeft om haar bederf der gemeente voor te komen, zich keurig zullen moeten en dienen te laten.

Niemand zal, het zij volle gewaard of ongewaard, eenige plaggen te steken of maayen in de groengrond op de boete van 7 ggl telkens te verbeuren, dog egter zal hier over eene commissie benoemd worden bestaande in twee boermannen van weder zijden om een bepalinge te maken, hoe ver het zal toegestaan worden plaggen te steeken of te mayen.

Zullende de gecommiteerden hetzelve in ogenschijn moeten neemen, als mede twee onpartijdigen, die in cas van verschil, zulks zullen besluiten en welke commissie is aangesteld bestaande uit de volgende personen H. Wilgerink, Jan Mensink, Jan Meyers en Arend Megelink en tot onpartijdigen de Rigter Wm. Hulsken en de verw. markenrichter H. Smit, zijnde dese commissie mede belast om de baken te zetten.

Ook mag niemand in de wegen zand of klei halen ten einde het plantsoen niet te bederven of daar aan eenige schade toe te brengen en dat niet alleen de rij of vaarwegen, maar ook de wegen tot schaapen drift dienende, niet zullen benadeeld worden en benadeeld zijnde in vorigen staat gesteld worden; van die landen daar tot te voren aangeboud of aangegraven is, hetzelve aan den eigenaar zal weder komen waar over aan de gemelde commissie de occulaire inspectie zal nemen en het ten uitvoer brengen.

Aldus goedgevonden dato als boven.

Was get.

D.J.W.J. van Raesfelt   markenrigter

J.A. ter Horst

Jan Dijkers

H. Smit   verw. markenrigter.

Copia

Op heden den 3 July 1808 hebben wij ondergetekende gezwornen van Elssen verkogt aan Hendr. Evers wonende te Enter een hoekje veengrond gelegen in de markte Elssen agter den kamp van de wed. Bargmans voor eene somma van twaalf gulden waarvan de betaalinge moet geschieden heden over zeventien dagen en nadat het hoekje veengrond uitgemodderd of uitgeturft is, zal weder keren in privativen eigendom van de markte van Elssen zonder dat zijne erfgenaamen daar op naderhand eenige aanspraak zullen mogen hebben.

Zullende voormelde hoekje in den tijd van tien jaren moeten uitgemodderd of uitgeturft worden.

Was get.

Berend Rief

Hendr. Wilgerink

W. Odink
Jan Meyers
Jan Effink
H. Smits   verw. markenrigter.

Ingevolge gedane bekendmaking holtink gehouden op het erve Wolters in Elssen den **28 October 1808.**

Coram Den Hoog Welgeb. Gestr. Heere D.J.W.J. Baron van Raesfelt als markenrigter
Assess.   Dr. J.A. ter Horst
                  J. Dijkers

Zijnde verders de volgende goedsheeren en geerfdens erscheenen als Hendrik Rotman, Jan Niesman, Hendr. Reef, Gr. Assink, Dr. J.A. ter Horst mede namens zijn moeder.

1.

Voorgeslagen dat de markte van Elssen al nog met schulden belast is en om dan uit te spreken, is geresolveert dat er eenige gemeene gronden ten dien einde zullen verkogt worden als tusschen Hendr. Freriksen en den Zwartendijk, als mede agter het Woeste Slag, als ook een streepje agter Rotmans Slag en de markengrond die Stegeman onderhanden heeft. Zullende deze gronden publicq aan de meestbiedende verkogt worden door Heere markenrigter of zijn gequalificeerde en door de boermannen, wordende de betaling gesteld den eersten komende agt dagen na den verkoop en den wedertermijn 6 maand daar aanvolgende.

2.

Door de gecommiteerde goedsheeren overgegeven zijnde de rekening van ontfang en uitgave voor deese markte door de boermannen waar uit blijke dat er meerder is uitgegeven als ontfangen is eene somma van twee honderd ses en twintig gulden en een st., zegge f 226-1. Zullende de quitantien tot dese reekening specificerende door de boermannen aan den Heere markenrigter als ook de reekening worden ter hand gesteld en zullen de boermannen vervolgens alle jaar op den holtink reekening moeten doen van haare ontfang en uitgave.

3.

Is besloten dat den verw. markenrigter voor schrijven op den holtink en wat daar soo vereischt word, jaarlijks genieten zal op St. Martiny twee ducatons.

4.

Terwijl er menig maalen veele klagten komen over het hoeden van schaapen op een ander zijn grond, zal indien hij geen permissie van den eigenaar heeft, verbeurt hebben twee ducatons hebbende te verdeuren, zullende door den schutter daar opgepast worden en daar niet naders dadelijk aan gegeven en het steken van schadden door uit en inheemschen eene boete zo als bij de vorige resolutie gesteld is.

Aldus goedgevonden dato als boven.

was get.

D.J.W.J. van Raesfelt als markenrigter

J.A. ter Horst

J. Dijkers.

Holtink gehouden op het erve Wolters op heden den **7 van wiedemaand 1809** ingevolge publicatie van den 27 van bloeimaand jl.

Coram den Hoogwelgeb. Heer D.J.W.J. van Raesfelt markenrigter

Ass. A. Wilgerink

W. Odink

Verder erschienen de volgende goedsheeren en eigengeerfdens als Hk. Rotman, Jan Willems, G.J. Assink, Mannes Snijders, Hk. Teemker, Jan Hk. Meulenolk, J. Niesink, Gt. Aaftink, Arend Aaftink, J. Boesink, wed. Reef, wed. Aalberink, Gt. Bloemers, T. Bloemers, wed. Bargman, J. Wassink, Hendr. Evertink, Jan Meyers, Gt. Rietman en Berend Hendr. Plasman.

Volgens gedane reekeninge aan den Hr. markenrigter en boermannen is bevonden dat de marke nog schuldig bleef f 226-1

en is nog overgelegd volgens quit. f 3-19-8

dit te samen

f 230 - . -8

Wijders de reekening overgegeven door de boermannen over de jaare 1809

waaruit blijke de ontfang

f 133-

en de uitgave daarentegen

f 132-19

zoo minder uitgegeven als ontfangen

f - . - 1

Verder overgegaan zijnde wat de markte nog voor gelden nog tegoed heeft en is bevonden dat er dit jaar wegens verkogte gronden niets te ontfangen is, als allenig agterstallig weidegeld over 1809 van de volgende personen als:

Krommendam	f 1-10	Stege Harmen	f 4-10
------------	--------	--------------	--------

A. Boscher	f -15	Klein Kolhoop	f 3-10
------------	-------	---------------	--------

Notteberg	f 6-	A. ter Welle	f 1-
-----------	------	--------------	------

J. Koekoek of Lucht Jan	f 3-	Philipsborg	f 5-
-------------------------	------	-------------	------

Hutten Wolter	f 3-	Velthuisken	f 2-10
---------------	------	-------------	--------

wed. J. ten Hekhuis	f 3-	Nijmeyer	f 2-10
---------------------	------	----------	--------

J. Letink	f 4-10	Kap Jan	f 2-
-----------	--------	---------	------

Willemsen	f 2-	Borkent	f 2-10
-----------	------	---------	--------

Duis Roelof	f 1-10	J. van het Grote Veen	f 1-10
-------------	--------	-----------------------	--------

Klaas Berend	f 1-10		
--------------	--------	--	--

-----
f 26-15

-----
f 25-

dus samen f 51-15

Hier op door den Heer markenrigter is voorgesteld dat nu af aan en in het vervolg alle ongewaarden, dewelke op behoorlijke tijd het verschuldigde weidegeld niet betalen, haar het regt te ontnemen en voor het agterstallige te actioneren.

En is dit voorstel door eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

Jan Meulenolk draagt voor $\frac{1}{4}$ van een waar te willen leggen Hendr. Sandvoord.

Den Hr. markenrigter voor zig en de goedsheren gelijk mede de overige erfgenamen en eigengeerfdens een advis tot op een volgende holtink.

Door de boermannen voorgesteld zijnde om een schutter voor de gemeente van Elssen aan te stellen is door haar voorgedragen den persoon van Antony Lankkamp wonende in de boerschap Elssen en word dese persoon als schutter voor een jaar aangesteld en heeft vervolgens den gezwornen marke eed in handen van den Heer markenrichter afgelegd.

Wijders nog door den Heer markenrigter voorgeslagen om eenige gemeene markengronden te verkopen ten einde de markenschulden af te doen, stelt den Hr. markenrigter voor dat een gedeelte van de gemeene grond bij de Zwartendijk zoude worden verkogt, is besloten dat er een streep langs het land van Jan Hendr. Freriksen zal worden verkogt en door de presenten

geresolveert dat gem. streepje publicq verkogt zal worden als mede agter Rotmans Slag al het welke bij nadere publicatie zal bekend gemaakt moeten worden.

Aldus geresolveerd en besloten dato ut supra.

get.

D.J.W.J. van Raesfelt   markenrichter

A. Wilgerink

W. Odink.

Ingevolge gedane kerkenspraak holtink gehouden op het erve Wolters in Elssen den **22 Augustus 1810.**

Coram Den Hoog Welgeb. Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt markenrichter

Assess.   H. Wilgerink

                  Wm. Odink

Verders erschienen de volgende goedsheeren en eigengeerfdens de wed. Barchman, J.H. Molenkolk, J.H. Kempers, G.J. Assink, H. Boesink, J. Willems, wed. Reef, H. Smid voor zijn landheer, J.A. Niesink, J. Wassink, Gt. Rietmans, Hk. Teemker, J. Bloemers, J. Meyers, Hk. Rotman, A. Ribbers en Hk. Groot Kolhoop.

1.

Nadat het besluit van zijn Mijnheer de Koning van den 10 der Bloeimaand 1810 was voorgelezen is ingevolge den wet bij meerderheid der commissie benoemd bestaande in den Heer ter Horst, Hk. Wilgerink en Wm. Odink.

2.

Den verkoop in den maand Maart dezes jaars van een stukje weidegrond aan J. Tjoonks liggende bij zijn land aan den Zwartendijk voor eene somma van f 95 is door deze vergadering goedgekeurd en toegestaan.

3.

Voorgedragen dat het noodzakelijk is dat de brug in het Elsener Broek vernieuwd moet worden, gelast den Heer markenrichter de boermannen dat dezelve ten spoedigsten in een goeden staat moet worden gebracht.

4.

Verders is geresolveerd dat aan de ongewaarden die nog geen veen hebben, door de boermannen aan denzelven zal medegeedeeld worden.

5.

De wed. Berchmans verzoekt een streepje grond liggende agter haar land om hetzelfde te kopen, is besloten dit verzoek tot een nader of volgende holtink uit te stellen ten einde het verzoek toe te staan of verwerpen.

6.

Door den Heer markenrichter voorgeslagen zijnde ter verdere voorkominge van de grote (en allesints voor de markte nadelig) ongeregeldheden, zoo door de inheemschen van dezer markte als de uitheemschen gepleegd en nog dagelijks gepleegd word, met bij avonden en ontijden met het vee, zoo als beesten, paarden, schapen en ganzen in den Es en particuliere landen te weiden, als ook niet het steken van schadden en plaggen en het modderen van turf in de gemeente, om van nu af voortaan uit deze markte te benoemen vier schutters die gehouden en bevoegd zullen zijn hier op agt te geven en iemand hier en tegen de wetten en resolutien van deze marke handelen, de zodanigen zonder de minste oogluiking of verschoninge aan den Hr. markenrichter of deszelfs verwalter aan te geven, opdat dezen volgens de wetten kunnen geboet worden.

Zoo is gemelde voorslag door alle presente boeren goedgekeurd en wijders geresolveerd voor dezen jaar te benoemen tot schutters Aalbrink en G.J. Aalberink, Kluppels en Barchman over

welke alle jaare op de gewone jaarlijksen holtink twee zullen afgaan en door twee nieuwe gekozene vervangen worden, tot dat de geheele markte ieder huisgezin op zijn beurt een schutter zal gefouereert hebben, welke wederom vervolgens van de eersten tot den laatsten in welke acte dan ook bij besloten is, tot alle die geen die weigerachtig mogten zijn op zijn beurt schutter willen zijn, tenzij dat hij voldoende de redenen zouden kunnen inbrengen een boete zal moeten betalen van drie caroly gulden ten voordeele van de markte.

En is wijders goed gevonden te bepalen dat van ieder paard of koebeest dat in den Esgronden word te weiden, zal betaald worden een gulden en van een schaap des winters 6 stuivers en in de gewone tijd twee st., van ieder gans vier duiten en van het schadden steken, turf modderen zoals bij vorige resolutien is bepaald als volgt:

van het schadden steken voor de inheemsen 5 ggl.

en uitheemschen 25 ggl.

voor het turf modderen voor de inheemse 5 ggl.

en uitheemsen 25 ggl.

Van welke boetens de schutters even zoals de boermannen van al hetgeen zij zullen aanbrengen, zij zullen genieten de geregtelijke ontfangene halvescheid.

En worden de boermannen gelast van deze gewone resolutie per extract aan de nieuwe aangestelde schutters kennis te geven ten einde zig daar naar te gedragen.

Aldus geresolveert dato ut supra.

get.

D.J.W.J. van Raesfelt   markenrichter

H. Wilgerink

Wm. Odink.

Ingevolge gedane kerkensprake holtink gehouden op het erve Wolters te Elssen den **12 Juny 1811.**

Coram Den Hoogwelgeb. Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt markenrichter.

Assess.   H. Wilgerink

W. Odink.

Verder erschienen de volgende goedsheeren en eigen geerfdens als Teunis Bloemers, Gerrit Bloemers, Gerrit Rietman, Jan Niesink, Gerrit Jan Assink, Gerrit Roesink, Jan Hendrik Molenkolk, Jan Hendrik Kempers, Jan Wassink, Gerrit Barchman, Jan Sprockereef geerfd op Wolters, Hendrik Boesink, Hendrik Aalberink, Hendrik Evertink, Arend Megelink, Jan Meyers, Gerrit Jan Aalberink, J.H. Mensink, Arend Ribbers, Gerrit Aaftink, Hendrik Rotman, Marten Groot Kolhoop en Hendrik Teemker.

1.

De rekeningen van de boermannen afgehoord hebbende, mede die van den jare 1810, blijkt daaruit dat er meerder is uitgegeven als ontfangen de somma van twintig gulden en zeventien stuivers en agt penningen, welke voorn. som bij eene volgende rekening zal goed gedaan worden.

2.

Door den Heer markenrichter overgelegd rekeningen en quitantien waar uitkomte te geblijken dat zijn Hoogwelgeb. van deze marke is competerende f 48-5

en van het markenrichterschap 13 jaren 1/3 per jaar   f 26

-----

f 74-5

En den Heer markenrichter is mede nog competerende de zestien gulden en zestien stuivers volgens overgegeven rekening blijkende dus hier ook dat de markte nog schuldig blijft, hieronder begrepen het geen dat daar naast nog competerende zijnde, te samen een som van

zeshonderd een en dertig gulden agtien stuivers en agt penningen. Waarop door inkomsten is betaald de eerste termijn van zijn gekogte weidegrond de somma van een en dertig gulden en waaruit betaald is aan H. Smits de quitancie f 16-16
den heer Markenrichter op reekening f 14-4-

f 31

3.

Marten Kolhoop vraagt om een hoekje van de marke te kopen bij het Entersche veen, zijnde dit verzoek toegestaan mits dat het eerst zal getaxeerd worden en met palen gezet hoe groot het hoekje zijn zal.

4.

De vorige resolutie genomen aangaande de selve, soo word aangehouden en zijn op heden tot schutters voor dezen jaar aangesteld Gerrit Jan Assink en Jan Wolthuis en hebben dezen in handen van den markenrichter de gewone markeneed afgelegd.

Aldus geresolveerd dato ut supra.

getekend

D.J.W.J. van Raesfelt

H. Wilgerink

W. Odink.

In gevolge gedane kerkenspraak holtink gehouden op het erve Wolters in Elssen den **8 Juny 1815.**

Coram den Hoogwelgeb. Gestr. Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt

Assess. den Heer Jan ter Horst senior

H. Wilgerink.

Verder verschenen de volgende goedsheeren en eigen geerfdens te weeten Gerrit Berchman, Hendrik Vinkers, Mannes Snijders, Arend Omes, Gerrit Wassink, Hendrik Rotmans, Jan Aalberts, Wassink, Hendrik Wassink, Jan Bloemers, Willem Odink, Gerrit Hendrik Aalberink, Gerrit Jan Aalberink, Hendrik Evertink, Egbert Kempers, Hendrik Boesink, Gerrit Rietmans, Jan Sprockereef, Lammert Plasmans, Jan Hendrik Molenkolk, Albert Mensink, Hendrik Teemker, Harmannus Wassink, Gerrit Aaftink, Jan Niesink, Jan Meyers, Arend Megelink, Gerrit Roesink, Marten Groot Kolhoop, Derk ter Keurst.

1.

De rekening van de jaren 1811, 1812, 1813 en 1814 van de boermannen afgehoord, waaruit blijkt dat er meerder uitgegeven als ontvangen is een somma van agt en vijftig gulden en agtien stuivers, welke som bij een nader te doene rekening zal goed gedaan worden.

2.

Door de boermannen overgelegd een lijst der ongewaarden wegens uitdrift en turfgeld hetgene deselve nog debet zijn, is hier op door den Heer markenrichter aan de geerfdens geproponeert om de onwilligen daartoe te noodzaken, het welke met eenparigheid van stemmen is goed gevonden en den verwalter markenrichter geauthoriseerd om aan ieder debiteur een behoorlijke rekening ter hand te stellen tot betaling en welke betaling zal moeten geschieden in twee termijnen, waarvan den eersten termijn zal verschenen zijn op den eersten November aanstaande en den tweeden den tweeden January 1800 en zestien aan handen van den markenrichter.

3.

Vervolgens de lijst ingebragt wegens aangegraven markengronden:

Agter den Teemker aan de Schipbeek (*Nb bedoeld wordt de Regge*) veltgrond

getaxeert op

f 10-

Gerrit Jan Nijland 1 spind slegte veltgrond

f 12-

idem 1 spind lands tegen Dr. ter Horst	f 2-10
Wed. Notteberg slegte veldgrond groot ongeveer 2 spind lands	f 8-
Truitmans idem groot ongeveer drie spind lands	f 15-
Willem Odink een hoekje veldgrond	f 6-
Rotman bij H. Schipvoort een nieuwen graven 1½ spind lands samen	f 4-
Hendrik Boezink een schepel veldgrond	f 10-
Gerrit Rietmans een nieuwe sloot	f 1-10
Jan Hendrik Koelmans onder Harke ongeveer 1½ schepel veldgrond	f 15-
H. Vinkers agter zijn land een nieuwe sloot ongeveer een spind veldgrond	f 2-
De wed. Barchman ongeveer 6 schepel slegte veldgrond	f 180-
	-----
	f 206-

Welke som van tweehonderd en zes guldens ieder voor zijn aandeel moeten betaald worden op den eersten Mei 1800 en zestien aan de boermannen en die geen die daar van in gebreke blijft zal zijn aangemaakte wederom gelast worden en word een ieder uitdrukkelijk verboden gene gronden meer aan te maken, ten zij hij daartoe de nodige permissie van den Heer markenrichter en gezamentlijke goedsheren en eigen geerfdens verkregen hebben.

3. (!)

Wijders voorgedragen zijnde dat het veen te Elsen en Enter gespoolgeert word en om zulks tegen te gaan, is goed gevonden en verstaan dat er lijn zal getrokken worden en alzo een verdeling maken naar mate hij gewaard is, zullende doortie ene commissie worden benoemd welke zal bestaan uit de verwalter markenrigter, Berend Reef, Arend Bloemendaal, Jan Meyers, Hendrik Wilgerink, Willem Odink, Hendrik Rotman en zal ieder na rato zijn aandeel is, daartoe de gemaakte kosten moeten betalen, zullende ieder ingezetene na rato zijn regt in de verdeeling deel hebben en word hierbij bepaald dat ieder zal moeten zorgen dat er op zijne naaste verder in het veen turf gemaakt word en dit ... bevonden wordende zal hij in de boete vervallen zijn van tien goudguldens waar van de eene helfte ten voordeel van de markte en de andere helfte ten profijte van den armen zijn, zullende het egter ieder vrijstaan om zijn toegevallen daer te mogen verkopen onder dit mito aan geene uitheemschen de turf laten modderen of maken, zal die geene die zulks doet in de voorzeide boete vervallen.

4.

Den Heer van der Wijck tot Stoevelaar aenzook gedaan hebbende om nieuwe laken tusschen Harke en Elssen op te rigten en is hier in toegestaan wordende tot de commissie benoemd de Verwalter Markenrigter, H. Wilgerink, Berend Reef, Willem Odink, Hendrik Boezink en Jan Hendrik Meulenolk.

5.

En is wijders door het overlijden van Jan Mensink en Gerrit Effink als gewesen boermannen van Elsen daarvoor in plaats gesteld op voordragt van den Heer markenrigter Garrit Mensink en Hendrik van Dalen, welke in handen van den Heer markenrigter den eed hebben afgelegd.

6.

Nog is besloten om de gemaakte turf die tans op het veen ligd op aanstaande maandag des morgens om tien uren op de plaats te verkopen tegen contante betalinge ten overstaan van den Verwalter Markenrigter die ten dien einde te wheten te Goor en te Enter zal doen afgaan. Zullende deze verkopen in het vervolg mogen worden gedaan zonder daartoe de nodige autorisatie van den Heer markenrichter bekomen hebbende.

Aldus geresolveert en besloten dato ut supra.

getekent

D.J.W.J. van Raesfelt Markenrigter

Jan ter Horst Senior

A. Wilgerink.

Ingevolge gedane kerkenspraak holtink gehouden op het erve Wolters den **24 July 1816**.
Coram   Den Hoogwelgeb. Gestrenge Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt   Markenrigter
Assess.   Berend Reef
                    Willem Odink.

Wijders zijn verschenen de goedsheren en eigen geerfdens als:

Gerrit Bergman, Hendrik Rotmans, Mannes Snijders, Arent Duis, Arend Bloemendaal, Hendrik Wassink, Albert Mensink, Teunis Bloemers, Jan Wolthuis, Jan Huiskes, Hendrik Wilgerink, Gerrit Jan Aalberink, Jan Evertink, Hendrik Boesink, Jan Sprockereef, Lammert Plasmans, Jan Hendrik Molenkolk, Hendrik Huiskes, Hendrik Teemker, Gerrit Aaftink, Harmannus Wassink, Hendrik Niesink, Arent Megelink, Gerrit Roesink, Marten Groot Kolhoop.

Art. 1

Vervolgens overgegaan tot de rekening van de boermannen is gebleken dat er meerder is uitgegeven dan ontvangen een somma van zestig gulden agtien stuivers en veertien penningen. En blijft mede te ontvangen of is niets in cas bij den Heer markenrichter een som van 38 gulden.

Art. 2

Voorgedragen door den Heer markenrigter dat het streepje erfgenamen grond voor dezen bewoond door Jan Molenkolk en weer mag worden verhuurd of verkogt, hetgeen met eenparigheid van stemmen is goedgekeurd en zulks te doen op de best mogelijke wijze.

Art. 3

Wijders gelezen eene missive van de gecommiteerdens der marke van Stokkum inhoudende hoofdzakelijk over de grensscheiding of zetting der palen tusschen de voornoemde markte en die van Elsen, is hier met eenparigheid van stemmen goedgekeurd om van alle bijde twee of drie personen te benoemen welke hier bijde zulks zullen verdelen en waartoe wij hebben benoemd Arend Megelink, Jan Huiskes en Jan Sprockereef om zulks te doen.

Art. 4

Verders in overweging genomen hebbende over het aangraven der gronden, is na deliberatie goedgevonden om zulks te doen maar niet zonder voorkennis van den Heer markenrichter, verwalter of deszelfs boermannen welke als dan zal beslissen of zulks tot voordeel of nadeel der markte is en iemand iets tot geen nadeel aangravende, zal een ongewaarde voor een roede veldgrond betalen tien stuivers en weidegrond eenen gulden en een gewaarde voor ieder roede veldgrond vijf stuivers en weidegrond tien stuivers.

Art. 5

Nog een deliberatie genomen te hebben wegens het verkopen van het veen is goed gevonden, dat zulks mag geschieden, anders zullen die gene welke zulks kopen hoe genaamd aan gene uitheemsche, hetzelfde weder overzetten of mogen leveren en zullen die gene welke hier in frauderen, hun gekogte hebbende betaald, de koop voor na een nietig gehouden worden en gene koopspenningen terug gegeven worden aan den koper en zal dat gene als dan ten voordeele van de markte zijn.

Art. 6

Is besloten dat de weg welke verkogt is aan Gerrit Zweers voor een somma van twaalf gulden, zal voor egt erkend worden en den koper als eigenaar moet worden erkent en hier voor de betaling zal ingevorderd worden.

Art. 7

Eindelijk en ten laatsten is door het bedanken van Jan van Dalen als Borgemeester van Elsen wederom met eenparigheid van stemmen benoemd Jan Sprockreeff, welke de post heeft aangenomen om zulks na redelijkheid waar te nemen en heeft genoemde Jan Sprockreeff den gewonen markeneed in handen van den heer markenrigter afgelegd.

Art. 8

En is nog verstaan dat de resolutie in de vorige jare genomen aangaande de verdeling van het veen onder dit mits dat de boete die aan den armen meeste besteed worden, vervalde en de overige in volle kracht en waarde zal blijven.

Aldus geresolveerd en besloten ten dage, maand en jare als boven.

was getekend

D.J.W.J. van Raesfelt   markenrigter

B. Reef

W. Odink.

Op heden den **7 Juny 1819** ingevolge gedane kerkenspraak holtink gehouden op het erve Wolters in Elsen en waren present:

Den Hoogwelgeb. Gestr. Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt   markenrigter

Assess.   den Heer Gerhardus Dijkers

Jan Dijkers

Wijders zijn verschenen:

Hendrik Rotmans, Mannes Snijders, Arend Ooms, Jan Albert Mensink, Hendrik Wassink, Albert Mensink, Hendrik Wilgerink, Gerrit Jan Aalberink, Jan Evertink, Hendrik Boesink, Jan Sprockereef op Wolters, Teunis Bloemers, Jan Hendrik Molenkolk, Hendrik Teemker, Harmannus Wassink, Hendrik Niesink, Arend Megelink, Gerrit Roesink, Willem Odink, Jan Willems, Hendrik Assink, Arend Ribbers, Jan Dijkers namens den Heer Johan Antony ter Horst, Marten Kolhoop, de predikant Gerrit Hendrik Immink namens Lenfers, Jan Meyers (voor 1/3 whare), Gerrit Hegeman en Jan Vinkers.

Door de boermannen overgegeven hunne rekening en verantwoording wegens gehoudene administratie uit dewelke blijkt dat den ontvangst zig bedraagt over 1816, 1817

en 1818

f 316-15

en de uitgave

f 537-14-10

Zo dat er meerder is uitgegeven als ontvangen de somma van

f 170-19-10

De verwalter markenrigter zijn rekening hier overgelegd hebbende, blijkt dat

dezelve op den 26 July 1816 in casse had

f 38-

daarentegen competeerde hem

f 35-11-4

blijvende dus nog bij denzelven in casse

f 3-8-12

welke penningen bij een nader te doene rekening zullen worden verantwoord.

In deliberatie genomen wegens de aangemaakte gronden is verstaan dat het in zo verre word geaccordeerd ten opzichte der veldgronden indien slechts tot geen nadere verstrekt, dog gene groengronden hetwelke wel uitdrukkelijk bij dese resolutie verboden word op de boete van 10 ggl.

De aangravinge door Harmannus Snijders gedaan, zal onderzocht worden door de Heeren Jan Dijkers en Gerhardus Dijkers of hij veld- dan groengrond heeft aangegraven, in het laatste geval zal het wederkeren aan de gemeente.

Geresolveerd dat er palen zullen gezet worden dienende tot laken dat er gene schapen tusschen de koebeesten mogen weiden, waartoe zes palen zullen worden gemaakt op kosten van de markte, dewelke onder door gepant moeten worden ten einde die niet met de grond te kunnen maken, zullende de schapen die binnen de laken gronden worden gevonden te weiden van ieder schaaap moeten worden betaald een st. boete.

Ten opzichte van het plaggen mayen word geresolveerd dat dezelve mogen worden gemaaid van Mensink mate op de nieuwe mate ten wetsen zoals de bepaling daarvan nader zal worden

aangewesen, zullende de plaggen door roeden om de Belte worden gemaaid en niet verder op poene van 5 ggl boete.

Voorts in overweging genomen de noodzakelijkheid van het aanstellen van een schutter om de ongeregelheden in de markte voor te komen, is goedgevonden om te benoemen Jan Wolthuis, die daar jaarlijks voor zal genieten f 25- en een derde gedeelte van de boete die bij zijn instructie nader zal worden bepaald, hebbende Jan Wolthuis den gewonen marken eed in handen van den Heer markenrigter afgelegd.

Is besloten dat de laken boven genoemd zullen gezet worden tusschen den Wetterkolk, Teemker Slag en Nieuwe Mate.

Geene ongewaarden in het Broek zullen vermogen hunne honden te mogen laten loslopen op de boete van f 3-, indien dezelve gevonden worden in het Broek agter de beesten drijvende. De vergadering heeft goedgevonden dat de palen negen voeten lang en zes duim dik moeten zijn, eikenhout, meskant, de dwarspen onder aan de paal zal moeten zijn vier voeten lang, zijnde de palen aangenomen door Arend Megelink en ieder paal te leveren voor 18 st. en zal den zelve gehouden zijn om die zes palen te leveren en te plaatsen daar die moeten worden gezet op woensdag den 16 dezer maand juny.

Wijders is nog besloten dat de aangemaakte gronden dewelke zijn toegestaan, betaald zullen worden in twee egale termijnen, den eersten op den 30 sept. en den tweeden termijn op den 2 februari 1820 op poene van 2 st opgeld.

Aldus geresolveerd en besloten ten dage en jare als boven.

Getekend.

D.J.W.J. van Raesfelt   Markenrigter

Jan Dikkers

Gerhardus Dikkers.

Harmannus Wassink timmerman wonende in de buurschap Elsen verzoekt om alhier te plaatsen dat hij door aankoop van een gedeelte van het erve Loink gelegen in voornoemde boerschap eigenaar is geworden van een gedeelte van een ware of geregtigheid in Elsen gelegen en dat denselven in gevolge koopcontract een zesde part van de gehele ware of geregtigheid heeft gecedeert aan Berend ten Elsen landbouwer in voornoemde buurschap en dat dus gemelde Harmannus Wassink voor zig nog behoud een halve ware of geregtigheid. Berend ten Elsen is door aankoop ingevolge daarvan gemaakte contract opgericht met Harmannus Wassink eigenaar geworden van een zesde gedeelte van eene ware of geregtigheid gelegen in de verkogte plaats het erve Loink genaamt, waarvan Harmannus Wassink door het aankopen van enige landerijen van voorschr. erve voor een groot gedeelte van die geregtigheid eigenaar geworden is.

Gerrit Kamphuis is door aankoop van een gedeelte bouwland van het verkogte erve Loink in Elsen eigenaar geworden van een derde gedeelte van een ware of geregtigheid uit hoofde dat hij van de gekogte landerijen jaarlijks een uitgang aan de schoolmeester van Elsen betalen moet bestaande in een spind rogge.

Jan Arend Bakker pretendeert een gedeelte van een ware wegens aankoop van landerijen uit het erve Haykers en is eigenaar geworden van een hoekje veldgrond aan den Haykers brink, 8 roeden voor f 4,-

Jan Odink aangekogt een hoek veldgrond in het Elsener broek tegen zijn huis mate groot 40 roeden voor f 10,-.

Hendrik Kruiders idem een hoekje veldgrond bij zijn huis voor f 20,-

Aangemaakte gronden in de markte Elsen sedert den jare 1816 tot en met den 3 Juny 1819.

Hendrik Boesink 150 treden veldgrond bij zijn huis f 35,-

Arend Megelink 100 treden veldgrond bij zijn nieuw getimmert huis f 25,-

Wolter Hoevink.

Jan Letink voor zijn huis 260 treden veldgrond f 130,-

Lucas Mensink idem 245 treden veldgrond f 122,10

Noteberg een tuin bij zijn huis f 4,-

Harmannus Snijders.

Gerrit Roesink 120 treden veldgrond f 30,-

1822.

De erven Boezink aangekocht door hunne vader een streepje veltgrond bij de schoppe groot 48 tr. f 11,- en voor het huis idem 100 tr. verruild met een hooiland in het Elsener in den drijfweg leggende van het vee uit Elsen een mate groot 400 tr. en wederom is blijven leggen voor marktengrond.

Gerrit Hendrik Hegeman op Aalbrink heeft overgenomen van Berend Jan Reef een hoek veldgrond ten noorden van zijn huis groot 60 r.

Hendrikus Truitmans aangekocht een hoek veldgrond groot 300 tr. in het Elsener Broek tegen het land van Jan Assink en de weide van Hendrik Wilgerink voor de som van f 150,-.

Hendrik Evers Elsenerbroek gekocht een hoekje moerasgrond bij zijn huis met twee klijne streepjes veltgrond tegen zijn land voor f 7,-

Ingevolge gedane publicatie holtink gehouden op het erve Wolters te Elsen den **6 September 1824.**

Coram   den Hoogwelgeb. Gestrenge Heer D.J.W.J. Baron van Raesfelt   Markenrigter
Assess.   Marten Kolhoop
                  Berend Reef.

Zijnde vervolgens erschienen de volgende Goedsheeren en eigen geerfdens te weeten:

Willem Odink, Hendrik Wilgerink, Hendrik Boezink, Willem Rotman, Jan Sprokkereef, Albert Mensink, Jan Sendman, Jan Evertink, Derk Ribbers, Gerrit Hendrik ter Horst, Jan Evertink op Meyers, Hendrik Teemker, Gerrit Bargmans, Hendrik Assink, Gerrit Klumpers, Arend Bloemendal voor Jan Albert Wansink, de wed. Aaftink, Jan Hendrik Molenkolk, Harmannus Wassink, Arend Omes, Bernardus ter Keurst, Gerrit Kamphuis, Lammert Plasman, Jan Bloemers, Jan Wolthuis en Teunis Kotterman.

Vervolgens overgegaan tot het houden der rekening en verantwoording van de boermannen van Elsen over de jaren 1819, 1820, 1821, 1822, 1823 en 1824 is bevonden dat er meerder uitgegeven als ontvangen de somma van zestig gulden en twintig cents, welke som van f 60,- twintig cents bij eene nadere rekening zal worden te goede gedaan, waar mede deze rekening ten genoegen van de vergadering is verantwoord.

Wijders voorgedragen eene commissie te benoemen over het beroepen van een schoolonderwijzer voor Elsen met den heer school opziender en de daartoe bevoegde autoriteit welke commissie zal bestaan uit vier personen om het beroep te doen in de maand Mei 1825.

De vergadering hierover gedelibereerd hebbende is in de commissie benoemd Gerhardus Stokkers Sr, Gerrit Hendrik ter Horst, J.G.H. Smits en Berend Reef en zal hier kennis gegeven worden aan den heer Schout van Markelo.

Voorgeslagen of het niet nuttig zoude zijn om de school van Elsen te reclameren en zoeken af te scheiden van de anderen onder Markelo.

Is goedgevonden dat voorstel te accorderen en ten dien einde dit besluit aan den heer Schout van Markelo of gemeentebestuur aldaar.

Door de boermannen van Elsen voorgedragen dat sedert 1822 geen uitdriftegeld nog turfgeld is betaald door de ongewaarden, is besloten dat dezelve moeten worden aangemaand en weigerachtig blijvenden zullen hun regt in de gemeente van Elsen daardoor verliezen.

Voorgedragen dat er schutters voor de gemeente Elsen moeten worden aangesteld ten einde de verre gaande ongeregelheden in de markte Elsen te beletten, waartoe benoemd zijn Arend Bloemendal en Jan Wolthuis provisioneel voor een jaar op een tractement van veertig gulden, als mede de halve boete van de gene die de overtredinge doet en de wederhelft voor de verwalter Markenrigter ingevolge voorgaande resolutien.

Gelezen een missive van den Heer A. van Boezeveld houdende verzoek om een hoek grond te koopen of te huuren waar klei of leem gevonden word ten einde stenen voor de straat weg te bakken of te tichelen.

De vergadering ondelende dat het beter is een hoek grond finaal te verkopen op zodane conditie dat wanneer de leem uitgegraven is, de grond wederom tot de markte van Elsen tot eigendom zal wederkeren, zullende ten dien einde een contract gesloten worden, zo ten opzigte van de koop als ook de bepalingen daaromtrent, alles ter approbatie van den Heer markenrigter; ter voorzeide eender is er een commissie benoemd bestaande in de boermannen, de verw. markenrigter en Gerrit Hendrik ter Horst Jz om het een en ander ten effecte te brengen.

Aldus geresolveerd en besloten op dato als boven en door den Heer markenrigter en assessoren namens de vergadering getekend.

Getekend

D.J.W.J. van Raesfelt

M. Kolhoop

B. Reef.

Wij ondergetekenden met name B. Reef, W. Oonk, J. Sprokkereef en J. Wolters namens mijn oom H. Wilgerink als gevolmagtigen van de boerschap Elsen bekennen verkogt te hebben aan G.H. ter Horst Dz koopman te Rijssen door bij onderteekening dese verkoop en koop te accepteren, een hoek veldgrond gelegen aan de Haaykersweg genaamt beginnende als men uit Elsen komt aan de linker hand tegen de uitgegraven kuilen aan den langs de voorzeide weg na Rijssen toe, ter lengte van eenhonderd trat en de brete van 70 trat en uit voorseide grond de leem te graaven ten profijte van den koper voornoemd ter somma van twintig guldens zegge f 20,-.

En is den koper gehouden om de uitgegraven grond door hem gedaan weder te slegten en voornamelijk aan de weg, welke gelden ik B. van 't Reef op heden ontvangen heb en waar voor quitere namens mijn confrators voornoemd en zijn hierna twee eensluitende gemaakt ter wederzijden getekent en uitgewerkt.

Rijssen den 20 October 1824.

Getekend

B. Reef, W. Oonk, Jan Sprokkereef, Jan Wolters, G.H. ter Horst Jz.

Geregistreerd te Almelo den zeventiende December 1824.

Ingevolge gedane bekendmaking holtink gehouden op het erve Wolters te Elsen den **22 November 1826.**

Present H. Smits verwalter markenrichter

Assessoren Jan Dikkers

Gerrit Hendrik ter Horst Jz

Wijders zijn verschenen de volgende goedsheeren en eigen geerfdens te weten:

Gerrit Stokkers namens zijne vader, Willem Rotman, Jan Zendman, Jan Hendrik Molenkolk,

Gerrit Mensink, Jan Schreurs, Egbert Kempers, Jan Boesink, Hendrik Snijders op Assink,

Haykers, Jan Eeftink, Willem Odink, Jan Sprokkereef op Wolters, Fredrikus Krommendam,

Hendrik Teemker, Jannes Aaftink, Gerrit Hegeman op Lenfers, Gerrit Rietman, Jan Hendrik Nijland op Niesink, Jan Wolters voor Hendrik Wilgerink, Harmen Mensink, Berend Reef, Jan Maag voor Goossen Weis, Derk Moklenkate op Ribbers, Jan Wolthuis op Bloemers, Jan ter Keurst, Gerrit Kamphuis, Lammert Plasman.

Vervolgens is verschenen den heer Willem Götte burgemeester te Goor communicerende een brief van den Hoogwelgeb. Heer Baron van Raesfelt houdende dat zijn Hoogwelgeb. door ziekelijke omstandigheden den post als markenrigter van Elsen niet langer kan waarnemen en uit dien hoofde bij dese daar voor bedankt en dat er eene andere markenrigter door deze vergadering mag worden benoemd en aangesteld. Waarover gedelibereerd zijnde is met meerderheid van stemmen tot markenrigter verkozen den heer Gerrit Hendrik ter Horst Jz die deze in genoegen heeft aanvaard.

En is wijders door den heer Götte overgegaan tot de rekening van ontfang en uitgave van den Heer van Raesfelt en is goedgevonden die te stellen in handen van een commissie waartoe benoemd zijn de burgemeesters van Goor en Rijssen, Gerrit Stokkers, Arent Megelink en Albert Mensink benevens Berend Reef en aldus geresolveerd en besloten ten dage en jare als boven.

Is getekend.

H. Smit Verw. markenrigter

G.H. ter Horst Jz

J. Dikkers.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen **den 7 July 1827** ingevolge kerkspraak van den 23 Juny deszelven jaars.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter

Assessoren de Heren Jan Dikkers
en Berent Reef.

verder erschienen:

De Heer W. Götte namens den HWG Heere D.W.J.W. Baron van Raesfelt, Gerrit Stokkers namens sijnen vader Gerhardus Stokkers, Hendrik Teemker, Jan Sprokkereef, Jan Hendrik Meulenkolk, Hendrik Schuppert, Gerrit Klumpers op Roesink, Jannes Groot Aaftink, Arent Megelink, Lammert Plasman, Hendrik Nijsink, Jan Boesink, Gerrit Rijtman, Hendrik Wilgerink, Willem Oonk, Berend Reef, Gerrit Stam op Borkent, Jan Aalbert Wansink, Derk Mokkalencate op Ribbert, Jan Wolthuis, Hendrik Assink, G. Weis namens Schottelink.

De vergadering word geopend met het voorlezen van de kerkspraak en naar inhoud van denzelven ging men over ter deliberatie van de navolgende zaken:

1. Droeg de markenrigter voor de noodzakelijkheid om enen markenschrijver aan te stellen, waartoe met eenparigheid van stemmen is benoemd Gerhardus van Wijngaarden te Rijssen op een jaarlijksch tractement van tien gulden vijftig cents. Verders is bepaald en vastgesteld dat het jaarlijksche tractement van den markenrigter zal bestaan in de jaarlijksche pacht van een stuk land, vanouds daartoe behoord hebbende, benevens een schoof of twee gulden; naar verkiezing zullende de markenrigter daarteboven voor eenen uitgang in de marke genieten twee gulden en ieder gezworenen daarvoor vijfentwintig cents, blijvende het jaarlijksche tractement van de gezworenen bepaald te zamen op dertig gulden.

2. Heeft de commissie rapport gedaan wegens de nakoming van den afgetreden markenrigter den Heere D.J.W.J. Baron van Raesfelt, die door haar is opgenomen en goedgekeurd, behalve eene som van dertig gulden zijnde vier jaren rente van een kapitaal van eenhonderd en vijftig gulden, dewijl tot betaling dier renten door de erfgenamen geene autorisatie is gegeven.

Blijkens welke rekening den Heere Baron van Raesfelt wegens voorgeschoten gelden toekomt met de gezworenen Berend Reef, Willem Oonk, Jan Wilgerink en Jan Sprokkereef, eene somma van vierenzeventig gulden twintig cents. En is dit rapport als zoodanig in een besluit van deze vergadering veranderd.

3. Wegens de verzoeken om markengronden te mogen aangraven, rapporteerde de markenrigter dat zich daartoe bij hem hadden aangegeven de Heer G. Weis als eigenaar van het Schottelink begeevende een gedeelte veldgrond bij den Schottelinks Kamp, Hendrik Huisken een stuk dito bij desselfs huis, Arent Megelink en Gerrit Klumpers een stuk dito bij de Haykersmaat, Gerrit Jan Assink en stuk dito bij zijn huis, Jan Hendrik Thijink op Phillipsborg een stuk dito bij zijn erve, Willem Oonk en Rotman een stuk dito bij het Beekeslag, Gerrit Jan Stam op Borkent een stuk dito bij Roesink op de Borkelt. Alle welke gronden door markenrigter en gezworenen zullen worden opgenomen, gemeten en tegen den bepaalden prijs zoals gebruikelijk aan den verzoekers worden afgestaan, waardoor voornoemde personen door de erfgenamen en goedsheeren bij besluit van heden worden geauthoriseert.

4. Gedelibereerd zijnde over het aanstellen van nieuwe schutters zijn daartoe door goedsheeren benoemt Gerrit Jan Hilberink, Egbert Klumpers en Jan Wolthuis op een jaarlijksch tractement van dertig gulden gezamentlijk of tien gulden voor ieder, benevens de halvesheid van de boeten en op zoodanige condities als hun door de markenrigter en gezworenen zullen gegeven worden.

Geschiedende deze aanstelling provisioneel voor een jaar. Wordende de markenrigter geauthoriseert om de goetwilligen door middelen regtens desnoods tot betaling der boeten te noodzaken onder belofte van schadeloosstelling, al hetwelk is besloten mits dezen.

Verders niets voor te stellen zijnde waaromtrent in deze vergadering kan worden geconcludeerd is dezelve gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage, maand en jaar als boven.

Was geteek.

G.H. ter Horst Jz

J. Dijkers

B. Reef.

Voor eensluidend afschrift.

G. van Wijngaarden markenschrijver.

Op verzoek der koopers zijn de vier hier navolgende stukken in het markenboek ingeschreven.

1. Ontvangen van Willem Oonk en Willem Rotman de som van zestien gulden, zegge f 16,-, in voldoening van een hoek veldgrond van de markte Elssen aangekocht waarvoor quiteere en in mits dezen.

Rijssen den 14 Mey 1828.

Geteek. G.H. ter Horst Jz markenrigter.

2. Ontvangen van G.J. Leetink te Elsen eene somma van veertig gulden, zegge f 40,-, in mindering van een hoek aangekogte veldgrond van de marke Elssen.

Rijssen den 18 November 1829.

Geteek. G.H. ter Horst Jz markenrigter.

3. Ontvangen van L. Plasman te Elssen een som van vijftig gulden, zegge f 50,-, in voldoening van een hoek aangegraven veldgrond van de markte Elssen aangekocht waarvoor quiteere mits dezen.

Rijssen den 18 November 1829.

Get. G.H. ter Horst Jz markenrigter.

4. Wij ondergeteekende boermannen van Elsen, wij bekennen verkocht te hebben een hoekjen gemeene grond aan Jenneken Sprokkereef vrouw van Jan Odink, gelegen ten zuiden aan het land van Wilgerink, ten oosten aan het land van Arend Bras, ten noorden aan de gemeente van Elsen, ten westen aan den gemeene dijk, voor eene som van f 9,-.

Elsen den 23 April 1830.

Was geteek. W. Odink, Jan Sprokkereef, B. Reef, Jan Wolters.

Voor eensluidend afschrift.

G. van Wijngaarden markenschrijver.

Op verzoek van koopers zijn de twee navolgende stukken alhier geinsereert.

1. Wij ondergeteekenden Gerrit Hendrik ter Horst Jz markenrigter van Elsen wonende te Rijssen, Berend Reef, Jan Wolters, Willem Oonk en Jan Sprokkereef bouwlieden, gezworens of boermannen van Elsen en als zoodanig gezamenlijk representerende de goedsheeren en erfgenamen of marktgenooten der gemelde buurtschap Elsen en voor welke wij instaan en ons sterk maken, gelijk mede in ons eigen naam als mede marktgenooten, verklaren bij deze onderschreven belofte van vrijwaring te verkoopen, af te staan en over te dragen aan Marten Aal kleermaker wonende te Elsen een stuk veltgrond, welke deels door hem gegraven is, groot ongeveer een half bunder zoo als met eene sloot is afgescheiden, gelegen in Elsen gemeente Markelo aan het Zuidveld tusschen het plaatsje Meulenkolk en Klein Meulenkolk, de Kruiders in het gemeene veld, zoodanig als het verkochte zich bevindt en aan gezamenlijke marktgenooten toebehoort met zijn lusten en lasten, regten en geregtigheden, zonder over de maat in te staan, zijnde voor een ondermaat tot bate en schade van den koper, die van het ons of voor het gekochte zal beschikken, het genot daarvan hebben en de lasten van hetzelfde betalen als over en van zijn eigen goed. En is deze koop gedaan voor dertig gulden, waarvan wij verklaren te zijn voldaan en kwiteren met surrogatie van den koper en alle regten van eigendom op het verkochte goed, ten einde koper de regten ontferende, zooals gezamenlijke marktgenooten dit regt gehad hebben te doen, al hetwelke ik mede ondergetekende Marten Aal in voege voorschreven acceptere. En zijn hiervan twee eensluidenden gemaakt welke over en weder zijn getekend en uitgewisseld te Rijssen den 15 November achttienhonderd tweendertig.

Was get. G.H. ter Horst Jz, B. Reef, Jan Wolters, W. Oonk, J. Sprokkereef, M. Aal.

Voor eensluidend afschrift.

G. van Wijngaarden markenschrijver.

2. Wij ondergetekenden Gerrit Hendrik ter Horst markenrigter van den markte Elsen gemeente Markelo provincie Overijssel, woonende te Rijsen, Berend Reef en Jan Sprokkereef gezworen boermannen van voornoemde marke en wonende te Elsen voornoemt ter eener, en Hendrik Vinkers van beroep landbouwer en wonende te Elsen voornoemt ter andere zijde, verklaren te hebben aangegaan het volgende koopcontract:

Eerst gemelden verklaren in hunne functie van marktgenoten en representerende de markte Elsen meergemeld te verkoopen, af te staan en over te dragen aan Hendrik Vinkers, die verklaart zulks in koop aan te nemen:

Een stuk woeste markengrond zijnde gedeeltelijk veld- en gedeeltelijk groengrond gelegen te Elsen gemeente Markelo, belendende ten oosten het erve Vinkers, ten westen en noorden de gemeene markengrond van Elsen, groot ongeveer zevenenvijftig Nederlandsche roeden. Ten einde de koper met dit gekochte goed zal kunnen doen, handelen, daarover beschikken en het genot daarvan hebben.

De koopschat bedraagt eene somma van tweehonderd Nederlandsche guldens welke guldens op heden dadelijk door den koper aan de verkoopers zijn toegeteld waarvan zij hem mitswegen kwiteren.

De genoemde grond wordt aan den koper overgedragen met alle deszelfs lusten en lasten, regten en geregtigheden.

En zijn hiervan twee eensluitenden gemaakt door wederzijden geteekend en uitgereikt te Elsen den twaalfden November eenduizend achthonderd drie en dertig.

Was get. G.H. ter Horst Jz, Berend Reef, J. Sprokkereef, H. Vinkers.

Voor eensluitend afschrift.

G. van Wijngaarden markenschrijver.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **28 Mei 1834** ingevolge kerkenpraake van den 17 diezelver maand en jaar.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter

Assessoren De Weled. Heer H. Civati

Den Heer burgemeester van Rijssen J. Dijkers.

Verders erschienen.

De Weled. Heer G.H. Immink namens Lentfers, G. Stokkers namens Sende en Huisken, J. Sprokkereef namens Wolters, B. Reef, J. Wolters namens Wilgerink, Bergman, Rotman, Vinkers, Ooms, Teemker, Assink, A. Mensink, Ribbers, J. Wolthuis, B.J. Reef namens Hendertink, Wissink, G.H. Hegeman, J. Sentman, Oonk, Imker, J. Evertink, de Kemper, Boesink, Rijtman, J.A. Bakker namens Groot en Klein Leetink, Lammert Plasman, Meulenkolk, Krommendam, H. Teemker, Arent Wassink, Groot Aaftink, Meyer, Megelink, Nijsink, Schuppert, Roesink, Kolhoop, J. ter Keurst, Borkent of Kotterman, Gerh. Broeze namens Bolink, A. Mensink namens Groot Wassink.

De vergadering word geopend met het voorlezen van de kerkenpraak. Naar den inhoud derzelver ging men over tot het doen van rekening van de uitgaaf en ontvangst vanaf den 31 Mei 1827 tot den 28 Mei 1834 waarbij de stukken worden overgelegd welke door goedsheren en eigen geerfdens zijn geexamineerd en dezelve geaprobeerd en goedgekeurd.

Vervolgens ging men over tot deliberatie tot het vinden van fondsen ter demping der marke schulden en tot betaling der belasting van de ongewaarde eigendommen der gemeene marktgronden. Dit voorstel in overweging zijnde genomen is met eenparigheid van stemmen besloten om tot vinding der zelve een verkoop te beproeven van enige erfgenamenplaatsjes, volgens eene daarvan overgelegde taxatie die alhier navolgend zal worden geinsereerd en waarvan het montant wordt geacht, voldoende te zullen zijn ter voldoening eener somma van f 390,49, zijnde het bedrag der schulden en van de verpondingen der markte op ongewaarde eigendommen van deze jare 1834 ten bedrage van f 161,-.

Verders wordt voorgedragen om een gedeelte veengrond onder de geregtigden in deze markte bij loting te verdeelen. Na gehouden deliberatie is deswegens besloten dat het veen liggende aan het Enterveen en van Bloemenslag tot aan den Lokerdijk, (het vlake bij het Enterveen daar niet onder begrepen), onder de gewaarden en ingezetenen op de huizen zal worden verdeeld ingevolge het regt van waar en de ongewaarden naar evenredigheid, doch zullen de ongewaarden hierdoor geen regt worden gegeven om eenige aanspraak of regt op de gemeene eigendommen of markte gronden te maken en zulks voor den tijd van twintig jaren die eindigen zullen in den jare 1854. De tijd dezer verdeeling zal in het markenboek worden geinsereerd.

Door het overlijden van Willem Oonk en Hendrik Wilgerink, twee plaatsen als gezworen boermannen open zijnde gevallen, zijn ter vervulling denzelver daartoe met eenparigheid van stemmen verkozen Albert Mensink en Jan Evertink op Meyers die deze benoeming hebben aangenomen.

Tot het vinden van de jaarlijksche kosten voor de markt benoodigd, zullen deze kosten fondspondsgewijze en waardigheid van hetgeen een ieder in de verponding voor zijn eigendommen in deze markte gelegen betaald gevonden worden, waardoor ieder jaar een begrooting zal worden opgemaakt. Hetwelk algemeen wordt goedgekeurd en besloten.

De markenrigter en de gecommiteerden worden geauthoriseerd om de verdeeling van het veen te bewerkstelligen en het te verdeelen veen aan percelen te leggen als ook om de jaarlijksche begrooting tot vinding van de markte onkosten en uitgaven op te maken, zoo als hiervooren is besloten.

Ter voorkoming van alle overtredingen in deze markte in het vervolg wordt de markenrigter geauthoriseerd om de kosten der markte alle zoodanige overtredingen als zullen begaan worden voor de bestaande regestranten ter vervolging en de overtreders te doen condemneren in zoodanige boeten als met de vigerende wetten bestaanbaar zijn.

Tot schutters worden aangesteld tegen genot van de door hen te behalen boeten Jan Sentman, Hendrik Teemker, Derk Ooms, Hendrik Kruiders, Jan Assink, Marten Teemker, Jan Bras en Gerrit Jan Assink. Welke schutters door de verw. rigter zullen worden beedigd, hetwelk de markenrigter zal te werk stellen.

De kosten die door de verdeeling van het veen zullen worden veroorzaakt zullen naar gelang der percelen door een ieder dadelijk worden betaald.

De markenrigter en gezworen zullen ook opnemen en doen betalen alle zoodanige percelen gemeente grond als zullen worden bevonden aangegraven te zijn en tot heden onbetaald gebleven is.

De markenrigter en gecommiteerde boermannen worden geauthoriseerd om eene somma van tweehonderd gulden ten laste der markte te negotieren ter betalinge der belasting op de ongebouwde eigendommen. De Heer H. Civati heeft zich wel willen aanbieden om deze som zonder betaling van interesse voor den tijd van zes maanden voor te schieten. Hetwelk door de goedsheeren in dank wordt aangenomen.

Verders niets voor te dragen zijnde, is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage, maand en jaar als boven.

Was get. G.H. ter Horst Jz markenrigter
J. Dijkers

Voor eensluidend afschrift.

G. van Wijngaarden markenschrijver.

Op de holtink van den 28 Mei 1834 is Gerhardus Broeze te Ypelo beschreven met de gewaardheid van het erve Bolink op de Borkeld met eene halve waar. G. van Wijngaarden.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **4 February 1835** na gedane kerkspraak van 25 January deszelven jaars.

Present.

Den Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter
Assessoren De weled. Heer G.H. Immink
Gerh. Stokkers.

Verder erschienen.

J. Sprokkereef, Albert Mensink en Jan Evertink, gecommiteerden.

Rotmans, H. Vinkers, Jan Welmer, H. Ooms voor zijn moeder, H. Assink, Derk Mokkalencate op Ribbers, Jan Mensink op Bloemers, Jan Wolthuis, B.H. Klein Leetink op Wissink, G.J. Schreurs, A.J. Reef, Jan Sentman namens Effink, J. Oonk, G.J. Gerritsen op Wilgerink, G.H. Hegeman, Jan Schreurs, Jan Evertink, G. Klumpers, H. Boesink, G. Danneberg op Dijkman, J.A. Bakker namens Groot Letink en Klein Letink, H. Hegeman

namens Plasman, F. Krommendam, H. Kruiders en B. ten Elsen namens het erve Leunk, H. Teemker, H. Nijland op Nijsink, H. Straatman namens Schuppert, H.J. Megelink, G. Klumpers namens Roesink. Eigenerfden.

Volgens inhoud van de kerkenspraak ging men over ter deliberatie van de navolgende zaken:

1. Over den inhoud van eene missive van het gemeentebestuur van Markelo dd 22 January 1874 houdende aanvraag of de goedsheren en eigengeerfden der markte Elsen aan het gemeentebestuur van Markelo den benoodigden grond tot opbouw van een schoollokaal gratis zullen willen afstaan op het Zuidveld tusschen het erve Wolters en Huiskens.

Deze zaak in overweging zijnde genomen, is met bijna eenparige stemmen besloten om den gevraagden grond ter plaatse voormeld, gratis aan de gemeente Markelo af te staan om daarop een schoolgebouw te plaatsen ten behoeve van de buurtschappen Elsen en Herike. Zijnde Jan Sprokkereef en Jan Evertink op Meyers, gecommiteerden dezer marke, geauthoriseerd om met het gemeentebestuur over de grootte van den vermelden af te stane grond in onderhandeling te treden en denzelven daaraan uit te baken. De goedsheeren in aanmerking nemende dat de provisionele schoolonderwijzer dezer marke H. Beumers, door deze combinatie van zijn bestaan verstoken wordt, dat dezelve wegens zijne gevorderde jaren en zwak ligchaamsgestel tot handenarbeid onbekwaam is en hij reeds sedert den jare 1817 zijne post getrouw heeft waargenomen, zij genegen zouden zijn dat het gemeentebestuur van Markelo hem behulpzaam zijn tot het bekomen van een rijkspensioen, waarvoor zij deszelfs verdere leven verzoeken.

2. Over het nemen van maatregelen dat het niemand zal geoorloofd wezen zijn toegedeelde veen door uitheemschen te doen gebruiken is geresolveerd, dat ten dezen opzichte de vorige gemaakte resolutien bij deze vernieuwd worden, bepaaldelijk die van den 6 April 1808 zoo dat geen toebedeeld veen in koop en gebruik of op welke wijze zulks mogen geschieden aan uitheemschen zal mogen worden afgestaan op eene boete van f 25 goudgulden en verbeurte van den turf, half te verbeuren ten voordele van de armen te Elsen en half voor den aanbrengrer in de marktenkas.

En indien den zoodanige uitheemschen turf mogt bevonden worden waarvan de eigenaren onbekend is, zal dezelve dadelijk worden vermeld.

3. Omtrent het nemen van maatregelen tot vinding der belasting op de ongebouwde eigendommen der markte en verdere benoodigdheden die bij de holtink van den 28 Mei 1834 bepaald waren, dat dezelve ponsd-ponsgewijze en evenredigheid der verponding die door de ingezetenen deze marke betaald wordt, zoude gevonden worden, is na deliberatie besloten dat marktenrigter en gecommiteerden geauthoriseerd worden om tot dading van een vast fonds waarvan de ingezetenen tot betaling der behoeften van de marke voortaan zullen worden gebruikt, zoodanige afgelegene hoeken grond te verkoopen, als tot de minste nadeel der ingezetenen zullen bevonden worden, te kunnen worden verkocht, de koopgelden daarvan te beleggen of dezelve op den te verkoopen grond gevestigd te houden en het ontbrekende van de benodigde som te verdeelen op het vee, dat door de ingezetenen gehouden wordt.

4. Met bijna eenparige stemmen is Derk Mokkalencate op Ribbers benoemd tot gecommiteerde in plaats van Berend Reef, overleden.

5. Ter voorkoming van het verderven der gemeene markengronden is besloten, dat voortaan geene dekplaggen zullen mogen gestoken worden, als onder opzigt van de markten gecommiteerden, zullende daartoe ieder jaar eenen tijd van drie dagen bepaald worden op welke de ingezetenen bij rondgang door den marktenbode zullen worden opgeroepen om hunne benodigde dekplaggen te steken op de Schiphorst en de Kieftemorsch, terwijl zulks op alle andere plaatsen en buiten tijds verboden blijft en de gestoken plaggen op verboden plaatsen en buiten tijds, dadelijk bij bevind zullen vermeld worden, benevens de overtreders te boeten in eene boete van tien gulden, waarvan vier gulden voor den armen, drie gulden

voor de aanbrengrer en drie gulden voor de marke, terwijl het verboden is dekplaggen te verkopen of te verbranden.

6. Verder is algemeen besloten dat nergens op den broekgrond of morsch eenige schadden of brandplaggen zullen mogen gestoken worden op de boete, zooals hiervoren bij de dekplaggen is vermeld.

7. De schutters dezer marke zijn door de goedsheeren geauthoriseert om de beesten uit andere markten en gemeenten, die zij op de gronden dezer mark weidende vinden, te schutten ten einde op de eigenaar de schade die daardoor veroorzaakt wordt, te verhalen.

8. Geresolveerd dat het geene uitheemschen zal geoorloofd wezen om leem of klei in deze markengronden te graven dan tegen betaling en aangifte aan den markenrigter en gecommiteerden, zullende de overtreders geregtelijk vervolgd worden.

Derk Mokkalencate op Ribbert zal mede doen blijken dat zijn erve Ribbert voor eene volle waar beregtigd is, zoo wordt het zelve erve met eene volle waar beschouwd.

Verder niets meer voor te stellen zijnde is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage, maand en jaar als boven.

Was get. G.H. ter Horst Jz

G.H. Immink

Gerh. Stokkers

Voor eensluidend afschrift.

G. van Wijngaarden markenschrijver.

Holtink gehouden aan het erve Zwoferink te Elsen den **20 December 1836** ingevolge kerkenpraak van den 10 derzelfder maand en jaar.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter

Assessoren Gerrit Stokkers

Hendrik Assink.

Verder erschienen.

J. Sprokkereef, Albert Mensink, Derk Mokkalencate op Ribbert, gecommiteerden.

Fredrik Krommendam en Hendrik Sleender namens erve Leuink, Jan Hendrik Sprokkereef namens den Heere Avelo, Hendrik Vinkers, Jan Oonk, Gerrit Hendrik Hegeman op Aalbrink, Harmen Boesink, Berend Hendrik Klein Leetink, Gerrit Hendrik Bakker, Gerrit Danneberg, Jan Willems, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, Jan Wolthuis, Gerrit Jan Sprokkereef namens Hegeman, Jan Mensink op Bloemers, Derk Kolhoop voor de weduwe Kolhoop, Jan ter Keurst, eigenerfden.

Deze goedsheeren vergadering belegd zijnde om na de inhoud van den kerkespraak te delibereren over de zaak van J. Sprokkereef op Wolters die den Hogtenweg uitgraaft en in dezelfde plaats eenen anderen legt, is daartoe een voorstel aan de presente goedsheeren gedaan en ten dien einde een schriftelijk verzoek door gemelden J. Sprokkereef ingedient, houdende aanvraag om dien grond ter uitgraving van den leem en ongeveer ter grootte van twee roeden tegen eene billijken prijs van deze mark te koopen.

Waarop gedelibereert zijnde is besloten om dit gedaan verzoek bij meerderheid van stemmen door de tegenwoordig zijnde gewaarden te laten beslissen. Hiertoe overgegaan zijnde is bij deze stemming bevonden dat er zeven der presente goedsheeren tegen dat verzoek waren en dus hetzelfde bij meerderheid der stemmen wordt geaccordeerd. En is bepaald dat genoemde J. Sprokkereef van dien grond den uitgraving van het veen zal betalen tien gulden en daar en boven de boete den goedsheeren zal geven vier kannen jenever.

Verder niets voor te stellen zijnde is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage, maand en jaar als boven.

Was get. G.H. ter Horst Jz   merkenrigter
G. Stokkers
H. Assink.

Voor eensluidend afschrift.

G. van Wijngaarden   markenschrijver.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **29 November 1837** ingevolge kerkenspraak van den 18 derzelver maand en jaar.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz   merkenrigter
Assessoren   de Weled. Geb. Heere H. Civati van Elsen
de Heer Gerrit Stokkers.

Jan Sprokkereef, Albert Mensink, Derk Mokkalencate en Jan Evertink, gecommitteerden.
Verder erschienen.

G. Bloemendal, Egbert Kempers, Marten Teemker, Gerrit Jan Sprokkereef, G.H. Immink, Albert Mensink, Derk Mokkalencate, Willem Rotman, Jan Vinkers, Jan Wilmes, Harmen Ooms, Hendrik Aaftink, Jan Mensink, Hendrik Eeftink, Jan Wolthuis, Berend Hendrik Klein Leetink, Arent Jan Reef, Jan Sendman Effink, Jan Oonk, Gerrit Jan Gerritsen, G.J.ter Horst en H. ter Horst, Jan Hegeman, Jan Schreurs Imker, Hendrik Eeftink, Harmen Boesink, Gerrit Danneberg, Gerrit Bakker, Lammert Plasman, Berend Hendrik Plasman, Harmannus Meulman, eigenaren van het erve Leunk Frederikus Krommendam, Hendrik Kruiders en Hendrikus ten Elsen, Hendrikus ten Elsen, Frederikus Krommendam, Jan Hendrik Straatman, Jan Hendrik Nijnsink, Jan Megelink, Gerrit Klumpers, Derk Kolhoop, Jan ter Keurst, eigengeerfd.

De vergadering wordt geopend met het voorlezen der kerkenspraak waaruit bleek dat den holtink belegd is, ten einde te delibereren en te resolveren over de besluiten van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur dezer Provincie dd 25 Sept. 11 1e April nr 2955, 11 October, 1e April nr 3191, 11 October nr 2, allen van dezes jaars.

Hiertoe worden genoemde besluiten voorgelezen, waarna men tot eene stemming over de geheele of gedeeltelijke opheffing der gemeenschap overging. Nadat daarvoor de stemming was gedaan en opgemaakt was, was bevonden dat van de tegenwoordig zijnde gewaarden voor de verdeling hunne stemmen hebben uitgebragt:

De Heer H. Civati Heer van Elsen met	2 stemmen
Jan Sprokkereef	1
G. Bloemendal	¼
Egbert Kempers	¼
Marten Teemker	1
Gerrit Jan Sprokkereef	1
G.H. Immink	1
Dat <u>tegen</u> deze verdeling stemden:	
Gerrit Stokkers	1½
Albert Mensink	1
Derk Mokkalencate	1
Willem Rotman	1
Jan Vinkers	¼
Jan Wilmes	1
Harmen Ooms	¼

Hendrik Assink	1
Jan Mensink	½
Hendrik Eeftink	¼
Jan Wolthuis	¼
Berend Hendrik Klein Letink	1
Arend Jan Reef	½
Jan Sentman Effink	1
Jan Oonk	1
Gerrit Jan Gerritsen	1
G.J. ter Horst en H. ter Horst	1
Jan Hegeman	1
Jan Schreurs Imker	½
Hendrik Eeftink	¼
Harmen Boesink	1
Gerrit Danneberg	¼
Gerrit Hendrik Bakker	1
Lammert Plasman	¼
Berend Hendrik Plasman	¼
Harmannus Meulenkolk	¼
Eigenaren van Leunk Fredrikus Krommendam, Hendrik Kruder en Hendrikus ten Elsen	1
Fredrikus Krommendam	1
Jan Hendrik Straatman	1
Jan Hendrik Nijsink	1
Jan Megelink	1
Gerrit Klumpers	1
Derk Kolhoop	1
Jan ter Keurst	1
G.H. ter Horst Jz	1
Terwijl van de gewaarde goedsheeren absent waren:	
Bergman	¼
J.A. Wansink	¼
Arent Jan Wassink	¼
de Heer Salomonsen	1
G.J. Schreurs	¼
Gerrit Aaftink	1
J. Dijkers	1
Borkent	½
Bolink	½

Hierna werden degeene, welke tegen de verdeling hunne stemmen uitbragten, gevraagd op te geven overeenkomstig de bepalingen van het geconsererende met de namen zij hadden in te brengen, die hun bewogen om tegen den opheffing der gemeenschap te stemmen, die hoofdzakelijk werden opgegeven te bestaan in de navolgende hoofdpunten:

1. Het gebied aan mest benodigd tot de ontginning dezer markegronden welke specie algemeen ontbreekt om zelfs de gronden bij ieder der gewaarden onder den ploeg zijnde behoorlijk te kunnen bemesten, zoo dat zij voor deselve alleen meerdere mestspecien zouden benodigd zijn dan zij kunnen bekomen.
2. Het ongeschikte der ligging der gemeene markengronden deezer marke ten opzichte der bewoonde erven om deselve met vrucht te kunnen cultiveren.

3. Dus het aantal kleine en minvermogenen ingezetenen dezer marke door den verdeling zoo in hun bestaan zouden worden benadeeld, daar zij bij eene verdeling dit genot van de markengronden, zoo ruim niet zouden hebben kunnen dan thans in het alzoo te vieren zoude zijn dat de gemeente met meerdere armen zoude bezwaard worden.

4. Dat ook naar hun oordeel te veel van den gemeenen grond ingraven willen enz zouden moeten vergraven worden.

Daarna werd gedelibereerd over eene voordragt in de kerkenspraak vervat om eenige markengronden te verkoopen tot vinding van de kosten benodigd tot de belasting op de ongebouwde eigendommen en andere uitgaven. Waarover gedelibereerd zijnde is met eenparige stemmen besloten om den kosten te vinden uit eene aanslag van den verdeelde veengrond onder de geenen der regthebbende dezer markt naar rato van de aandeelen dat een ieder in den verdeling heeft, van hetwelk door markenrigter en gecommiteerden den omslag zal worden opgemaakt. De Heer Civati verdeelt omtrent dit punt aanteekening om van nu voortaan geen verkoop hoegenaamd van eenige gemeene markengronden meer zal plaats hebben en dat het besluit dienaangaande op vorige holtingen genomen zal worden ingevoerd. De markenrigter verzoekt aanteekening daar hij in het begin van het aanstaande jaar in de maand January of February een holting zoude uitschrijven, waarin rekening en verantwoording van zijne administratie zoude doen en tevens zijnen post als markenrigter zoude onderleggen.

Waarmede deze vergadering is gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage, maand en jaar als boven.

Geteekend   G.H. ter Horst Jz
  Civati van Elsen
  G. Stokkers.

Voor eensluidend afschrift.

J.B. ter Horst   markenschrijver.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **4 April 1838** ingevolge kerkenspraak van den 24 Maart denzelven jaars.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz   markenrigter
Assessoren   Hendrik ter Horst JAz
  Gerrit Hendrik Bakker.

Jan Sprokkereef, Albert Mensink, Derk Mokkalencate en Jan Evertink, gecommiteerden.
Verder verschenen.

Willem Rotman, Jan Vinkers, Jan ter Keurst, Hendrik Snijders op Assink, Jan Wolthuis, Arent Jan Reef, Jan Sentman op Effink, Jan Oonk, Gerrit Jan Gerritsen, Jan Willems, Gerrit Bergman, Harmen Ooms, Egbert Jan Kempers, Harmen Boesink, Gerrit Dannenberg, Hendrik Hegeman, Jan Hendrik Meulenolk, Fredrikus Krommendam, Hendrik Kruiders en Hendrikus ten Elsen namens Leunk, Jan Eeftink, Marten Teemker, Fredrikus Krommendam, Gerrit Jan Sprokkereef, de weled. Heer G.H. Immink, Jan Hendrik Straatman, Jan Hendrik Nijland, Jan Megelink, Gerrit Klumpers, Derk Kolhoop.

Uit de kerkenspraak bleek dat deze vergadering belegd was tot het doen van rekening en verantwoording der marken inkomsten en uitgaven vanaf den 24 Mei 1834 tot den 4 April 1838 door den aftredende markenrigter G.H. ter Horst Jz.

Alvorens werden de notulen der laatst gehoudene vergadering van 29 November der verleden jaars gecontroleerd en goed bevonden.

De markenrigter ging daarna tot het afleggen zijne voormelde rekeningen, waarna bleek dat de ontvangsten bedragen eene somma van   f 1190,77

De uitgaven

f 1282,95

Zoo dat er een tekort bestaat van

f 92,14

Hetwelk door de nodige bescheiden met kwitancien gestaafd zijnde, door presente goedsheeren worden gecontroleerd en goedgekeurd.

Vervolgens werd gedelibereerd over het benoemen van eenen markenrigter in plaats van den Heer G.H. ter Horst Jz en eenen markenschrijver in plaats van Gerhard van Wijngaarden, die beide voor deze posten hebben bedankt. Zulks door de goedsheeren in overweging zijnde genomen is eenparig den fungerende markenschrijver verzocht om in zijnen post te doen vervolgen, hetwelk zijn ed. provisioneel voor een jaar heeft aangenomen onder voorwaarde dat hij de bevoegdheid zoude hebben om ter bestrijding der binnendijkse markenontginning voor het loopende jaar 1838 met de gecommiteerden eene somma te negotieren van drie honderd guldens, zegge f 300,-, tegen eenen intrest van 5%, welk voorstel algemeen en eenparig is aangenomen en den markenrigter en gecommiteerden tot deze negotiatie ten laste der marke Elsen, bij dezen worden gemagtigd.

De omslag der belasting op den verdeelde veengrond bepaald bij resolutie dd 29 November 1837 zal in de maand November aanstaande tot afdoening der bewerkstelligde negotiatie ingevorderd worden.

De WEd Heer G.H. Immink heeft verzocht aantekening van derzelve voorstel om voortaan geene gronden der markte meer te verkoopen, dan alhier in het geval dat men zoo veele gemeene markengronden publiek zoude kunnen verkoopen, dat uit de opbrengst daarvan een vast fonds konde gevonden worden, waarvan de interessen genoegzaam waren en daarmede de jaarlijksche uitgaven te kunnen bestrijden.

De markenschrijver heeft aangegeven om zijnen post nog een jaar te zullen verrigten. Verder niets meer voorgesteld zijnde, is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage, maand en jare als boven.

geteekend G.H. ter Horst Jz
G.H. Immink
H. ter Horst
G.H. Bakker.

Voor eensluidend afschrift.

J.B. ter Horst markenschrijver.

Holtink gehouden aan het erve Wolters te Elsen den **9 Maart 1841** ingevolge kerkenspraak van den 27 February 1841.

Present

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter
Assessoren J. Dijkers
G.H. Immink.

Jan Sprokkereef, Derk Mokkalencate en Jan Eeftink, gecommiteerden.

Verder erschienen.

Willem Rotman, Jan Vinkers, Jan ter Keurst, Hendrik Snijders op Assink, Jan Wolthuis, Jan Sentman op Effink, Jan Oonk, Gerrit Jan Gerritsen (Wilgerink), Jan Wilmes, Berend Oonk, Egbert Jan Kempers, Jan Teemker namens Wassink, Hendrik Hegeman, Jan Hendrik Meulenolk, Hendrik Kruder namens Leunk, Marten Teemker, Gerrit Jan Sprokkereef, Derk Kolhoop, Hendrik Ribbers, de heer W. Götte namens Civati, G. Stokkers, G. Bloemendal, Jan Mensink op Bloemers, Jan Mensink, Jan Hendrik Wassink, Gerrit Hendrik Huiskes, Berend Hendrik Klein Leetink (Wissink), Gradus Broeze, Arend Jan Reef, Hendrik Nijland (Nusman) en Jannes Aaftink.

Uit de kerkspraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering was bijeen geroepen om:

1. Over te gaan tot het benoemen van eenen markenschrijver in plaats van den overledenen G. van Wijngaarden en tot het benoemen van eenen gecommiteerden in plaats van wijlen Albert Mensink.

Waartoe benoemd worden tot mareschrijver Jan Bernardus ter Horst te Rijssen tegen een jaarlijksch tractement van tien gulden vijftig cents ende tot gecommiteerde Hendrik Sniijders op Assink op den tractement als bij vorige resolutie is bepaald, welke beide benoemingen hebben plaats gehad met eenparigheid van stemmen.

2. Wordt door den markenrigter voorgesteld om ten einde de markenschulden te betalen, eenige gronden van geene nut voor de markte te verkoopen, waartoe hij voorstelt om de bleek bij het huis van Wolters benevens de Riet bij den Friezenberg te verkoopen.

Hierover gedelibereerd zijnde wordt met meerderheid van stemmen besloten om de bleek bij Wolters benevens zooveel gronden van de Riet te verkoopen, als noodig geacht wordt om de markenschulden te betalen, welke door den markenrigter zijn geraamd op ruim drie honderd gulden.

En worden den markenrigter benevens de gecommiteerden bij dezen speciaal en generaal gemagtigd die gronden ten voordeele van de markte te verkoopen om de noodige koopcontracten te teekenen, de kooppenningen te ontvangen, de rekening te kwiteren en zijn daartoe benoemd Gerrit Jan Hegeman op Lentfert, Gerrit Effink en Gerrit Klumpers op Roesink aan den markenrigter en gecommiteerdens toegevoegd en met gelijke magt in dezen bekleeden.

De heer Gotte als gemagte van den heer Civati, protesteerd bij dezen tegen alle verkoop of vervreemding voor marktengronden en dienvolgens mede tegen den bovengemelden verkoop.

3. Wordt voorgesteld om aan Berend Jan Reef, Gerrit Bloemendal en Hendrik Jan Wolthus een hoekje grond af te staan om daarop ieder een huis of schuur te bouwen, de eerstgenoemde om een huis te bouwen aan de Brake, de tweede om ene schuur te bouwen bij zijn huis en de laatste om een huis te timmeren in het Weuste slag.

Hierover gedelibereerd zijnde wordt met meerderheid van stemmen besloten om aan het bovenstaande verzoek te voldoen, echter met dien verstande dat de gronden niet grooter zullen mogen zijn dat tot de ondergrond van het huis benodigd is en dat dezelve niet in eigendom aan dezelve zullen worden afgestaan, maar in huur en zulks tot de verdeeling der marktengronden toe, wordende de jaarlijksche huur bepaald op een halve cents per vierkante el en de markenrigter en gecommiteerden geauthoriseerd de nodige huurcontracten met dezelve te teekenen.

4. De markenrigter brengt ter kennis dat Gerrit Hendrik ter Horst Dz. te Rijssen of desselfs zoon Derk ter Horst willekeurig en zonder daartoe eenig regt te hebben, hebben goedgevonden om klei of leem te graven uit den weg de Kemkesweg genaamd, loopende door den Elsener Esch, waardoor dien weg zeer is benadeeld en inbreuk gemaakt op de eigendommen der markte.

Hierover gedelibereerd zijnde is met eenparigheid van stemmen goedgevonden, om den uitgegraven leem of klei uit den genoemden weg publiek ten voordeele der gemeente te doen verkoopen, waartoe markenrigter en gecommiteerden worden geauthoriseerd en om de voornoemde ter Horst of deszelfs zonen aan te bieden om voor den 16 maart 1841 den weg wederom in behoorlijken bruikbaren staat te brengen, waartoe zij zich schriftelijk zullen moeten verbinden, hieraan echter niet voldaan wordende, worden markenrigter en gecommiteerden gemagtigd hen daartoe door middelen regtens te constrineeren.

Wordende de bepalingen van de resolutie van den 4 february 1835, betreffende het graven van leem of klei door uitheemschen bij dezen zoveel nodig vernieuwd en bekrachtigd.

Wijders wordt den markenrigter gecommiteerd om den bovenbedoelden weg op de tableau der wegen in de gemeente Markelo te doen brengen en daartoe het noodige verzoek aan het gemeentebestuur van Markelo te doen.

5. De markenrigter stelt voor om alnog eenige veengronden te verdeelen langs het Enterveen hetwelk hetwelk echter met meerderheid van stemmen wordt verworpen.

Waarmede de vergadering is gesloten en ten blijke van dien geteekend op dag en jaar als boven.

geteekend   G.H. ter Horst Jz.
                  J. Dijkers
                  G.H. Immink
                  voor eensluidend afschrift.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen **den 23 April 1841** in gevolge kerkenpraak van den 10 der zelfde maand.

Present.

De heer G.H. ter Horst Jz   Markenrigter

Assessoren   J. Dijkers

                  Gt. Stokkers

Jan Sprokreef, Derk Mokkelenkate, Jan Evertink en Hendrik Snijders op Assink, gecommiteerden.

Verder erschienen Jan Oonk, Marten Teemker, Gerrit Jan Lentfers, G.H. ...., Jan Hendrik Strateman namens Meyer, Gerrit Roessink, Jan Hendrik Nijland, Hendrik Hegeman, Hendrik ...., Hendrikus Megelijk namens Megelink, Egbert Kempers, Jan ter Keurst namens Teemker, Derk Kolhoop, Jan Hendrik Danneberg namens Rietman, Jan Mensink, Gerrit Jan Gerritsen op Wilgerink, Willem Rotman, G.H. Bakker, Jan Wolthuis, Gerrit Hendrik Huisken, Jan Mensink op Bloemert.

Uit de kerkenpraak die werd voorgelezen bleek dat de vergadering was bijeen geroepen om:

1. Te besluiten over het uitgraven van den leem of klei uit den zoogenaamden Kemkensweg en zulks bij publieke verkoop.

Is met meerderheid besloten om den leem of klei welke zich in dien weg mogt bevonden publiek ten voordeele der markte te verkoopen, wordende markenrigter en gecommiteerden met de uitvoering daarvan belast en bij dezen geauthoriseerd.

2. Wordt door den markenrigter voorgesteld om eenige veengronden ter verveening uit te deelen tegen jaarlijksche betaling van de marktenlasten.

Waarover beraadslaagd zijnde is deswege besloten dat het veen liggende langs de slooten en langs het Enterveen voor een zeker gedeelte onde de gewaarden en ingezetenen op de huizen zal worden verdeeld ingevolge het regt van waar en de gewaarden naar evenredigheid die echter geen regt wordt gegeven om daardoor eenig regt of aanspraak op de gemeene eigendommen der markt te maken.

Wordende de markenrigter en gecommiteerden met deze uitdeeling belast en gecommiteerd, zij zullen zich achter de navolgende bepalingen moeten gedragen, als:

a. dat de uitveening geschiede voor een tijdvak van twaalf jaren en alzoo moet eindigen en den jare 1854, bij loting.

b. dat de uitvoering moet geschieden van achteren aan beginnende.

c. dat aan diegeenen welke de marktenlasten van vorige of loopende jaar nog verschuldigd zijn geen veen wordt toebedeeld.

d. dat op de toebeelde gronden in evenredigheid worde gelegd en bezwaard met de jaarlijksche marktenlasten en bij gebreke van betaling van het verder uitveenen zullen verstoken zijn.

e. de kosten van verdeling zullen dadelijk bij de uitdeeling moeten betaald worden, terwijl het in geen deele geoorloofd is eenig veen aan uitheemschen te verkoopen, nog dezelve daarin te doen modden of graven.

G.H. Immink en Jan Sprokreef, die tegen de uitdeeling gestemd hebben verzoeken daarvan aanteekening gelijk mede Gerrit Jan Sprokreef, hetwelk alzoo geschied bij deze.

3. De markenrigter doet voorlezen eene ingekomene missive van de commissie tot daarstelling van eenen grindweg van Ommen naar Goor, houdende verzoek om de benodigde woeste grond, gelijk mede het graven van schralen leem of klei en grind gratis aan die commissie af te staan.

Is goedgevonden met meerderheid van stemmen om de benodigde woeste grond gelijk mede het graven van schralen klei of leem en grind in de markte gratis aan die commissie voor den bedoelden weg af te staan onder voorwaarde dat de grond waaruit de leem en grind gegraven worden egaal op worde gegraven en na gedane uitgraving wederom gelijk gemaakt worde, zonder dat de markte daarvan eenige kosten hebbe.

Jan Oonk of Odink legt over een exploitie aan hem op gisteren beteekend ter requisitie van Henry Civati, Jan ter Keurst, Bernardus ter Keurst en Derk Kolhoop, eigengeerfden in deze markte, waarbij aan hem verboden wordt om de door hem in den jare 1837 door de markte aan hem verkochte stuk grond, het Brunnekreefs veldeken genaamd in het Elsenerbroek, op te graven en dat zij hem daarop gisteren wederom hebben ingelijkt met verzoek hem het rustige bezit daarvan te verzekeren.

Is goedgevonden eene commissie te benoemen om deze zaak in de minne te schikken, waartoe benoemd worden den heer J. Dijkers, Gerrit Roessink en Hendrik Sniijders op Assink, welke zich deze commissie hebben laten welgevallen.

Waarna de vergadering is gesloten en ten blijke van dien geteekend op dag en jaar als boven.

Geteekend G.H. ter Horst Jz.

J. Dijkers

G. Stokkers

Voor eensluidend afschrift.

Holting gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **5 Juny 1841** ingevolge kerkenspraak van den 21 Mei te voren.

Present

De heer G.H. ter Horst Jz. Markenrigter

Assessoren W. Gotte

H. ter Horst

Jan Sprokreef, Derk Mokkalencate, Jan Evertink en Hendrik Sniijders op Assink, gecommitteerden.

Verder erschienen

G.H. Bakker, Jan Oonk, Marten Teemker, Jan Zendman, Gerrit Klumpers, J.H. Nijland Niesink, Hkus Megelink, G.J. Lentfers namens Immink, G.H. Huiskes, B.H. Bloemers Plasman, J.H. Danneberg Rietman, Egbert Kempers, Jan Heegeman Aalbrink, J.H. Strateman namens Meyer, J.A. Wansink namens Wassink, Harmen Ooms, Hendrik Kruder namens Leunk, Derk Kolhoop, Jan ter Keurst namens Harbers, Jan Eeftink, Fredkus Krommendam, J.H. Mensink op Aalbrink.

Uit de kerkenspraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering was bijeengeroepen om te delibereren over den verkoop van eenige markengronden de Riet genaamd, gelegen tusschen de erven Kolhoop en Teemker in het Elsenerbroek.

De markenrigter stelt voor deze gronden publiek te verkoopen en den opbrengst daarvan te beleggen ten einde zoo veel mogelijk een fonds daar te stellen om daaruit de jaarlijksche grond belasting te voldoen.

Welk voorstel in omvraag gebragt zijnde wordt met meerderheid van stemmen besloten de zoogenaamde Riet gelegen in het Elsenerbroek, kennelijk tusschen de erven Kolhoop en Teemker publiek te verkoopen en den opbrengst derzelve te beleggen, ten einde de inkomsten derzelve aan te leggen en te bezigen tot betaling der jaarlijksche grondbelasting.

En worden de markenrigter en gecommiteerden bij dezen speciaal generaal gemagtigd die gronden ten voordeele der markte ten overstaan van een bevoegde ambtenaar publiek te verkoopen, de nodige acten te passeren, de kooppenningen te ontvangen, daarvoor te kwiteren en de nodige authorisatie te verleenen tot overschrijving in de registers der hypotheken, wordende de personen van Gerrit Jan Heegeman of Lentfert, Gerrit Effink, Gerrit Klumpers op Roessink en Gerrit Hendrik Bakker aan den markenrigter en gecommiteerden toegevoegd en met gelijke magt bekleed.

De gecommiteerdens brengen ter tafel eene lijst van aangegraven gronden welke voorgelezen zijnde, wordt daarop besloten die gronden aan de respectieve personen, die de aangravingen gedaan hebben voor marktenprijs af te staan, wordende de markenrigter en de gecommiteerden Jan Sprokreef en Hendrik Sniijders op Assink gemagtigd de nodige acten en overdrachten te doen onder den last om dadelijk bij de koopacten de kooppenningen te ontvangen en wordende die lijst aan dit proces verbaal gehecht.

Waarna de vergadering is gesloten en ten blijke van dien geteekend op dag, maand en jaar als boven.

geteekend G.H. ter Horst Jz   Geteekend W. Gotte
H. ter Horst

Voor eensluidend afschrift.

Holting gehouden aan het erve Wolters in Elsen den 20 **July 1841** ingevolge kerkenpraak van den 10 dier zelfde maand.

Present

De heer G.H. ter Horst Jz.   Markenrigter

Assessoren   J. Dikkers
    W. Gotte

Jan Sprokreef, Derk Mokkelenkate, Jan Evertink Tjoonk en Hendrik Sniijders op Assink, gecommiteerden.

Verder erschienen

Gradus Stokkers, J.A. Wansink, G.H. Bakker, Jan Oonk, Jan ter Keurst, Jan Huisken namens Koopman, Marten Teemker, Hendrik Kruder, Berend Hendrik Bloemers, Derk Kolhoop, J.H. Strateman, Hendrikus Megelink namens Megelink, Hendrik Eeftink, Willem Rotman, Jan Mensink.

Uit de kerkenpraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering was bijeen groepen om te delibereren:

1. Over het al of niet gunnen van de in publieke veiling gebragte heidegrond, genaamd de Riet, welke veiling op den 29 der vorige maand heeft plaats gehad en die gronden provisioneel zijn toegewezen aan Jannes Nolte, Jan Sprokreef, Marten Teemker en Jannes Rikkert te zamen voor eene somma van f 1110,-.

Stellende de markenrigter voor zoo uit hoofde van het daartegen aan zijde van den eigenaar van Baak en Hagen, Jan ter Keurst en Derk Kolhoop, als uit hoofde eenige uitheemschen koopers van die gronden zijn geworden, dezelve te bedanken.

Is goedgevonden en besloten den gedanen verkoop te bedanken, wordende de markenrigter gecommiteerd de daardoor veroorzaakte kosten uit de marktenkas te betalen, zoo mede die kosten die door Jan ter Keurst en Derk Kolhoop ten gevolge van hun gedane protest zijn aangewend. Wordende de markenrigter en gecommiteerden met eenparigheid van stemmen geauthoriseerd van die gronden aan Jan Oonk af te staan tegen markeprijs ongeveer zes roeden land of drie spind oude maat.

2. Omtrent de te gevene schadevergoeding aan den eigenaar van het erve Wolters voor de aldaar gehouden worden markenvergaderingen, wordt met eenparigheid van stemmen besloten aan die eigenaar toe te kennen voor iedere vergadering eene somma van vier gulden te beginnen met heden.

Waarna de vergadering is gesloten en ten blijke van dien geteekend op dag, maand en jaar als boven.

geteekend   G.H. ter Horst Jz.
                    J. Dijkers
                    W. Gotte

Voor eensluidend afschrift.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **21 December 1842** ingevolge kerkenpraak van den 10 derzelfde maand.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz   markenrigter
Assessoren   W. Götte
                            G. Stokkers

Jan Sprokreef, D. Mokkalenkate, Jan Evertink, H. Snijders op Assink, gecommiteerden.
Verder erschienen

H. Dijkers namens Sovert en Tjoonk, G.H. Immink, G.J. Sprokreef namens Hegeman, G.H. Bakker, G. Broeze, G.H. Huiskes, G. Bloemendal, Jan Mensink op Bloemers, Antony Exterkotte namens Wassink, Jan Teemker namens Berend Hendrik Teemker, H. ten Elsen namens Leunk, G.H. Eeftink, Gerrit Klumpers namens Roessink, Willem Rotman, Jan Mensink, Fredrikus Krommendal, Gerrit Bargman, Egbert Kempers, J.H. Danneberg namens Rietman, Hendrik Kruders, B.H. Klein Letink, J.H. Gerritsen namens Wilgerink, Jan Eeftink, Jan Vinkert, Jan ter Keurst namens Haikert, J.H. Meulenolk, Jan Oonk, Hendrik Hegeman, A.H. Boskamp namens Klein Letink, A.J. Reef, H. Bloemers, B.J. Zendman, Jan Huisken namens Kamphuis, J.H. Straatman, Jan Hegeman, J.H. Mensink namens Imker of Aalbrink.

Uit de kerkenpraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering was bijeen geroepen om te delibereren over:

1. De aankoop van een hoekje grond waarop de korenmolen gebouwd is en om een dergelijk stuk grond waarop een molenaarshuis gebouwd zal worden.

Ten aanzien van de grond waarop de molen gebouwd is wordt eenparig besloten tegen markeprijs aan den eigenaar van de molen af te staan acht roeden grond rondom den molen en met inbegrip van den grond waarop dezelve staat.

Ten opzichte van de grond voor het molenaarshuis waartoe twintig roeden verlangd wordt, is besloten deze zaak in advis te houden.

2. Ten aanzien van de aangegraven gronden wordt bepaald dat Derk Kolhoop, die mede gronden heeft aangegraven, doch beweert geld betaald te hebben in regten zal worden vervolgd tot betaling van die gronden. Wordende de markenrigter eenparig gemagtigd namens de markte in regten tegen voornoemde Derk Kolhoop te handelen.

3. Thans wordt het punt betrekkelijk de verdeeling der algemeene markengronden door den markenrigter voorgedragen.

Na wisseling van gevoelen hieromtrent wordt het punt van verdeeling aan de goed- of afkeuring der presente goodsheeren onderworpen.

Voor de verdeeling stemden:

W. Götte	2¼
G. Stokkers	1½
J. Sprokreef	1
H. Dikkers	2
G.H. Immink	1
G.J. Sprokreef	1
G.H. Bakker	1
G. Broeze	½
G. Bloemendal	¼
H. Teemker	½
G. Bargman	½
E. Kempers	½
B.H. Klein Letink	1
J. ter Keurst	1
J.H. Meulenkolck	¼
Jan Oonk	1
A.H. Boskamp	¼
B.H. Bloemers	¼
B.J. Sendman	½
J. Hegeman	½
J.H. Mensink	½
G.H. ter Horst	3

19½

Tegen de verdeling bragten hunne stem uit:

D. Mokkelenkate	1
H. Snijders	1
G.H. Huisken	1
J. Mensink Bloemers	½
A. Exterkate Wassink	¼
J. Teemker Bolink	¼
H. ten Elsen Leunk	¼
G.H. Eeftink	¼
G. Klumpers	1
W. Rotman	1
J. Mensink	1
F. Krommendam	½
J.H. Rotman	¼
H. Kruiders	1/6
J.H. Wilgerink	1
J. Eeftink	2/3
J. Vinkert	¼
A.J. Reef	½
J. Huisken	¼
J.H. Straatman	½

11½

Uit de stemming gebleken zijnde dat de meerderheid zich voor de verdeeling heeft verklaard, wordt thans voorgesteld eene commissie te benoemen ten einde een plan van verdeling te formeren en zich met deze werkzaamheden der verdeeling te belasten.

Hiertoe werden met eenparigheid van stemmen benoemd de heeren

1. G.H. ter Horst president
2. W. Götte
3. G. Stokkers
4. H. Sniijders op Assink
5. G. Klumpers

terwijl eindelijk tot secretaris der commissie wordt benoemd de markenschrijver J.B. ter Horst.

Deze commissie zal alles bij meerderheid van stemmen beslissen en wel voor ieder lid der commissie buiten de markte wonende als schadeloosstelling wordt genoten een gulden vijftig cents per vacatie, terwijl die in de markte wonen een gulden zullen genieten.

Het plan waarop de verdeeling zal plaats hebben zal door de commissie uiterlijk binnen drie maanden aan de goedkeuring van de horting moeten onderworpen zijn.

Nog is bepaald dat de marktbede voor zijne meerdere werkzaamheden ten gevolge der verdeeling in redelijkheid zal beloond worden, ter begrooting door de commissie te bepalen.

Nog is bepaald dat (*blanco*)

Waarna de vergadering is gesloten op dag en maand en jaar als boven. En is deze op de van oude gebruikelijke wijze door markenrigter en beide assessoren na voorlezing geteekend.

Geteekend G.H. ter Horst

W. Götte

G. Stokkers

Voor eensluidend afschrift.

Horting gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **18 January 1843** ingevolge kerkenspraak van den 7 te voeren.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter

Assessoren J. Dijkers

Jan ter Keurst op Teemker

Jan Sprokkereef, D. Mokkalenkate, H. Sniijders op Assink, gecommitteerden.

Verder erschienen:

De Heer W. Götte, G. Stokkers, Jan Willems, G.H. Huisken, Gerrit Bloemendal, Willem Rotman, Derk Kolhoop, Hendrik Hegeman, G.J. Gerritsen op Wilgerink, Jan Meyer, Hendrik Eeftink, Jan Teemker, Hk. ten Elsen, J.H. Dannenberg, Rietman, G.H. Bakker, Jan Mensink, Fredrikus Megelink, Jan Megelink, Jan Huiskes, Jan Wolthuis, Jan Mensink op Bloemers, J.H. Strateman, A.J. Reef, H.J. Meuleman, J.H. Wassink, Jan Oonk, Hk. Kruiders, J.H. Meulenkolk, J.H. Schreur, Hendrik Eeftink, G. Klumpers op Roessink, Harmen Ooms, Jan Vinkert, A.H. Boskamp, W.H. Bloemers, Gerrit Jan Sprokkereef, B.J. Zendman, G.H. Bakker namens G. Broeze, H. Evers, G.H. Immink, F. Krommendam, Hendrik Nijland, J. Aaftink.

Uit de kerkenspraak die werd voorgelezen bleek dat deeze vergadering was bijeengeroepen ten einde te delibereren over het door de commissie van verdeeling bij voorgem. resolutie opgemaakte plan van verdeeling der gemeene marktgronden dezer markte.

Welk rapport wordt voorgelezen en waarna tot de deliberaties worden overgegaan en welke vervolgens artikel voor artikel wordt voorgedragen.

Artikel 1.

Dit artikel wordt goedgekeurd met deze veranderingen:

a. de verdeling der broekgronden wordt alsnu bepaald als volgt:

- a. voor elke volle whare 2 aandeelen.
- b. voor iedere twee bunders huis en hooiland 1 aandeel.
- c. voor ieder thans bewoond woonhuis 4 aandeelen.

Terwijl de maatstaf van de runderen komt te vervallen.

b. dat de verdeling der veengronden wordt begroot als volgt:

- a. voor ieder volle whare 6 aandeelen.
- b. voor ieder bewoond woonhuis van een gewaarde 3 aandeelen.
- c. voor ieder bewoond woonhuis van een ongewaarde 2 aandeelen.

Blijvende overigens de andere bepalingen in haar geheel dit besluit bij meerderheid van stemmen genomen.

Artikel 2.

Wordt eenparig aangenomen.

Artikel 3.

Mede eenparig aangenomen.

Artikel 4.

Dit artikel wordt in zooverre veranderd dat thans zal worden gelezen.

De kosten op de verdeling vallende zullen gevonden worden uit den opbrengst der markenplaatsjes in de voorhandene fondsen.

Het te kort komende zal door de commissie worden genegotieerd tegen den interest van hoogstens vijf procent.

De aflossing dezer negotiatie zal plaats hebben uit den omslag der deelgenoten pro rato van ieder toebedeelde te berekenen, zullende de deelgenooten hunnen aanslag moeten betalen binnen den tijd van een jaar nadat de gronden aan hun zullen zijn toegewezen en dezelve voor de betaling niet mogen omheinen naar bevalen.

Die voor den gemelden termijn niet betaald hebben zullen de aandeelen, welke aan hen zijn toebedeeld, publiek door de commissie worden verkocht. Dadelijk na afloop daarna zal de acte van verdeling worden gepasseerd.

Artikel 5.

Wordt eenparig aangenomen.

Artikel 6.

Mede eenparig aangenomen.

Artikel 7.

Mede eenparig aangenomen.

Artikel 8.

Eenparig aangenomen.

Artikel 9.

Eenparig aangenomen.

Artikel 10.

Eenparig aangenomen.

Artikel 11.

Wordt in zooverre veranderd dat in plaats der in te komen bezwaren door de commissie alsnu door de holtingsvergadering zal geschieden.

Artikel 12.

Zullen de twee laatste woorden worden weggelaten.

Artikel 13.

Eenparig aangenomen.

Artikel 14.

Zal achter het woord "des noods" toegevoegd worden "door de holtingsvergadering".

Artikel 15.

Eenparig aangenomen.

Artikel 16.

Eenparig aangenomen.

Artikel 17.

Het plan alsnu nader gewijzigd zijnde, zal in dien geest veranderd, ter approbatie worden opgezonden aan Zijne Majesteit den Koning door de commissie van verdeeling.

Verders niets meer voor tedragen zijnde is deze vergadering gesloten op dag, maand en jaar als boven. En is deze op de van ouds gebruikelijke wijze door markenrigter en assessoren na voorlezing geteekend.

Geteekend G.H. ter Horst Jz

J. Dijkers

Jan ter Keurst

Voor eensluidend afschrift.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **13 November 1843** ingevolge kerkenspraak van den 4e dier maand.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz Markenrigter

Assessoren de Heeren J. Dijkers

en G.H. Immink.

Jan Sprokreef, Derk Mokkelenkate, Hendrik Snijders op Assink.

Verder erschienen:

Jan Mensink op Bloemers, Jan Wolthuis, Jan ter Keurst, Hendrik Eeftink namens Eeftink, Egbert Kempers, Gerrit Stokkers, Berend Jan Zendman, Hk. Kruders, Jannes Aaftink, Gerrit Jan Sprokkereef, Jan Hendrik Sprokreef, beide namens Hegeman, J.H. Dannenberg op Hutteman, Hendrikus Johannes Megelink mede namens zijn broeder en zuster, G. Stam namens Bolink, Berend Hendrik Bloemers, Gerrit Klumpers op Roessink, Gerrit Hendrik Bakker namens Groot Letink, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, Jan Mensink namens Harmen Mensink, W. Rotman, Jan Oonk, Arent Jan Reef, W. Götte namens de havesate Elsen en de Weerd, Derk Kolhoop, Jan Vinkert, Jan Hendrik Nijland op Niesink, Jan Hendrik Strateman, Jan Hendrik Schreurs namens den Ymker, Mannes Molenkolk namens Klein Molenkolk, Berend Hendrik Klein Letink namens Wissink.

Uit de kerkenspraak die wordt voorgelezen blijkt dat deze vergadering belegd was:

1. Ten einde te delibereren over een door de commissie van verdeeling aan de markenrigter ingeleverd rapport betreffende een te maken wijziging in het plan van verdeeling dezer markte.

Dit rapport voorgelezen zijnde bleek dat de commissie ten fine van nader te maken wijziging in voormeld art. 3 en zulks op uitnodiging van Zijne Excellentie de Heer Gouverneur dezer provincie voorgesteld, de laatste zinsnede van dat artikel luidende:

"met dien verstande echter dat de bouwlanden van een en dezelfde eigenaar altijd eene grootte zullen moeten hebben als waarover ten minste een half aandeel kan worden berekent".

Uit het plan van verdeeling zullen geroyjeerd worden en als niet bestaand zal worden aangemerkt.

Waarover gedelibereerd zijnde, is met eenparigheid van stemmen besloten zich met het voorstel van de commissie te vereenigen en hetzelve in een besluit dezer vergadering te veranderen.

Wordende de commissie versogt de bedoelde zinsnede uit het plan met reeden te wijzigen en hetzelfde ten blijke van hen te teekenen.

2. Wijders wordt door de markenrigter voorgesteld om te delibereren over de bestaande kwestie omtrent het whaarregt van het erve Borkent, waaromtrent door de eigenaren Gerrit Stam en Konterman in plaats van eene halve eene heele whare wordt gereclameerd.

Is goedgevonden eene commissie van die leden te benoemen die op de eerstkomende holtings vergadering daaromtrent hier rapport zullen uitbrengen.

Tot leden dezer commissie worden benoemd de Heeren J. Dijkers, G.H. Immink en J. Sprokreef.

Niets meer voor te dragen zijnde wordt de vergadering gesloten op de daarop vanouds gebruikelijke wijze door markenrigter en assessoren na voorlezing geteekend.

Geteekend G.H. ter Horst Jz

J. Dijkers

G.H. Immink.

Voor eensluidend afschrift.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **22 Maart 1844** ingevolge kerkenspraak van den 9e dier maand.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz Markenrigter.

Assessoren de Heeren J. Dijkers

en G.H. Immink.

Jan Sprokreef, D. Mokkalenkate, H. Snijders op Assink, J. Evertink op 't Joonk, gecommiteerden.

Verder erschienen.

Gerrit Stokkers, Jan ter Keurst, Jan Mensink, W. Rotman, Derk Kolhoop, Jan Hendrik Sprokreef, G.J. Sprokreef, Hendrik Eeftink, Hendrik Huisken, Hendrik Jan Meulman, Jan Teemker, G. Bloemendal, G.J. Gerritsen, E. Kempers, J. Vinkers, G. Klumpers, Jan Oonk, G.H. Bakker, J.H. Wassink, Frederikus Megelink, A.J. Reef, Fr. Krommendam, Jan Megelink.

Uit de kerkenspraak die voorgelezen werd bleek dat deze vergadering was bijeen geroepen ten einde te delibereren en te besluiten als volgt:

1. Den Heer markenrigter brengt ter tafel de rekening van ontvangst en uitgaaf zijner gehoudene administratie over deze markte vanaf den jare 1838 tot heden.

Na examinatie van deze twe blijkt dat de ontvangsten bedragen f 1804,70

En de uitgaven daarentegen f 1919,10

Alzoo met een nadeelig saldo f 114,40

2. Ten aanzien der door Kolhoop met dennen bezaaide gronden en de door hem gevondene pretentie ten laste der markte, wordt uit hoofde van verschillende gevoelens in advies gehouden.

3. De commissie benoemd om het whaarregt van G. Stam en Konterman te onderzoeken brengt haar verslag uit daartoe strekkende, dat zoolang dezelve niet bewijzen dat zij opvolgers van zekeren Gesker zijn, hun vermeend regt niet anders kan beschouwd worden, dus te bestaan in eene halve whare.

De presente goedsheeren vereenigden zich eenparig met dat gevoelen.

Eindelijk wordt voorlezing gedaan van eene ontvangene uitnodiging van den Minister van Finantie om in de oogwettige leening deel te nemen.

Wordt besloten de behandeling dezer zaak aan markenrigter en gecommiteerden op te dragen.

Niets meer voor te dragen zijnde wordt de vergadering gesloten en deze op de vanouds gebruikelijke wijze door markenrigter en assessoren na voorlezing geteekent.

Geteekent. G.H. ter Horst Jz

J. Dijkers

G.H. Immink.

Voor eensluidend afschrift.

Holtink gehouden op het erve Wolters in Elsen den **26 Juny 1844** ingevolge kerkenpraak van 31 Mei 1844.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz Markenrigter.

Assessoren W. Götte

G. Stokkers.

Gecommiteerden: Jan Sprokreef, Derk Mokkelenkate, H. Snijders op Assink, J. Evertink op Zwovertink.

Verder erschienen.

H. Bakker, H. Eeftink namens Bloemers, B.H. Klein Letink op Wissink, Jan ter Keurst op Haykers, Jan Eeftink van Eeftink, Egbert Klumpers namens Eeftink, Jan Meyer namens Meyer, Hendrik Kruder namens Teemker, Albert Harm Boschkamp namens Jan Aalbrink, J.Hk. Meulenkolk namens Meulenkolk, G.J. Sprokreef en Jan Hendrik Sprokreef namens Hegeman, Gerh. Hk. Immink namens Lentfert, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, W. Rotman namens Rotman, Jan Oonk namens Oonk, Arend Jan Reef namens Reef, Gerrit Bloemendal namens Schottelink, D. Kolhoop namens Kolhoop, Jan Vinkers namens Luttikera, B.J. Zendman namens Effink, de erven Gerrit Dannenberg namens Hutteman, Fredr. Krommendam namens Leunk, Jan Mensink op Bloemers, Jan Hk. Strateman namens Meyer.

Uit den kerkenpraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering was bijeen geroepen ten einde te delibereren en te besluiten voor het plan van wegen en waterleidingen die bij dezen aan de holtings vergadering wordt voorgelegt.

Hetwelk met eenparige stemmen wordt aangenomen en goedgekeurd en de commissie van de verdeling der marktgronden verzocht hetzelfde ten spoedigsten aan Heeren Ged. Staten ter goedkeuring aan te bieden.

Niets meer voor te dragen zijnde wordt de vergadering gesloten en na voorlezing geteekend op de vanouds gebruikelijke wijze.

Geteekend G.H. ter Horst Jz

W. Götte

G. Stokkers.

De markenschrijver J.B. ter Horst verklaart bij dezen afstand te doen van al zijn betrekkingen in deze markte.

Is met eenparigheid van stemmen dit ontslag aangenomen en met goedkeuring der presente gewaarden de ondergemelde markenschrijver zijne marktenpapieren in bewaring gesteld aan den Heer G. Stokkers.

Is nog besloten aan het bepaalde onder nr vijf der resolutie van den 3 February 1835 ten aanzien van het steken van dekplaggen het vereischte gevolg te geven.

Aldus bij ampliatio van vorenstaande holtings resolutie vastgesteld en na voorlezing op de gewone wijze geteekend.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
W.Götte
G. Stokkers
Voor eensluidend afschrift.

Holting gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **31 October 1844** ingevolge kerkenspraak van den 18e October te voren.

Present.

Den Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter

Assessoren G. Stokkers.
G.H. Bakker.

Gecommitteerden: Jan Sprokkereef, Derk Mokkelenkate, H. Snijders op Assink.

Verder erschienen:

H. Eeftink namens Bloemers, Hendrik Kruder namens Leunk, Gerrit Jan Sprokkereef, G. Klumpers namens Roesink, Jan Oonk namens Oonk, Arend Jan Reef namens Reef, Gerrit Bloemendal namens Schottelink, Jan Mensink op Bloemers, Hendrik Nijland, de zoon van Megelink op Megelink, Jan Teemker namens Boozink, Jan Hendrik Wassink namens Wassink, Berend Hendrik Bloemers namens Ooms, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, Jan Mensink, Willem Rotman, Hendrik Eeftink namens Eeftink en A.H. Boskamp namens Teemker.

Uit de kerkenspraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering belegd was:

1. Ten einde de afscheiding tusschen de veen- en broekgronden, welke voorlopig door de commissie tot de verdeeling is bepaald en door koopers aangekocht, te willen beginnen aan de nieuwe waterleiding van den weg van het Woeste slag naar den Vosseveld, vervolgens zuidwaarts lopende in eene rechte lijn tot op den Schooldijk en van dat punt mede in eene rechte lijn meer oostwaarts tot op den Schooldijk, finaal vast te stellen.

2. Over te gaan tot de benoeming van eenen markenschrijver en eene secretaris der commissie tot de verdeeling, beide in plaats van J.B. ter Horst als zodanig in te luyden. Met meerderheid van stemmen was besloten de hiervoren omschreven afscheiding welke voorlopig door de commissie bepaald is uitgebakend goed te keuren zo finaal vast te stellen zoo als dezelve vastgesteld wordt bij deze.

3. Tot markenschrijver te benoemen, gelijk benoemd wordt bij dezen de Heer Hendrik Jan Aeyelts Averink, burgemeester te Rijssen, op een jaarlijks tractement van tien gulden en vijftig cents en tot secretaris der commissie van verdeeling genoemden Heer H.J. Aeyelts Averink op de emolumenten bij markenresolutie van den 21 December 1842 bepaald en vastgesteld, terwijl beide betrekkingen geacht worden te zijn overgegaan den eersten July 1800 vier en veertig.

Waarna de vergadering is gesloten en ten blijke van dien op de gewone wijze geteekend ten dage en jaar als boven.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
G. Stokkers
G.H. Bakker

Voor eensluidend afschrift.

Aeyelts Averink markenschrijver.

Holting gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **15 October 1845** ingevolge kerkenspraak van den 4e October bevorens.

Present.

Den Heer G.H. ter Horst Jz   markenrigter

Assessoren   de Heeren G.H. Immink

en Gt. Stokkers.

Gecommitteerden: J. Sprokkereef, Derk Mokkelenkate en H. Snijders op Assink.

Verder erschienen:

W. Götte, H.J. Megelink namens Megelink, G. Klumpers namens Roesink, G. Meyer namens Meyer, A.H. Boskamp namens Kruiders, Egbert Kempers namens de erven Kempers, Jan Eeftink, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, Jan Odink, B.J. Sendman namens Effink, A.J. Reef, H.J. Meulman, G.H. Huisken, Jan Mensink namens de erven A. Mensink, J.H. Wassink namens Wassink, G. Bloemendal, G.H. Bakker namens de erven A.J. Bakker, Harmen Ooms namens de erven D. Ooms, Willem Rotman, J.H. Sprokkereef, J.H. Strateman, G.J. Sprokkereef namens Hegeman.

Uit de kerkenspraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering belegd was:

Over het verder verkrijgen van gelden benodigd tot het werk der verdeeling bij wijze van overschot op den aandeelen in de veengronden.

Na verwisseling van gronden omtrent deze aangelegenheid wordt door den heer president aan de tegenwoordige goedsheeren voorgesteld om bij stemming over te gaan of dezelve al dan niet genegen zijn om eene som van vijf gulden voor elk aandeel in de veengronden renteloos voor te schieten.

Hiertoe overgegaan zijnde bleek dat van de tegenwoordig zijnde goedsheeren voor het onderwerpelijke rentelose voorschot hunne stemmen hebben uitgebragt.

G.H. ter Horst Jz	2
G.H. Immink	1
J. Sprokkereef	1
Gt. Stokkers	1¼
D. Mokkelenkate	1
H. Snijders	1
W. Götte	2¼
Gt. Klumpers	1
Gt. Meyer	½
A.H. Boskamp	¼
Hk. Kruiders	1/6
E. Kempers	½
Jan Eeftink	¾
B.J. Zendman	½
A.J. Reef	½
H.J. Meulman	¼
G.H. Bakker	1
G.J. Sprokkereef	¼

15¾

Terwijl tegen het rentelose voorschot waarvan hier ieder is stemden:

H.J. Megelink	1
G.J. Gerritsen	1
J. Odink	1
G.H. Huisken	1
J. Mensink	1

J.H. Wassink	1
Gt. Bloemendal	¼
H. Ooms	¼
W. Rotman	1
J.H. Sprokkereef	½
J.H. Strateman	½

8½

Na de stemming is alzo gebleken dat de meerderheid zich voor het voorstel over het voorschieten van vijf gulden voor elk aandeel in de veengronden heeft verklaard.

Wijders is goedgevonden dat de inning van vorschreven gelden zal plaats hebben aan handen van den kantore van den penningmeester der commissie van verdeeling den heer Gerrit Stokkers te Rijssen in vier gelijke termijnen en wel de eerste termijn op den 1 December 1845, de 2e op den 1 Maart, de 3e op 1 September en de 4e of laatste termijn op den 1 December, alle drie over den jare 1846.

Waarna de vergadering is gesloten op dag, maand en jaar als boven. En is deze op de vanouds gebruikelijke wijze door markenrigter en assessoren na voorlezing geteekend.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
G.H. Immink
G. Stokkers.

Voor eensluidend afschrift.
Aeyelts Averink.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **10 Juny 1846** ingevolge kerkenspraak van den 31 Mei bevorens.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter
Assessoren de Heeren W. Götte
en G.H. Bakker.

Verder erschienen:

J. Sprokkereef, Derk Mokkelenkate, H. Snijders op Assink, gecommiteerden.
Jan ter Keurst namens Haykers, Berend Hendrik Klein Leetink namens Wissink, Willem Rotman, Jan Odink, Jan Mensink, Derk Kolhoop, Gerrit Jan Gerritsen op Wilgerink, Jan Hendrik Dannenberg, Jan Hendrik Meulenkolk, Jan Hendrik Huiskes, Hendrik Eeftink, Gerrit Hendrik Teemker, Jan Megelink, Hendrik Kruiders, Berend Hendrik Bloemers, Gerrit Klumpers op Roesink, Hendrikus Megelink, Hendrikus ten Elsen, Jan Wolthuis, Hendrik Eeftink, Fredrikus Krommendam, Jan Hendrik Sprokkereef, Arend Jan Reef, Jan Mensink op Bloemers, Gerrit Jan Sprokkereef, Albert Harmen Boskamp, Jan Hendrik Straatman en Jan Hendrik Kempers, eigengeerfden.

Volgens den inhoud der kerkenspraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering belegd was:

Over het benemen van maatregelen tot het krachtadig te keer gaan van het steken van schadden en plaggen, alsmede van andere willekeurige handelingen in de marke en verder te delibereren over hetgeen zal worden voorgesteld.

Hierover gedelibereerd zijnde is met eenparige stemmen goedgevonden bij vernieuwing vast te stellen.

1. Dat geene plaggen en schadden gestoken alsmede geen turf gemaakt of schapen mogen gehoed worden op plaatsen bij vorige markenresolutien verboden op de boeten en schadevergoeding en bij genoemde markeresolutien bepaald en vastgesteld.

2. Dat de ganzen van niet beregtigden in de marke op de plaats waar zij schade veroorzaken zullen worden gedood.
3. Dat de eventueel te verbeuren boeten zullen worden genooten de eene helft door den aanbrenger of aanbrengrers en de andere helft door de armen der buurtschap Elsen.
4. De markenrigter wordt bij deze, evenals vroeger, geauthoriseerd alle overtredingen zonder eenige oogluiking ten koste der marke te doen vervolgen, daarna dat gene te verrigten of te doen verrigten wat hij tot handhaving van goede orde in den marke noodig zal achten. Eindelijk wordt gemarkgenooten de verpligting opgelegd om de markenrigter, de gecommiteerden, de veldwachters enz, tot handhaving der markeverordeningen de noodige hulp te verleenen en al de bevelen ten uitvoer te brengen die hun door of namens den markenrigter zullen gegeven worden.

Verder niets meer voor te stellen zijnde is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage en jare als boven.

geteekend G.H. ter Horst Jz
W. Götte
G.H. Bakker.

Voor eensluidend afschrift.

Aeyelts Averink.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **19 Augustus 1846** ingevolge kerkenspraak van den 7e Augustus bevorens.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter.
Assessoren de Heeren Jan Dikkers
en G.H. Immink.

Verder erschienen.

Jan Mensink op Bloemers, G.H. Huiskes namens Hendertink, Hendrik Snijders op Assink, wed. Jan Schreurs namens Ymker, Berend Jan Zendman namens Effink, Jan Eeftink namens Eeftink, Jan Hendrik Strateman namens Meyer, Jan Sprokkereef namens Wolters, Hendrik Kruders namens Kruders, Jan Hendrik Sprokkereef namens Krommendam, Fredrikus Megelink namens Megelink, Berend Hendrik Bloemers namens Plasjans, Gerrit Klumpers namens Roesink, Gerrit Hendrik Bakker namens Groot Leetink, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, Derk Mokkelenkate namens Ribbert, Jan Mensink namens Mensink, Jan Oonk, Jan Reef namens Reef, W. Götte.

Daar er 17³/₄ stemgeregtigden zijn ingekomen en dus volgens de wet van den 14 Mei 1810 geen besluit omtrent de uitgeschreven punten kunnende genomen worden, zoo wordt deze vergadering verdaagt tot op maandag den 31 Augustus 1846 s'morgens te 10 ure op het erve Wolters in Elsen, tot welker einde de noodige kerkensprake op twee eerstkomende zondagen zullen worden gedaan en daar en boven door den markenbode de gewhaarden in tijds worden opgeroepen.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
J. Dikkers
G.H. Immink.

Voor eensluidend afschrift.

Aeyelts Averink.

Holtink gehouden op het erve Wolters in Elsen den **31 Augustus 1846** ingevolge kerkenspraak van den 22 Augustus bevorens.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz   markenrigter
Assessoren   de Heeren W.Götte
                  en Gt. Stokkers.

Verder erschienen:

Jan Mensink op Bloemers, Gerrit Hendrik Huisken op Henterdink, Hendrik Sniijders op Assink, Gerrit Bergman, Berend Hendrik Klein Leetink, Jan ter Keurst, Berend Jan Zendman, Jan Meyers op Hegeman, Jan Sprokkereef, Hendrikus ten Elsen, Jan Hendrik Meulenkolk, Gerrit Jan Sprokkereef, Jan Hendrik Sprokkereef, Gerhardus Broese, Jan Hendrik Danneberg namens Hutteman, Gerrit Stam nu Keuterman, Harmen Ooms, Jan Hendrik Wassink namens Wassink, Gerrit Klumpers, Gerrit Hendrik Bakker, Gerrit Jan Gerritsen namens Wilgerink, Derk Mokkelenkate, Jan Mensink, Willem Rotman, Jan Odink, Arend Jan Reef, Gerrit Bloemendal, Albert Hermen Boskamp, Fredrikus Krommendam, Hendrik Eeftink, Fredrikus Megelink namens de erven Arend Megelink, Hendrikus Huisken.

Uit de kerkenspraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering belegd was:

1. Over het verkoopen aan H. Harbers van aangegraven markengronden.
2. Over het verplaatsen van B.H. Harbers die zich inde nabijheidvan het veen aan den Vriezenberg heeft gevestigd naar de Borkelt.
3. Over de verdeling der veengronden tegen betaling van eenige gelden per bunder of wel over het verkoopen van gronden uit welke opbrengst de kosten van verdeling kunnen gevonden worden.
4. Over het verkoopen van aangegraven gronden aan den molenaar E. Hartgerink en M. Vinkers op Peddemors.

En eindelijk over al hetgeen ter tafel zal worden voorgedragen.

Hierover gedelibereerd zijnde is goedgevonden:

1. Met 26¼ stem tegen eene stem betreffende Hendrik Harbers de aangegraven grond groot een en tachtig roeden tegen de som van honderd gulden te verkoopen en wijders met eenparige stemmen aan hem in evenredigheid van die som nog negen en zestig roeden af te staan uitmakende tesamen een en een halve bunder.
2. Met 16 tegen 11 stemmen om Berend Hendrik Harbers om de plaats in de nabijheid van den Vriezenberg te laten verblijven, wijders met eenparige stemmen om hem een en een halve bunder woeste grond te verkoopen tegen den prijs die aan de commissie van verdeling wordt overgelaten.
3. Dit punt wordt door den markenrigter na hieromtrent het gevoelen van de goedsheeren te hebben vernomen ingetrokken.
4. Met meerderheid van stemmen is besloten aan molenaar E. Hartgerink en M. Vinkers op Peddemors de aangegraven markengronden voor drie honderd gulden per bunder te verkoopen en de voorbehouding dat voor die gronden geene andere gronden zullen worden toebedeeld.

Eindelijk is eenparig goedgevonden dat gedurende het najaars seizoen dagelijks tot paal en perkstelling van het vernielen der veen en broekgronden drie man van de markengenooten in die gronden zullen moeten surveilleren, terwijl voorschreven wachthoudende manschappen de verpligting wordt opgelegd om bij ontdekking van de eene of andere willekeurige handeling, daarvan dadelijk met opgave der namen van den dader of de daders aan den markenrigter ter kennis te geven.

Met houden der rooster van deze wacht wordt opgedragen aan Jan Sprokkereef op Wolters terwijl de opbooding zal geschieden door den markenboode.

Waarna de vergadering is gesloten en ten blijke daarvan op de gewone wijze geteekend ten dage en jare als boven.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
W. Götte
Gt. Stokkers.

Voor eensluidend afschrift.

Aeyelts Averink markenschrijver

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **9 April 1850** ingevolge kerkenpraak van den 30e Maart bevorens..

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter
Assessoren de Heeren W. Götte
en H. Dikkers.

Verder erschienen.

Jan Sprokkereef, Derk Mokkelenkate en H. Snijders op Assink, gecommitteerden.
Hendrik Eeftink op Tjoonk, Gerrit Klumpers op Roesink, Jan Vinkers op Vinkers, Jan Odink, Jan Hendrik Dannenberg, Egbert Kempers, Hendrik Eeftink op Eeftink, Jan Hegeman op Aalbrink, Arend Jan Wassink, Gerrit Jan Hegeman op Aaftink, Berend Jan Zendman op Zendman, Jan Reeffer, Gerrit Jan Gerritsen op Wilgerink, Gerrit Jan Sprokkereef, Derk Kolhoop, Willem Rotman, Jan Mensink Abertszoon, Jan Hendrik Sprokkereef, Jan Hendrik Mensink op Imker, Jan Wolthuis, Hendrikus Johannes Megelink, Jan Hendrik Strateman, Hendrikus Kruider, Gerrit Hendrik Huiskes op Koopman, Gerrit Hendrik Teemker, A.H. Boskamp, Egbert Hartgerink, Hermannus Meulenkolk, Hendrikus Megelink, Hendrikus ten Elsen, Jan Hendrik Wassink, Jan Mensink op Bloemers, Jan Meulman, G.H. Bakker, Gerrit Stokkers, Gerrit Bloemendal, Jan Hendrik Crommendam en Berend Hendrik Klein Letink op Wissink.

Allen gewhaarden in genoemde marke.

Volgens den inhoud der kerkenpraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering was belegd:

1. Over den publieke verkoop van eenige niet van verdeeling vatbare markengronden en het perceel bouwland waarvan de huur door den markenrigter wordt genoten.
2. Over het voorstel om aan de armen van Elsen gratis over te dragen eenige markenplaatsjes bemeyerd door Jannes Groothuis aan den Plasdijk, Berend Hendrik en Hendrik Harbers, de wed. Flipsborg en door Berend Verdriet.
3. Om aan genoemde armen van de nog onverdeeld gebleven veengronden mede een gedeelte gratis af te staan.
4. Over de kwestieuse gronden der marke Elsen, Wiene en Zeldam.

Hierover gedelibereerd hebbende is besloten:

1. Met 21½ tegen 10½ stem den markenrigter en gecommitteerden te magtigen tot het publiek verkoopen van eenige niet voor verdeeling vatbare markengronden, benevens het perceel bouwland waarvan de huur door den markenrigter wordt genoten.
2. Met eenparige stemmen om aan het Hervormde armbestuur van Elsen af te staan de vijf markenplaatsjes bewoond door Jannes Groothuis aan de Plasdijk, Berend Hendrik en Hendrik Harbers, de wed. Flipsborg en Berend Verdriet.
3. Met 31½ tegen ¾ stem om dan genoemd armbestuur mede een bunder in een blok van de nog onverdeeld gebleven veengronden gratis af te staan.

Zullende de bovengemelde markenplaatsjes en veengronden door den markenrigter en gecommitteerden aan het Hervormde armbestuur worden overgedragen.

4. Met algemene stemmen den markenrigter te verzoeken nog eenige pogingen te willen aanwenden ten einde met den markenrigter der marken Wiene en Zeldam over de kwestieuse gronden in een minnelijke schikking te treden.

Eindelijk wordt de markenrigter nog verzocht een holting te beleggen waarin zal worden gedelibereerd over het afstaan van twintig roeden veengrond alleen tegen betaling der verdeelingskosten aan eenige personen die zich daartoe hebben aangemeld zijnde Arend Jan Schreurs, Hendrik Jan Kempers, Jannes Zwijnenberg, Jan Hendrik Molenkolk, Jan Hendrik Strateman, Jan Sprokkereeff, wed. B.J. Reeff, de wed. Olthof, alsmede twintig roeden aan de school van Elsen.

Verder niets voor te stellen zijnde is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage en jare als boven.

Geteekent G.H. ter Horst Jz
W. Götte
H. Dijkers.

Voor eensluidend afschrift.

Aeyelts Averink. markenschrijver.

Holtink gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **24 April 1850** ingevolge kerkenpraak van den 13 April bevorens.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz markenrigter
Assessoren de Heeren W. Götte
en Gerrit Stokkers.

Verder erschienen:

Jan Sprokkereef, Derk Mokkelenkate en H. Snijders op Assink, gecommitteerden.

G.H. Bakker, Egbert Kempers, Arend Jan Reef, Jan Hendrik Strateman, J.H. Sprokkereef, Jan ter Keurst, Jan Hendrik Meulenkolk, Egbert Hartgerink, Harmen Ooms, Gerrit Jan Sprokkereef, Berend Hendrik Bloemers, Gerrit Klumpers, Fredrikus Megelink, Gerrit Jan Hegeman, Hendrik Eeftink, A.H. Boskamp, Jan Wolthuis, Gerrit Bloemendal, Willem Rotman, Jan Hendrik Meulman, Jan Hendrik Mensink, allen gewhaarden der genoemde marke.

Uit den inhoud der kerkenpraak die werd voorgelezen bleek dat deze vergadering belegd was over het afstaan van 20 roeden veengrond alleen tegen betaling der verdeelingskosten aan eenige personen die zich daartoe hebben aangemeld zijnde Arend Jan Schreurs, Hendrik Jan Kempers, Jannes Zwijnenberg, Jan Hendrik Molenkolk, Jan Hendrik Strateman, Jan Sprokkereef, de wed. B.J. Reef en de wed. Olthof, benevens twintig roeden veengrond aan de school van Elsen.

Hierover gedelibereerd zijnde is besloten:

1. Met 13½ tegen 6½ stem het bovenomschreven verzoek van de personen welke na 1842 hebben gebouwd alsmede aan die welke in kamers wonen, zijnde Arend Jan Schreurs, Hendrik Jan Kempers, Jan Hendrik Molenkolk, Jan Hendrik Strateman, Jan Sprokkereef, de wed. B.J. Reeff en de wed. Olthof alsmede van alle anderen welke zich daartoe nog moeten aanmelden als zijnde buiten het plan van verdeling niet toelaten.

2. Met 13½ tegen 6½ stem dat de school van Elsen als een woonhuis zal worden beschouwd en dus aan dezelve de gevraagde 20 roeden veen af te staan.

Het verzoek van Jannes Zwijnenberg is niet in omvraag gebragt als zullende deze zaak door de commissie van verdeling dezer marke worden geregeld.

Verder niets meer voor te stellen zijnde is de vergadering gesloten en ten blijke daarvan geteekend ten dage en jare als boven.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
W. Götte
Gerrit Stokkers Voor eensluidend afschrift. Aeyelts Averink.

Holting gehouden aan het erve Wolters in Elsen den **22 September 1852** ingevolge kerkenpraak van den 11 September 1852.

Present.

De Heer G.H. ter Horst Jz   markenrigter
Assessoren   de H.H. W. Götte
                                  A.H. Boskamp.

Verder erschienen.

J. Sprokkenreef, D. Mokkalencate, gecommiteerden.

G. Stokkers, G.H. Bakker, G.J. Sprokkenreef, G. Klumpers, E. Kempers, J.H. Sprokkenreef, J. Oonk, F. Megelink, J.H. Wassink, J. Mensink op Bloemers, B.J. Zendman, E. Hartgerink, J.W. Kotterman, A.J. Reef, J. Wolthuis, G. Bloemendal, J.A. ter Horst als gevolgmagtigde van de weduwe G. Bergman, G.J. Gerritsen, W. Rotman, G.H. Huiskes, J.W. Mensink, B.H. Klein Letink, G.J. Hegeman op Aaftink en Mr. H. Dijkers.

Door het overlijden van den Heer Aeyelts Averink de betrekking van markenschrijver vacant zijnde, wordt dezelve door markerigter en gecommiteerden voor deze keer opgedragen aan den medegeerfden Mr. H. Dijkers.

Na voorlezing der kerkespraak wordt gedelibereerd over het eerste daarin opgegevene punt, namelijk over het voorstel van markerigter en gecommiteerden der marke strekkende daartoe de goedsheeren en eigengeerfden zullen goedkeuren de onderhandschen verkoop van eenige kleine percelen grond, verkocht aan G.H. Bakker, J.H. Sprokkenreef, G.J. Sprokkenreef en G. Wessels.

En is hieromtrent besloten met eenparigheid vn stemmen met uitzondering van die van J.W. Kotterman, die zich buiten stemming hield, dat bovenvermelde onderhandsche verkoop wordt goedgekeurd en alzoo in dezen wordt afgeweken van het bepaalde op den holting van den 9 April 1850, betrekkelijk het publiek verkoopen van eenige niet voor verdeling vatbare markegronden.

Wijders wordt bepaald met 13 tegen 11½ stemmen dat de overdragt der bedoelde kleine percelen grond zal geschieden namens de marke door markerigter en gecommiteerden.

Aangaande het tweede punt in de kerkespraak vervat, te weten de rekening van den markerigter van het jaar 1844 tot op heden, ten einde die rekening goed te keuren en hem markerigter dienaangaande te dechargeren, wordt eenparig besloten dat eene commissie van drie personen zal worden benoemd om de rekening van den markerigter na te zien, dezelve bij accoord bevinding te sluiten en den markerigter namens goedsheeren en eigengeerfden der marke decharge te geven ten aanzien van zijne gehoudene administratie.

Hierna zijn, met meerderheid van stemmen, tot leden der bovenbedoelde commissie verkozen de H.H.W. Götte, G.H. Bakker en E. Kempers, welke zich deze benoeming hebben laten welgevallen.

Vervolgens wordt door den markerigter ter tafel gebracht een staat van degenen, die hunne verschuldigde markelasten nog niet betaald hebben, waarop met eenparigheid van stemmen wordt besloten, dat aan die achterstalligen het door hen verschuldigde zal worden kwijtgescholden, voor zoo verre het blijken zal, dat zij geene gelden van de marke te goed hebben, welke gelden, casu quo, op het door hen verschuldigde door den markerigter zullen worden ingehouden.

Daarna doet de markerigter verslag van het resultaat zijne pogingen, ten einde eene minnelijke schikking tot stand te brengen omtrent de questieuse gronden der marken Elsen, Wiene en Zeldam, welk verslag voor kennisgeving wordt aangenomen.

Eindelijk beklagt zich G.H. Bakker dat van zijn hooiland, het Wissinkslag genaamd, een gedeelte grond is afgegraven en verkocht en dat hij in dit opzigt, evenals de andere eigengeerfden worde behandeld en dat deze zijne klage in het verbaal van het verhandelde op dezen horting worde opgenomen.

Verder niets voor te stellen zijnde is de vergadering gesloten en ten blijke der waarheid dit verbaal door markerigter en assessoren geteekend ten dage, maand en jare als boven.

Geteekend G.H. ter Horst Jz
W. Götte
A.H. Boskamp.

Voor eensluidend afschrift.

H. Dikkers.

Horting gehouden op het erve Wolters in Elsen den **1 September 1856** ingevolge kerkenspraak van den 24 en 31 Augustus 1856.

Present.

De Heer Derk Mokkalencate op Ribbert waarnemend markerigter bij absentie van G.H. ter Horst.

Assessoren Dr. G. ter Horst in hoedanigheid van schriftelijk gevolmachtigd door G.H. ter Horst
Mr. H. Dikkers in hoedanigheid van schriftelijk gevolmachtigde van A. ter Horst en van Jan Dikkers.

Verder erschienen.

W. Götte, G. Stokkers, A.H. Boskamp, Fr. Megelink, W. Rotman, G.H. Bakker, B.H. Klein Leetink, J. Odink, G. Klumpers, A.J. Reef, H. Kruders, B.J. Zendman, G.J. Assink, G. Wessels, G.J. Sprokkereef, J.W. Mensink, G.J. Gerritsen, J.H. Mensink, J. Hegeman, J.H. Schreurs, G.H. Huiskes, G. Bloemendal, G.J. Hegeman, E.J. Hegeman, E. Hartgerink.

De waarnemende markerigter geeft nader de betreffende kerkenspraak voorgelezen aan de vergadering kennis dat de commissie van verdeling der marke niet heeft kunnen slagen in het tot stand brengen van eene overeenkomst met het gemeentebestuur van Markelo ten opzichte van het onderhoud der duikers in de marke aanwezig; dat de commissie van verdeling ten gevolge daarvan verzoekt door den holtink gemagtigd te worden om het onderhoud der duikers voortaan te doen plaats hebben door en vanwege het gemelde gemeente bestuur, hetwelk gemagtigd wordt de onkosten daarvan om te slaan over de eigenaren van de gronden uit de marke toegedeeld en van hetgeen ieder van die grond bezit. Alle aanwezigen overtuigt van de billijkheid van dezen maatstaf hebben daarop met eenparigheid van stemmen besloten aan de commissie van verdeling de volmagt te verstrekken om het onderhoud der duikers aan het gemeente bestuur van Markelo over te dragen met de magt om de kosten van dat onderhoud uit te schrijven en in te vorderen van de eigenaren der verdeelde markegronden in evenredigheid van hetgeen ieder van die gronden bezit.

Daarna wordt door den waarnemende markerigter voorgesteld om eene commissie van vijf personen te benoemen, welke de rekening der commissie van verdeling der marke zal nazien, bij accoord bevinding sluiten en goedkeuren en de gemelde commissie van verdeling ter dier zake dechargeren namens alle eigengeerfden en goedsheeren der marke.

Nadat vooraf is bepaald dat de te verkiezen leden dier commissie zullen genieten eene schadeloosstelling van eenen gulden daags elk in hare werkzaamheden zal verrigten ten huize

van den markenrigter G.H. ter Horst te Rijssen, wordt met eenparige stemmen besloten tot het vernoemen dezer commissie.

De leden der commissie van verdeling W. Götte, G. Stokkers en G. Klumpers verlaten hierop de vergadering, dus nemen bij gevolg geen deel aan de benoeming dezer commissie, daarop wordt door den assessor Mr. H. Dijkers tot lid dier commissie voorgesteld den waarnemenden markerigter. Derk Mokkalencate op Ribbert en door dezen de eigengeerfden Albert Herm Boskamp, Gerrit Hendrik Bakker, Gerrit Jan Hegeman en Gerrit Jan Gerritsen met eenparige stemmen worden ingevolge die voorstellen de hier bovengemelde vijf eigengeerfden benoemd tot leden der commissie van verdeling dezer marke, zal nazien bij accoord bevinding, sluiten en goedkeuren en de gemelde commissie van verdeling namens alle eigengeerfden en goedsheeren der marke zal dechargeren ter zake van haar beheer.

Op voorstel van den waarnemenden markerigter wordt met eenparigheid van stemmen, ook die van de bovenvermelde eigengeerfden W. Götte, G. Stokkers en G. Klumpers, besloten de hierboven genoemde commissie als mede nog te magtigen en de rekening van den markenrigter na te zien, dezelve bij accoord bevinding te sluiten en goed te keuren en den markenrigter namens alle eigengeerfden en goedsheeren der marke te dechargeren ten aanzien van zijne gehoudene administratie.

Daarop hebben de benoemde leden der commissie D. Mokkalencate op Ribbert, A.J. Boskamp, G.H. Bakker, G.J. Hegeman en G.J. Gerritsen, verklaard de op hen uitgebragte benoeming aan te nemen.

Vervolgens wordt door den waarnemenden markerigter voorgesteld om den markenrigter G.H. ter Horst Jz toe te leggen de beloning, welke vanouds her in deze marke genoten wordt door den markenschrijver; de vergadering heeft met eenparige stemmen, behalve die van den assessor Dr. G. ter Horst, welke zich bij de behandeling van dit punt verwijdert heeft, besloten de bedoelde beloning van markenschrijver aan den markenrigter toe te kennen, uit aanmerking dat daarop namens hem, sedert het overlijden van den laatst gefungeerd hebbende markenschrijver, alle werkzaamheden aan den betrekking door hem markenrigter verrigt zijn.

Hierop wordt door den waarnemenden markenrigter voorgesteld om aan den markenrigter G.H. ter Horst toe te leggen eene som van vijftien guldens 's jaars voor het verrigten of doen verrigten der werkzaamheden verbonden aan het secretariaat der commissie van verdeling, welke betrekking na het overlijden van den laatst gefungeerd hebbenden secretaris onvervuld is gebleven, doch waarin door gemelden markenrigter sedert den tijd is voorzien.

Behalve den zich verwijderd hebbenden assessor G. ter Horst, heeft de vergadering met eenparige stemmen besloten den voormelden markenrigter voor opgenoemde werkzaamheden toe te leggen eene som van vijftien gulden 's jaars, te rekenen vanaf den dag van het overlijden van den laatst gefungeerd hebbenden secretaris der commissie van verdeling.

Eindelijk wordt met eenparigheid van stemmen besloten dat de gelden welke definitieflijk zullen overblijven van het fonds bijeengebragt om daaruit te bestrijden de kosten van verdeling der marke, zullen worden verdeeld en terug gegeven aan de daartoe gecontribueert hebbende deelgenoten dezer marke naar gelang en in evenredigheid van den som welke ieder daartoe heeft bijgedragen.

Verder niets meer voor te stellen zijnde, is de vergadering gesloten en ten blijke der waarheid dit verbaal door den waarnemenden markenrigter en assessoren geteekend. ten dage, maand en jare als boven.

Was getekend   D. Mokkalencate
                                 G. ter Horst
                                 H. Dijkers.

Voor eensluidend afschrift. G.H. Bakker.

295. Stukken betreffende de uitwijzing uit de marke van Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers uit de marke, wegens de meermalen door haar gepleegde diefstallen, 1795.

Burgermr. J.W. Racer provisionele verw. van 't Drostamp Twenthe.

Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers, neemt de vrijheid om met verschuldigt respect te kennen te geven dat zij suppl. met haar man en kind bijna ses jaren geleden in de boerschap Elsen gericht Kedingen gewoont hebbende, dat haar man wegens gepleegde feiten voor ongeveer twee jaar geleden in 't tuchthuis te Zwol is gezet, zij suppl. droevig met haar kind welk dagelijks aan de vallende ziekte tabateert, is blijven zitten.

Dat de gesworens of boermannen van gezegde boerschap Elsen haar suppl. dagelijks laten vallen en haar telkens voor den amptsdiender doen aanseggen dat zij het woonhuis dezer boerschap sal verlaten en dat zij suppl. .... doch haar dogter welke over voorschr. ongemak ook geensints in staat is op een ander te kunnen wijzen of als anders te dienen, so genoodsaakt zij zig tot uw te wenden met dit ootmoedig versoek.

Dat zij de boermannen of gesworens van Elsen zall gelieven te gelasten haar suppl. met haar dogter in hun boerschap vrij en onverhindert te laten wonen.

't Welk doende

W. Hulsken.

..... Zwenne Hegels dat zij zes weken voor aanstaande Mey zes jaar met haar man uit de boerschap Heten kerspel Raalte in Elsen is komen wonen en dat zij toen twee jaaren gewoond hebben op Kempers plaats en gehuurd van Sageman te Deventer en dat de boeren toen van haar borge hadden geeischt en dat zij naderhand van borge niet weder gesproken hebben en dat toen zij drie jaar daar gewoond hadden, het geval van haar man is gebeurd en haar man toen in het tuchthuis gebragt zijnde, zij na haar broer in Heten en zal werken aldaar te spinnen en dat haar kind te Elsen is gebleven bij den boer Nieland en dat zij voorts daarna 4 weeken is geweest spinnen bij een boer onder Nede in Gelderland en toen 14 dagen bij een te spinnen mede bij Nede en dat zij toen wederom na Niesman is gegaan in Elsen en dat zij aldaar het gehele winter en zes weken na Mey is gebleven en van daar na Holland gegaan met haar dogter om te hooyen en koorn binden en dat zij van daar terug gekomen zijnde een plaatse in het Elsener Broek van Rotman heeft gehuurd voor 's weeks voor 2 schillingen en veertien dagen voor ..... plaatse is gekomen en gebleven tot zes weeken voor Mey en dat zij toen gekomen is bij Arend jong en zijn klein kintjen en daar bij hem ingewoond, alwaar zij haar eigen kost heeft gedaan en nog is en sedert al dien tijd geweest is.

Hierop zeggen Hendrik Wilgerink en Jan Mensink, gezworens van Elsen, dat zij onbewust daarvan zijn dat waarbij hoelang zij afwezig is geweest en waar zij geweest is en dat zij haar niet vernomen hebben en niet verplicht te zijn haar met haar dogter in de boerschap te houden. Is voor het gericht aan Zwenne Hegels voorgelegd om haar stellingen van haare afwezigheid uit Elsen te moeten bewijzen.

Mondeling berigt van de gesworen boermannen van Elsen op de request van Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers.

Den 8 ..... 1795.

Aan de Burger Mr. J.W. Racer provisioneele verwalter Drost van Twenthe.

De gezworen boermannen der marke Elsen zijnde ter hand gesteld request van Zwenne Hegels, vrouw van Arent Kempers, waarbij zij klaagden dat zij boermannen meermalen hebben laten aanseggen om haare marke en boerschap te verlaten, waarop door uwe in geseide qualiteit aan haar klagersche gelast was aan haar boermannen copie daar van ter hand te stellen, om tegens heeden daerop mondeling te berigten; draagen ter voldoeninge van de

rapporten mondeling voor dat de klagersche dit aanseggen om te vertrekken als wederrechtelijk wil doen aanbrengen, daertegens hulp verzoeken daar zij berigten en meenen zich op de wet in billijkheid te ..... want de klagersche haer man is soo men verstaat uit het scholtampt van Raalte buurschap Heeten en zij uit het graafschap Bentheim geboortig, alwaar zij eerst gewoond hebben.

Zijnde het waar dat zij op een gehuurd plaatsje het Kempers, sig in Elsen hebben neder gelaten, zijnde het evenwel meede waar, dat zij als gezworen boermannen haer dit weer hebben aangesegt, dat zij ingevolge het placaet als uitheemsch zijnde, borge moesten en zoude stellen, dat zij klagersche met haer man onder belofte van te zullen wagten hulp te doen hebben, weeten te verschuiven totdat er eindelijk soo veel van haar dieveerden, als andere ..... vijf van Mokkalencate en wel uit redenheid ..... aan den dag kwam, nadat zij voor twee bij Elsen ..... hadden, dog zij van haar quad overtuigt dit ...., vlugten bij nagt hopende tijd met ..... om de ..... te ontduiken, zijnde de man agterlaten, in approtentie genomen en nadat ..... procederen tegens hem was afgelopen ..... en voor eenige jaaren in het provinciale tugthuis ..... met zijn handen de cost te winnen, zijnde de klagersche met haar dogter gebleven en heeft zij gedurende eenige jaren ten meesten tijd haar nooit wederom in Elsen publicq vertoont, tot de tijd zij in de somer weder te voorschijn kwam, voorgevende dat haer doghter met een manspersoon, die niet in de buurschap Elsen gehoorde, nog daer geboren was, soude trouwen, ... die wel seshonderd guldens betaalt om dus doende weder inwoning te verkrijgen, dat haer egter zoo door de markenrigter als haer boermannen wierde afgeslagen.

Weshalven zij gezworen boermannen, hetzij onder eerbied gesegt sustineeren, dat haer geensinds kan opgelegd worden om aan haer met haer dogter onderhoud te besorgen en haer onvermoedelijk op haer daartoe eenige verpligtingen soo dog van mogte gelegen hebben, de klagersche egter dat haer rede door haar vlugt en uitblijven van meer dan twee jaren met haar dogter verwerkt heeft.

Alwaar om zij ..... berigt geven en versoecken en vertrouwen dat de klagersche haare gedaan versoeck en klagte zal van de hand geweest worden en dat zij in de costen deser zake selve aan haar gezworen boermannen zoo wederrechtelijk veroorzaakt, zal worden gecondemneert.

Daartoe zoo veel nodig eigenmagtig doende etc.

Jan Reef als geswoorne

Willem Oonk

Hendrik Wilgerink

Gerrit Effink.

Mondelinge voordragt voor de gezworen boermannen van Elsen op verdere gegeven condschappen van Zwenne Hegels, vrouw van Arent Kempers.

Aen de Burger Mr. J.W. Racer provisionele verwalter Drost van Twenthe.

Aan ons boermannen en geswoornen van Elsen op last van uw burgermr. provisioneel verwalter Drost, zijnde ter hand gesteld condschap voor Zwenne Hegels, vrouw van de in het provinciale tugthuis geconf. zijnde Arend Kempers, om deselve met contra bewijs, indien zij het van haar belangen mogten oordeelen, te straffen, soo hebben wij met ferme rechte tot stevinge van het recht en intusschen van onse buurschap en marke Elsen, eerstelijk de door haar geproduceerde getuige bij reproductie weder gerichtelijk en onder eede te doen afhooren en de nog ..... getuigen, mede gerichtelijk en onder eede te doen depouseren, welke condschappen .....uwe ordre wij met dezen onder de ..... van een en twee aan uw te voldoen en de daarbij gevoegde memorie uit de ..... condschap van voorm. Zwenne Hegels zijn overgevende, naar uit bij confrontatie haer te wesen met die welke ..... overgeven,

klaar sal geblijken, dat haar bewijs van geensints value en rechte is, want het blijkt op het eerste inzien der weder ..... berigten.

Eerstelijk hoe aan haar de voor haar geproduceerde getuige omtrent hare ouderdom zijn te werk gegaan, want meeste getuigen voor haar segt bij predictie dat zij onder 39 jaren ad. 4, die zij bij reproductie verklaart heeft dat zij 38, 39 of 40 jaren ad 4, de derde segt 43 of 44 oud te zijn bij reproductie in deselve maand en die verklaart zij 44 of 45 jaaren oud te weesen, idem bij predictie heeft de producente min of meer die jaaren met haar man in Elsen gewoont, bij reproductie kunnen zij de tijd van hare inwoninge in Elsen niet bepalen.

Idem verscheen zij bij productie dat twee goederen voor de schulden vercocht zijn, bij reproductie kunnen zij sulx niet bepaaldelijk verklaren, maar bekenden dat er eenige goederen verbragt en verdonkert zijn.

En de boer Nijsink zijn gesegden bij predictie kunnen in allen gevalle geen het minste geloof verdienen, daar hij selve eenige goederen, onder anderen een vat met snijbonen heeft verbragt, soo als hij selve bekent bij reproductie en zich confronterende mede de condschap sub M2 en de attestatie van Gerrit Jan Daalwijk sub M3, ... soo het mogte onvermoedelijk vereischt worden, ... noemt onder eede te doen bevestigen als ook dat hij haar selve heeft helpen passen.

Blijvende verders uit wederzijds bewijsdoening, soo bij reproductie als producente, dat zij met haar dogter gevlugt zijn, de buurschap Elsen verlaten hebben en dat er eerst voort anders ..... geweest zijn als hebbende nagts agter schoppen en huisen gelegen.

En dat dan zij bij ter huise van de vier getuigen door haar geproduceert geweest zal zijn, zij er doe ook nog niet in het openbaar geweest zijn, maar telkens elders waren, soo dat dit verblijf wat als een formeele inwoninge maar veel meer als een kortstondig verblijf, in den .... herberg kan opgenomen worden.

Omtrent haar voorgewent verblijf gedane blijft het tegendeel, door die genoegzaam alle getuigen, soo bij reproductie als productiatie ter instantie deeserzijds afgehoord moeten worden, dat haar het beste lot niet nagaat, anders ter minsten haar dogter sig aan ....., die zich heeft schuldig gemaakt, anders ook dat zij nog selve van haar ..... haar geborgen goederen tot besit, die bij sommige der getuigen selve verscholen zijn geweest.

En daar hier mede haar geproduceerde berigt genoegzaam ieder ligt en met alle bewijs ende kragt ont.... en over gesloten zijnde, zullen wij gesworen boermannen van Elsen, sonder iets stilswijgende voorbij gaande van hetgeen, hetwelke niet afsonderlijk mogte aangevoert of wederlegt sijnde, onder inroep van de eedelste richterlijke pligt in het voorbij gegaan zijnde te vervullen of door stilswijgen iets te bekennen, blijven volharden bij de constitutie bij ons mondelijk berigt genomen ofte hadde behoren genomen te worden volhouden met verzoek van eisch van kosten ofte .....

Vraagarticulen om daar op ter instantie van de gesworen boermannen der buurschap en marke Elsen, nae voorgaande cietatien, scherpe erinneringe van de sware straffen dat meineeds en gepresterden solemneelen eede, bij forme van reproductie condschap der waarheid te geven, willende geen verweigeringe om hondert goudguldens.

1. Willem Stegeman
2. de boer Nijsink
3. Derk Philipsborg wonende op Storkebelt
4. Tjoonk Arent.

1.
Getuigen ouderdom en verwantschap af te vragen.

Ad. 1 verklaard eerste get. Willem Stegeman 38, 39 of 40 jaaren oud, 't welk hij zo net niet weet en tot producenten bij zijn weeten niet verwant te zijn.

Tweede get. de boer Nijsink verklaard ruim dertig jaren oud en tot producenten onverwant te zijn.

Derde get. Derk Philipsborg op Storkebelt verklaard 4 a 45 jaaren oud en tot producenten onverwant te zijn.

Vierde get. Tjoonk Arent verklaard 4 a 65 jaaren oud te zijn en dat de vrouw van producent Reeff Jan zijn nig is, zijnde hij tot overige gezworens onverwant.

2.

Getuigen hebben op den 14den deezer maand December 1795 ter instantie van Zwenne Hegels, vrouw van Arent Kempers, condschap der whaerheid gegeven en toen onder anderen verklaard dat producente met haar man bijna drie jaaren op het Kempers in Elsen gewoont hebben.

Zoo zullen getuigen al nu moeten verklaaren de nette tijd hoe lange zij op Kempers gewoond hebben en of zij bij verdere overdenkinge en voor de tijd niet moeten bekomen dat het maar iets over de twee jaaren is dat zij op het plaatsje Kempers in Elsen gewoont hebben ?

Ad. 2 verklaard eerste get. de tijd hoe lange Arent Kempers en vrouw op het Kempers gewoond hebben bij voorige condschap aan beste wetenschap te hebben bepaald en daar van geen nette narekeninge te kunnen doen omdat zulks niet krek onthouden heeft.

Tweede get. verklaard niet net te kunnen bepaalen hoe lange Arent Kempers en vrouw in Elsen gewoond hebben op het Kempers omdat daar van niets anders weet als laast verklaard heeft.

Derde get. verklaard dat hij het gevraagde niet net kan bepaalen.

Vierde get. verklaard van het gevraagde niets naders te kunnen bepaalen als bij produtrive condschap gedeproeerd heeft.

3.

Ook hebben getuigen al mede verklaard dat, nadat haar man in hegtenisse en in het provinciale tuchthuis geraakt was, haare goederen voor de schulden verkogt waaren.

Soo sullen getuigen alnu moeten verklaaren of zij wel weeten dat alle haare goederen opregt verkogt en of er niet eenige goederen vooraf geborgen, verbragt en verdonkert zijn.

Ad. art. 3 verklaard eerste get. niet zeker te weeten dat alle haare goederen voor de schulden verkogt zijn, omdat wel gehoord heeft dat zij ook eenige goederen verborgen hebben.

Tweede get. verklaard niet te kunnen zeggen dat alle haare goederen verkogt zijn, maar dat zij er wel wat zullen geborgen hebben, die hij niet weet waar gebleven zijn.

Derde get. verklaard van het gevraagde niet anders te weeten als dat er goederen op het Kempers verkogt zijn.

Vierde get. verklaard niet te kunnen zeggen of alle haare goederen verkogt zijn en ook niet te weeten dat er eenige geborgen, verbragt of verdonkerd zijn.

4.

De boer Nijsink als hem te vragen. Getuige weet immers zeer wel dat er verscheiden goederen van Swenne Hegels, vrouw van Arent Kempers, verbragt zijn die niet bij de verkoop opgebragt wierden ?

Ad. 4 verklaard de boer Nijsink wel te weten dat er goederen verbragt zijn voordat den opschrijving en verkoop geschied is, dog niet te weeten of die naderhand op de verkoop weder voorgebragt zijn.

5.

Waar zijn de verbragte goederen geborgen en waar heeft getuige het vat met ingemaakte snijboonen dat zij opgenomen en weggedragen heeft, gelaten of zijn die bij de verkoop weder te voorschijn gebragt en verkogt ?

Ad. 5 verklaard de boer Nijsink dat er goederen aan get. huis zijn gebragt geweest, dog deeze ook naderhand bij de opschrijving en verkoop weder zijn te voorschijn gekoomen en mede verkogt en dat hij het vat met snijboonen dat in 't land stond, heeft opgenomen gehad op versoek van de koopersche, dog ook een endjen verder weder heeft neder gezet.

6.

Getuigen alle te vraagen. Dan hebben getuigen nog verklaard dat de producente, nadat zij het plaatsjen Kempers had moeten verlaten, eerst haar intrek gehad heeft met haar dogter bij Lentfert, doe bij eerste getuige Willem Stegeman, daarna bij tweede getuige de boer Nijsink, vervolgens bij de derde getuige Derk Philipsborg en eindelijk bij de vierde getuige Tjoonk Arent; zoo zullen getuigen thans nader verklaren of het niet waar of waaragtig is, dat toen zij ontwaar wierden dat haar man door de justitie agtervolgd zoude worden, zij gevlugt zijn en dat de producente Zwenne Hegels en haar dogter zig doen schuil en verborgen gehouden hebben, sonder sig in Elsen ten minsten publiq of openbaar te vertonen ?

Art. 6 verklaard eerste get. wel te hooren hebben zeggen dat Zwenne Hegels en haar dogter zig schuil en verborgen hielden doe haar man door de justitie agtervolgd zoude worden en ook wel te weeten dat zij zig hier en daar in den boerschap in schoppen en schuuren toen onthielden.

Tweede get. verklaard van het gevraagde niet anders te weeten als dat, nadat zij van 't Kempers gegaan zijn, van het eene huis en schop in 't andere gegaan zijn en zig daar onthouden hebben.

Derde get. weet van het gevraagde niet.

Vierde get. weet van 't gevraagde niets bepaaldelijk meer te zeggen.

7.

Doe de producente Zwenne Hegels bij getuigen haar intrek genomen hebben, sijn sij doe altoos daar gebleven of zijn dan ondertusschen niet wel elders geweest en of Zwenne Hegels van getuige gegaan is of zij doen niet weer gescheyden zijn of niet en of getuigen vrouw en Zwenne Hegels ook dispuut gehad hebben.

Art. 7 verklaard eerste get. dat Zwenne Hegels ten tijde toen bij get. haar intrek had des nagts doorgaans is te huis geweest, dog dat daags van huis en zig op order van de gezworens dezelve zullende doen vertrekken, dezelve toen kwaad bevonden heeft, omdat hij ze niet langer wilde hebben.

Tweede get. verklaard dat Zwenne Hegels toen bij hem aan huis is geweest nu en dan wel een dag en somtijds een nagt is van huis geweest, wetende hij van 't verder gevraagde niet.

Derde get. verklaard dat Zwenne Hegels ten tijde toen bij hem heeft ingewoond ook wel van huis is geweest en wel agt dagen agtereen toen de Hanoversche soldaten hier omstreeks leiden en dat zij ook met onvree van haar gescheiden is en zig met get. vrouw geslagen heeft.

Vierde get. verklaard dat zij nu en dan wel op een andere gaan arbeiden.

8.

Wisten getuigen dan wel waar zij zig dan in die tusschen tijd ophielden en waarom zij uit waaren ?

Art. 8 verklaard eerste get. neen, maar dat hij denkt dat zij dan wel gingen gadderen.

Tweede get. verklaard dat hij wel gehoord heeft, dat zig in dien tusschen tijd bij Slot Janna ophielden en dat hij denkt dat de reden van haar afwezigheid was om te gaan bedelen.

Derde get. verklaard dat zij zeide bij Slot Janna in Harke te zijn geweest.

Vierde get. verklaard dat zij hem gezegd hebben in deesen zomer om de stad van Deventer te hebben gaan rogge binden.

9.

Is het mede niet waar, dat doe Zwenne Hegels en haar dogter nadat zij gevlugt en zij buiten Elsen begeven hadden en weder in de buerschap kwamen, zij sig eerst niet overal in het publiq vertoonden of voor den dag kwamen ?

Ad. 9 verklaard eerste get. dat hij niet daar van hooren zeggen weet dat de gevraagde personen gevlugt waaren en dat hij ze wel een reis of twee agter den schoppen gezien heeft.

Tweede get. verklaard van 't gevraagde niet te weeten als dat zij, zo zij hem gezegd hebben, een tijd lang na Holland zijn uit arbeiden geweest.

Derde get. weet van 't gevraagde niet.

Vierde get. weet van 't gevraagde niet.

10.

Ook hebben getuigen verklaard dat zij voord ondervonden hadden, dat de producente en haar dogter ontrouw waaren of zig slegt gedroegen.

Zo zullen getuigen al nu moeten verklaren of zij niet wel weeten, of ten minsten gehoord hebben, dat zij of haar dogter in deesen gepasseerden herfst andermans turf met de wagen en het paard van Gerrit Daalwijck hebben willen weghalen en die bijkands op die wagen geladen hadden, dog dat Jan Kijfhorst wonende in het Elsener Broek, haar overkomen en daarop geatrappeert had en haar genoodsaakt die turf weder af te laaden en dezelve te laten liggen ?

Ad. art. 10 verklaard eerste get. van het gevraagde niet anders te weeten, als dat den ouden Roesink hem daarvan iets verteld heeft.

Tweede get. weet van het gevraagde niets als dat er zo een praatjen van gegaan heeft.

Derde get. heeft het gevraagde wel hooren zeggen, dog weet er verder niets van.

Vierde get. weet van het gevraagde niet.

11.

Hebben getuigen ook nog iets meers van haar roverijen gehoord, of weeten zij zulks ook, zoo jaa, zulks klaar en maken te openbaaren ?

Ad. art. 11 verklaard eerste get. neen

Tweede get. verklaard neen.

Derde get. verklaard neen.

Vierde get. verklaard neen.

12.

Tjoonk Arent alleen te vragen. Of getuige niet zeer wel weet en bewust is, dat Zwenne Hegels nog van haare goederen heeft bedden en bulsters, als mede een uirwerk of klokke die op of bij de verkoop niet opgebracht, maar door haar lieden agter gehouden, verbragt en verdonkert zijn ?

Art. 12 verklaard vierde get. wel te weeten dat Zwenne Hegels nog beddinge heeft daar zij op liggen, dog niet te weeten of dat verder meer goederen zijn die bij den verkoop niet zijn opgebracht en agter gehouden.

13.

Heeft de producente met haar man en dogter voordat zij op Kempers in Elsen woonden niet in het Graafschap Bentheim gewoond ?

Ad. art. 13 verklaard eerste get. het gevraagde niet anders te weeten als van hooren zeggen.

Tweede get. weet van het gevraagde niet als van hooren zeggen.

Derde get. weet het gevraagde niet als van hooren zeggen.

Vierde get. weet het gevraagde niet.

14.

Weeten getuigen de reeden of oorsaak ook waarom zij van daar vertrokken zijn, zo ja zulks te verklaren ?

Ad. art. 14 verklaard eerste get. neen.

Tweede get. verklaard neen.

Derde get. verklaard neen.

Vierde get. verklaard neen.

15.

Was het niet een gemeen gerugt of seggen dat zij van daar gevlugt waaren voor de justitie ?

Ad. art. 15 verklaard eerste get. dat toen wel gezegd wierd dat zij waaren gevlugt.

Tweede get. verklaard dat er wel eens gezegd is, dat zij vandaar zouden gevlugd zijn.

Derde get. heeft van 't gevraagde niet gehoord.

Vierde get. weet van het gevraagde niet.

Ik Wilh. Jalink, verw. Rigter van Kedingen, certificeere hier mede dat voor mij en assessoren Antony Bruggink en Gerrit Nijmeyer persoonlijk op de gedaane citatien erschienen zijn de in 't hoofd deezes vermelde vier getuigenen, dat dezelve na erinneringe van de zwaare meineds straffe op voorenstaanden artikelen onder eede gedeponereerd hebben invoegen als daar onder staat geregistreerd.

Dat ten ..... hebben deeze gegeven onder mijn hand en zegel.

Actum Rijssen, den 29 Dec. 1795.

Wilh. Jalink Verw. Rigter.

Vraagarticulen om daarop ter instantie van de geswooren boermannen van Elsen nae voorgaande citatien en scherpe erinneringe van de swaare des meineds onder gepresterden solemneelen eede, condschap der waarheid te geeven.

1. Jan Kijfhorst in het Elsenerbroek

2. Jannes Rosink

3. Gerrit Jan Daalwijk

4. Gerrit Daalwijk.

5. Jan Aalbrink

6. Jan Rietmans.

1. Getuigen ouderdom en verwandschap nae landr.

Ad. 1 verklaard eerste get. Jan Kijfhorst oud te zijn drie of 34 jaaren oud en tot alle geswooren boermannen, excempt. Hendr. Wilgerink die oom over hem is, onverwand te zijn. Tweede get. Gerrit Roesink verklaard in het 77sten jaar oud en tot producenten onverwant te zijn.

Vierde get. Gerrit Daalwig verklaard oud te zijn wel 30 jaaren en tot producenten onverwant.

Vijfde get. Jan Aalbrink verklaard om de 5 en 46 jaaren oud en tot producenten onverwant te zijn, uitgenoomen een derselver die zijn broeder is.

Zesde get. Jan Rijtmans verklaard ruim 50 jaaren oud en tot producenten onverwant te zijn, excempt. dat een zijnde Wilgerink zijn zwager is.

2. Jan Kijfhorst en Jannes Rosink alleen te vraagen of getuigen niet bewust zijn en wel weten, dat Zwenne Hegels, vrouw van Arent Kempers, en haar dogter in de laast gepasseerde herfst andermans turff genoomen of gerooft hebben en met de waagen en paard van Gerrit Daalwig, hebbende zij reeds den turff opgeladen, hebbende willen weghaalen, dog wierden genoodzaakt alzo zij daarop geattrappeert wierden, die turff weder afladen en te laten liggen.

Ad. 2 verklaard eerste get. dat in de laast gepasseerde herfst de dogter van Zwenne Hegels, huisvrouw van Arent Kempers, heeft betrapt met een waagen en paard van Gerrit Daalwig, ladende daarop van zijnen turff die get. en haar weder heeft laten afladen en zij alzo moest laten liggen.

Tweede get. verklaard niet gesien te hebben dat de dogter van Zwenne Hegels, huisvrouw van Arent Kempers, in het laast van de gepasseerde herfst andermans turff heeft genoomen of gerooft, maar wel dat Jan Kijfhorst hem genoodzaakt -----

Hier ontbreken enkele bladzijden; hetgeen nu volgt zijn antwoorden op vraag 5.

----- vlugten wilden en hebben zij dan niet gesakt en gepakt bedden, bulsters en alles wat zij mede konden nemen en heeft de boer Jan Nijsink haar niet geholpen en te pakken ?

Ad. 5 verklaard vierde get. Gerrit Daalwig ten huise van Arent Kempers en vrouw wel geweest te zijn, maar dat zij er reeds uit waaren en also geen zakken of pakken te hebben gesien, als alleen dat Jan Nijsink een vat met snijboonen of kool dat in den esch stond, op nam en daar meede weg ging.

6.

Of de boer Jan Nijnsink toen met een tonne met boeskool en een tonne met snijboonen op genomen en die verbragt heeft ?

Vierde get. refereerd zig tot zijn dispositie op art. 5 en weet daar van niet meer.

7.

Waar heeft hij die naar toe gebragt ?

Art. 7 verklaard vierde get. het gevraagde niet te weten.

8.

Of getuigen ook weten dat Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers, en haar dogter andermans turf genomen hebben en zig aan meerder roverien hebben schuldig gemaakt, soo jaa sulks te openbaaren en te verklaaren aan welke roverien of andere gelijken handel zij zig hebben schuldig gemaakt ?

Ad. 8 verklaard vierden get. van het gevraagde niet te weten.

9.

Jan Hendr. Aalbrink alleen te vragen of getuige ook aan het huis van Arend Kempers en zijn vrouw Zwenne Hegels geweest is ten tijde als zij vlugten moesten of get. doen tijd niet gezien heeft dat er goederen van heen gebragt zijn, waar zijn die goederen heen gebragt of zijn er ook eenige van haar goederen in getuiges huis of schuure of schoppe gebragt ?

Ad. art. 9 verklaard vijfde get. dat hij aan het huis van Arend Kempers en zijn vrouw Zwenne Hegels geweest is ten tijde als zij vlugten moesten en dat hij ook gesien heeft dat er goederen door haar verbragt zijn en zelfs eenige ten huise van getuige.

10.

Jan Rietmans alleen te vragen of getuige doen Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers, en haar dogter vlugtende, ook eenige goederen naa dat de vercoop mede geschied was nog van haar in huis gehad heeft ?

Art. 10 verklaard zesde get. dat hij geen goederen van Zwenne Hegels, vrouw van Arend Kempers, in huis heeft gehad toen zij met haar dogter vlugtende was, maar dat zij naderhand goederen ten zijnen huise gebragt en ook weder gehaald hebben.

11.

Wat waaren het voor goederen en of dezelve bij de vercoop ook voorgebragt en geveilt waaren ?

Art. 11 verklaard zesde get. dat het waaren karnen, leupens, ketel, zilveren gespens en meer kleine gespens die hij niet weet of op den verkoop zijn voorgebragt en geveylt, kan niet immers door hem niet gesien zijn.

12.

Of getuige niet weet dat deeze Zwenne Hegels en haar dogter een slegt lot naa gaat en dat zij aan rovende en hed mogelijke handelen zouden schuldig maakt hebben ?

Ad. 12 verklaard zesde get. dat zij hem nooyt hebben benadeelt, maar dat hij het gevraagde wel heeft hooren zeggen.

13.

Of getuige ook weet of gehoord heeft aan welke roverie of ander bedriegelijk handel sij sig schuldig gemaakt zouden hebben, zoo ja zulx te openbaaren ?

Ad. 13 verklaard zesde get. dat er wel gesegt is dat zij voor justitie geweest waaren en ook naa Deventer om kinderen te ....., dog dat hij er niet van weet.

14.

Getuigen allen te vragen. Getuigen weten alle zeer wel dat Zwenne Hegels en haar dogter uit de buerschap en marke Elsen gevlugt zijn geweest, sonder dat zij in een geruime tijd daar weerder met de woon geweest zijn en zoo zij er al eens weder ingekoomen mogten zijn, dat zij zig dan niet in het openbaar en overal vertoonden omdat haar een slgt lot van roverie, bedriegerie en wat dies meer is nagaat ?

Ad. art. 14 verklaard eerste get. dat hij van het gevraagde niet daar van hooren zeggen weet, exempt. zijn gedeponeerde op art. 2,3, en 4.

Tweede get. verklaard wel te weeten dat Zwenne Hegels en dogter toen een zetje zijn weg geweest, als ook dat zij nog deezen zoomer een tijd lang zijn weg geweest en dat van het verder gevraagde wel heeft hooren praaten.

Vierde get. verklaard wel te weeten dat Zwenne Hegels en haar dogter zo nu en dan uit de boerschap zijn geweest, dog niet om welke reden, nog ook weet get. van 't verdere gevraagde iets zeker.

Vijfde get. verklaard wel te weeten dat Zwenne Hegels en dogter zedert zij van 't Kempers zijn geweest, zig dan hier dan daar hebben opgehouden en dat zij ook van het lot hebben.

Zesde get. verklaard dat zij nu en dan wel zijn weg geweest, dat hij ze in een week of drie niet zag en dan ook wel zijn weder gekoomen en zig hier en daar in Elsen ophielden, als ook heeft get. wel gehoord dat haar een slegt lot van roverie, bedriegerie en wat meer is nagaat.

15.

Kunnen getuigen ook eenig van haar bedriegerie en roverie opgeven, zoo jaa zulx te doen.

Ad. 15 verklaard eerste get. niets meer als dat hij een koperen ketel na de verkoop van Zwenne Hegels gekogt heeft, die zij hem niet wilde leveren.

Tweede get. verklaard neen, niets meer als dat hij hiervoor over den turf heeft gedeponeerde.

Vierde get. verklaard neen.

Vijfde get. verklaard neen.

Zesde get. verklaard neen.

16.

Of get. ook weeten dat Willem Stegeman, den boer Nijsink en Tjoonk Arend sig dikmaals ophouden met allerlei soort van volk, zoo vreemden als anderen des 's nagts te huis zitten en te herbergen ?

Ad. art. 16 verklaard eerste get. van het gevraagde niet te weeten.

Tweede get. verklaard neen.

Vierde get. verklaard van 't gevraagde niets te weeten.

Vijfde get. verklaard neen.

Zesde get. verklaard bij zijn weeten niet.

Ik Wilh. Jalink, verw. Rigter van Kedingen, certificeere hier mede dat voor mij en assessoren Antony Bruggink en Gerrit Nijmeyer persoonlijk op de gedaane citatien erschienen zijn de in 't hoof deezer vermelde get. (exempt. de derde Gerrit Jan Daalwig die wegens indispositie niet heeft kunnen compareeren), en dat dezelve nae erinneringe van de zwaare meineds straffe, op voorenstaande artikelen onder eede gedeponeerde hebben in voegen als onder staat geregistreerd.

Dit ten oorconde hebben deeze gegeven onder mijn hand en zegel.

Actum Rijssen den 29 Dec. 1795.

Wilh. Jalink verw. Rigter.

Attestere ik zulks midts deesen dat ik G.J. Beumers als boode in de boerschap Elssen uit order van de geswoornen boermannen van Elsen verscheyden maal hebbe geweest nae Zwenne Hegels en haar man Arent Kemper doen zij hier in de boerschap Elssen met hun wooninge zijn gekoomen om haar aan te zeggen dat zij borge moesten stellen waar zij woont, daar zoo agter houden mede dat daar niet van de voorschreven afrekening en ik hebbe ook nog de boer Nijsink ook nog al eens aangeseigd dat de boer Nijsink zulke menschen niet meer soude ophouden.

Geschreven in Elssen den 28 December 1795.

G.J.B. Boode van Elssen.

De onderrigter van Kedingen wordt door mij genequereerd om een dubbeld dezes en de aan het dubbeld dezes gearresteerde origineele kondschap ter instantie van Zwenne Hegels, huisvrouw van Arent Kempers, in dato den 14 December 1795 getrokken, te insinueren aan den boerrigter of aan de gesworens van Elsen met last om daarvan wijders aan de geïnteresseerde boermannen kennis te geeven en in den tijd van 14 dagen na insinuatie dezes aan mij de voorzeide origineele kondschap terug te zenden met alzodane copie bewijs als de voorschr. boerrigter, gezworens of boermannen mogten vermeenen te kunnen gebruiken in derzelver zaak tegen gemelde weduwe betreffende haare gevorderde verhuising uit de marke. Zullende de onderrigter deze met ..... den rigter exploicteeren en daar van relateeren.
Oldenzaal den 18 Dec. 1795.

J.W. Racer prov. verw. rigter van Twenthe.

Vraagartikelen om daarop na voorgaande citatien ter instantie van Zwenne Hegels, huisvrouw van Arent Kempers, onder eede na erinnering der swaare meineeds straf te hooren.

1. Willem Stegeman
2. de boer Nijsink
3. Derk Philipsborg wonende op Storkebelt
4. Tjoonk Arent.

1.

Ouderdom en verwantschap.

Ad. 1 verklaard eerste get. om de 39 jaaren oud en tot producente onverwant te zijn.

Tweede get. verklaard ruim dertig jaaren oud en tot producente onverwant te zijn.

Derde get. verklaard drie of 44 jaaren oud en tot producente onverwant te zijn.

Vierde get. verklaard vier of 65 jaar oud en tot producente onverwant te zijn.

2.

Get. woonen alle in of onder Elsen, kennen waar wel producente en haar man en zijn ook niet onbewust dat laastgemelde, nadat zij bijna drie jaaren het Kempers in Elsen gebouwd en bewoond hadden, in hechtenis is geraakt en in het tuchthuis gedetineerd.

Ad. 2 verklaard eerste get. in Elsen te woonen, producente en haar man wel te kennen, als ook wel te weeten dat laastgemelde zij min of meer drie jaaren, 't welke hij zo net niet kan bepaalen, op 't Kempers in Elsen gewoond hadden, is in hechtenis geraakt en na Zwol in 't spinhuis gebragt.

Tweede get. verklaard in Elsen te woonen, producente en haar man wel te kennen en ook wel te weeten dat laastgemelde nadat zij min of meer drie jaaren op 't Kempers gewoond hadden, in hechtenis geraakt en na het spinhuis gebragt.

Derde get. verklaard in 't Elsener Broek te woonen, producente en haar man wel te kennen en niet onbewust zijn dat laastgem., nadat zij ongeveer drie jaaren op 't Kempers in Elsen gewoond hadden, is in hechtenis geraakt en alnog in 't tuchthuis zit.

Vierde get. verklaard in Elsen te woonen, producente en haar man wel te kennen en wel te weeten dat zij op 't Kempers in Elsen hebben gewoond, dog niet hoe lang en dat haar man is in hechtenis geraakt en na het spinhuis gebragt.

3.

En dat daarop alle haare goederen zijn verkogt voor deselvden en producente met haar dogter de plaats heeft moeten verlaaten en bij anderen haar toevlugt heeft moeten nemen.

Ad 3 verklaard get. dat daarop haare goederen zijn verkogt en producente met haar dogter van de plaats is gegaan.

Tweede get. verklaard dat daarop haar goederen zijn verkogt, zij met haar dogter de plaats heeft moeten verlaaten en tot anderen haar toevlugt moeten nemen.

Derde get. verklaard dat daarop haare goederen zijn verkogt en zij met haar dogter van de plaats is geraakt.

Vierde get. verklaard dat daarop haar goederen zijn verkogt, producente met haar dogter de plaats heeft verlaaten en tot anderen haar toevlugt moeten neemen.

4.

Dan is het ook waar dat zij producente eerst eenigen tijd bij eerste get. haar intrek heeft gehad en haar dogter toen bij Lentfert in Elsen heeft gearbeid ?

Ad.4 verklaard eerste get. dat producente eerst, so verre hij weet, dan in Stegeman, dan in Boesink schoppe in Elsen heeft gelegen, klagende dat zij het daar niet zoude houden, nu en dan ten huise van get. is gekomen en niet te weeten hoe lang en dat hij ook niet anders weet dat haar dogter bij Wessel Lentfert in Elsen is geweest in den arbeid.

Tweede get. verklaard wel te weeten dat zij eerst daags van den een tot den anderen is gegaan, 's nagts in schoppen en schuuren heeft onthouden, daarop eenigen tijd bij Stegeman is geweest en haar dogter aan Lenfert gearbeid heeft.

Derde get. verklaard van 't gevraagde niet te weeten.

Vierde get. verklaard ja.

5.

Dat zij daarna met haar dogter bij tweede get. tot Mey 1794 ingewoond heeft ?

Ad. 5 verklaard eerste get. dat, toen zij van hem gekomen is, 's winters bij Nijsman in Elsen is geweest.

Tweede get. verklaard ja.

Derde get. verklaard wel te weeten dat zij bij de boer Nijsink in Elsen is geweest, dog niet te weeten hoe lang.

Vierde get. verklaard dat zij daarna bij Nijsink met haar dogter is geweest, dog niet te weeten hoe lang.

6.

Dat zij vervolgens en wel in den voorleden winter tot Mey laatstleden bij derde get. bij de weken ingehuurd en haar woonplaats gehad heeft, schoon zij nu en dan eenige dagen is uit werken geweest.

Ad. 6 verklaard eerste get. dat hij van hooren zeggen weet dat zij bij derde get. zij geweest.

Tweede get. verklaard dat zij daarop vervolgens en wel in den voorleden winter tot Mey laatstleden met haar dogter is geweest bij derde get. op Storkebelt in 't Elsener Broek.

Derde get. verklaard dat zij voorleden winter bij de weken ten huise van hem heeft ingehuurd en gewoond, dog niet te kunnen bepaalen hoe lang, daar zij nu en dan tusschen beidens is van huis geweest.

Vierde get. verklaard wel gehoord te hebben dat zij vervolgens bij derde getuige zijn geweest, dog niet te weeten hoe lang.

7.

En dat zij eindelijk van 6 weken voor Mey tot Mey aanstaande bij vierde get. heeft ingehuurd en daar thans woonachtig is.

Ad.7 verklaard eerste get. dat producente en haar dogter eenigen tijd voor Mey bij vierde get. zijn gekomen, tusschen beiden weg geweest en zig daar nu voor sedert het rogge saayen bevinden.

Tweede get. verklaard wel te weeten dat zij van Storkebelt bij Tjoonk Arent zijn gekomen en daar nog sijn.

Derde get. verklaard van 't gevraagde niet anders te weeten als dat producente en haar dogter thans bij Tjoonk Arent inwonen.

Vierde get. verklaard ja.

8.

Hebben get. wel ooit ondervonden dat producente en haar dogter ontrouw waren of zig slegt gedroegen ?

Ad. 8 verklaard eerste get. neen.

Tweede get. verklaard neen.

Derde get. verklaard neen.

Vierde get. verklaard neen.

Ik Wilh. Jalink verw. Rigter van Kedingen certificeere mits deezen dat voor mij en assessoren H.J. van de Sagekule en Jan de Moor op de gedane citatien erschienen zijn, voorn. getuigen en dat dezelve na erinnering der zwaare meineds straffe, ter instantie van producente op voorenstaande vragen onder eede gedeponoord hebben, zo onder dezelve staat geregisteerd. Dit ten oorkonde heb deeze gegeeven onder mijn hand en zegel den 14 December 1795.

Wilh. Jalink

V. Rigter.

296. AKTE VAN VERDELING DER MARKEGRONDEN, 16-7-1852

Op heden den zestienden July 1800 twee en vijftig zijn ten huize van Gerrit Hendrik Bakker, landbouwer te Elsen, gemeente Markelo kanton Goor arrondissement Deventer provincie Overijssel, de kommissie vergaderd bestaande uit:

1. Gerrit Hendrik ter Horst Janszoon, grondeigenaar wonende te Rijssen.
2. Willem Götte, burgemeester van de gemeente Goor en Markelo, wonende te Goor.
3. Gerrit Stokkers, grondeigenaar wonende te Rijssen.
4. Hendrik Snijders, landbouwer wonende te Elsen.
5. Gerrit Klumpers Janszoon, landbouwer wonende te Elsen.

Te zamen uitmakende de kommissie belast met de verdeeling der onder de gezamentlijke hierna genoemde beregtigden in onverdeelde eigendom bezeten wordende woeste gronden, alle gelegen in de buurschap Elsen gemeente Markelo, bekend onder de naam van Mark van Elsen, daartoe door geerfden of gewaarden dier mark volgens de marke resolutie van den 21 December 1842.

En hebben wij uit aanmerking dat het werk der verdeeling van gem. marke van Elsen werkelijk is tot stand gebracht overeenkomstig het daarvan door geerfden of gewaarden dier marke in derzelve vergaderingen van den 18 January 1843 en 15 November 1843 aangenomen en bij ... van Z.M. den Koning van den 13 February 1844 nr 67 goedgekeurd plan van verdeeling en de wegen en waterleidingen zijn daargesteld zoo als die zijn goedgekeurd bij besluit van Heeren Gedeputeerden van deze provincie van den 15 July 1844 in voormelde onze kwaliteit en krachtens art. 16 van het hiervooren bedoelde plan van verdeeling verstrekt, mistdien goedgevonden in deze tegenwoordige acte aan de hiervoor bedoelde verschillende eigenaren of geregtigden ieder naar gelang hunner beregtigheid en zonder dat er dus overbedeeling heeft plaats gehad, in vollen eigendom toe te deelen, de navolgende in meergemelde marke van Elsen gemeente Markelo gelegen gronden als: *(Nb de grootte der percelen en de kadastrale secties en nrs zijn door transcribant niet vermeld; alleen het aantal percelen).*

Gerrit Jan Groot Aaftink, landbouwer te Elsen	9 percelen
Marten Aal, kleermaker te Elsen	10 percelen
de erven Gerhardus Asbroek, landbouwer te Elsen	7 percelen
de erven Gerhardus Asbroek voorgesemd en de erven Jan Wassink, landbouwers te Elsen voor de helft	1 perceel
Jan Assink, landbouwer te Elsen	14 percelen
Gerrit Jan Assink, landbouwer te Elsen	11 percelen
Arend Jan Assink, landbouwer te Elsen	1 perceel
Hermannes Averdijk, timmerman te Elsen	6 percelen
Gerrit Jan Baas, landbouwer te Elsen	8 percelen
de erven Jan Arend Bakker, landbouwer te Elsen	11 percelen
Gerrit Jan Beltman, landbouwer te Markelo	1 perceel
Jan Willem Beltman, landbouwer te Elsen	12 percelen
Fredrik Jan Berends, landbouwer te Elsen	2 percelen
Gerrit Bergman, landbouwer te Elsen	6 percelen
Johanna van den Berg, landbouwster te Wierden	6 percelen
Gerhardus Biesterman, landbouwer te Elsen	7 percelen
Gerrit Bloemendal, landbouwer te Elsen	11 percelen
Berend Hendik Bloemers, landbouwer te Elsen	9 percelen
Gerrit Bolink, landbouwer te Elsen	8 percelen

Jonkheer Willem Gerhardus Bosch van Drakenstein, grondeigenaar in het Kerspel Goor	1 perceel
Gerrit Boschwinkel, landbouwer te Elsen	9 percelen
Albert Herm Boskamp, onderwijzer te Elsenerboek	11 percelen
de erven Jan Bras, landbouwer te Elsen	3 percelen
Arend Bras, landbouwer te Elsen	8 percelen
Gerhardus Broese, landbouwer te Wierden	9 percelen
de erven Jannes Brunnekreef, landbouwer te Elsen	7 percelen
Jan Brunnekreef, logementhouder te Goor	16 percelen
de erven Gerrit Dannenberg, landbouwer te Elsen	9 percelen
de erven Jan Dijkers te Rijssen	22 percelen
de erven Teunis Harmen ten Doeschot te Goor	1 perceel
Derk ten Doeschate, fabrikant te Goor	7 percelen
Hendrik Eeftink, landbouwer te Elsen	8 percelen
Gerrit Effink, landbouwer te Elsen	2 percelen
Berend Elkink, landbouwer te Herike	6 percelen
de erven Berend ten Elsen, landbouwer te Elsen	11 percelen
het Armbestuur van Elsen	14 percelen
de buurschap Elsen tot onderhoud der wegen	6 percelen
de tijdelijke schoolonderwijzer der buurschap Elsen	2 percelen
de wed. Hendrik Evers, landbouwster te Elsen	8 percelen
Berend Evers, schipper te Wierden	4 percelen
de erven Jan Evertink, landbouwer te Elsen	2 percelen
Jan Evertink, landbouwer te Elsen	13 percelen
Jannes Freriksen, landbouwer te Elsen	6 percelen
Gerrit Jan Gerritsen, landbouwer te Elsen	17 percelen
Jan Willem Gerritsen, landbouwer te Elsen	1 perceel
de erven Jacoba Elizabeth Fredrika Götte te Goor	17 percelen
de wed. Berend Hendrik Haikers, landbouwster te Elsen	9 percelen
Egbert Hartgerink, landbouwer te Elsen	9 percelen
Gerrit Jan Hegeman Janzn, landbouwer te Elsen	8 percelen
Gerrit Jan Hegeman Gerritzn, landbouwer te Elsen	10 percelen
Jan Hegeman, landbouwer te Elsen	14 percelen
Hendrik Hegeman, landbouwer te Elsen	13 percelen
Evert Jan Hegeman, landbouwer te Elsen	1 perceel
Gerrit Helderink, landbouwer te Herike	1 perceel
Mannes Hendertink, landbouwer te Elsen	7 percelen
de erven Wolter Hoevink, landbouwer te Elsen	6 percelen
Gerrit Hendrik ter Horst Janz, grondeigenaar te Rijssen	15 percelen
Gerrit Hendrik ter Horst Derkzn, grondeigenaar te Rijssen	2 percelen
de wed. Jannes ter Horst, landbouwster te Elsen	7 percelen
de erven Jan ten Hoven, landbouwer te Elsen	11 percelen
de erven Hendrik Huisken, landbouwer te Elsen	10 percelen
Hendrikus Huisken, landbouwer te Elsen	7 percelen
Jan Huisken, landbouwer te Elsen	1 perceel
Jan Harm Huisken, landbouwer te Elsen	8 percelen
Gerrit Hendrik Huisken, landbouwer te Elsen	9 percelen
Evert Jan Hegeman, landbouwer te Elsen	12 percelen
de erven Gerhardus Hendrik Immink te Enter gemeente Wierden	1 perceel

Hendrik Jansen, landbouwer te Elsen	5 percelen
Hendrik Kappert, landbouwer te Elsen	6 percelen
Hendrik Keiten, landbouwer te Herike	1 perceel
Hendrik Jan Kempers, landbouwer te Elsen	4 percelen
Egbert Kempers, landbouwer te Elsen	13 percelen
Jan ter Keurs, landbouwer te Elsen	14 percelen
Berend Hendrik Klein Leetink, landbouwer te Elsen	12 percelen
Gerrit Klumpers Janszn, landbouwer te Elsen	12 percelen
Gerrit Klumpers Janszn, landbouwer te Elsen	6 percelen
Gerrit Klumpers Janszn en Frederik Welmer, landbouwers te Elsen ieder voor de helft	3 percelen
Derk Knoopers, landbouwer te Herike	1 perceel
Derk Kolhoop, landbouwer te Elsen	13 percelen
de erven Hendrik Koster, landbouwer te Holten	1 perceel
Jan Willem Kotterman en Gerrit Stam, landbouwers te Rijssen ieder voor de helft	12 percelen
Hendrik Kruiden, landbouwer te Elsen	12 percelen
Frederikus Krommendam, landbouwer te Rijssen	15 percelen
Jan Hendrik Krommendam, klompenmaker te Elsen	10 percelen
Albert Jan Leetink, landbouwer te Elsen	9 percelen
Hendrikus Leeftink, landbouwer te Elsen	7 percelen
Fredrikus Megelink, landbouwer te Elsen	11 percelen
Hendrikus Mannes Megelink, landbouwer te Elsen	13 percelen
Lucas Mensink, landbouwer te Elsen	9 percelen
de wed. Albert Mensink, landbouwster te Elsen	12 percelen
Jan Mensink, landbouwer te Elsen	9 percelen
Hendrik Jan Meulman, landbouwer te Elsen	7 percelen
Jan Meyer en Gerrit Meyer, landbouwers te Elsen ieder voor de helft	9 percelen
Gerrit Mottena, landbouwer te Herike	1 perceel
de wed. Gerrit Jan Neutenberg, landbouwster te Elsen	7 percelen
Mannes Nijmeyer, landbouwer te Elsen	8 percelen
Jan Oolbekkink, landbouwer te Elsen	5 percelen
de wed. Arend Ooms, landbouwster te Elsen	15 percelen
Derk Jan Ooms, landbouwer te Elsen	7 percelen
Jan Odink, landbouwer te Elsen	21 percelen
Arend Jan Reef, landbouwer te Elsen	11 percelen
de wed. Berend Jan Reef, landbouwster te Elsen	2 percelen
Berend Ribbers, landbouwer te Elsen	12 percelen
de wed. Jannes Rikkert, landbouwer te Elsen	7 percelen
Willem Rotman, landbouwer te Elsen	16 percelen
Gerrit Klein Rotman, landbouwer te Elsen	9 percelen
Gradus Klein Rotman, landbouwer te Elsen	6 percelen
de Kosterij der Hervormde Gemeente te Rijssen	2 percelen
Hendrikus Scheperboer, landbouwer te Bathmen	1 perceel
Hendrik Schoolen, landbouwer te Rijssen	1 perceel
Jan Hendrik Schreurs, timmerman te Elsen	10 percelen
de wed. Jan Schreurs, landbouwster te Elsen	11 percelen
Arend Jan Schreurs, landbouwer te Elsen	5 percelen
Willem Schutte, landbouwer te Elsen	8 percelen
de wed. Berend Jan Senkeldam, landbouwster te Kerspel Goor	9 percelen

Hermen Slot, landbouwer te Holten	1 perceel
de erven Mannes Sniijders, landbouwer te Elsen	8 percelen
de erven Egbert Sprikkelman, landbouwer te Elsen	5 percelen
Egbert Sprikkelman en Hendrik Kappert, beide landbouwers te Elsen ieder voor de helft	1 perceel
Jan Sprokreef, landbouwer te Elsen en Albert Herm Boskamp, onder- wijzer te Elsen en Herike, ieder voor de helft	2 percelen
Jan Sprokreef, landbouwer te Elsen voor de helft, Albert Herm Boskamp, onderwijzer te Elsen en Herike voor een vierde en Egbert Hartgerink, landbouwer te Elsen voor een vierde gedeelte	1 perceel
Jan Sprokreef, landbouwer te Elsen	22 percelen
Jan Sprokreef, landbouwer te Elsen voor 3/6 gedeelte, Hendrik Jan Kempers, landbouwer te Elsen voor 2/6 gedeelte en Jan Harm Huisken, landbouwer te Elsen voor 1/6 gedeelte	5 percelen
Jan Hendrik Sprokreef, landbouwer te Elsen	8 percelen
Gerhardus Stokkers, herbergier en Gerrit Stokkers, grondeigenaar beide te Rijssen ieder voor de helft	15 percelen
Gerrit Stokkers, grondeigenaar te Rijssen	6 percelen
Jan Hendrik Strateman, landbouwer te Elsen	14 percelen
Berend Teemker, landbouwer te Elsen	17 percelen
Jan Teemker, landbouwer te Elsen	8 percelen
de erven Hendrik Teemker, landbouwer te Elsen	12 percelen
Arnoldus Hendrikus Teesselink, wever te Goor	5 percelen
Gerrit Jan Tjoonk, landbouwer te Elsen	10 percelen
Jan Trompers, landbouwer te Holten	1 perceel
Hendrikus Truitman, landbouwer te Elsen	11 percelen
de erven Jan Harm Tijink, landbouwer te Elsen	8 percelen
Hendrik Jan Ulfman, landbouwer te Elsen	2 percelen
Jan Verdriet, landbouwer te Elsen	6 percelen
Jan Vinkers, landbouwer te Elsen	10 percelen
Mannes Vinkers, landbouwer te Elsen	9 percelen
de wed. Hendrikus Vosgezang, landbouwster te Elsen	4 percelen
de eigenaren van Wassink	8 percelen
de erven van Jan Wassink, landbouwer te Elsen	10 percelen
de erven van Hermannus Wassink, landbouwer te Elsen	13 percelen
Frederik Welmer, landbouwer te Elsen	6 percelen
Gradus Wessels, landbouwer te Elsen	13 percelen
Janna Willemsen, landbouwster te Elsen	12 percelen
Jan Wolthuis, landbouwer te Elsen	9 percelen
Hendrik Jan Wolthuis, landbouwer te Elsen	8 percelen
Hendrik Jan ten Wolthuis, steenbakker te Rijssen	1 perceel
Jan Wolbers, landbouwer te Elsen	5 percelen
Derk Jan Zendman, landbouwer te Elsen	1 perceel
Berend Jan Zendman, landbouwer te Elsen	11 percelen
de wed. Jan Zwijnenberg, landbouwster te Elsen	6 percelen

Terwijl tot publieke weg overgaat sectie A nr 133, 217, 277, 326, 414, 334.

Sectie B nr 55, 131, 176, 525 en tot zuidelijke afgescheiden gedeelte van sectie A nr 131.

De nummering op het verdeelingsplan van de hierin betrokkene sectien A en B is ieder afzonderlijk geschied.

Vorenstaande toedeeling geschiedt onder de navolgende voorwaarden:

Art. 1

Dat voor zoo verre het later blijken mogt dat een of meer perceelen met het recht van overweg zouden moeten worden bezwaard, de eigenaren dit zonder eenige vergoeding zullen hebben te gedoogen.

Art. 2

Dat geene daarvoor in de sloten of waterleidingen zonder toestemming van daartoe beregtigde autoriteit zullen mogen worden gelegd, speciaal niet ter plaatse alwaar zulks tot stremming van de waterleiding zoude kunnen verstreken.

Dat alzoo de toegang tot de perceelen niet anders dan voor straten, duikers of sloten naar gelang der beschikking of noodzakelijkheid en tot beste der belanghebbende eigenaren zal moeten plaats hebben, terwijl geene dezer werken zullen mogen worden daargesteld en nadat alvorens derzelver noodige capaciteit door de daartoe bevoegde autoriteit zal zijn goedgekeurd.

Art. 3

Dat wanneer eventueel door eene wijziging in de bestaande rigting der wegen of waterleidingen of bij verbreding derzelver, het noodzakelijk mogt zijn daartoe gronden te begeren, welke krachtens deze acte zijn toegedeeld, de eigenaren dier gronden zich dit zullen laten welgevalen tegen eene schadeloosstelling door twee deskundigen te bepalen waarvan de benoeming geschiedt, eene door den belanghebbenden eigenaar zelve en de andere door het burgerlijk bestuur der gemeente Markelo, terwijl bij verschil van gevoelen de beslissing zal opgedragen worden aan een derde, door de regterlijke magt te benoemen persoon.

Art. 4

Dat de uitvoering van alle hoe ook genoemde regtender mark, bij deze worden overgedragen aan het burgerlijk bestuur van Markelo, bij aldien door of ter gevolge van uitoefening dier regten, verwickelingen mogten komen te ontstaan welke op verlangen van de ingezetenen van Elsen door een uitheemsen moeten worden beslist, zullen deze daartoe vooraf het voornoemde burgerlijk bestuur ter zijne genoegen voldoende waarborgen te hebben gegeven, de kosten daarvan moeten dragen.

Art. 5

Dat het toezigt op alle aangelegde werken in de marke is opgedragen aan het burgerlijk bestuur van Markelo of aan dat gemeentebstuur waaronder Elsen eventueel zal behooren, dit ten dien einde aan het bestuur van Markelo is of zal worden afgegeven:

- a. een tableau der wegen van de 3e klasse.
- b. een id. van de land- en der mestwegen of derde klasse.
- c. een legger van de openbare voetpaden.
- d. een legger van de schouwbare waterleidingen.
- e. een legger van de schouwpligtigen van de schouwbare waterleidingen.
- f. een legger van de schouwpligtigen der wegen hiervoor bij a en b vermeld.
- g. een legger van de te onderhouden duikers en andere werken.

Art. 6

Dat naar aanleiding van art. 7 van het verdeelingsplan met het onderhoud der waterleidingen belast zijn de eigenaren van zoodanige perceelen waarlangs dezelve loopen en wel ieder voor de helft.

Art. 7

Dat de verdeeling van het onderhoud der in de marke bestaande wegen, stegen en straten zal geschieden bij looting in perken berekend naar de grootheid van ieders beregtigheid; tot deze looting zullen alle beregtigden worden opgeroepen, berigt voor de nietopkomenden door de kommissie zal worden geboet.

Een ieder zal gehouden zijn het perk of de perken welke hen bij opgamelde looting ten deel vallen, zoomede die der waterleidingen steeds in eenen goeden schouwbaren staat te onderhouden en speciaal te zorgen.

Dat de werken steeds op derzelve oorspronkelijke breedte, diepte en hoogte blijven.

Dat de slooten langs de wegen genoegzaam open blijven tot afloop van het water.

Dat de beplanting die hier wordt toegestaan zoodanig geschiet als bij de reglementen op het beheer en onderhoud der wegen is of mogt worden bepaald.

Dat de kennelijke afscheiding van hunne perken door palen steeds in behoorlijke staat is en iedere paal met het nummer van het huis en volgnummer van het perk is voorzien.

Dat van elken overgang van onderhoud dadelijk schriftelijk kennis worde gegeven aan het hoofd van het burgerlijk bestuur waaronder Elsen behoort; zullende de hierin nalatigen of wel deszelfs erfgenamen of beregtigden aansprakelijk blijven voor het onderhoud dier werken.

Dat bij nalatigheid in het behoorlijk onderhoud der werken de nalatigen zullen worden gestraft overeenkomstig de in werking zijnde rijks, provinciale of plaatselijke reglementen op het beheer en onderhoud der wegen en waterleidingen.

Art. 8

Met het onderhoud van de in de marke bestaande wegen, stegen, paden en waterleidingen, benevens met de zich daarin bevindende duikers en andere werken, blijven bepaaldelijk belast alle de bij deze akte van scheiding en deeling aan de beregtigden toegeedeelde perceelen.

Ten einde in het voortdurend onderhoud van deze werken te voorzien zal de kommissie van verdeeling trachten eene overeenkomst met het burgerlijk bestuur van Markelo tot stand te brengen, de gelden daartoe vereischt zullen gevonden worden uit den opbrengst van een daartoe benooidigd fonds, alles overeenkomstig art 5 en 6 van het meergemelde verdeelingsplan.

Art. 9

Dat ter voldoening aan art 13 van het verdeelingsplan nopens de omheiningen en bewallingen, een ieder zich zal hebben te gedragen overeenkomstig het daarvoor bepaalde bij publikatie van den 12 Juny 1852, waarbij is bepaald dat de afscheiding der perceelen in de veldgrond zal moeten plaats hebben door het graven van eenen sloot breed eene el en diep eene halve el en in de veen- en broekgrond door de uitveening of uitgraving van eenen sloot breed twee ellen en diep eene el en wel zoodanig dat van ieder der aangrenzende perceelen de helft der opgegevene breedte wordt genomen, zoodat de alzoo bewerkte afscheidingen het gemeenschappelijk eigendom daarvan telkens grenzende perceelen uitmaakt, terwijl in geene die afgravinge slechts van de zijde van eenen eigenaar heeft plaats gehad, de sloot voor het geheel het eigendom van den zoodanigen zal blijven.

Art. 10

Het ten opzichte van het opnemen der perceelen langs de wegen een ieder zich zal hebben te gedragen overeenkomstig de bestaande bepalingen opzigtens den afstand welke men met het opgraven van den weg verwijderd moet blijven, zoomede het ongebruikt laten der specie welke tot onderhoud der wegen ten wederzijden van dezelve is blijven liggen.

Art. 11

Dat deze toedeeling geschiedt ter goeder trouw en met onpartigheid; wordende echter de juistheid der opgegravene grootte, die nu of later moet blijken, te verschillen niet gegarandeerd te wezen, de kommissie met het toezigt op de verdeeling belast, noch deze niet gehouden of daarvoor aansprakelijk zullen zijn, wordende elk geacht daaraan te hebben .....

Art. 12

Dat aan ieder deelgerechtigde ten koste der marke kopie zal worden verstrekt van deze acte voor zooveel betreft de hem toegedeelde perceelen en de voorwaarden waarop die toedeeling is geschied met vermelding ook der werken door hem te onderhouden.

Art. 13

Dat alle stukken tot het archief der marke behorende tegen inventaris zullen worden gedeponereerd ter secretarie van het burgerlijk bestuur van Markelo en door ons allen ter executie dezes volmacht worden geteekent.

Aldus gedaan in onze vergadering op tijd en plaats aan het hoofd dezer vermeld.

G.H. ter Horst Jz

W. Götte

G. Stokkers

H. Snijders

G. Klumpers.

297. Inventaris van de stukken afkomstig van het markebestuur en de commissie tot verdeling der marke, die gedeponereerd zijn ter secretarie van de gemeente Markelo, 1857

Inventaris der stukken tot het archief der marke Elsen behorende en overeenkomstig art. 13 der acte van scheiding en deeling dd 16 July 1852 gedeponereerd ter secretarie van het gemeentebestuur van Markelo.

1. Plan van verdeeling der marke Elsen benevens het Koninklijk Besluit dd 13 February 1844 nr 67.
2. Acte van scheiding en verdeeling der marke Elsen dd 16 July 1852 geregisteerd te Goor overgeschreven ten kantore van hypothecken te Deventer den 21 July 1852.
3. Tableau van de wegen van de 3e klasse vastgesteld den 26 October 1854.
4. Een legger van de schouwpligten van de wegen der 3e klasse vastgesteld als voren.
5. Tableau van de land- en mestwegen of 3e klasse vastgesteld als voren.
6. Legger van de schouwpligten van de land- en mestwegen der 3e klasse vastgesteld als voren.
7. Legger van de openbare voetpaden vastgesteld den 24 January 1850.
8. Legger van de schouwbare waterleidingen vastgesteld den 24 October 1854.
9. Legger van de schouwpligten van de schouwbare waterleidingen vastgesteld den 24 October 1854.
10. Legger van de te onderhouden duikers en andere werken vastgesteld als voren.
11. Kaart van de wegen en waterleidingen in de marke Elsen opgemaakt door den landmeter J. Bosch den 24 January 1850.
12. Algemene legger van de onderhoudspligten van de wegen, voetpaden, duikers en verdere landwerken van de verdeelde marke Elsen.
13. Register van ontvangst ten behoeve der verdeeling der marke Elsen en suppletoir cohier.
14. Register van uitgaven ten behoeve der verdeeling der marke Elsen.
15. Keurmate van 67 perceelen grond verkocht door het markenbestuur van Elsen.
16. Drie onderhandsche koopacten.
17. Eene acte van rectificatie.
18. Contract gesloten tusschen de kommissie van verdeeling der marke Elsen en den landmeter Textor.
19. Extract uit de acte van scheiding en deeling der marke Elsen.
20. Kopien der huur rapporten van het 4e kwartaal van 1850 tot het 2e kwartaal 1857.
21. Acht publicatien.
22. Drie ingekomen stukken van de commissie van verdeeling der marke Elsen.
23. Vier ingekomen stukken van het gemeente bestuur van Markelo.
24. Een pak waarin 65 brieven van landmeters, enz.
25. Vier brieven en een concept brief over het Zeldammer Broek.
26. Afrekening van den landmeter Warmelink.
27. Zeven stuks afrekeningen van het marken bestuur van den 22 Maart 1844 tot den 18 September 1857 met de daarbij behorende kwitantien.
28. Afrekening van de kommissie van verdeeling der marke Elsen van den 20 December 1850 tot den 18 September 1857 met de daarbij behorende kwitantien.
29. Aanteekeningen van gehoudene vergaderingen van den 9 December 1850 tot den 18 September 1857.
30. Tien stuks uittreksels van den perceelsgewijze kadastralen legger van de gemeente Markelo.

31. Markenboek met zeven resoluties en daarbij behorende kerkespraken.
32. Een pak leggers, lijsten, enz. door de landmeter gebruikt.
33. Een rol waarin negen stuks ..... van de mark Elsen.
34. Inventaris met de daarin genoemde stukken door wijlen den Heer H.J. Aeyelts Averink overgenomen van den Heer J. Stokkers.
35. Inventaris met de daarin genoemde stukken overgenomen van mejufrouw G. ten Cate, weduwe H.J. Aeyelts Averink.

Aldus in duplo opgemaakt door mij markenrigter van Elsen op heden den 30 September 1857.

Get. G.H. ter Horst Jz.

De in deze inventaris vermelde stukken tot het archief der markt Elsen behorende door het bestuur der gemeente Markelo overgenomen op heden den 1 October 1857.

Get. W. Götte   burgemeester
G.H. Meenderink   wethouder.

298. Akte van overboeking van het bij de akten van verdeling van de markegronden aan de "Tijdelijk schoolmeester van de Buurschap Elsen" toebedeelde gronden aan de burgerlijke gemeente Markelo, 1911.

De ondergetekenden Pieter Hendrik Baron Taets van Amerongen burgemeester van Markelo en Evert Godfried Planten gemeente secretaris van Markelo beiden wonende te Markelo en in hunne gemelde kwaliteiten van Burgemeester en secretaris ten dezen handelende, verklaren dat op den kadastralen legger der gemeente Markelo onder artikel 1550 voorkomen ten name van de tijdelijken schoolmeester van de buurschap Elsen de onroerende goederen kadastraal bekend gemeente Markelo sectie B nummer 1136 rietland groot 20 aren en 60 centiaren, nr 2227 huis en erf en onderwijzerswoning groot 2 aren en 20 centiaren en nr 2369 tuin, dennenbosch, speelplaats en heide groot 2 hectaren en 60 centiaren zegge aren en 76 centiaren welke goederen bij akte van scheiding van de mark Elsen dd 16 July 1852 overgeschreven ten hypotheekkantore te Deventer den 21 July 1852 en deel 92 nr 35, als kavel 38 zijn toebedeeld aan de tijdelijke schoolmeester in de buurschap Elsen.

Dat deze goederen evenwel sinds onheugelijke jaren (altoos meer dan 30 jaren) voor de burgerlijke gemeente van Markelo voortdurend onafgebroken ongestoord openbaar en niet dubbelzinnig als eigenaar zijn bezeten.

Redenen waarom zij ondergeteekenden den heer bewaarder der hypotheken en van het kadaster te Deventer verzoeken en machtigen bovengemelde onroerende goederen bij het kadaster te willen overboeken ten name van de burgerlijke gemeente Markelo.

Voorts verklaart de medeondergeteekende Wicher de Graaf, tijdelijk hoofd der school van de buurtschap Elsen, dat vorenstaande onroerende goederen niet door hem overeenkomstig de bepaling van artikel 585 van het Burgerlijk Wetboek worden bezeten en dat hij voor zoover hem aangaat geen bezwaar maakt tegen de overboeking van voormelde goederen ten name van de burgerlijke gemeente Markelo.

Aldus getekend te Markelo den 20 Augustus 1911.

P.H. T. v Amerongen

E.G. Planten

W. de Graaf.

=====
=====